

**T.C.
KARABÜK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI**

**2113 NOLU SAFRANBOLU ŞER‘İYYE SİCİLİ
TRANSKRİPSİYONU
(H.1218-1222/M.1803-1807)**

Erkan ÖZÇİÇEK

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Karabük-2013

**T.C.
KARABÜK ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TARİH ANABİLİM DALI**

**2113 NOLU SAFRANBOLU ŞER‘İYYE SİCİLİ
TRANSKRİPSİYONU
(H.1218-1222/M.1803-1807)**

Erkan ÖZÇİÇEK

YÜKSEK LİSANS TEZİ

**Danışman
Yrd. Doç. Dr. Sami AĞAOĞLU**

Karabük-2013

ERKAN
ÖZÇİÇEK

2113 NOLU SAFRANBOLU ŞER'İYYE SİCİLİ
TRANSKRİPSİYONU
(H.1218-1222/M.1803-1807)

YÜKSEK
LİSANS TEZİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ ONAY FORMU

Tarih Anabilim Dalı'nda Yrd. Doç. Dr. Sami AĞAOĞLU danışmanlığında, Erkan ÖZCİÇEK tarafından hazırlanan bu çalışma/...../..... tarihinde jürimiz tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir

Jüri Başkanı

Prof. Dr. Zeki TEKİN

Jüri Üyesi

Yrd. Doç. Dr. Sami AĞAOĞLU

Jüri Üyesi

Doç. Dr. Hür Mahmut YÜCER

Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Yönetim Kurulu'nun/...../..... tarih ve/..... sayılı kararı ile onaylanmıştır.

Enstitü Müdürü

Doç. Dr. Abdullah KARAKAYA

Tez Bildirim Sayfası

Karabük Üniversitesi Lisansüstü Eğitim-Öğretim ve Sınav Yönetmeliğine göre hazırlamış olduğum “**2113 Nolu Safranbolu Şer’iyye Sicili Transkripsiyonu**” adlı tezin tamamen kendi çalışmam olduğunu, hazırlanması, yürütülmesi, araştırılmalarının yapılması ve bulgularının analizlerinde bilimsel etiğe ve akademik kurallara özenle riayet edildiğini; bu çalışmada kullanılan doğrudan kendime ait olmayan bulguların, verilerin ve materyallerin bilimsel etiğe uygun olarak kaynak gösterildiğini ve alıntı yapılan çalışmalara atfedildiğini beyan ederim.

Lisansüstü Eğitim-Öğretim yönetmeliğinin ilgili maddeleri uyarınca gereğinin yapılmasını arz ederim.

18.06.2013

Erkan ÖZÇİÇEK

İçindekiler

ÖNSÖZ	XIII
KISALTMALAR	XV
ÖZET	XVI
ABSTRACT	XVII
GİRİŞ	1
I. ANADOLU ve TÜRKLER	1
II. SAFRANBOLU ve TARİHİ	5
III. ŞER'İYYE SİCİLLERİ ve TARİHİ ÖNEMİ	8
1. Osmanlı'da Adaletin Önemi	8
2. Osmanlı'da Şer'iyeye Sicillerinin Önemi	10
3. Şer'iyeye Sicillerinin Tarihi Önemi ve Muhtevası	11
4. Şer'iyeye Sicillerindeki Temel Kavramlar	15
5. Şer'iyeye Sicillerindeki Belge Türleri	16
6. Şer'iyeye Sicillerinin Tanzimat'tan Sonraki Durumu	18
7. Şer'iyeye Sicillerinin Günümüzdeki Ahvâli	19
I. BÖLÜM	22
2113 NOLU SAFRANBOLU ŞER'İYYE SİCİLİ TRANSKRİPSİYONU	22
1. Sayfa	22
1/1 Beyit	22
1/2 Zilhicce sonuna kadar Subaşı Süleyman Ağa tarafından yapılan masrafların dökümü	22
1/3 Levent çiftliğinden bir neferin firârı	23
1/4 Göde Şâban oğlu Mehmed'in masraflarının karşılanması	23
2. Sayfa	23
2/1 Müftizâde es-Seyyid Mehmed Efendi'ye ait bir sicil	23
2/2 Borlu kasabasında camii şerîfin hatîbi olan Seyyid Mustafa'nın kendisinden fazla vergi istendiğini arzuhalle bildirmesi ve vergi toplamakla mükellef olan zâbitin uyarılması	24
2/3 1218 Senesine ait vakti geçen vergilerin halka taksîm edilerek tahsîli	25
3. Sayfa	25
3/1 Viranşehir voyvodası Derviş Osman Ağa'ya gönderilen vergi buyuruldusu	25
4. Sayfa	27
4/1 Anadolu ve Karaman eyâletlerinden asker tedârîği için gönderilen fermân sûreti	27
5. Sayfa	29

5/1	Yeniden kurulacak olan Donanma-yı Hümâyûn kerestesinin Viranşehir voyvodalığında tedârîği.....	29
5/2	Taraklıborlu (Za‘feranborlu)’da avâriz hânesine bağı tekâlif vergisi alınması.....	31
5/3	Sultân Mustafa Han Vakfı mukata‘alarından Üsküdar’daki saçma kârhânesi mukata‘ası ile ilgili.....	32
6.	Sayfa.....	32
5/3’ün devamı 6/1	32
6/2	1217 Senesinin hazeriyye vergisinin ikinci taksidinin tahsîli	34
6/3	1218 Senesi taksid-i sâni ve imdâd-ı hazeriyeleri ve Anadolu vâlisi Alâeddin Paşa’nın nakden aldığı meblağlar	34
6/4	1218 Senesi Kasım ayı taksid-i sâni ve imdâd-ı hazeriyye ve Anadolu vâlisi Alâeddin Paşa’nın masraflarının mahallelerden tahsîli.....	35
7.	Sayfa.....	36
6/4’ün devamı 7/1	36
7/2	Za‘feranborlu mahkemesi muhızı olan Ali’nin muhızlıktan alınıp yerine Mehmed’in tayini.....	37
7/3	İstablı ‘amire için Hayrabolu ve civârından alınacak binek ve yük hayvanlarının özelliklerini belirten fermân sûreti	37
8.	Sayfa.....	38
7/3’ün devamı 8/1	38
8/2	Bolu sancağından istablı ‘amire için satın alınan hayvanların miktar ve fiyatı	39
8/3	Bir önceki husûsun aynen tekrarı.....	39
8/4	Yazı köylü Seyyid Halil’in hanımı Ayşe Hatun’a kötü söz ve mu’amelede bulunması halinde hanımının kendisini boşama selâhiyetine sahip olması	40
9.	Sayfa.....	40
9/1	Ekmek narhı	40
9/2	Ev satışı	41
9/3	Kulağuz köyünde başkasının tarlasını zapt edenden tarlanın geri alınıp sâhibine verilmesi.....	41
9/4	(Hususun büyük bir bölümü karalı)	42
9/5	Pamuk ticâretinden alınan vergi.....	42
10.	Sayfa.....	42
10/1	Taraklıborlu’da yeniden tutulan asker kaydı.....	42
10/2	1218 Yılı Zilhicce Ayının 1. günü ekmek narhı.....	43
10/3	Levent çiftliğinden bir askerın firânı	43
10/4	Mevlânâ Mehmed Emîn Efendi’nin kadı olarak atanması.....	43
10/5	Miras taksîmi.....	43

10/6	Mescide hizmet ücreti	44
11.	Sayfa.....	45
11/1	Za'feranbolu sancağına serdâr atanması	45
11/2	1218 Senesinde yapılan harcamalar ve bu harcamaların hâne başına düşen vergilerin tahsîli	45
12.	Sayfa.....	48
12/1	Za'feranbolu kazâsına serdâr atanması ve tayini	48
12/2	Konarı ve Yazı karyelerinin iltizâm temessüğü	48
12/3	Asker firârları.....	49
12/4	İmdâd-ı hazeriyye buyuruldusu.....	49
12/5	Fatma Hatun'un vefâtından sonra mirasın kocasına intikali.....	50
13.	Sayfa.....	51
13/1	1219 Senesine ait Za'feranbolu kazâsı sehmine düşen harcamalar ve o harcamaların köylerden tahsîli	51
14.	Sayfa.....	54
14/1	1219 Senesi Za'feranbolu kazâsına ait verginin tahsîli	54
14/2	Viranşehir mahkemesinden ifrâz olunan pusulanın sûreti	54
14/3	Arsa ve dükkân satışı	55
14/4	Tarla satışı	56
15.	Sayfa.....	56
14/4'ün devamı 15/1		56
15/2	Tedârik olunacak koyunların Viranşehir kazâsından satın alınması.....	57
15/3	9 Rebi'ü'l-evvel 1219 Senesinde Borlu kazâsı vergisi	58
15/4	1219 Senesi Za'feranbolu kazâsı vergisinin tahsîl edildiği ve harcandığı yerler... 58	
16.	Sayfa.....	59
15/4'ün devamı 16/1		59
16/2	Taraklıborlu mutasarrıfı İsmail'in yerine Mevlânâ el-Hac Süleyman'ın tayini.....	61
16/3	Mehmed Emîn Efendi'nin Taraklıborlu kazâsına 1 Cemâziye'l-evvel 1219 senesinde mutasarrıf tayini.....	61
16/4	Mevlânâ el-Hac Süleyman Efendi'nin 1 Cemâziye'l-evvel 1219 senesinde Taraklıborlu kazâsının askerî işlerle ilgili memuriyetine tayini.....	62
17.	Sayfa.....	62
17/1	Delil ocaklarına nizâm verilmesi ve seferden dönen askerin memleketlerinde âsâyîşi bozmalarına izin verilmemesi	62
17/2	Za'feranbolu'da serdârın görevden alınması ve yerine başkasının tayini.....	63

17/3	Za‘feranborlu’nun Konarı köyünde vefât eden şahsın üzerindeki mîri arâzînin yarısına amcasının elkoyması	64
18.	Sayfa.....	64
18/1	İzzet Mehmed Paşa’nın müsakkafat defteri	64
19.	Sayfa.....	67
18/1’in devamı 19/1		67
19/2	Mehmed İzzet Paşa vakfının hali kalan dükkânları.....	69
20.	Sayfa.....	69
20/1	Mehmed İzzet Paşa vakfının harcamaları	69
21.	Sayfa.....	72
20/1’in devamı 21/1		72
21/2	1219’da Voyvodalara verilen mâl-ı teftiş ve nezâret emvâllerinin tahsîli	73
21/3	Viranşehir mahkemesinden ifrâz olunan pusula sûreti.....	74
22.	Sayfa.....	74
22/1	1219 Senesi Za‘feranborlu kazâsının gelir ve giderleri.....	74
23.	Sayfa.....	76
23/1	Şehabeddin, Aktaş, Kızılbil, Za‘feranborlu, Yörük ve Eflâni’de muhtekire fırsat verilmemesi husûsu.....	76
23/2	Za‘feranborlu’da bulunan Deli Emîn ve Yusuf Beşe oğlu isimli şakîlerin ve arkadaşlarının takibi husûsu.....	77
23/3	Taraklıborlu’da Gümüş mahallesinde bulunan camiye imam ve hatîb atanması	78
24.	Sayfa.....	79
24/1	Za‘feranborlu’da serdârın görevden alınıp yerine bir başkasının atanması	79
24/2	1219 Kütahya vâlisine tahsîs edilen ikinci taksidin Viranşehir mahkemesinden taksîmi.....	79
24/2	1219 Kütahya vâlisine tahsîs edilen ikinci taksidin Viranşehir mahkemesinden taksîmi ve kazânın sehmine düşen kısmının ödenmesi	80
24/3	1219 Kütahya vâlisine tahsîs edilen ikinci taksidin Viranşehir mahkemesinden taksîmi ve kazânın sehmine düşen 9945 kuruş	81
24/4	Âmirlere tahsîs edilen yakacak odun	81
25.	Sayfa.....	82
25/1	1219 Anadolu vâlisine tahsîs edilen ikinci taksidin Taraklıborlu kazâsı payına düşen 9990 kuruşun tahsîli.....	82
25/2	Za‘feranborlu’ya tabi Kırklarlı isimli köye misafireten gelen kimselerin darb edilmesi ve yapılan bu uygulamanın haklılığı.....	84
26.	Sayfa.....	84

26/1	Borlu kazâsında bulunan kiliselerin zamanla yıkılması sonucu ibâdetini yapamayan Hristiyanlar için kilise tamîrine izin.....	84
26/2	Kıran mahallesinde ve Yazı köyünde iki kilisenin tamîri için gönderilen buyuruldu sûreti.....	85
26/3	Kıran mahallesinde ve Yazı köyünde iki kilisenin tamîri için gönderilen buyuruldu sûreti.....	85
26/4	Adı geçen kilisenin tamir kaydı ve boyutları	86
26/5	Yazı köyü kilisesinin tamir kaydı ve boyutları	87
26/6	1225 Senesi Receb ayının ortalarında ekmek narhı	87
27.	Sayfa.....	87
27/1	Za‘feran hırsızlığı.....	87
27/2	Çerçin köyünde bulunan Hacı Muslu oğlu diye bilinen kişinin muhtekirliği	87
27/3	Kulağuz isimli köyde koğuculuk davası	88
27/4	Konarı isimli köyde namus ve katl davası	88
27/5	Yazı köyünde kilise tamîri hususunda fermân çıkmasına rağmen bir takım kimselerin bunu durdurmak için arzuhal verenlere baskısı.....	89
27/6	Akvıran isimli köyde gasp ve katl olayı.....	89
28.	Sayfa.....	90
27/6’nın devamı 28/1		90
28/2	Kapullu isimli köyde bulunan Uzun mescid vakfının iki senelik muhasebesi	90
28/3	Za‘feranborlu’da görevinde olan serdârın alınıp yerine yeni serdârın tayini.....	90
28/4	Viranşehir voyvodası el-Hac Ahmed zâdenin eskisi gibi görevini devam ettirmesi emrinin sûreti	91
29.	Sayfa.....	93
29/1	Taraklıborlu kadısı Mevlânâ Ahmed Efendi’ye 1 Zilkâde 1219 senesinden itibaren askerî işlerin ihâle olması.....	93
29/2	1 Zilkâde 1219 Senesinden itibaren Mevlânâ Hâfız İbrahim Efendi’ye kadı vekilliği tevcîhi.....	93
29/3	Za‘feranborlu’da 1219 senesine ait aşar vergisinin halktan toplanması	94
29/4	Pusula Sûreti.....	94
29/5	Mart 1219’un başından itibaren Konarı ve Yazıköyü’n iltizâmı	94
29/6	Za‘feranborlu kadısından 20 Safer 1220’ye kadar sancağın ve kazânın masraflarını karşılamak için vergi tahsîli	95
30.	Sayfa.....	95
30/1	Za‘feranborlu’da serdârın görevden alınması ve yerine başkasının tayini.....	95
30/2	Viranşehir voyvodasından Taraklıborlu kazâsı vergilerinin toplanmasının istenmesi.....	96

31.	Sayfa.....	98
31/1	Za‘feranbolu kadısı ve Viranşehir voyvodasına Za‘feranbolu kazâsında Kozyakası isimli köyde ikamet eden Hüseyin Efendi’nin servet sâhibi ve zengin olduğu ihbâr olunduğu için araştırılması.....	98
31/2	Za‘feranbolu kazâsından Anadolu vâlisinin payına düşen hissenin gönderilmesi.	99
31/3	Za‘feranbolu kazâsının Anadolu vâliliğine gönderilecek vergilerin köylerden toplanması.....	100
32.	Sayfa.....	101
31/3’ün devamı	32/1	101
32/2	Niksar kadılığına gönderilen zimmet ehli ve gayr-i müslim ileri gelenlerinin emniyetlerine ihtimam gösterilmesi.....	103
33.	Sayfa.....	105
33/1	Za‘feranbolu’dan mâl-ı nüzûl ve avâriz vergilerinin toplanması.....	105
33/2	Viranşehir voyvodasının Taraklıborlu ahâlîsinden vergileri toplaması	105
33/4	Et narhı.....	107
33/5	1219 Senesine ait kazâlardaki toplanması gereken vergilerin tahsîli.....	107
33/6	Buyuruldu gereğince yapılan harcamalar.....	108
34.	Sayfa.....	109
34/1	1219 Senesine ait vergilerin Za‘feranbolu’ya düşen payı ve köylere taksîmi	109
34/2	Bolu ve Viranşehir sancağına Za‘feranbolu Çeharşenbe ve Pençşenbe ve Ereğli ve Amasra ve Şehabeddin ve Ulus ve Eflâni ve Çerkeş ve Yenice kazâlarından ipeğin toplanması	111
34/3	Ekmekçilere verilen narh	112
34/4	Za‘feranbolu’da Kırın köydeki gayrimüslim ahâlîden alkol vergisinin tahsîli ...	112
35.	Sayfa.....	113
35/1	el-Hac Ahmed zâde es-Seyyid İbrahim Ağa’ya verilen buyuruldu sûreti.....	113
35/2	el-Hac Ahmed zâde es-Seyyid İbrahim’e Viranşehir ‘avâriz ve bedel-i nüzülleri iltizâmının verilmesi.....	113
35/3	Za‘feranbolu kadılığından 1219 senesine ait vergilerin ikinci taksidinin Anadolu vâliliğine gönderilmesi.....	114
35/4	1220 Senesine ait hizmet ve devlet görevlilerine yapılan harcamalar	115
35/5	1219 Senesine ait Taraklıborlu kazâsı vergilerinin toplanması ve harcandığı yerler.....	116
36.	Sayfa.....	117
35/5’in devamı	36/1	117
36/2	Kızılcaviran-ı süflî divânının hâne maddesi için voyvodadan getirilen tezkire sûreti.....	118
36/3	Borlu kazâsı sâbık kadının yeni kadıya hitâben ifadesi	119

37.	Sayfa.....	119
37/1	Za'feranborlu'da serdârın görevden alınması yerine başkasının tayini	119
37/2	Miras davası	120
37/3	Viranşehir voyvodalığında âsîlerin Deli Kadri tarafından dağıtılması için emr-i şerîf.....	121
37/4	Borlu, Yörük ve Eflâni kadılarında Edirne ile İstanbul arasındaki âsîlerin bertarafı için yardım istenmesi	122
38.	Sayfa.....	123
38/1	Viranşehir mahkemesinden Rumeli tarafına gönderilen askerin ihtiyaçlarının karşılanması için ihrâc olunan pusula sûreti	123
38/2	Za'feranborlu kazâsından ödenme vakti gelen vergilerin tahsîli	123
38/3	Za'feranborlu kazâsı payına düşen vergilerin tahsîli ve bazı harcamaları gösteren pusula.....	124
39.	Sayfa.....	126
38/3'ün devamı	39/1	126
39/2	1 Muharrem 1220'de Taraklıborlu kazâsına ait asâkir-i şahane defteri.....	126
40.	Sayfa.....	128
39/2'nin devamı	40/1	128
40/2	1 Muharrem 1220 Senesinde yüz iki adet Nizâm-ı Cedîd askerinin gönderilmesi	129
40/3	Za'feranborlu'da Kıran mahallesi zimmîyânlarından resm-i ispençlerinin tahsîli	129
40/4	Za'feranborlu kazâsına mensup askerlerin Bolu'da toplanmaları ve buradan Üsküdar'a gitmeleri.....	129
40/5	Şiir.....	130
40/6	Taraklıborlu kazâsına 1 Muharrem 1222'de kadı tayini	130
40/7	Koyun bedeli ve mübâşir hizmetlerinden sehime düşen miktar.....	130
40/8	Za'feranborlu'da 1220 senesine ait mâl-ı maktu ve ikrâmiye vergilerinin tahsîli ve teslîmi emri	131
41.	Sayfa.....	131
41/1	Mısır darbhânesinde basılan kuruş ve yarımık ve rubu' ve beşlik paraların tedâvülden kalkması.....	131
41/2	Mısır darbhânesinde basılan kuruş ve yarımık ve rubu' ve beşlik paraların tedâvülden kalkması ve Kızılbel, Borlu, Yörük kazâları ve köylerinde kullanımının yasaklanması	133
41/3	Bolu ve Viranşehir kazâlarında ileri gelenlerin silâh-şöran-ı hâssadan İbrahim ile birlikte gelen erkânın yigirmi katar esteranın ihtiyacının giderilmesi ile vazîfelendirilmeleri.....	134
42.	Sayfa.....	134
41/3'ün devamı	42/1	134

42/2	Viranşehir sancağından Donanma-yı Hümâyûn için tersâne giderlerinin ve nefer ihtiyacının karşılanması	135
42/3	Istabl-ı amire için satın alınan katırların bedellerinin karşılanması için Viranşehir voyvodasına buyuruldu	136
42/4	Bendekli ve Bartın Viranşehir'in sehmine düşen kalyoncu ve hizmet vergisi...	137
42/5	Taraklıborlu kazâsı mutasarrıfı es-Seyyid Hasan Efendi'nin vefât etmesi üzerine yerine mutasarrıf olarak el-Hac Halil Efendi'nin tayini.....	137
43.	Sayfa.....	138
43/1	Istabl-ı amireye alınan katırların masrafı için Taraklıborlu kazâsının payına düşen miktar ve tahsîli.....	138
43/2	1220 Senesinde Za'feranborlu kazâsına ait 1. taksidin Anadolu vâililiğine ödenmesi.....	140
43/3	1221 Senesinde Borlu kazâsına ait 1. taksidin Kütahya vâililiğine ödenmesi	140
43/4	Za'feranborlu'da serdârın görevden alınması yerine başkasının tayini	141
44.	Sayfa.....	141
43/4'ün devamı 44/1	141
44/2	(Bu dava tamâmen çizili olup yer yer okunamamıştır. Ancak 44/3'te ufak değişikliklerle tekrar yazılmıştır.)	141
44/3	Kütahya vâililerine tayin olan birinci taksit verginin Za'feranborlu kazâsının payına düşen kısmının ödenmesi	143
44/4	Kıran, Câmii Kebir, Zimmîyân Polat mahallelerindeki zimmîlerin hisselerine düşen vergi gelirlerinin bir defterde yer alması.....	144
44/5	Üsküdar Selimiye vakfı ile ilgili	144
45.	Sayfa.....	145
45/1	Viranşehir sancağına bağlı kazâ ve köylerin ahâlîlerinden topçu ocağında bulunanların ev ve emlakı için tekâlif vergisi istenmemesi husûsu	145
45/2	Dergâh-ı âlî topçuları ocağında Za'feranborlu kazâsına ve köyelerine ait zâbitlerin ve neferlerin isimleri	146
45/3	1 Cemâziye'l-evvel 1222'de Taraklıborlu kazâsına kadı tayini.....	146
45/4	1221 Senesinde Za'feranborlu kazâsına ait mâl-ı nüzûl ve 'avârız vergilerinin tahsîli.....	147
46.	Sayfa.....	148
46/1	1221 Senesinde Taraklıborlu kazâsı vergilerinin tahsîli	148
46/2	Boşanma davası.....	150
46/3	Za'feranborlu'da Gazi Süleymân Paşa Câmii'ne hafîbinden tekâlif-i şâkka vergisi alınmaması husûsu	150
47.	Sayfa.....	151
46/3'ün devamı 47/1	151

47/2	Ulakderesi kazâsına bağlı Ömerli isimli köyde yağma ve gasp	151
47/3	Ulakderesi kazâsına bağlı Ömerli isimli köyde yağma ve gasp olayının araştırılması.....	153
47/4	Taraklıborlu kazâsına mutasarrıf tayini.....	153
47/5	Rumeli tarafına gönderilen askerın harcamalarının karşılanması	154
48.	Sayfa.....	154
48/1	1220 Senesi Za‘feranborlu kazâsına ait vâridat-ı mukataa vergisi içerisinde teftiş ve nezâret emvâl-i mîriyelerinin zamanında ödenmesi husûsu.....	154
48/2	1220 Senesinde Za‘feranborlu kazâsına ait süvâri askerlerinin techiz ve masraflarının karşılanması husûsu	155
49.	Sayfa.....	157
49/1	Cabbarzâde Mehmed Paşa'nın bekmez akçesi için beyân olunan meblağ.....	157
49/2	1 Receb 1220'de Bostanbükü köyünden verilen serdârlık icazesi	157
49/3	Borlu'dan Kütahya vâilîliğine verilen verginin 2. taksidinin tahsîli	158
49/4	1220 Senesinde Za‘feranborlu'dan Anadolu vâilîliğine verilen verginin 2. taksidi.....	158
49/5	1221 Senesinde Za‘feranborlu'dan Kütahya vâilîliğine verilen verginin 2. taksidi.....	159
50.	Sayfa.....	160
49/5'in devamı 50/1		160
50/2	Kazâda bulunan yuva hayvanlarına el konularak satılması husûsu.....	161
50/3	Za‘feranborlu'da serdârın görevden alınması yerine başkasının tayini	162
51.	Sayfa.....	162
50/3'ün devamı 51/1		162
51/2	Viranşehir sancağından koyun vergisinin tahsîli husûsu	162
51/3	Viranşehir hissesine düşen koyun vergisinin tahsîli husûsu	163
51/4	Kazdağlıoğlu merhum Mehmed Ağa'nın câmii şerîfinin çalışanlarının maaşı husûsu.....	163
51/5	Subaşı ağanın harcamalarının beyânı.....	164
51/6	Bir zimmînin terekesi.....	164
52.	Sayfa.....	165
52/1	Bolu sancağı kazâlarından sefer için asker ve binek tedârîği.....	165
53.	Sayfa.....	167
52/1'in devamı 53/1		167
53/2	Bolu sancağına Za‘feranborlu ve Yörük kazâlarından sefer için asker ve bineğin hazır edilmesi.....	167

53/3 Bolu ve Viranşehir sancağı kazâlarının iki bin nefer süvârisi ve teçhizatıyla orduya katılması emri.....	168
54. Sayfa.....	169
54/1 Bolu voyvodasına gönderilen sefer için asker ve bineğin hazır edilmesi buyuruldusu.....	169
55. Sayfa.....	171
55/1 Taraklıborlu nâhiyesinde Konarı ve Yazı köylerin iltizâm vergisi husûsu	171
55/2 Ordu-yu hümâyûn için tedârik edilmesi gereken katırlardan Viranşehir hissesine düşen miktarı parasının tahsîli husûsu	171
55/3 Kal'a, Müslüman Kıran ve Müslüman Polat mahallelerinin salyâne taahhüt kaydı.....	172
55/4 Ordu-yu hümâyûn için alınan katırlardan Viranşehir hissesine düşen miktarı parasının tahsîli ve fukaraya itina gösterilmesi husûsu	172
55/5 Ordu-yu hümâyûn için alınan katırlardan Viranşehir hissesine düşen miktarın tahsîlinin dağılımı husûsu	173
56. Sayfa.....	173
55/5'in devamı 56/1	173
56/2 Ordu-yu hümâyûn için alınan katırların masrafları için Viranşehir hissesine düşen miktarın tahsîli husûsu	174
56/3 Za'feranbolu'da bulunan Hüseyin Kethuda Camii musakkafat defteri.....	176
57. Sayfa.....	177
57/1 Kalyoncu bedeliyesi vergisinin tahsîli husûsu	177
57/2 Kalyoncu bedeliyesi vergisinin Viranşehir'e düşen miktarının tahsîli husûsu	178
57/3 Bolu ve Viranşehir hissesine düşen 500 katırdan 150'sinin fukara için af olunması husûsu.....	178
57/4 Bolu ve Viranşehir hissesine düşen beş yüz katırdan yüz ellisinin fukara için af olunmasıyla Za'feranbolu'ya düşen miktarın parası husûsu.....	178
57/5 Borlu, Yörük ve Eflani kazâları askerlerinin eksiksiz derhâl Bolu kışlasına teslimi husûsu.....	179
57/6 Dört yüz askerın Çakraz'a gönderilmesi husûsu.....	179
58. Sayfa.....	180
58/1 23 Zilkade 1221'de vefât eden askerlerin yerlerine derhâl asker tayini husûsu....	180
58/2 Yapılacak Moskof seferi için askerlerin Davud Paşa Kışlası'na gönderilmesi ve bu sırada askerın iaşesinin tam olarak karşılanması husûsu	180
58/3 Asker için hemen iki bin kuruşun gönderilmesi.....	182
58/4 Bolu ortası askerlerinin tamamının gönderilmesi gerektiği fakat Ulak, Kızılbil, Borlu ve Yörük kazâları askerlerinin henüz ulaşmadığı, acilen ulaştırılması husûsu	182

58/5	Borlu, Yörük ve Kızılbél kazâları askerlerinin başında bayramın ikinci günü orduya katılmak için hareket edilmesi husûsu	183
58/6	Askerin çavuş hizmetleri parasının elden verilmesi husûsu.....	183
58/7	Za‘feranborlu’da serdârın görevden alınması ve yerine başkasının tayini.....	184
59.	Sayfa.....	184
59/1	Bolu voyvodası kapucıbaşı Hacı Ahmed Ağa zâde İbrahim Ağa’nın iki bin nefer süvâri tertip edip Davud Paşa Kışlası’nda hazır olması husûsu.....	184
59/2	Karadeniz sahilinde görevli askerin ihtiyacı olan emtianın tedârîği	185
59/3	Irza geçme ve hırsızlık davası	185
59/4	Kıran karyesi zimmîlerinden alınan ispenç vergisinin tahsîli (Husûsun üzeri tamamıyla çizili)	186
59/5	Kıran mahallelerinde mütemekkin ahâlinin mukataa gelirlerinden İспенç vergisinin tahsîli.....	186
59/6	1222 Senesi mâl-ı maktu‘ ve ikrâmiyenin kasaba hissesine düşen kısmının tahsîli.....	187
59/7	1222 Senesi mâl-ı maktu‘ ve ikrâmiyenin kasaba hissesine düşen kısmının tahsîli ve dağıtımı.....	187
60.	Sayfa.....	188
59/9’un devamı 60/1	188
60/2	Bolu ve Viranşehir voyvodası İbrahim’in Rumeli’nde meydana gelen ihtilâle karşı görevlendirilmesi	190
61.	Sayfa.....	191
61/1	Bolu kazâsının harcırah-ı seferiye masrafında hissesine düşen miktar	191
61/2	On beş bin altmış sekiz kuruşun kazâda bulunan 172 haneye taksîm edildiğine dair.....	191
61/3	İngilizlerle ticâretin yasak olduğuna dair.....	192
61/4	Viranşehir’e voyvoda tayini	193
62.	Sayfa.....	194
62/1	Subaşı Salih Ağa eliyle yapılan masrafların beyânı.....	194
62/2	Rumeli’ye gitmek için yola çıkan Müftü el-Hac Abdurrahman Paşa’ya verilmesi talep olunanların derhâl hazır edilmesi husûsu	195
62/3	Abdurrahman Paşa için verilen eşyâlar.....	195
62/4	Tereke vergisi olarak yapılan tahsîlâtın beyânı.....	196
62/5	Subaşı Süleyman Ağa’nın masraflarının beyânı	196
62/6	Şehir kethudasının satın aldığı beygirlerin parası	197
62/7	Salih Ağa eliyle verilen pusula.....	197
62/8	Mülk alım satımı	197

63.	Sayfa.....	198
63/1	Subaşı Salih Ağa eliyle yapılan masraflar.....	198
63/2	Salih Ağa'nın yaptığı masrafların beyânı.....	198
63/3	Tayyar Paşa üzerine gönderilen askerlere verilen meblağ.....	199
63/4	Babahna alınan karar beyânı	199
63/5	Pusula.....	199
63/6	Pusula.....	199
63/7	Pusula.....	200
63/8	Pusula.....	200
63/9	Pusula.....	200
63/10	Pusula	200
63/11	Pusula	200
63/12	Pusula	200
63/13	Mahallelerden iltizâmla alınan beygir masrafları.....	201
64.	Sayfa.....	204
64/1	Salih Ağa eliyle yapılan masraflar	204
64/2	1220 Senesi Muharrem'in başında Kara İsmail eliyle vilâyete sarf olunan paranın beyânı.....	204
64/3	Molla Kara Mustafa Ağa'nın masraf pusulası	204
64/4	Subaşı Salih Ağa'ya verilen tahsîlâtın beyânı.....	205
64/5	Abdurrahman Paşa'ya 10 vüküyye kahve tedârîği.....	205
64/6	Vilâyet masraflarının beyânı	206
64/7	1219 Senesinin Zilkâde'si başında şehir kethudasının masrafı.....	206
65.	Sayfa.....	208
64/7'nin devamı 65/1	208	
65/2	Menzil beygirleri için yapılan sarf	209
65/3	Bu sicil defterinin es-Seyyid Mustafa Necib zamanında tamamlandığının beyânı.....	209
65/4	Kasaplık yapma izni	209
65/5	Hanbelizâde Süleyman Ağa eliyle kazâ için verilen masraflar (Husûsun üzeri tamamiyle çizili)	210
SONUÇ	212	
BİBLİYOGRAFYA	214	
ÖZGEÇMİŞ	217	

ÖNSÖZ

Hukukî olayları, kadıların verdikleri karar suretlerini, hüccetleri ve yargıyı ilgilendiren çeşitli yazılı kayıtları içeren defterlere şer‘iyye sicilleri (sicillât-ı şer‘iyye, kadı defterleri, mahkeme kayıtları, zabt-ı vakâyi sicilleri veya sicillât defteri) denilmektedir.

Şer‘iyye sicilleri, muhteviyat bakımından hayli kapsamlı olup Osmanlı Devleti’nde merkezin taşra ile yapmış olduğu her türlü yazışmaları ihtiva ettiği gibi yerel mahkemelerin kayıtlarını ve bölgenin siyasî, iktisadî, sosyal ve kültürel yapısını da yansıtmaktadır.

Ülkemizin güzide ilçelerinden olan Safranbolu, tarihî ve kültürel açıdan önemli bir yere sahip olmakla birlikte arşiv kaynaklarına dayanılarak yayınlanan eserlerin az oluşu ve genel olarak şer‘iyye sicillerinin kullanılmamış olması dikkat çekicidir. Konu ile ilgilenenlerin şer‘iyye sicillerine ulaşamadıkları veya Osmanlıca bilmedikleri için böyle önemli bir kaynağı kullanmaktan mahrum kaldıkları düşünülmektedir. Bu nedenle Safranbolu Şer‘iyye Sicilleri’nin bilimsel olarak transkribinin yapılması fikri bizi böyle bir araştırmaya sevk etmiştir.

Bölgenin tarihi açısından çok mühim olan bu siciller 1199 senesinden başlayarak 1324 senesine kadar gelmektedir. Toplam 45 defterden oluşan ve defter numaraları 2112’den başlayarak 2156’ya kadar ulaşan bu sicillerin BOA’dan ve Milli Kütüpane’den temin edilmesi mümkündür. Tezimize konu olan şer‘iyye sicili, Safranbolu’ya ait 2113 nolu defter olup, Sultan III. Selim Han (1789-1807)’ın son yılları olan 1218-1222 / 1803-1807 tarihlidir.

Safranbolu’nun kısa bir zamanına ışık tutan bu kadı defteri okunurken birtakım zorluklarla karşılaşıldı. Kâtiplerin kronolojik sıraya dikkat etmeden kayıt yaptıkları görüldüğü gibi, çok az sayıda da olsa, defterin girişinde verilen tarihin dışında muhtelif davaların olduğu da görülmüştür. Mesela; 46/3’ün devamı 47/1’de 1217 tarihli bir davanın yanında, 5/2’de 1207, 26/5’de 1225, 51/4’te 1235, 60/2’de 1121, 62/8’de 1282, 63/1’de 1210 tarihli davalar da bulunmaktadır.

Ayrıca kâtiplerin fazlalığı sebebiyle birçok yazı üslûbu ve harf karakteri ortaya çıkmıştır. Bazı kâtiplerin yazıları gayet kolay okunurken bazılarınıninki hayli zordur. Hatta kimi kâtiplerin Osmanlı Türkçesi’ne vâkıfıyeti düşündürücüdür. Nitekim yer adlarında, ayların rumuzlarında, rakamlarda ve herhangi bir kelimenin yazımında bu yanlışlıklar fazlasıyla yapılmıştır.

Yaptığımız traskripte, okunması muallâk olan kelimeleri soru işareti (?) veya kelimeyi başka şekilde parantez içerisinde yazıp soru işaretiyle birlikte gösterdik. Kâtibin yanlış yazdığından emin olduğumuz kelimeleri parantez içerisinde doğru yazmaya çalıştık. Arapça'dan gelen kelimelerdeki ayın harfini ters kesme işareti (‘) ile gösterirken, hemze harfini ise normal kesme işareti (’) belirttik. Gelir-gider hesaplarını yaparken gelirleri (Toplam), arta kalanları (Çıkan) diye ifade ettik. Kâtibin kelimeler arasında bırakmış olduğu boşluğa (boş), tekrar ettiği kelimeyi gösterirken ikinci defa yazdığını tırnak içine alıp (tekrar) diyerek devam ettik. Okuyamadığımız yerleri üç nokta (...), kâtibin üzerini çizdiği yerler okunabiliyorsa tırnak içerisine alıp (çizili), fakat okunması mümkün olmayacak şekilde karalanmış yerleri de (karalı) diye ifadelendirdik. Mahallelerin ve köylerin yer aldığı tablolarda “mahalle, karye ve hâne” kelimelerinin belirtilmediği yerde bunların yazılmadığını ifâde etmek kastıyla yazılmayan kelimeyi parantez içine alıp (yok) diyerek gösterdik. Bazı kayıtların altında imza ve mührün yer aldığı görülmektedir. Bunları parantez içinde (İmza) veya (Mühür) olduklarını belirtmeye çalıştık. Kâtiplerin kısaltarak yazdıkları şehir isimlerini parantez içinde gösterdik. Kelimelerde yazılmadığını gördüğümüz harfleri veya ekleri parantez içinde belirttik. Defterdeki bazı kayıtların üzerleri tamamen çizilmiştir. Bu durumu da kaydın transkribine başlamazdan evvel parantez içinde belirttik. Kâtibin yazıyla yazdığı Arapça tarihlendirmeyi rakamlarla parantez içinde gösterdik. Ayrıca hicri tarihlerin milâdi karşılığını parantez içinde vermeye çalıştık. Yer isimlerini günümüzdeki adıyla değil de belgedeki adıyla yazdık. Çalışmamızda kelimelerin aslına uygun olarak yazılmasına da özen gösterdik. Bunun için kelimedede Ferit DEVELLİOĞLU'nun Osmanlı Türkçesi sözlüğünü esas aldık.

Bütün bunlarla birlikte üzerinde çalıştığımız kadı sicilinin nemden ve rutubetten dolayı yıprandığı ve yazının bundan zarar gördüğü görülmektedir. Hâliyle bu durum da defterin okunmasını zorlaştırmıştır. Ayrıca BOA'daki tezin slâyt çekiminde 63. sayfa yoktur, fakat 48. sayfanın iki defa çekildiği görülmektedir. Bu nedenle 63. sayfa Milli Kütüphane'den tedarik edilmiştir.

Hiçbir yardımını esirgemeyen Prof. Dr. Zeki TEKİN, Doç. Dr. Recep KARACAKAYA hocalarıma ve tezimin hazırlanmasında katkıları olan danışman hocam Yrd. Doç. Dr. Sami AĞAOĞLU'na teşekkürlerimi arz ederim.

Karabük 2013

KISALTMALAR

a.g.e.	:Adı Geçen Eser
a.g.m.	:Adı Geçen Makale
a.g.t.	:Adı Geçen Tez
ARV	:Arşiv
B.	:Belge
Bkz.	:Bakınız
BOA.	:Başbakanlık Osmanlı Arşivi
C.	:Cilt
çev.	:Çeviren
H.	:Hicri
M.	:Milâdi
MKB	:Milli Kütüphane Başkanlığı
M.Ö.	:Milâttan Önce
S.	:Sayı
s.	:Sayfa
TDK	: Türk Dil Kurumu
TDV İA	:Türkiye Diyânet Vakfı İslâm Ansiklopedisi
TTK	: Türk Tarih Kurumu
Y.	:Yıl
Yay.	:Yayınları
B	:Receb
C	:Cemâziye'l-âhir
Ca	:Cemâziye'l-evvel
L	:Şevvâl
M	:Muharrem
N	:Ramazan
R	:Rebî'ü'l -âhir
Ra	:Rebî'ü'l-evvel
S	:Safer
Ş	:Şa'bân
Z	:Zilhicce
Za	:Zi'l-ka'de

ÖZET

2113 NOLU SAFRANBOLU ŞER'İYYE SİCİLİ TRANSKRİPSİYONU

ÖZÇİÇEK Erkan

Yüksek Lisan Tezi, Tarih Anabilim Dalı

Tez Danışmanı: Yrd. Doç. Dr. Sami AĞAOĞLU

18.06.2013, 217 Sayfa

Şer'îyye sicilleri, muhteviyat olarak hayli kapsamlı olup Osmanlı Devleti'nin hem mahkeme kayıtlarının hem de merkezin taşra ile yapmış olduğu her türlü yazışma nüshalarının kaydının tutulduğu defterlerdir.

Tezimizin konusunu ihtiva eden 2113 nolu Safranbolu Şer'îyye Sicili H.1218-1222/M.1803-1807 yıllarına ait olup buranın yerel tarihine hayli önemli bilgiler sunmaktadır.

Fermân ve buyuruldu sûretleri, ekmek ve et narhı, kasaplık yapma izni, ev satışı, arsa ve dükkân satışı, mülk alım-satımı, miras taksimi, miras davası, bir zimmînin terekesi, boşanma davası, darp davası, safran hırsızlığı, koğuculuk davası, nâmus ve katl davası, gasp ve katl olayı, nâmus ve hırsızlık davası, yağma ve gasp olayı ve bunların araştırılması, haksız kazanç ve zenginlik davası, tarla ihlâli, eşkıya takibi ve âsîlerin dağıtılmasını bahsetmekle birlikte kazalarda yapılan harcamalar, kazalardan alınan vergiler, askerî ihtiyaçlar ve bunun giderilmesi için gönderilen emirler, kazalarda bulunan memurların azli, yeni tayinler ve kendilerine yapılan harcamalar başlıca mevzusu geçen hususlardır.

Anahtar Kelimeler: Şer'îyye sicilleri, Safranbolu, mülk alım-satımı, dava, kaza, vergi, azl ve tayin

ABSTRACT
THE TRANSLATION OF SAFRANBOLU SHARIA RECORDS NUMBERED
2113

ÖZÇİÇEK Erkan

Master Thesis, Department of History

Advisor: Assist. Prof. Dr. Sami AĞAOĞLU

18.06.2013, Page 217

Sharia Records, Ottoman Sharia Court Records, are extensive in content and are books where both the court records of the Ottoman Empire and a copy of each correspondence that the center had with the provinces are kept.

The Translation of Safranbolu Sharia Records Numbered 2113, which constitutes the subject of our thesis, belongs to the years 1803-1807 (1218-1222 in the Islamic Calendar) and provides extremely important information about the local history of the area.

Common subjects of these records include copies of firmans (imperial edicts) and orders, officially fixed prices for bread and meat, permission to work as a butcher, house sale, shop and land sale, property purchase and sale, partition of inheritance, law cases of inheritance, inheritance of a non-muslim subject, divorce suit, battery lawsuit, saffron theft, gossip lawsuit, honor killing lawsuits, seizure and killing case, honor and theft case, looting and seizure cases and their investigation, cases of unearned gains and unjust enrichment, trespassing of others' lands, chasing and dispersal of brigands, expenses spent in districts, taxes collected from districts, orders sent for meeting military needs, impeachment and new appointments of civil servants employed in districts and expenses spent on them.

Key Words: Sharia Records (Ottoman Sharia Court Records), Safranbolu, property purchase and sale, law suit, district, taxes, impeachment and appointment

GİRİŞ

I. ANADOLU ve TÜRKLER

Anadolu, Dünya üzerinde Asya, Avrupa ve Afrika kıtalarının kesiştiği yerde, Asya ve Avrupa kıtaları arasında bir köprü, üç tarafı denizlerle çevrili olması hasebiyle dünyanın merkezi konumundadır. Bu bağlamda jeopolitik açıdan önemli, yer altı ve yer üstü kaynakları bakımından zengin coğrafyası insanoğlu tarihinin son derece ehemmiyet arz eden bilgi, belge ve kalıntılarının saklı bulunduğu ve bereketli topraklarıyla bütün insanlığın hayran olduğu bir diyârdır.

M.Ö. 8000-5500 yılları arasında Neolitik Çağ olarak bildiğimiz bir zamanda Anadolu ve Mezopotamya'da geçici yerleşmelerden yerleşik köy hayatına, avcı-toplayıcı ekonomiden tarım ve hayvancılık ağırlıklı besin ekonomisine ilk adımlar atılmış ve ticâretin de bunun akabinde doğduğuna şahit olunmuştur.¹

İnsanlık tarihinin başından itibaren yeryüzünde Anadolu coğrafyası, insanoğlu tarihinin önemli ve vazgeçilemez bir memleketi olarak karşımıza çıkar ve bu da onun ne kadar kıymet-i hâiz bir nitelik taşıdığını göstermektedir. Nitekim tarihin en eski çağlarından bu yana birçok millete ve devlete sahip olan bir başka coğrafya yoktur. Genel bir ifadeyle Anadolu diyârı bir kültürler ve medeniyetler mozaiğidir. Birçok milletin kendine ait bir şeyleri burada bulamaması mümkün değildir.

Birçok milletin Anadolu'yu yurt tutmak kastıyla gelip devletini kurmak için çabaladığını, bu coğrafyanın tarih sahnesinde küçük ya da büyük roller üstlendiklerine rastlamamak mümkün değildir. Anadolu tarihinde en üst rolü oynayan da şüphesiz Büyük Türk Milleti'dir. Tarihin en eski çağlarından bu yana Anadolu'da hep var olma gelmiştir.

Dünyanın en kadîm milletlerinden biri olan Türklerin anavatanı, Türkistan illeridir ve buradan dünyanın dört bir yanına çeşitli nedenlerden dolayı göç etmişlerdir. Gittikleri her yerde teşkilâtçı varlıklarını göstermişler, kurdukları devletleriyle medeniyetlerini her tarafa yaymışlar ve dünya tarihini derinden etkilemişlerdir.

¹Güngör Karauğuz, *Âdem'in Çocukları*, Çizgi Yay., Konya 2013, s.72.

Dünyanın çok geniş bir coğrafyasında, iki bin yıldan daha fazla süren Türk siyâsî tarihi, büyük hâkimiyetlere sahne olmuştur. Nitekim Türk siyâsî tarihi, doğuda Çin denizinden batıda Fransa (Galya), kuzeyde Sibiryâ bölgesinden güneyde Afrika ve Hind okyanusuna kadar uzanan geniş alanda geçmiştir.²

Anadolu'da M.Ö. 3500-2000 yılları arasında Ural-Altay dil ailesine mensup olan Sumerlerin Fırat ve Dicle havzası merkezli, Mezopotamya, Anadolu ve Kafkaslarda hüküm sürdükleri görülmektedir. Kullandıkları dil itibariyle bu topraklarda Türk hâkimiyetinin eskiçağlarda da var olduğu ortaya çıkmaktadır.³ Anadolu coğrafyasında Türk hâkimiyeti en az 3500 yıllarına kadar gitmektedir. Nitekim Türkler, Anadolu'nun doğusunda güçlü bir şekilde varlıklarını göstermişlerdir.⁴ Sumerlerin M.Ö. 3000 yıllarının ortalarına doğru, açmış oldukları okullarda yazıyı öğretmeye başladıkları ve eğitim-öğretime çok önem verdikleri görülmektedir. Hatta Sumerlerin yaptıkları pek çok eser Sâmi menşeli kavimleri etkilemiş ve onların dillerine çevrilmiştir.⁵ M.Ö. 2200 yıllarına ait olan Akad kralı Naramsin'in yazdırmış olduğu Şartamhari metni, Anadolu'daki siyâsî unsurları ifade ederken bir Türk devletinden de bahsetmektedir.⁶

Türkler, büyük ölçüde 26 Ağustos 1071'de vuku bulan Malazgirt Meydan Muharebesi'nde Bizans İmparatorluğu'nu mağlup ettikten sonra Türkistan'dan Anadolu'ya gelmişlerdir. Bununla birlikte efsanevî devirlerden itibaren bu topraklara yabancı olmadıkları da tarihî bir hakikattir. Zira Alp Er Tunga ismiyle maruf Afrasiyab, İran ile yaptığı savaşın sonunda Küçük Asya veya Ön Asya da denilen Anadolu'da hayatını kaybetmiştir. Oğuz Kağan Destanı'nda da Oğuz Han'ın oğullarını bu memlekete gönderdiği kaydedilmiştir.⁷

XI. Yüzyıl Türk tarihi, çok önemli bir dönüm noktasıdır. Bu zamana kadar Türkistan'dan Hun, Sabar ve Hazarların Derbent üzerinden Ön Asya'ya aktıklarına, Azerbaycan ve Anadolu'nun hâkimiyetini üstlenmiş olduklarına rastlanmaktadır.⁸

² Nuri Yazıcı, *Millî Tarih Şuuru ve Büyük Türk Devleti*, Ocak Yay., Ankara 1984, s.23.

³ Osman Nedim Tuna, *Sumer ve Türk Dillerinin Tarihi İlgisi ile Türk Dili'nin Yaşı Meselesi*, TDK Yay., Ankara 1997./Mebrure Tosun-Kadriye Yalvaç, *Sumer Babil Assur Kanunları ve Ammi-Şaduqa Fermânı*, TTK Yay., Ankara 1975, s.305-313.

⁴ Osman Nedim Tuna, a.g.e., s.47.

⁵ Samuel Noah Kramer, *Tarih Sumer'de Başlar*, çev. Muazzez İlmiye Çığ, TTK Yay., Ankara 1990, s.4.

⁶ Sabahattin Ağaldağ, *Orta Asya Türk Tarihinin Kaynakları*, Star Dizgi Ofisi, Konya 1997, s.2.

⁷ Tuncer Baykara, *Türkiye Selçuklularının Sosyal ve Ekonomik Tarihi*, IQ Yay., İstanbul 2004, s.59.

⁸ Mustafa Kafalı, "Anadolu'nun Fethi ve Türkleşmesi", *Türkler, Yeni Türkiye Yayınları*, C.6, Ankara 2002, s.177.

Müslüman Türklerin 1071 zaferiyle Anadolu'yu iskân edebilmeleri için imar faaliyetlerine başlamaları gerekiyordu. Yüzyıllardır süre gelen savaşlar, Anadolu medeniyetler beşiğinde, höyük ve ören denilen yıkıntıları yatırmaktaydı. Anadolu'ya yeni gelen Türk nüfusuyla birlikte bu memleket her alanda önemli bir diyâr oldu ve hızlı bir yükselişe geçti.⁹ Bu şümüllü hâlin membaı Türklerin İslâm'ı benimsemelerinde yatmaktadır. Öyle ki, "Lâ ilâhe illallah Muhammeden Resulüllah", Türk milletinin ruhu olmuştur.¹⁰ Hakikaten ölümün dahi durduramadığı bu yüce ruh, kudretini İ-lâ-yı Kelimetullah ve Nizâm-ı Âlem'den almıştır ve tarifi bile mümkün olmayan Türk-İslâm medeniyetinin azametini bin bir kez ötelere taşımıştır.

Türkler, Türkistan'da, Maveraünnehir ve Horasan'da İslâm'ı yürekten tasdik edip İslâm'ın cihad anlayışını kendi milli benlikleriyle hemhâl etmişlerdir. Onlar, sadece bu uğurda gayr-i müslimlerle silahlı mücadele yoluna gitmemişler, aynı zamanda, nefisleri ile de cihad ederek, örnek Müslüman olmak ve etraflarındaki insanlara Müslümanlığın güzelliklerini tanıtmak için büyük bir emek harcamışlardır. gayr-i müslim komşusuyla iyi geçinerek birlikte yaşayabilme husûsunda Müslüman-Türk örneğini mükemmel bir hâlde göstermişlerdir. Anadolu'nun bir ucundan diğer ucuna kadar yerleştikleri her yerde bu güzel huyu sergilemişlerdir.¹¹ Hiç şüphesiz bu yüce ahlâkın arkasında Hz. Peygamber'e duyulan derin muhabbet duygusu yatar. Nitekim Türkistan'da Hoca Ahmed Yesevî, bu yüce duyguyu samimiyetle Türklerle nakşetmiştir. Anadolu'ya gelen Müslüman Türkler de hâl ve hareketlerinde bunu yaşatmayı kendilerine kutsî bir vazîfe addetmişlerdir.¹² Neticede Anadolu memleketinin Türkleşmesi ve İslâmlaşması aynı anda gerçekleşmiş bir hâdisedir.¹³

Türklerin karşısında herhangi bir ordu kalmayınca Anadolu'da süratli bir yayılma ve yerleşme devri başladığı gibi etnik yapı da çok hızlı bir şekilde değişikliğe uğradı.¹⁴ Türklerin bu başarısı, hiç şüphesiz, kendi özlerinde her daim var olan maddî değerlerle manevî değerlerin birbirini desteklemesinden kaynaklanır.¹⁵ Türk devletlerinin kuruluş aşaması da çok mühimdir. Nitekim maddî ve manevî kudret

⁹ A.g.m., s.185.

¹⁰ Yılmaz Özakpınar, *İslâm Medeniyeti ve Türk Kültürü*, Ötüken Yay., İstanbul 2005, s.31.

¹¹ Mehmet Şeker, *Türkistan'dan Anadolu'ya İnsan ve Toplum Hayatı*, Ötüken Yay., İstanbul 2007, s.39.

¹² Abdullah Uçar, *Milletimizde Peygamber Sevgisi*, Adım Matbaası, Konya 2009, s.61.

¹³ Mehmet Şeker, *a.g.e.*, s.41.

¹⁴ Osman Turan, *Selçuklular Tarihi ve Türk-İslâm Medeniyeti*, Ötüken Yay., İstanbul 2003, s.277.

¹⁵ İbrahim Kafesoğlu, *Türkler ve Medeniyet*, Hamle Yay., İstanbul 1995, s.72.

kaynaklarını tetkik ederken sosyo-kültürel hayat ile siyâsî teşkilâtın rollerini görmezlikten gelmek mümkün değildir.¹⁶ Ayrıca Türk Milleti, batılıların dillendirdikleri gibi göçebe bir kültüre sahip, medeniyetten yoksun bir kavim değildir. Zira tarihin en eski çağlarından beri yerleşik hayata geçmiş, köyler, şehirler kurmuş, şümüllü devletleri bağrından çıkarmış, gelişmiş yüksek kültür ve medeniyet seviyesiyle dünya tarihine yön vermişlerdir.¹⁷

Anadolu’ya geçici bir arzuyla değil, yurt tutmak kastıyla çok yoğun bir şekilde göç eden Müslüman Türkler, buranın Türkleşmesi ve İslâmlaşmasında mühim bir konuma sahip olmuşlardır.¹⁸ Bu yoğun göç dalgaları hiç şüphesiz Anadolu’nun baştanbaşa Türklere açılmasına ve bir Türk kıtası hâline gelmesine ortam hazırladığı gibi, Türk insanının nevi şahsına münhasır hâliyle de bir İslâm memleketi konumuna yükselmesini sağlamıştır.¹⁹ Hatta Türkiye Selçuklu Devleti’nin çok önemli bir hükümdarı olan Sultân I. Mesud (1116-1155) zamânına kadar Anadolu’ya “Romania” denilirken, O’nun saltanatı esnâsında Haçlı kaynaklarında Anadolu, “Turkia” adıyla geçer olmuştur.²⁰ “Anadolu, Türklerin mayaladığı bir coğrafyadır; Anadolu’da mayalanan aslî unsur insandır. Anadolu’nun Türkler tarafından mayalanması, Anadolu karasını, Greklerin, Roma’nın, Bizans’ın ve de Kilise’nin ülkesi olmaktan çıkarmıştır.”²¹

Türkmenler, Anadolu’nun batısında hayli nüfusa sahip olmuşlardı. Elbette bu hâl Karabük ve çevresine de sirayet etmiştir. Kastamonu ve Bolu civârına Türkmenlerin yerleşmeleri bir asırdan daha fazla sürmüştür. Çobanoğulları, Candaroğulları gibi farklı Türkmen boylarının bu dönemde 100.000 çadır halkı olarak Kastamonu-Ankara arasındaki bölgeye yerleştikleri görülmektedir. Bolu ve havâlisine ise fetihler neticesinde Çobanoğulları, Candaroğulları ve İsfendiyâroğulları mevkenmişlerdir.

¹⁶ Osman Turan, *Türk Cihân Hâkimiyeti Mefkûresi*, Ötüken Yay., İstanbul 2005, s.134.

¹⁷ Göçebe kavramı, bedevi veya barbar bir hayatı ifade ettiği için Türklerin bir hayat üslûbu olarak görülemez. Bkz. İbrahim Kafesoğlu, *Türk Milli Kültürü*, Ötüken Yay., İstanbul 2004, s.32-35. Ayrıca bu hususta “göçebe” kavramıyla hayvancılıkla meşgul olan Türklerin bir yaşam tarzı olan “konar-göçer” kavramları farklı mânâlar ihtiva etmektedir ki bunun iyice tetkik edilmesinden sonra yerinde kullanılması gerektiğinin doğru olduğu kanısındayız. Bkz. Tufân Gündüz, “Konar Göçer”, TDV İA, C.26, TDV. Yay., Ankara 2002, s.161-163.

¹⁸ Seyfullah Kara, *Selçukluların Dini Serüveni*, Şema Yay., İstanbul 2006, s.146.

¹⁹ A.g.e., s. 148.

²⁰ Zeki Atçeken-Yaşar Bedirhan, *Malazgirt’ten Vatana Anadolu Seçuklu Devleti Tarihi*, Eğitim Kitabevi, Konya 2004, s.151.

²¹ Yalçın Koç, *Anadolu Mayası Türk Kimliği Üzerine Bir İnceleme*, Cedit Neşriyat, Ankara 2007, s.16-17.

Ancak Anadolu'nun kuzey batısının idaresine uzun bir zaman Candaroğullarının hükmettikleri görülmektedir.²²

II. SAFRANBOLU ve TARİHİ

Safranbolu, İstanbul-Ankara karayolu istikametinde, Gerede'den 100 kilometre içeride Karadeniz'e 80 km kadar uzaklıktadır.²³ İlçe merkezi, tarihi bir belde olan bu güzel yer, Batı Karadeniz Bölümü'nün Karabük ili sınırları içerisindedir.

Araç suyuna karışan Gümüşdere'nin oluşturduğu yaklaşık 80 metre derinliğinde kanyon biçimindeki dar vadinin iki tarafında yer alır. Buraya yerleşimin Eskiçağ'a kadar götürüldüğü belirtilmektedir.²⁴

Safranbolu, Homeros'un İlyada destanında söz ettiği, Paflagonya (Paphlagonia) bölgesinin sınırları dâhilindedir. Bu bölge doğuda Kızılırmak, batıda Bartın Çayı, kuzeyde Karadeniz ve güneyde Ankara'ya kadar uzanmaktadır. Bölgenin üzerinde Gasgaslar (Gaşka), Hititler (Etiler), Frigler, Lidyalılar, Persler, Helenistik Krallıklar (Pontlar-Bitinya), Romalılar, Bizanslar, Araplar gibi pek çok siyâsî güç, hüküm sürmek için mücadele vermişlerdir. Bunlarla birlikte bu bölge çeşitli Türk hâkimiyetiyle tanışmıştır. Neticede buraya, Türkiye Selçukluları, Danişmendler, Çobanoğulları, Candaroğulları ve Osmanlılar hükmetmişlerdir.²⁵

Safranbolu'nun yapılan araştırmalarda tarih boyunca pek çok ismi olduğu görülmektedir. Teodorapolis, Germia, Dadybra (Dadibra) isimleri Türklerin buraya hâkim olmalarından öncedir.²⁶

Türkiye Selçuklu Sultânı II. Kılıçarslan'ın oğlu Ankara Meliki Muhyiddin Mesud tarafından 1196'da fethinden sonra Dadibra'nın adı Zalifre olarak değişmiştir. "XV. Yüzyıl müelliflerinden Yazıcıoğlu Ali'nin Selçuknâme isimli tercümesinde Zalifre/Zilifre'ye Burglu/Burgulu denildiği belirtilir. XIV. Yüzyılın ikinci çeyreğinde İbn Battûta burayı Borlu adıyla zikreder. Osmanlı döneminde de Borlu veya Taraklıborlu diye anılmıştır. Kasabanın bugünkü adının dayandığı Za'feranborlu ismi

²² Recep Karacakaya, "XIX. Yüzyılın Ortalarında Arşiv Belgelerinde Karabük", Kuruluşundan Bugüne Karabük ve Demir-Çelik Sempozyumu 2-3 Nisan 2010, Karabük 2010, s.46-47.

²³ Çevik Gülersoy, *Safranbolu*, TTOK Yay., İstanbul 1997, s.6.

²⁴ Feridun Emecen, "Safranbolu", TDV İA, C.35, İstanbul 2008, s.481.

²⁵ Mustafa Acar, *Tarihi Safranbolu Çeşmeleri*, Safranbolu Hizmet Birliği Kültür Yayınları, Ankara 2008, s.5.

²⁶ Ünsal Tunçözgür, *Dünü ve Bugünü ile Safranbolu*, Işıl Yay., Karabük 2002, s.7.

XVI. yüzyılın sonları ve XVII. yüzyılın başlarında ortaya çıkmış olmalıdır.”²⁷ Safran bitkisinin yetiştirilmesiyle bilinen bu bölge, 1940 yılından sonra yeni adı Safranbolu olarak değiştirilmiştir.²⁸

Safranbolu, Türkiye Selçuklu Devleti’nin Bizans sınırındaki bir uç beyi olan Candaroğullarının idaresinde bulunuyordu. Türkiye Selçuklu Sultânı II. Gıyaseddin Keyhüsrev’in 1243 yılında Köseadağ’da Moğollara yenilmesiyle birlikte Candaroğulları Beyliği’nin diğer beylikler gibi Moğol menşeli İlhanlı idaresine girdiği görülmektedir. Nitekim 1325’te Kastamonu’da basılan sikkede İlhanlı Beyi Ebu Said Bahadır Hân’ın adının bulunması ve 1335-1336 yıllarına ait İlhanlı bütçesinde adı geçen beyliğin merkezi olan Kastamonu ve kendisine bağlı olan Safranbolu’nun o yıllarda İlhanlılara bağlı olduğunu göstermektedir.²⁹

1392’de Osmanlı Pâdişâhı Yıldırım Bâyezid Hân’ın Candaroğullarının merkezi olan Kastamonu’yu ele geçirmesiyle Safranbolu da Osmanlı hâkimiyetine geçmiştir. Fakat 1402’de Sultân Yıldırım’ın Ankara Savaşı’nda Sultân Timur’a yenilmesiyle başlayan Osmanlı’daki Fetret Devri, Anadolu’daki Türk siyâsî birliğini bozmuş ve neticede Osmanlı hâkimiyeti altına girmiş olan beyliklerin çoğu tekrar kurulmuştur. Fetret Devri’ne son veren ve Osmanlı’nın ikinci kurucusu olarak bilinen Sultân I. Mehmed (Çelebi Mehmed)’in 1416 senesinde Kastamonu’yu tekrar ele geçirmesiyle Safranbolu, nihâî olarak Osmanlı topraklarına katılmıştır.³⁰

Osmanlılar kendilerinden evvel hüküm süren Arap, Selçuklu ve İlhanlılar gibi hâkimiyet altına almış oldukları topraklarda tahrîr (yazım) yapmaya çok özen göstermişlerdir. Meselâ 1530 yılında tamamlanan tahrîrde merkezi Kütahya olan Anadolu eyâletinin 17 livâsı vardı. Bu livâlar arasında Kastamonu ve Bolu livâları Batı Karadeniz Bölümünü oluşturmaktaydı. Taraklıborlu ismiyle anılan Safranbolu kazâsı da Bolu livâsına bağlıydı.³¹ 1530 yılına ait bir tahrîr defteri olan Muhasebe-i Vilâyet-i Anadolu’da, Bolu sancağına bağlı on altı kazâ bulunmaktadır. Bugünkü Karabük il sınırlarının dâhilinde Taraklıborlu (Safranbolu), Viranşehir (Eskipazar-Ovacık) ve

²⁷ Feridun Emecen, *a.g.m.*, s.481.

²⁸ Ünsal Tunçözgür, *a.g.e.*, s.7.

²⁹ Kızıltan Ulukavak, *Safranbolu*, Bizim Büro Basımevi, Ankara 2007, s.11.

³⁰ Kenan Ziya Taş, *16. Yüzyılda Safranbolu İdari Yapısı ve Vakıfları*, s.200.

³¹ Hüseyin Lütfi Ersoy, *1530 Yılı Kanuni Dönemi Tahrir Kayıtlarında Karabük Yöresi (Coğrafi Alanın) İdari-Sosyal Yapısı ve Vakfiyeleri*, Kuruluşundan Bugüne Karabük ve Demir-Çelik Sempozyumu 2-3 Nisan 2010, Karabük 2010, s.27.

Yenice kazaları bulunmaktadır.³² “Osmanlı döneminde Safranbolu Taraklı-Borlu adıyla anılmakta, ilçe merkezinde ‘Medine-i Taraklı Borlu’, merkezi Yörük köyü olmak üzere köy ve göçebe aşiretler için kurulan ‘Yörükân-ı Taraklı Borlu’ iki kaza olarak idare edilmektedir. Devletin idari yapısı gereği kadılar tam yetkilidir. Beylerbeyi ve sancakbeylerinin oturduğu kazalarda bile kadı’nın başkanlığında subaşı, kazanın ileri gelenlerinden oluşan ayan ve eşraflar, şehir kethudası, müftü ve esnaf temsilcilerinden oluşan bir kurul kenti yönetmektedir. Bu sistem Safranbolu’da idari yapıyı aynen yönlendirmiştir. Bu şekilde Safranbolu kaza olarak 1692 yılına kadar Anadolu Beylerbeyliğinin Bolu sancağına bağlı kalmış, aynı yıl Bolu sancağının kaldırılması üzerine Kastamonu sancağına bağlanmıştır. Bu dönem 1811 yılına kadar sürmüştür.”³³

Safranbolu, tarihi ile varlıklı olduğu gibi toprağı ve mahsülü ile de zengindir. Nitekim doğum tarihi kesin olarak bilinmeyen, Safranbolu’ya bağlı Ulus nâhiyesinde dünyaya gelen Uluslu İbrahim Hamdi Efendi’nin H.1142/M.1729’da yazdığı seyahatnamede, Batı Karadeniz’in beldelerini anlatırken Safranbolu’ya ait bilgilere de yer verdiği görülmektedir. Hamdi Efendi, burada, Safranbolu toprağının hayli verimliliğini, safran bitkisinin çok kıymetli olduğunu ve üzümünün de tarif edilemez derecede lezzetli olduğunu ifade etmiştir.³⁴

Safranbolu, iki ayrı görünümle karşımıza çıkmaktadır. Bağlar ve Kıran mevkiileri günümüzün manzarasına sahipken eski şehir tarihî canlılığını hâlâ korumaktadır. Anıtlar Yüksek Kurulu’nun kentsel sit alanı olarak ilân ettiği Safranbolu’da yaklaşık iki bin geleneksel ev ve konak mevcuttur. Bu tarihî beldenin başlıca tarihî eserleri ise şunlardır: Kalealtı Tekkesi (957/1550), Eskicami, Taşminare Camii, Köprülü Camii ve Külliyesi (1662), Hidâyetullah Camii (Hidâyet Ağa, 1131/1719), Dağdelen Camii (1181/1767-1768), Kazdağlı Camii (1193/1779), İzzet Mehmed Paşa Camii (1211/1796), Ali Baba Tekkesi (1844), Lutfiye Camii/Kaçak Camii (1878-1879), Zulmiye/Hamidiye Mescidi (1883-1884), Eski Hamam (XIV. Yüzyıl), Cinci Hanı ve Yeni Hamam (XVII. yüzyıl)’dır.³⁵

³² A.g.m., aynı yer.

³³ Ünsal Tunçözgür, *a.g.e.*, s.19.

³⁴ Güngör Karauğuz, *Devrek ve Çevresi Tarihi*, Çizgi Yay., Konya 2011, s.86.

³⁵ Feridun Emecen, *a.g.m.*, s.483.

Nevi şahsına münhasır hâliyle geleneksel Türk toplum yaşantısına dâir bütün güzellikleri barındıran Safranbolu, bugün UNESCO tarafından Dünya Miras Listesi'ne alınmıştır. Burası “insanlara bir dönemîn tarihi ve kültürel atmosferini yaşama imkânı sunarken doğal güzellikleriyle de ziyaretçilerinin ilgisini çekmektedir.”³⁶ Ayrıca 2011’de yapılan nüfus sayımına göre Safranbolu nüfusu 53.201’dir.³⁷

III. ŞER‘İYYE SİCİLLERİ ve TARİHİ ÖNEMİ

1. Osmanlı’da Adaletin Önemi

Osmanlı Devleti’nin tarihini, kurucusu olan Osman Bey’in beyliğin başına 1281’de geçmesinden³⁸ Saltanat’ın kaldırıldığı 1 Kasım 1922’ye kadar ele aldığımız zaman, kaynaklarda yaklaşık altı buçuk asırda adalet müessesesinin birçok teşkilât gibi hep yaşatıldığına rastlarız. Hayat iksirinin kaynağını İslâm’ın vermiş olduğu hayat felsefesinden alan Osmanlı Devleti’nin bütün sistemini adalet mekanizması üzerine kurduğunu görmek gayet mümkündür.

Devletin ömrünü devam ettirebilmesi adalet mefhumuna öyle bağlanmıştı ki bu mefhum sanki mevcut düzenin hayat kaynağıydı. Nitekim Batı toplumlarında Aydınlanma çağının temelinde tabiat varken geleneksel İslâm toplumlarında ise adalet kavramı temeldi. Adaletin en güzel yanı sosyal refahtır. Zaten devlet mekanizmasındaki bozulmanın sebebi adalet ve refâh dengesinin bozulmasından başka bir şey olamazdı.³⁹

Asya, Avrupa ve Afrika kıtalarının bir kısmının üzerinde yaklaşık 600 yıl hüküm süren Osmanlı Devleti’nin hükmettiği sahada bugün 40’tan fazla devlet kurulmuştur. Nitekim Balkan ülkeleri, Macaristan, Güney Rusya ve Arap ülkelerinin 500-600 yıllık tarihlerinin ana kaynağı Osmanlı arşivleridir. Hele Akdeniz ve Avrupa’nın tarihi hakkında bir şey yazılacaksa birinci derecede kaynak teşkil eden Osmanlı arşivlerine muhakkak müracaat etmek gerekir. Osmanlı arşivlerinin en büyük özelliği ise Osmanlı ülkesi dâhilinde kurulmuş olan devletlerin “vatandaş ve devlet hakları ile milletlerarası hakların ispatı konusunda belgeleri ihtivâ etmesidir. Söz konusu ülkeler, millî arşivlerini kurmak, kendi sosyal meselelerini incelemek, millî varlıklarını ortaya koyabilmek,

³⁶ Karabük İl Yıllığı, “*Safranbolu*”, TŞOF Plaka Matbaa, Karabük 1999, s.80.

³⁷ [www.nufusu.com/ilce/safranbolu_karabuk_nufusu\(22.05.2013\)](http://www.nufusu.com/ilce/safranbolu_karabuk_nufusu(22.05.2013))

³⁸ Ömer Faruk Yılmaz, *a.g.e.*, s.17.

³⁹ Ahmet Tabakoğlu, *Türk İktisat Tarihi*, İstanbul 2005, s.142-143.

vatandaşlarının hakları ve devlet ve milletlerarası haklarını ispat edebilmek için Osmanlı arşivlerinden yararlanmak mecburiyetindedirler.”⁴⁰

Osmanlı Devleti’ni her yönüyle muhteşem kılan o nevi şahsına münhasır hâline yabancıların gözüyle de nasıl bakıldığına yer verelim: “Bir asırdan daha az sürede, 1299 tarihinde küçük bir Anadolu Beyliği, Tuna kıyılarına kadar genişledi. Yine bir asırdan biraz fazla bir zamandan sonra, Söğüt Beyliği dört yüzyıl gibi bir sürede Doğu Roma İmparatorluğu’nun tamamını, Abbasîlerin topraklarının önemli bir bölümünü ve hatta hem Bizanslıların hem Halifelerin hükümdarlığını hiç tanımayan bazı ülkelerin topraklarını zapt etmiştir. Böylesine açık ve seçik gerçekler önünde, dünya tarihine damgasını vuran devletlerarasında Osmanlı Devleti’nin ön plânda bir yer işgal ettiğini kim inkâr edebilir? Bu devletlerarasında onun zaman ve mekân içindeki genişliği ve çeşitli halkları bir arada idare etme kabiliyeti, hiç kuşkusuz ona hak ettiği bu yeri kazandırmaktadır. Osmanlı Devleti’nden büyük bir devlet olarak bahsetmek, uzun süre ayakta kalışının zaten uzun süre etkili olduğunu ve sonuçta pek çok kişi tarafından kabûl gördüğünü gösterdiği bir hükümet ve idari yapıdan bahsetmek demektir.”⁴¹

Osmanlı Devleti’nin büyüklüğü, sadece o kocaman coğrafyaya sahip olmasından gelmez. Devletin olmazsa olmaz gördüğü adalet müessesesinin önemli bir mahsulü olan şer‘iyye sicilleri sayesinde, bir yerleşim yerinin en alt kolu olan mezrâlara varıncaya kadar bilinmezlik artık sona erer.

Fermânlardan dilekçelere; şeyhülislâm ve kadıaskerden bir beldenin kadısına; beylerbeyinden voyvodaya; sancak beyinden bir beldenin nâibine; önemli devlet erkânının hayatından halktan herhangi birine, şahısların isim-lâkap ve unvanlarına; mehir, nişan ve evlenmeden boşanmaya; tereke kayıtlarından mirasın paylaşılmasına; bayramlardan yaslara; mülk satışından vekâlet, emânet, kefâlet, borç ve alacaklara; yer altı kaynaklarından yerüstü zenginliklerine ve iklimine; devlete verilen vergilerden devletin yaptığı hizmetlere; ammenin menfaatinden vakıflara; sefer hazırlıklarından savaşlara; Müslüman teb‘adan gayr-i müslim teb‘aya; yerleştiğinden konar-göçerine varıncaya kadar velhâsıl siyasî, askerî, sosyal, ekonomik ve dinî yönden şer‘iyye

⁴⁰ İsa Özkul, “Osmanlı Arşivlerinin Osmanlı Coğrafyası ve Dünya Tarih Araştırmaları Bakımından Önemi”, Uluslararası Kuruluşunun 700. Yıl Dönümünde Bütün Yönleriyle Osmanlı Devleti Kongresi 7-9 Nisan 1999, Konya 2000, s.3.

⁴¹ Jean-Louis Bacqué-Grammont, “Kuruluşunun 700. Yıldönümü Münasebetiyle Osmanlı Devleti’nin Tarihi’ne Yaklaşım Üzerine Birkaç Düşünce”, çev. Orhan Diriöz-Abdullah Öztürk, Uluslararası Kuruluşunun 700. Yıl Dönümünde Bütün Yönleriyle Osmanlı Devleti Kongresi 7-9 Nisan 1999, Konya 2000, s.657.

sicillerinin bir yerin bütün tarihî geçmişine ayna vazîfesi gördüğüne şahit olmak gayet mümkündür.

Asla şu husûsu unutmamak gerekir: Osmanlı dediğimiz “*ULU ÇINAR*” sadece Türkiye coğrafyasına mâlik değildi. İslâm meşalesini her yerde yakmak ümidi ve şuuru ile birçok illeri ve ülkeleri fethedip Türk-İslâm adaletinin gölgesine ilhak eylemişti. Hülâsa, -hiç abartısız bir şekilde- kendisinin hükmettiği sâha, bugünkü yaklaşık 25 Türkiye gibi devasa bir coğrafyaya tekabül etmektedir.

Şer‘iyye sicillerinin Türkiye’imizin sınırları içerisindeki sayısından hariç geri kalan ülkelerdekini kesinlikle unutmamak gerekir. Zira altı koca asrı aşkın zamanını dünyaya adalet hizmetiyle geçirmiş kutlu Türk-İslâm Devleti’ni, yaftalarla dolu kâğıt yığınlarından değil, hakikatin altın tahtına oturmuş gerçek belgelerinden tedris ve tetkik etmek gerektiği inancındayız.

Netice itibariyle mahkeme kadıya mülk değildir. Tarih sahnesindeki rolünü en âlâ şekilde oynayan Ulu Çınar dediğimiz Osmanlı da rolünü oynadı ve bitirdi. Ancak adını çağlar ötesine şerefle duyurarak, kıymetli divân şairlerimizden Bâkî’nin de deyişiyle kubbede hoş bir sadâ bırakarak...

2. Osmanlı’da Şer‘iyye Sicillerinin Önemi

Osmanlı Devleti, Türk-İslâm devletlerinin içerisinde ömür ve güç itibariyle çok önemli bir mahiyet arz eden hayli geniş bir devre sahiptir. Bu devir içerisinde siyasî, askerî, ekonomi, sosyal ve dinî açıdan hayli ehemmiyetli husûslarla meşgul olmuştur. Nitekim Osman Bey’in başa geçtiği tarihten, saltanatın kaldırılışına kadar geçen 641 sene, şeref ve şâna şahitlik etmiştir.

Altı buçuk asrın yaklaşık dörtte üçü şer‘iyye sicillerine bir ayna gibi yansımıştır. Osmanlı Hânedânı ise kurulan Türk-İslâm devletleri içerisinde İslâm’a ve insanlığa en faydalı hükümdarları yetiştirmiş, dünyanın gelmiş geçmiş en uzun ömürlü köklü ve kutlu bir soyudur. Nitekim sultânların ilme, ilim adamlarına ve adalete verdiği önem, yerli ve yabancı birçok tarihçi tarafından itiraf edilen hakikatlerdendir.

Pâdişâhlar, Devlet-i Âlî Osmânîyye’nin “Ebed Müddet” olduğuna diğer bir ifadeyle sonsuza kadar devam edeceğine ve sonsuza kadar adaletin yaşanacağına inanmışlardı. Adalet müessesesinin bu denli güçlü olması elbette devletin dimdik ayakta kalmasında en büyük âmil olmuştur. Meselâ mahkemede hak sâhibinin hakkı ne ise tastamam kendisine verilir, velevki bu, bir gayrimüslim olsa bile. Bu, haksızlık eden Müslüman kişi, ister reâyâdan isterse bütün reâyânın emiri olarak bilinen bir pâdişâh

olsun, netice asla değişmezdi. Zira adalet önünde herkesin boynu kıldan ince idi. Hatta adaletin vereceği kararda zararın olmayacağını hatırlatan bir atasözü kulaklarımızı çınlatır durur: Şeriat'ın kestiği parmak acımaz.

Osmanlı Devleti ve onun büyük hükümdarları İ-lâ-yı Kelimetullah ve Nizâm-ı Âlem için gayret etmişlerdir. Din, dil, ırk ayrımı gözetmeksizin yaratılanı Yaratan'dan ötürü sevmişlerdir. Bugün devletini kurmuş ya da kuramamış, ama bir zamanlar Osmanlı sınırları içerisinde olup da Türk-İslâm'ın vermiş olduğu rahatı aramayan bir millet yoktur. Daha da ötede, Osmanlı'nın hükmettiği sınırlar içerisinde ve dışarısında - ister İslâm diyârı ile ilgili olsun isterse olmasın- kurulmuş birçok devletin bugün büyük bunalımlar yaşamadığını kim inkâr edebilir?

Osmanlı'nın her yönüyle iyice idrak edilebilmesine yardımcı olabilecek kudrette olan şer'iyeye sicilleri, sadece Türk-İslâm için değil bir zamanlar onun hükmettiği sınırlar içerisinde yaşamış halkların bugünkü nesilleri için de çok önemlidir. Şer'iyeye sicillerinin yazılması için bir yerin ekseriyetle Müslüman nüfusuyla dolu olması gerekmezdi. Zira o yerin Osmanlı toprağı olması kâfi idi.

Şer'iyeye sicilleri, öngörünün susup belgelerin konuşmasıdır. Yerel tarih araştırmacılarının en önemli membâsıdır. Osmanlı'nın yüzyıllarca nasıl yaşayabildiğini, hangi zorluklara göğüs gerdiğini gösteren en önemli tarihî belgelerdendir.

3. Şer'iyeye Sicillerinin Tarihî Önemi ve Muhtevası

İslâm âleminde sicil tutma ve davaları tutanak halinde kayıt etme geleneği İslâm'ın ilk yıllarına kadar gitmektedir. Hz. Peygamber döneminde hukukî ve ticarî işlemler, Hz. Ömer ve Hz. Ali'nin hilâfeti esnâsında adlî düzenlemeler ve mahkeme tutanakları ilk sicil örnekleridir. Yine Osmanlı'dan önceki Türk-İslâm devletleri, ülkelerini mahkemelerle donatmışlar ve buralara kadılar tayin etmişlerdir.⁴²

Osmanlı'da yazılmaya başlandığı dönemde *sicill-i mahfûz* olarak isimlendirilen defterdeki kayıtlardan bir kısmı kadıların vazîfelerini yaptıkları esnâda mahkemede tuttıkları kayıtlardan, diğer kısmı da merkez ve taşranın ileri gelenlerinden gelen fermân, berât ve buyuruldu sûretlerinden müteşekkildir. Mahkemelerde verilen her karar mukayyid denilen memur tarafından kronolojik olarak zapta geçirilmiştir. Hülâsa, *şer'iyeye sicilleri* olarak da nâm salmış defterde, hem mahkeme kayıtları hem de merkez

⁴² Işıl Yurtışığı, *979 Numaralı Bolu Şer'iyeye Sicilinin XIX. Yüzyıl Bolu Tarihine Katkıları (H.1295-1296/M.1878-1879)*, (Abant İzzet Baysal Üniv. Sosyal Bilimler Enstitüsü Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Bolu 2009, s.32-33.

ile taşra teşkilâtı arasındaki her türlü münasebetin kaydedildiği yazışmalar bulunmaktadır.⁴³

Mahkeme tutanaklarının içinde, bugünkü vekâletname, izinnâme, satış işleri, verâset i‘lâmı gibi husûsların o sıralardaki kullanımı olan şehadetnâme, hîbe, ikrâr, gibi işlemler konumuz olan sicil defterine kaydolunurdu. Ayrıca şahitlik, boşanma, hırsızlık, darp, cinayet gibi âsâyiş vukuatları da burada kayıt altına alınırdı. Bunların hâricinde merkez ile taşra arasındaki münâsebeteye gelecek olursak şer‘iyye sicillerinin öneminin ne kadar ileri boyutta olduğunu görürüz. Defterlerde her ne kadar günlük yaşamla ilgili bilgiler verilmemişse de mahkemeye gelen davalardan geniş mânâda bilgiye sahip olabilmemiz mümkündür. Aynı zamanda sosyo-ekonomik durum hakkında da bir kaniya varmak gayet kolaydır.⁴⁴ Hatta savaşlar ve savaş hazırlıkları şer‘iyye sicillerinin muhtevasına girmiştir ki, Kastamonu hakkında yapılmış şer‘iyye sicilinde bu husûsa hayli yer verilmiştir. “Kastamonu ile ilgili elde mevcut en eski defter H.1084-1086 (M.1673-1676) yıllarına ait olup en son tarihli sicil ise H.1213-1221 (M.1801-1807) yıllarına aittir. Bu makaleye kaynaklık eden H.1096 (M.1685-1686) tarihli Kastamonu Şer‘iyye Sicili genel olarak Osmanlıların ve tabii ki Kastamonu’nun idarî, iktisadî, sosyal ve kültürel yapısı hakkında bilgi verdiği gibi II. Viyana Kuşatması (1683) ve devamındaki savaşların devlete ve bu yöreye olan etkisini de en iyi şekilde yansıtmaktadır.”⁴⁵

Şer‘iyye sicilleri Osmanlı Tarihi’nde birinci derecede yer tutan en önemli müsbet vesikalardır. Nitekim bu siciller, Osmanlı Tarihi’nin siyâsî, içtimâî, idârî, mâlî iktisâdî, ticârî, askerî, demografik, kültürel gibi açılardan çok önemlidir. Hatta bunların bir hazîne mertebesinde olduğunu hatırdan çıkarmamak gerektiğini bilmek lâzımdır. Ancak ve ancak şer‘iyye sicilleri ortaya çıkartılıp değerlendirildikçe hakikat görülebilecektir.⁴⁶

Mahalli tarihler açısından son derece önemli olduğu gibi Osmanlı Devleti’nin sosyo-ekonomik yapısı açısından da hayli kıymet-i hâiz bir mâhiyet arz etmektedir. Nitekim yetiştirilen ürünün cinsi ve miktarı, yazıldığı yerin nüfusu, mevsimler hakkında

⁴³ Mehmet İpçioğlu, *Konya Şer‘iyye Sicillerine Göre Osmanlı Ailesi*, Ankara 2001, s.2.

⁴⁴ A.g.e., s.2-3.

⁴⁵ Pelin İskender, *Bir Yerel Tarih Araştırması: 17. Yüzyıl Şer‘iyye Siciline Göre Kastamonu*, Kastamonu 2005, s.566.

⁴⁶ Nuri Köstüklü, *1820-1836 Yıllarında Hamid Sancağı ve Türkiye (182 Numaralı Isparta Şer‘iyye Siciline Göre)*, Konya 1993, s.8-10.

bilgi, âsâyiş işleri ile birlikte Ayrıca tımar teşkilâtı ve vakıf müesseselerindeki ahvâl şer‘iyye sicillerinden öğrenilebilmektedir.⁴⁷

Kıymeti saymakla bitmez şer‘iyye sicillerinin devlet kadrolarına yapılan atama, tayin (yer değiştirme) ve azillerin kayıtlarının düşüldüğü; şeyhülislâm, kadıasker ve sadrâzam gibi yüksek devlet erkânının hayatlarını en ince noktasına kadar anlatıldığı; şehir, kasaba, köy, mahalle ve mevrâya varıncaya kadar ülkedeki bütün yerlerin isim isim verildiğine rastlayabilmek gayet mümkündür. Eyâlet, sancak ve kazâlarda bulunan beylerbeyi, sancak beyi, kethuda, voyvoda, kadı, naip, muhızır, mübâşir, bostancı başı, çavuş, subaşı gibi idarî veya adlî yetkililerin ve onların bulunduğu müesseselerin yapısına ve işlevlerine de yer verilmiştir.⁴⁸ Bu hususta Ahmed Akgündüz’ün şer‘iyye sicilleri hakkında verdiği bilgiler çok önemlidir.

“... Bu siciller, XV. asrın yarısından başlayarak XX. asrın ilk çeyreğine kadarki uzun bir zamân dilimi içinde, en azından 472 yıllık Türk tarihini, Türk iktisâdını ve Türk siyâsî, sosyal ve hukûkî hayatını yakından ilgilendirmekte ve kısaca Türk kültür ve tarihinin temel kaynaklarının başında gelmektedir.

Eski Hıristiyan tarihlerine temel teşkil eden kilise kayıtları ve Çinlilerin sülâle tarihleri demek olan Şu’lar ne derece önemliyse, bizim eski mahkemelerimizin kararlarını ihtiva eden şer‘iyye sicilleri de onlardan daha önemli ve birkaç kat daha güvenilirlerdir. Yorucu olsa da bu önemli belgeler tetkik edilmedikçe, XV ilâ XX. asır arasındaki Türk kültür ve tarihine ait verilecek bilgiler ve hükümler eksik kalacaktır. Zira mahkeme kararları genellikle her devirde ve günümüzde ait olduğu devletin kültürünü ve tarihini yakından takip eden ve yansıtan önemli tarih belgeleridir...”⁴⁹

Şer‘iyye sicillerindeki muhteva hayli zengin olup defterlerde hukukî, idarî, mülkî ve beledî kararlar bulunmaktadır. Bu belgelerin muhtevası yönünden sıralaması şu şekilde yapılabilir:

1. Nişan, evlenme, boşanma, mehir, mülk satışı, vekâlet, emânet, kefâlet, borç, alacaklar vb. konulara ait belgeler,
2. Tereke kayıtları ve mirasın vâislere paylaşımı,
3. Pây-ı Taht İstanbul’dan gönderilen fermân, berât, mektup vb. her türlü belge ve bilgiler,
4. Gasp, hırsızlık, yaralama ve cinayet suçları ile ilgili vesikalar,

⁴⁷ Pelin İskender, *a.g.t.*, s.566.

⁴⁸ Işıl Yurtışı, *a.g.t.*, s.36-38.

⁴⁹ Ahmed Akgündüz, *Şer‘iyye Sicilleri*, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yay., İstanbul 1998, s.11.

5. Şehir, kazâ, kasaba ve köylerden toplanan avârız ve vergi miktarları ile ilgili tutanaklar,
6. Alınan fetvâ sûretleri ve bir olayın resmen tespitine dair kayıtlar,
7. Halkın elinde bulunan eşyâlar, şahısların isim-lâkap ve unvanları ile ilgili bilgiler,
8. Kadı efendilerin türlü konularda İstanbul'a gönderdikleri i'lâmlar ile görevli oldukları yerlerde vermiş oldukları hüccetler,
9. Altın, gümüş veya para meseleleri ile ilgili belgeler ve satılan malların narhlarına ait kayıtlar,
10. Beylerbeyliği merkezi ve kazâlara bağlı bulunan mevzi ve köy adlarıyla bunların sayılarına dair belgeler,
11. Halkın maruz kaldığı tabî afetler ve salgın hastalıklar gibi hâdiseleri bildiren vesikalar,
12. Göçmen teb'anın kendi aralarındaki veya beylerbeyi ve adamları ile olan anlaşmazlıklarına dair belgeler,
13. Değişik yerlerde yaşayan halkın savaş zamanlarındaki görevleri ile menzilhâne, posta ve madenler ile ilgili kayıtlar,
14. Savaşa hazırlık için asker, lojistik destek ve zenginlerden sefer için yapılan her türlü yardım (at, yiyecek-içecek, ...) cins ve miktarına varıncaya kadar tutulan kayıtlar,
15. Vakıflar ve tevliyetle ilgili bilgiler,
16. Müslümanlara ait bilgi ve belgelerin bulunduğu vesikalar olduğu gibi gayr-i müslimlere de ait vesikalar bulunuyordu. İki taraf arasındaki münasebetler içeren belgeler,
17. Bir yerin maddî durumunu anlatan alım-satım, vasiyet, hibe ve bunun gibi husûsları muhteva eden tutanaklar,
18. Müfettiş, beylerbeyi ve ümerâ gibi üst düzey görevlilerin çeşitli konulardaki buy(u)rulduları,
19. Dinî günlerin ilânına dâir fermân ve tezkere sûretleri, rûyet-i hilâlin tespiti ile ilgili kayıtlar,

20. Sosyo-kültürel yapıların her türlü bakım ve onarımı ile ilgili bilgiler veren belgelerdir.⁵⁰

Bütün bunlarla birlikte şer‘iyye sicillerine mahkemede yapılan yazılı işlemlerin hepsi kaydedilmemiştir. Yazılanlar yarım sayfayı geçmediği gibi bir sayfaya beş ilâ sekiz arasında tutanak tutulduğu da görülmüştür. Defterde Arapça olan giriş kısmına “*dibace*” denirdi. Dibacede şer‘i hükümlerin membaı olan Hz. Allah’a hamd ve O’nun Hz. Peygamberi’ne salât ve selâm edilir ve daha sonra da kadı efendinin ismi ve vazîfesine yer verilirdi.⁵¹

Netice itibariyle şer‘iyye sicilleri, Osmanlı Devleti yıkılıncaya kadar devletin en önemli yargı organı olan şer‘i mahkemelerin bir mahsûlüdür.⁵² Bugün koruma altına alınmış olan bu kıymetli tarihî kaynaklar esas mevcûda göre çok az sayıdadırlar.⁵³

4. Şer‘iyye Sicillerindeki Temel Kavramlar

Şer‘iyye sicilleri ile ilgili üç temel kavram vardır. Bunlar: mahdar, sicil ve sakk-ı şer‘i’dir. Bunların ne mânâ ifade ettiğini şu şekilde belirtebiliriz:⁵⁴

Mahdar: Huzur ve hazır olmak mânâsındadır. Mahdar terim olarak iki türlü anlamdadır. *Birincisi;* hukukî bir dava ile ilgili kayıtlardır. Bunda davalı ile davacının müdafaaları ve kadı efendinin dava hakkında tuttuğu kısa kısa notlardır fakat hükmü değildir. *İkincisi;* her hangi bir mesele hakkında o meselenin görüşüldüğü yerde bulunan görevlilerin (subaşı, çavuş, muhızır vs.) görüşlerinin ve imzalarının bulunduğu belgedir.

Sicil: Okumak, kaydetmek ve karar vermek demektir. Terim olarak ise insanlarla ilgili bütün hukukî olayları, kadıların verdikleri karar sûretlerini, hüccetleri ve yargıyı ilgilendiren çeşitli yazılı kayıtları içeren defterlere şer‘iyye sicilleri (sicillât-ı şer‘iyye), kadı defterleri, mahkeme defterleri, zabt-ı vakâyi sicilleri veya sicillât defteri denilmektedir. Bu defterlerin ebâtı çok fazla yer kaplayacak şekilde değildir. Boyca uzun olup ence dar olan şer‘iyye sicilleri, cebe sığacak şekilde imâl edilmişlerdir. Boyu aşağı yukarı 40 cm. ve eni de 15-17 cm. arasında değişir. Kadılık yaptığı yerde vazîfesi

⁵⁰ Işıl Yurtışı, *a.g.t.*, s.34-35.

⁵¹ Ahmed Akgündüz, *a.g.e.*, s.18-19.

⁵² Binnaz Çöpoğlu, *H.1099 (M.1687-1688) 836 Nolu Bolu Şer‘iyye Sicilinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi*, (Abant İzzet Baysal Üniv. Sosyal Bilimler Enstitüsü Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Bolu 2008, s.566

⁵³ Ahmed Akgündüz, *a.g.e.*, s.20.

⁵⁴ A.g.e., s.17-18.

sona eren bir kadı efendi kendisinin yerine tayin edilen yeni kadı efendiye bu defterleri devretmekle de yükümlüdür.

Sakk-ı Ser'i: Davanın konusu olmuş veya olabilme ihtimâlinde olan husûsların mahkemede belli bir karara bağlanabilmesi için hükmün fıkıh kitaplarına ve bu husûsta yazılmış eserlerin tetkikine dayanması gerekmektedir. İşte bu hükümlerin kayıtlarını belli bir düzene tâbi tutarak, şer'iyeye sicillerinde kayda geçirilmesine sakk-ı şerîf denir.

5. Şer'iyeye Sicillerindeki Belge Türleri

Şer'iyeye sicillerindeki belge türlerini iki ana gruba ayırabiliriz:

- A. Kadılar tarafından yazılan kayıtlardır. Bu kayıtlar hüccet, i'lâm, ma'ruzlar, mürâseleler ve diğer kayıtlar olmak üzere beş kısımdır.
- B. Kadılar tarafından yazılmayıp hitâben yazılan ve merkezden geldiği için sicile kaydedilen fermânlar, berâtlar, buyuruldular ve diğer hükümlerdir.⁵⁵

Yukarıda isimleri geçen kavramları mânâ itibariyle şu şekilde ifade edebiliriz.⁵⁶

1. Hüccet: Arapça menşei bir terimdir ve delil, vesika, senet mânâsındadır. Şer'iyeye sicillerinde mânâ itibariyle kadı önünde iki tarafın bir husûsta uzlaştığını ve kadı efendinin de bunu tasdiklediğini gösteren bir nevî noterlik belgesidir. Hüccete aykırı hareket eden taraf adalet önünde kaybeder. Hüccet çeşitleri şunlardır: Nikâh, evlenme akdine bağlı boşanma-talak, vasî tayini, izin ve yetki verilmesine dâir, alım-satım hakkı, geri alım hakkı, ferâğ, suf'a, bağışlama, rehin, istihkak, ikrâr, havale, kısas, sulh, şehâdet, kefâlet, sirket, vekâlet, ibra ve iflas hüccetleridir. Bunların her biri gerektiğinde bir vesika hükmündedir.

2. İ'lâm: Bildirme, anlatma demek olan i'lâm terim olarak bir davanın mahkemede hangi hükme bağlandığını gösterir. İ'lâm ile hüccet farklıdır ve i'lâmda vuku bulan olayın yazılı olarak belirtilmesi söz konusudur. Burada şahitlerin ve kadı efendinin imzasına gerek yoktur. Tıpkı günümüzdeki dilekçe ile şikâyetin arzı gibidir.

3. Ma'ruzlar: Arz edilen, anlamında olup kadı tarafından kaleme alındığı halde onun hükmünü içermeyen ve hüccet gibi hukukî bir husûsun tespiti yönünden yazılı bir delil olarak kabûl görmeyen, kadının icrâ makamlarına idarî bir hâlin arzını muhteva eden bir belgedir. Ancak ma'ruzun bir başka özelliği daha vardır ki o da halkın

⁵⁵ Erdinç Şahin, *1684-1686 Yılları Arasında Bolu'da Ekonomik ve Sosyal Hayat (835 Numaralı Bolu Şer'iyeye Siciline Göre)*, (Selçuk Üniv. Sosyal Bilimler Enstitüsü Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Konya 2008, s.2.

⁵⁶ A.g.t., s.2-5.

icrâmakamına veya kadı efendiye arz ettiği şikâyet dilekçesidir. Hülâsa astın üste yazdığı bir hâlin arz ifadesidir.

4. Mürâseleler: Resmî bir özelliğe sahip olup kadılar tarafından yazılan bir belgedir. Hülâsa kadı'nın ya kendi dengine veyahut kendisinden daha aşağıda bulunan kişi ya da makamlara yazdığı bildirilerdir. Bu resmî belgede değişik konularda bir husûsun ele alındığı gibi sanık hakkında mahkeme celbi isteği de olabilir.

5. Buyuruldular: Yüksek devlet erkânından kendilerinden mevkice daha düşük olan devlet görevlilerine gönderdikleri emirlerdir. Yazıldığı yere göre merkez ve taşra olmak üzere ikiye ayrılır. Özel yazılış şekli olan buyuruldular, buyuruldu ismiyle de söylenir.

6. Tezkireler: Şer'îyye sicillerinde olup da kadılar tarafından kaleme alınmamış tutanaklardır. Bunlar, en başta sadrâzam olmak üzere onun hizmetinde çalışan tezkireciler tarafından kaleme alınırdı. Tezkireciler devlet memurlarının özel kalem müdürüydü, büyük ve küçük olmak üzere ikiye ayrılırdı.

7. Temessükler: Sıkı tutunma mânâsına gelen temessükler, alınan borç karşısında senet demek olduğu gibi muahede ve sulhnâme gibi belgelerde tarafların mührünün bulunduğu kâğıtlardır. Şer'îyye sicillerinde temessükler mîri arazîde ve gayri sahîh vakıflarda kullanım hakkının sahiplerine yetkili makam veya şahıslar tarafından verilen ve bugünkü mânâsıyla bir nevî tapu gibi olan belgelerdir.

8. Fermânlar: Yasama ve icrâ yetkisine sahip olan pâdişâhın emirnâmesidir. Fermânların ekseriyeti beylerbeyi, sancak beyi, kadı gibi yetkililerin mektupları veya halktan sıradan bir şahsın arzuhali idi. Bu arzuhal, divanda görüşülür ve bir karara bağlanırdı.

Fermânlar şer'îyye sicillerinin ya baş kısmına ya da ortasına kaydedilirdi. Lâkin fermânın şer'îyye siciline diğer kayıtlarla karışmasın diye ters olarak yazıldığı da görülmüştür. Bununla birlikte gelen fermân ne olursa olsun muhakkak halka duyurulurdu.

Pâdişâhın tuğrasını taşıyan fermân, emir, hüküm, berât, nâme, mülknâme, sınırıname, ahidnâme, gibi belgelerle bizzat hattı bulunan belgeler, fermânlar grubuna dâhil edilmiştir. Birbirlerinin yerine isimlerinin kullanıldığı görülen fermânlarda yazının sonunda pâdişâha ait olduğunu bildiren şu kısa ifadeler yer verilir: Pâdişâhî, hümâyûn, âlî-şân, şerîf gibi. Doğrudan Divân-ı Hümâyûn'un kararıyla pâdişâhın emri

üzerine hazırlanıp gerekli mercilere gönderilen konulardı. Bunlar: Sefer açılması, asker sevki, vergi vb. idi.

Zekeriya Bülbül'ün fermânların pâdişâhın tuğralı alamet-i şerîfesinin olduğunu ve bunların yedi bölümden oluştuğunu söylediği görülmektedir. Şöyle ki:

- a. *Sıfat Bölümü*: Pâdişâhın tuğrasının çekildiği,
- b. *Elkab Bölümü*: Fermânın gönderildiği muhatabın isim ve unvanının yazıldığı,
- c. *Duâ Bölümü*: Fermânın gönderildiği yetkilinin görevini yerine getirirken kolaylık çekmesi için edilen temennâ veya duâ,
- d. *Nakil-İblağ Bölümü*: Fermânın yazılma gâyesinin anlatıldığı,
- e. *Emir-Hüküm Bölümü*: Fermânın yerine getirilmesinde tâkip edilecek yolun belirtildiği,
- f. *Te'kîd Bölümü*: Te'kîd ve tehdit bölümü de denilen bu kısımda, fermânın yerine getirilmesinde görevlinin uyuşuk davranmaması gerektiğinin hatırlatıldığı,
- g. *Tarih-Yer-Mühür Bölümü*: Fermânın gönderildiği tarihin, yerin ve mührün bulunduğu kısımdır.⁵⁷

6. Şer'îyye Sicillerinin Tanzîmat'tan Sonraki Durumu

1839'da ilân edilen Tanzîmat ile birlikte Osmanlı ülkesindeki her husûs, yeni baştan şekillenmeye mecbur olmuştur. Ancak bu mecburiyet sebebiyle şekillenen yeniliğin her neyse kökten değil, eskinin üzerinde yeni bir yapılanma olduğunu unutmamak gerekir.

Tanzîmat'tan sonra şer'îyye mahkemeleri ve buna bağlı olarak şer'îyye sicilleri de değişimden paylarına düşeni almışlardır. Bunları maddeler hâlinde verebiliriz:

1. 1859 tarihinde yayınlanan Mahâkim-i Şer'îyye husûsundaki nizâmnameye şer'î sicillere doğrudan değinilmemiş, bu husûsta yalnız harçlar ele alınmıştır.
2. Siciller hakkındaki esas düzenleme 1874 tarihli "Sicillât-ı Şer'îyye ve Zabt-ı Deâvî Cerideleri Hakkında Talimat" ile vücûda gelmiştir.
3. Yeni nizâma göre ister merkezde isterse taşrada olsun, bütün şer'îyye sicillerinin ilk sayfasına sayfa numarası konacaktır.

⁵⁷ Zekeriya Bülbül, *Osmanlı Müesseseleri ve Medeniyeti Tarihi*, Ankara 2009, s.59.

4. Şer‘i mahkemelerce verilen her türlü yazılı bilginin kaydı yapılacak ve bu görevin yerine getirilmesi neticesinde mukayyid efendi yazılan bu sayfayı kendi şahsına ait mühürle mühürleyecektir.
5. Ola ki belgenin gerekliliği hâsıl oldu ve okunmasına ihtiyaç duyuldu. İşte bunun için bundan böyle yazılar çala kalem yazılmayacak, okunaklı olacaktır.
6. Satır aralarına dikkat edilecek ve hiçbir şey ilâve edilmeyecek; silinti, kazıntı asla ve kat‘a olmayacaktır.
7. Kayıtların asıl nüshalardaki gibi olmasına ehemmiyetle riâyet edilecektir. Yanılmayla dahi olsa zabıt yanlış yazılsa, görevliler her kim veya kimlerse cezâlandırılacaktır.
8. Tahrip olmuş siciller hemence tamir edilecektir.
9. Ülkede ne kadar şer‘i mahkeme varsa bu mahkemelerde tutulan siciller için bir sandık yapılacak ve bu sandık her akşam görev bitiminde mukayyid tarafından mühürlenecektir.
10. Kadı efendinin kadılık vazîfesi bittiği zaman, kendisi zaptını tuttuğu şer‘i sicilini mührüyle mühürleyecek ve bununla ilgili durum tespiti yapacaktır.
11. 1879 tarihinde “Bilâ-Beyyine Mazmûnuyla ‘amel ve Hüküm Câiz Olabilecek Sûrette Senedât-ı Şer‘iyyenin Tanzîmine Dâir Ta‘limat” ile i‘lâm ve hüccetlerin ne şekilde tertip edileceğini gösteren yeni bir nizâmnâme yapılmıştır. Bu yeni nizâma göre şer‘i sicilinde yazılan kayıtlar, mahkemede kesin delil olabilecek şekilde düzenlenmesini muhteva etmektedir.⁵⁸

7. Şer‘iyye Sicillerinin Günümüzdeki Ahvâli

İslâm Kültür ve Medeniyet zincirinin en son ve en mükemmel halkası⁵⁹ şerefine sahip Osmanlı Devleti,⁶⁰ aynı zamanda dünyanın en güzel coğrafyasında kurulmuş Türkiye Selçuklu Devleti’nden Türk-İslâm sancağını çok çok ilerilerde ve yükseklerde dalgalandırmak ümidi ve coşkusuyla devralmıştır.

Türkiye Selçuklularında olduğu gibi Osmanlı Devleti, kazâlara kadılar atamış ve bunlar da vazîfelerini yürütmüş olduğu yerlerde baktıkları davalara ilişkin bilgileri şer‘iyye sicillerine kaydetmişlerdir. Bugün ise şer‘iyye sicillerinin ekseriyeti ne yazık ki mevcut değildir. Elimizde sadece XV. yüzyılın sonları ile XX. yüzyılın ilk çeyreğinde

⁵⁸ Ahmed Akgündüz, *a.g.e.*, s.20.

⁵⁹ Asr-ı Saâdet ve Hulefâ-i Raşidîn sonrası devirdir.

⁶⁰ Ömer Faruk Yılmaz, *Belgelerle Osmanlı Devleti*, C.II, İstanbul 2000, s.1.

tutulmuş olanlar vardır. Fakat bunlar da kesik kesiktir, diğere bir ifadeyle eksik çöktür. Lâkin bu mevcut olanların içerisinde tahribâta uğramış sicilin sayısı pek çöktür. Bizim değere biçemediğimiz şere'iyye sicilleri şöyle veya böyle “*memleketin ekseriye adliye dairelerinde, eski medrese veya cami köşelerinde atılmış*” hâlde bulunduğuna bahsi acı bir hakikattir. Nitekim bu tarihî kaynaklar buralarda nemden ve değışik sebeplerden ötürü harap olmuşlardır. Cumhûriyet'in ilk yıllarında ise bu kötü hâl ortadan kaldırılmaya çalışılsa da mümkün olmamıştır. Ancak 3 Kasım 1941 tarihinde 4018/2182 sayılı karar ile ülke çapındaki şere'iyye sicillerinin tozlu ve rutubetli yerlerden, -zamanında yazılmış olduğu topraklarda- müze ve kütüphanelerde toplanmasına karar verilmiştir. Nihâyet, karar neticesinde şere'iyye sicilleri ait oldukları illerin kütüphanelerinde ve Topkapı Sarayı Müzesi'nde muhafaza altına alınmıştır.⁶¹

Türkiye'de çeşitli yerlerde toplanmış olan şere'iyye sicillerinin bir merkezde toplanması için 1979-1980 yıllarında bir çalışma yapılması istenmişse de mümkün olmamıştır. Çünkü Başbakanlık Arşiv Genel Müdürlüğü böyle bir icrâata karşı çıkmıştır. Ancak 1941 yılından beri ayrı ayrı yerlerde bekletilmekte olan şere'iyye sicilleri tam 50 yıl sonra 1991'de Kültür Bakanlığı'nın kararı ile gündeme oturmuştur. Fakat İstanbul Şere'iyye Sicilleri Arşivi dışındaki bütün siciller farklı yerlerden Ankara'daki Milli Kütüphane'ye toplanmasına karar verilmiştir.⁶²

Şere'iyye sicilleri hakkındaki son gelişmeler ise aynen şu şekilde vuku bulmuştur: “Milli Kütüphane'de toplanmasından yaklaşık on dört yıl sonra, ‘Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü’nün 14.10.2005 tarih ve B.02.0.AR.V-0.11.401.04.-5710 talep yazıları ve Milli Kütüphane Başkanlığı tarafından alınan 15.11.2005 tarih ve B.16.0.MKB.0.77.00.05-168333 sayılı Bakanlık oluru doğrultusunda Yazma ve Nadir Eserler Deposu'nda bulunan Şere'iyye Sicil Defterlerinin Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü'ne devri kararlaştırılmıştır. Yapılan devir-teslim işlemlerinde defterler herhangi bir işleme tâbi tutulmayıp, Milli Kütüphane'deki aslî düzeni içerisinde koleksiyon olarak devredilmiştir. Sicil defterlerinin ait olduğu yer, yıl, sayfa sayısı, yıpranmışlık derecesi, defterin türü, gibi özelliklerin tespiti ve tasnif işlemleri Devlet Arşivleri Genel Müdürlüğü'nde yapılacaktır.’ şeklinde bir duyuru ile sicillerin Devlet

⁶¹ Erdin Şahin, *a.g.t.*, s.5-6.

⁶² A.g.t., s.6.

Arşivleri Genel Müdürlüğü'ne devri gerçekleşmiştir. Aynı duyuru sayfasının altındaki notta 'Devir Teslim Tarihi: 27.03.2006' tarihi yazılmıştır."⁶³

"Bugün itibariyle Türkiye'de bulunan şer'iyeye sicilleri Ankara Milli Kütüphane, İstanbul Şer'iyeye Sicilleri Arşivi ve Topkapı Sarayı Müzesi Arşivi'nde bulunmaktadır ve toplam 17 bin civârındadır. Yurt dışında bulunan siciller Makedonya Tarih Enstitüsü, Selânik'teki Makedonya Enstitüsü, Sofya Milli Kütüphanesi, Bosna, Kâhire, Kıbrıs, Kudüs, Şam, Üsküp ve Yunanistan'da bulunmakla birlikte sayıları hakkında kesin bir bilgimiz bulunmamaktadır."⁶⁴

⁶³ Aynı yer.

⁶⁴ Işıl Yurtışığı, *a.g.t.*, s.36.

I. BÖLÜM

2113 NOLU SAFRANBOLU ŞER'İYYE SİCİLİ TRANSKRİPSİYONU

1. Sayfa

1/1 Beyit

Bulamadım bu devrinin rahatın istima'ım ider tâ ezelden bu vadinin âb-ı hevâsı
Bizmezlik ile uğradım Borlu vadisine isterim Hudâ'dan tekemmül-i müddet eylemesini

1/2 Zilhicce sonuna kadar Subaşı Süleyman Ağa tarafından yapılan masrafların dökümü

Zilhicce evâhirinde tevzi'atdan sonra Subaşı Süleyman Ağa memleket umûru için sarf olunan mesârifî beyân

Sene/Kuruş (Belgenin aslında olmamakla beraber rakamlar kuruşu ifade ettiği için konuldu.)

020	Tatar Ali Ağa'ya virilen
030	İsti'cal buyuruldu getürene
020	Asker istîcâli buyuruldu getürene
115	Serdârlık icazesi buyuruldu getürene
185	(Toplam)
025	Üsküdar ocağı neferâtı için buyuruldu getüren Hüseyin Alemdâr Ağa'nın yediyle virilen
004	Salih Ağa ile Hamamlı'ya giden bâr-gîr kirâsı Alemdâr Ağa yediyle virilen
035	Davet buyuruldu getüren Hacı Efendi'ye virilen Alemdâr Ağa yediyle
005	Hamamlı'ya giden İşçi İbrahim'e virilen Alemdâr Ağa yediyle nefer
254	(Toplam) Üsküdar ocağından firâr iden neferâtın hakkında buyuruldu getürene
35	Hidmet mübâşiri Hüseyin Alemdâr yediyle virilen
289	Bu mesârif tevzi'a katıldı bir akçesi giruye kalmadı

1/3 Levent çiftliğinden bir neferin firârı

Câmi-i Kebir mahallesinin geçen senede levend çiftliği askeri neferâtından bir nefer firâr idüb bu sene matlûb olub bir nefer kimesneyi mahalle ahâlîleri yüz altmış kuruşa bir âdem tutup mahalleye küllü kadr olmağla tevzi' a ba'de ithal için bu mahalle kayd olundu

1/4 Göde Şâban oğlu Mehmed'in masraflarının karşılanması

Göde Şâban oğlu Mehmed mesârif-i beyân olunur hancı olmak üzere ve sicile kayd olan 30 kuruş harcı defterden alacaktır

Kuruş

02	Subaşı Ağa'ya virilen
3 buçuk	Menzil hayvanına nim saman
10	Akde beyân mestûre masraf
10	Câbehâne katırlarına giden mesârif
03	Konağına virilen nim 4 kuruş
04	Ulus'a giden yekün baş mesârif
04	Def'a konağa nim
02	Def'a konağa
45	Bundan sonra biz şehir kethudâsının emriyle gelen Osmânîlere giden nim saman mesârif
84 buçuk	(Toplam)
13 buçuk	Melik Ağa'ya virilen re's beygir Subaşı kuruş 1

2. Sayfa**2/1 Müftizâde es-Seyyid Mehmed Efendi'ye ait bir sicil**

Bu sicil Müftizâde es-Seyyid Mehmed Efendi'nindir

Euzübillahimeşşeytanirracim Bismillâhirmanirrahîm

Ya Fettah Ya Rezzâk Ya Alîm Ya Kerîm

'İzzetmeâb şeri'at nisâb Mevlânâ Müftizade es-Seyyid Mehmed Efendi kâm-yâb

Ba'de't-tahiyyeti'l-vâfiye inhâ olunur ki ber-vechi mansıb mutasarrıf olduğum Taraklıborlu kazâsının umûr-ı şer'iyye ve kısmet-i askeriyesi tarafımızdan cenâbınıza işbu sene semân-ı aşara ve mieteyn ve elf rebiü'l-âhiresi guresinden bi'n-niyâbe zabt

itmek üzere ihâle ve tefvîz olunmuştur gerekdir ki kazâ-i merkumeyi gurre-i merkumede zabt idüb beyne'l-ahâli icrâ-yı ahkâm-ı şer'-i 'âlî ve vakı'a olan muhalledfât-ı mevta-yı askeriyyeyi tahrîr ve terkîm ve beyne'l-verese bi'l-ferîzati's-şer'iyye tevzi' ve taksîm eyleyüb câdde-i şeri'ât-i garrâ'da ser-mû inhirâfa cevâz göstermeyesin ve's-selâm

el-Fakir İbrahim el-Kadı bî-Kazâ-i Taraklıborlu

Kazâ-i Borlu

Kuruş

0365	Mâl-ı nezâret
0200	Ma'iyet
0600	Nefer
0040	Harc-ı bâb
1205	(Toplam)

2/2 Borlu kasabasında camii şerîfin hatîbi olan Seyyid Mustafa'nın kendisinden fazla vergi istendiğini arzuhalle bildirmesi ve vergi toplamakla mükellef olan zâbitin uyarılması

Kıdvetü'n-nüvvâbi'l-müteşerri'în Za'feranborlu kazâsı nâibi Mevlânâ zîde 'ilmühü tevkî'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki hutabâdan Seyyid Mustafa zîde salâhuhû südde-i saâdetime arzuhal idüb bu kasaba-ı Borlu'da vâki' câmi'i şerîfin bi'l-fiil berât-ı şerîfimle hatîbi olup edâ-yı hizmet idüb rusûm-ı ra'iyet ve bilâ emr-i şerîf tekâlif-i şâkka mütâlebesiyle taaddî olunmak îcâb itmez iken kasaba-i mezbûre zâbiti tarafından hilâf-ı kanûn rûsûm-ı ra'iyet ve ehl-i örf tâifesi taraflarından dahi bilâ emr-i şerîf tekâlif-i şâkka mutâlebesiyle taaddîden hâli olmadığım bildirüb mezbûrların hilâf-ı kanûn ol vechile zâhir olan taaddîleri men' ve def' olunmak bâbında hükm-i hümâyûnum ricâ ve Divân-ı Hümâyûnumdan kanûn-i suâl olundukda eimme ve huteba muktedâ-yı nas oldukları i'tibariyle resm-i ra'iyet ve bilâ emr-i şerîf tekâlif-i şâkkanın cümlesinden muaflar olmağla merkum Seyyid Mustafa kasaba-i mezbûrede vâki' câmi'i şerîfde hâlen berât-ı şerîfimle hatîb olup edâ-yı hizmet ider ise madâmki hitâbet hizmetinde oldukça resm-i ra'iyet ve bilâ emr-i şerîf tekâlif-i şâkka mütâlebesiyle taaddî olunması hilâf-ı kanûn deyü tahrîr olunmağla kanûn üzere 'amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki vusûl bulduk da bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel dahi husûsu mezbûra tamâm mukayyed ve berâtına nazar idüb göresin i'lâm olunduğu üzere bu kasaba-i mezbûrede vâki' câmi-i şerîfin bi'l-fiil berât-ı

şerîfimle hatîbi olub edâ-yı hidmet ider ise madâm ki hitâbet hidmetinde oldukça kasaba-i mezbûre zâbiti tarafından rûsûm-ı ra'yyet ve ehl-i örf tâifesi taraflarından dahi bilâ emr-i şerîf tekâlif-i şakka mütâlebesiyle hilâf-ı kanûn taaddî ve rencîde itdirmeyüb men' ve def' eylesesin min-ba'd kanûna ve emr-i âlî-şânıma muhâlif kimesneye iş itdürmeyüb husûsu mezbûr için bir dahi emr-i şerîfim ısdâr ve irsâline muhtaç eylemeyesin şöyle bilesin 'alâmet-i şerîfime i'timad kılasın tahrîren evâhiri şehri saferi'l-hayr sene seman 'aşara ve mieteyn ve elf (S sonları 1218/Haziran 1803)

Kostantiniyye

2/3 1218 Senesine ait vakti geçen vergilerin halka taksîm edilerek tahsîli

Şeri'at şî'âr Za'feranborlu kadısı fazîletlü efendi zîde fazluhû ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân-ı kazâ ve kâr-ı ezmûde iş erleri ve söz sâhibleri zîde mekadiruhüm inhâ olunurki işbu bin iki yüz on sekiz senesine mahsûben kazâ-i mezbûr ahâlileri üzerlerine ber-mu'tad-ı kadîm edâsı lâzım gelen mâl-ı teftiş ve nezâret emvâlînin tahsîl vakti hulûl itmekden nâşi imdi bu def'a gönderilen memhûr pusula mücebine emvâl-i mezkûru cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le beyne'l-ahâlî tevzi' ve taksîm eylemeniz bâbında tarafımızdan işbu buyuruldu tahrîr ve ısdâr ve zîde kadruhû tahsîl-dâr tâyin ve irsâl olunmuştur bi-mennihi teâlâ vusûlünde gerekdir ki ber-müceb-i pusula-i mezkûr emvâl-i mezkûru beyne'l-ahâlî tevzi' ve taksîm ve tahsîl-dâr-ı mûmâileyh ma'rifetiyle yerli yerinden cem' ve tahsîl ve kabza me'mûren edâ ve teslîm olunmasına dikkat ve avk ve te'hîr misillû hâlâtdan be-gayet mübâadet ve ber-müceb-i buyuruldu 'amel ve hareket eylesesiz deyi

Fî 29 R sene 1218 (18 Ağustos 1803)

Derviş Osman Viranşehir

3. Sayfa

3/1 Viranşehir voyvodası Derviş Osman Ağa'ya gönderilen vergi buyuruldu

Bâis-i tastîr-i huruf oldur ki

Bin iki yüz on sekiz senesinin rebîü'l-âhirin yigirmi dokuzuncu günü tarihiyle müverrah Viranşehir voyvodası saâdetlü Derviş Osman Ağa buyuruldu ve ber-müceb-i pusula ber-mu'tad-ı kadîm edâsı lâzım gelen teftiş-i nezâret-i Za'feranborlu kazâsına isâbet iden bin iki yüz beş kuruş ile mesârif-i vilâyet on üç bin yedi yüz kırk kuruş ve sicil-i mahfûzda bâ-müfredât bin beş yüz kırk yedi kuruş ve firâr iden asker maddesi için virilen beş yüz elli kuruş harc defter-i mûmzâ kuruş başına birer parden dört

yüzelli kuruş kethudaiye elli kuruş huddâmiyye elli kuruş kâtibiye on beş kuruş muhızırana sekiz kuruş aşçıya dört kuruş min-haysü'l-mecmû on altı bin beş yüz otuz kuruş cümle ma'rifetiyle ve ma'rifet-i şer'le tevzi' ve taksîm ve beher hâne başına doksan beşer kuruş isâbet ve tahsîl-dâr ta'yin olunan Subaşı Osman Ağa yedine tahsîli bâbında virilen defteridir ki bervech-i âti zikr ve beyân olunur hurrire fi'l-yevmi'l-hâmisi min-şehr-i cemâziye'l-ülâ li-sene semâne 'aşara ve mieteyn ve elf

(5 Ca 1218/23 Ağustos 1803)

Mahalle-i Babasultân (hâne 4)	Mahalle-i Çavuş (hâne 3)	Mahalle-i Câmî'-i Kebir ma'a Zimmîyân (hâne 6)	Mahalle-i Hüseyin Kethuda (hâne 1 buçuk)
Mahalle-i Zimmîyân Kıran (hâne 12 buçuk)	Mahalle-i Çeşme (hâne 1)	Mahalle-i Hacibeğli (hâne nısıf 1)	Mahalle-i Hacı Evhad (hâne buçuk)
Mahalle-i Tekke (hâne buçuk rubu' 1)	Mahalle-i Kavak (hâne 1)	Mahalle-i Kara Ali (hâne 5)	Mahalle-i Hacı Durmuş (hâne 1)
Mahalle-i Hacı Halil (hâne1 buçuk rubu' 1)	Mahalle-i Kal'a (hâne buçuk)	Mahalle-i Müslüman Kıran (hâne buçuk)	Mahalle-i Zimmîyân Bolad (hâne 3 buçuk)
Mahalle-i Müslüman Bolad (hâne buçuk)	Karye-i Bağlarbaşı (hâne 1 rubu' 1)	Karye-i Tokatlı (hâne 1)	Karye-i Ğayza (hâne 2)
Karye-i Dâna-i ûlvi (hâne 1)	Karye-i Dâna-i süfli (hâne 3)	Karye-i Sevindik (hâne rubu' 1)	Karye-i Ağaçkilise (hâne 4 buçuk)
Karye-i Kozcığaz (hâne buçuk)	Karye-i Kirpe (hâne 4)	Karye-i Çiftlik-i 'ulvi (hâne 2)	Karye-i Kôtezköy (?) (hâne 1)
Karye-i Çiftlik-i süfli (hâne 4)	Karye-i Zimmîyân Yazı (hâne 10)	Karye-i Müslüman Yazı (hâne 9 buçuk)	Karye-i Konarı (hâne 11)
Karye-i Sırçalı (hâne 1 buçuk)	Karye-i Yâcı (hâne buçuk rubu' 1)	Karye-i Oğlanvıran (hâne 1)	Karye-i Sorguncuk (hâne rubu' 1)
Karye-i Çomakvıran (rubu' 1)	Karye-i Mâğol (hâne buçuk)	Karye-i Değirmencik (hâne 1)	Karye-i Alınvıran (hâne 3)
Karye-i Pelidvıran (hâne 2 rubu' 1)	Kasaba-i Sakaralan (hâne 1)	Kasaba-i Karapınar (hâne1 buçuk rubu' 1)	Karye-i Akvıran (hâne 2 buçuk)
Kasaba-i Kadibükü (hâne 4)	Kasaba-i Çıraklar (hâne buçuk rubu' 1)	Karye-i Sarıyan (hâne 1 rubu' 1)	Karye-i İlbarıt (hâne 2 rubu' 1)

Karye-i Çerçek (hâne 4)	Karye-i Kozyaka (hâne 2)	Karye-i Bürnük (hâne 5)	Karye-i Kızılçaviran-ı 'ulvi (hâne 3 rubu' 1)
Karye-i Kızılçaviran-ı süfli (hâne 2 rubu' 3)	Karye-i Karıt (hâne 5)	Karye-i Bostanbükü (hâne 2 rubu' 1)	Karye-i Melisa (hâne 3)
Karye-i Kipli (hâne 6 buçuk)	Karye-i Başköy (hâne 2 buçuk)	Karye-i Kulavuzlar (hâne 4)	Karye-i Bulak (hâne 10)

Ba'de't-tashîh yüz yetmiş dört hânedir

4. Sayfa

4/1 Anadolu ve Karaman eyâletlerinden asker tedârîği için gönderilen fermân sûreti

Mefâhiru'l-kuzât ve'l-hukkâm ma'adenü'l-fezâil-i ve'l-keâm Bolu ve Vîranşehir nâibleriyle Bolu ve Viran voyvodalıkları dâhillerinde olan sâir kazâların kuzât ve nüvvâbı zîde fazluhum ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Bolu Alay Beğisi zîde mecdühû ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân a'yân vesâir zâbitân zîde kadrum tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsil olıcak ma'lum ola ki Üsküdar ocağına merbûd olan Anadolu ve Karaman eyâletleri elviyesinin alaybeğileri ma'rifetleriyle dâhil-i sancaklarından kayıdları mikdârı ve dahi ziyâde neferât tedârik ve tahrîrine irâde-i seniyyem ta'alluk itmekden nâşi sen ki miralay mûmâileyhsin Bolu ve Viranşehir sancaklarından kayıdları mikdârı ve dahi ziyâde neferât tahrîr eylemek bâbında ve müstakillen me'mûriyetini hâvî sâdir olan emr-i şerîfimin mazmûnunda neferât-ı merkume Bolu ve Viranşehir sancaklarının dâhillerinde olan kazâ ve kurâdan yerlü ve yurtlu hâne ve emlâk ve akraba sâhibi olarak tuvânâ yiğitlerden tedârük ve kavi-i kefilâna rabt ile tahrîr olunub yazılan neferâtın mahallinde hânesini cemi' tekâlifden muaf ve müsellemler olmaları derc ve iş'ar olunmuş olduğundan sen dahi muktezâ-yı me'mûriyetin üzre edâeyni mezbûreyne dâhillerinde cümle ittifâkıyla yerlü ve yurtlu neferât tedârük ve tahrîr ve bir taraftan ocag-ı mezbûra sevk ve tesyîr idüb ancak o makûle ocağa yazılan neferâtın hânesi salyânedan muaf kılındığına mebnî ahâli-i sâir ocağa yazılan neferâta husûmet idüb birer bahâne ile vâlî ve mütesellim ve hakkâm ve zâbitân gamz ile tecrîm itdirmekde oldukları hasebiyle biz salyâne ve tekâlifden muafız deyü iddia idemeyüp zarûrî sükut iderek ahâli-i sâire ile beraber kemâkân salyâne ve tekâlîf tarh ve tahmîl ve cebren ahz ve tahsîl olunmakta olduğu bu def'a ihbâr ve tahkik olmağla bervech-i muharrer neferât-ı merkumenin hânelerinden salyâne ve tekâlîf olunduğu veyâhûd birer bahâne ile

akrabâları vâlîler tarafından tahrîm olunduğu sûretde ocakda devam-ı sebât üzere durmayub firârlarına sebep olacağı zâhir ve bunların salyânedan mu'afiyetle ahâli-i sâireden imtiyazları mücerred bâis-i şevk ve hâheş olmak azmi ve irâdesine mebnî iken mahallinde 'adem-i icrâsı neferâta müceb-i ye's ve fütûr olacağı bedîhî ve bâhir olduğuna binâen te'yid-i şerayit nizâmına mübâderet olunmak lâzım gelmekle fî-mâba'd edâeyn-i mezbûreynden yazılan neferâtın mahallinde olan hânesi cemi'tekâlifden muâf olmağla ol neferin hânesinden sâkin olan babası ve karındaşı ve akrabasından dahi salyâne alınmamak ve vâlîler tarafından tecrîm havfiyle sükût idüb virmek murâd ider olur ise sen da'vacı olarak virdirmeyüb kimesne tarafından rencide itdirmemek ve mu'afiyeti cihetiyle husûmet idüb vâlî ve mütesellim vesâir ehl-i örf tarafına ğamz ve nifak ve birer bahâne ile tecrîm itdirmek da'iyesinde olanlar men' olunup ve mütenebbih olmayanlar tarafından isim ve şöhretleriyle li-ecli't-te'dîb ocak tarafına inhâ olunmak ve nefarât-ı merkumeden vilâyetlerine varub müddet-i münâvebesinde vilâyetlerinde sâkin olanlar herhâlde müsterih olub taraf-ı âhârdan vechen mine'l-vücûh dahl ve ta'arruz ve tecrîm ve tekdîr olunmamak ve içlerinde hilâf-ı şer' bir gûne hareket birle ahz ve habsi veyâhûd te'dîb "ocak tarafına" (çizili) ve terbiyesi iktizâ idenlere serdâr ve subaşı ve a'yân ve voyvoda ve mütesellim vesâir örf karışmayub şer'an iktizâ iden te'dîbleri ma'rifetinle icrâ olunmak ve bu makûlelerin her bir husûsuna sen nezâret idüb taraf-ı âhârdan kat'a müdâhale olunmamak ve neferât-ı merkumeden firâr idüb mahalline vürûd iden olur ise kefillerinden taleb ile teharrî olunub ele girdik de tarafından ahz ve habs ve derhâl cânib-i ocağa i'ade olunmak ve bi'n-nefs bulunmayan olur ise yerine kefilleri ahz ve ocağa irsâl olunmak üzere sen ki alaybeği mûmâileyhsin bu husûsa dahi me'mûriyetini hâvî emr-i şerîfim sudûrunu e'azim-i ricâl-i Devlet-i Aliyyemden hâlâ şikk-ı sâni ve irâd-ı cedîd-i hümâyûnum defterdârı ve mu'allim-i asker nâzırı iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim el-Hac İbrahim Reşid dâme mecdühû bâ-takrir ifade itmekle vech-i meşrûh üzere 'amel ve hareket olunmak fermânım olmağın me'mûriyetini hâvî işbu emr-i şerîfim ısdâr ile irsâl olmuşdur imdi bâlâda tafsil ve beyân olunduğu üzere fî-mâbad edâeyn-i mezbûreynden yazılan nefarâtın mahallinde olanhânesini cemi'tekâlifden muaf olduğuna binâen o makûle neferâtın hânesinde sâkin olan babası ve karındaşı ve akrabasından dahi salyâne alınmayub ve vâlîler tarafından tecrîm havfiyle sükût idüb virmek murâd ider olur ise sen da'vacı olarak virdirmeyüb kimesne tarafından rencide itdirmeyüb mu'afiyeti cihetiyle husûmet idüb vâlî ve mütesellim ve a'yân vesâir ehl-i örf tarafına ğamz ve nifak ve birer bahâne

ile tecrîm da'iyesinde olanları men' ve def'a dikkat ve mütenebbih olmayanları li-eceli't-te'dîb isim ve şöhretleriyle keyfiyetlerini ocak tarafına tahrîr ve inhâya mübâderet ve nefârât-ı merkumeden vilâyetlerine varub müddet-i münâvebesine vilâyetlerinde sâkin olanlar herhâlde müsterih olub taraf-ı âhârdan vechen mine'l-vücûh dâhl ve ta'arruz ve tahrîm ve tekdîr olmayub ve içlerinden hilâf-ı şer' bir gûne hareket ideri olur ise ahz ve habsi veyâhûd te'dîb ve terbiyesi iktizâ idenlere serdâr ve subaşı ve a'yân ve voyvoda ve mütesellim vesâir ehl-i örf karışmayub şer'an iktizâ iden te'dîbâtı ma'rifetinle icrâ ve bu makûlelerin her bir husûsuna nezâret ve taraf-ı ahârdan kat'a müdâhale olmayub ve neferât-ı merkumeden firâr idüb mahalline vürûd iden olur ise kefillerinden taleb ile bi't-tâhârri ele girdik de tarafından ahz ve habs ve derhâl cânib-i ocâg-ı mezkûre i'ade ve bi'n-nefs bulunmayan olur ise yerine kefilleri ahz ve ocâg-ı mezkûr tarafına irsâle mübâderet eylemeği madlûb-ı kat'î pâdişâhânem olduğu ve bu bâbda hilâf-ı fermân ve mugayir-i tenbîhât emrimi mertebe-i kusur ve rehâvet gûne ve hil'a bir vechile rızâ-yı aliyyem olmadığı ma'lumun oldukda bervech-i meşrûh 'amel ve hareket ve hilâf-ı fermân ve mugayir-i tenbîhâta ser-mû iğmaz ve tesâmuh gûne vaz'-ı tecvîzden be-gayet ittika ve mücânebet eyleyesin ve siz ki mevlânâ vesâir mûmâileyhimsiz mazmûn-ı emr-i şerîfim sizin dahi meczûmun olarak müceb ve muktezâsını üzre 'amel ve hareket ve hilâf-ı vaz'ı vuku'unu tecvîz ile mes'ul ve mu'ateb olmakdan be-gayet tehâşî ve mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki vusûl bulduk da bu bâbda vech-i meşrûh üzre şerefyâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittiba' ve lâzımü'l-ımtisâlin mazmûnü'l-i'timad makrûnuyla 'amel ve hareket ve hilâfindan hazer ve mücânebet eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfime i'timad kılasız tahrîren fî evâil-i şehri rebi'i'l-âhir sene semâne 'aşara ve mieteyn ve elf (R başları 1218/Temmuz sonları 1803)

5. Sayfa

5/1 Yeniden kurulacak olan Donanma-yı Hümâyûn kerestesinin Viranşehir voyvodalığından tedârîği

Mefâhiru'l-kuzât ve'l-hukkâm ma'denü'l-fezâil ve'l-keâm Viranşehir voyvodalığına merbud olub kalyon kerestesi kat' ve nakl olunan kazâların kadıları ve nâibleri zîde fazluhûm ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-a'yân Viranşehir voyvodası zîde mecdühû tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lum ola ki donanma-yı hümâyûnumun teksîri ehem umûr-ı Devlet-i Aliyyemden olmakdan nâşi kalyon istigahı olan mahallerden bu def'a dahi müceddeden sefâyin kurulup inşa olunmasına irâde-i

hümâyûnum ta'alluk itmekle iktizâ iden kerestesini sâbıkda olduğu misillü Bolu ve Viranşehir kazâlarından voyvodaları ma'rifetiyle kat' ve nakl olunmak üzere dergâh-ı mua'llam kapucı başlarından Çalıkzâde Hüseyin dâme mecdühü ma'rifetiyle Ereğli sâhasında elli bir zira' bir kıt'a fırkateyn inşa olunmasını hâlâ kapudân-ı deryâ düstûr-ı mükerrem müşîr-i mufahham nizâmü'l-'alem vezîrim Gazî Hüseyin Paşa Edâmellah ü Teâlâ iclâlehü tasvîb eyleyüb muharreka cevin virilen defter mücebince iktizâ iden beş bin dört yüz yigirmi iki kıt'a ecnâsı kerestenin bahâsı hesab itdirildi ki on beş bin altı yüz on bir buçuk kuruş bâliğ olub ancak muktezâsı olan kerestenin kat' ve nakli binâ emînlik ve sa'atdan hariç olduğundan sâbıkda olduğu gibi kerestenin kat' ve nakline sen ki voyvoda mûmâileyhsin seninle Bolu voyvodası me'mûr kılınması istisvâb olunmaktan nâşi binâ emîni mûmâileyhin me'mûriyetini hâvî diğer emr-i şerîfim ısdâr olunmuş olmağla fırkateyn-i mezkûre muktezî olan kerestesinin virilen sûret-i defter mücebince mahallinden tevzi' olunacağı vechile Viranşehir voyvodalığı kazâlarına düşen ecnâs kerestenin îcâb iden bahâ ve ücret-i kat'iyeye ve nakliyelerini binâ emîni mûmâileyh gönderilen akçeden an-nakd ashâbına i'ta iderek kazâha-i merkume cibâlınden bir taraftan kat' ve sâha-i mezkûreye tisyâr ve binâ emîni mûmâileyhe teslim mübâşeret ve olan emirde defter-i tevzi'inin bir sûreti dersaâdetime irsâle müsara'at olunmak bâbında sene-i sâbık evâsıtı cemâziye'l-ülâsında me'mûriyeti hâvî ısdâr ve tisyâr olunan emr-i şerîfim tarafına vâsıl olmadığını hâlâ tersâne-i 'amirem emîni mütehâyizâne ricâl-i Devlet-i Aliyyem'den iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Mustafa Reşid dâme mecdühü inhâ ve iltimâs eylemekden nâşi te'kîd-i me'mûrinini hâvî işbu emr-i celîlü'l-kadrim ısdâr ve (boş) ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde fırkateyn-i mezkûrun bir an akdem emîn-i mûmâileyhe ma'rifetiyle inşa ve tekmiîli beher hâl kereste-i mîriyyenin vaktiyle kat' ve nakline menût olmağla fermânım olduğu vechile sûret-i defterde muharrer keresteden mahallinde tevzi' olunacağı vechile Viranşehir voyvodalığı olan kazâlara düşen kereste îcâb iden bahâ ve ücret-i kat'iyeye ve nakliyyesi binâ emîni mûmâileyhe gönderilen akçeden an-nakd ashâbına virilerek bir taraftan kat' ve sâha-i mezkûre tisyâr ve emîni mûmâileyhe teslim ve ol emirde defter tevzi'inin sûretini dersaâdetime irsâle dikkat ve kusur rehâvetden mübâadet ve siz ki kuzât ve nüvvâb mûmâileyhimsiz dahi müceb-i emr-i şerîfimle 'amel ve hareket eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardık da bu bâbda vech-i meşrûh üzere şerefyâfte sûdur olan işbu emr-i celîlüşşan vâcibü'l-ittibâ ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn-ı münîfi üzere âmil olasız şöyle bilesiz

‘alâmet-i şerîfe ‘itimad kılasız tahrîren fî'l-yevmi's-sâdisi min rebi'î'l-evvel fî sene semâne ‘aşara ve mieteyn ve elf (6 Ra 1218/26 Haziran 1803)

5/2 Taraklıborlu (Za‘feranborlu)’da avâriz hânesine bağlı tekâlif vergisi alınması

Kıdvetü'l-kuzât ve'l-hukkâm ma‘adenü'l-fazl ve'l-keâm mevlânâ Taraklıborlu nâm-ı diğeri Za‘feranborlu kadısı zîde fazluhû tevki‘-i refi‘-i hümâyûn vâsıl olıcak ma‘lum ola ki dergâh-ı muallâm gedüklülerinden kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân es-Seyyid Salih zîde kadruhû südde-i saâdetime arzuhal idüb mûmâileyhin Za‘feranborlu kazâsı toprağında bi'l-fiil zabt ve tasarrufunda avâriz hânesine bağlı tekâlif alınmak îcâb ider kadîmî reâyâ emlâk vergisi olmayub ahâlî-i kasaba taraflarından emr-i şerîf ile vârid olan tekâlifden hisse talebi ve ehl-i örf tâifesi taraflarından dahi bilâ emr-i şerîf tekâlif-i şâkka mütâlebesiyle taaddî olunmak îcâb itmez iken kasaba-i mezbûre ahâlîleri zuhûr ve emr-i şerîf ile vâride olan tekâlifden siz dahi bizimle ma‘an hisse virilüb taaddî ve ehl-i örf tâifesi taraflarından dahi emr-i şerîf tekâlif-i şâkka mütâlebesiyle hilâf-ı kanûn taaddî ve rencîdeden hâli olmadıkların bildirüb men‘ ve def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ eylediğın ecilden kanûn üzre ‘amel olunmak emrim olmuşdur buyurdum ki vusûl bulduk da bu bâbda sâdir olan emrim üzre ‘amel dahi husûs-ı mezbûra tamâm mukayyed olub göresin inhâ olunduğu üzre mûmâileyhin kasaba-i mezbûre toprağında bi'l-fiil zabt ve tasarrufunda avâriz hânesine bağlı tekâlif alınmak îcâb ider kadîm-i reâyâ emlâkin ve yerleri yoğsa dahi kasaba taraflarından emr-i şerîf ile vâride olan tekâlifden siz dahi bizimle ma‘an hisse ve yerlü hisse talebi ve ehl-i örf tâifesi taraflarından dahi bilâ emr-i şerîf tekâlif-i şâkka mütâlebesiyle hilâf-ı kanûn vaki‘ olan taaddîlerini men‘ ve def‘ eylesin mimba‘d kanûn ve emr-i hümâyûnuma muhâlif kimesneye iş itdirmeyüb husûs-ı mezbûr için bir dahi emrim var mılu eylemeyesin şöyle bilesin ‘alâmet-i şerîfe i‘timad kılasın tahrîren fî evâsıt-ı şehr-i zilkâde sene seb‘a ve mieteyn ve elf

(Za ortaları “1207” (?)/24 Haziran 1793)

5/3 Sultân Mustafa Han Vakfı mukata‘alarından Üsküdar’daki saçma kârhânesi mukata‘ası ile ilgili

Kıdvetü’l-kuzât ve’l-hukkâm ma‘denü’l-fazl ve’l-keîâm Bolu ve Viranşehir kadıları zîde fazlühûm ve kıdvetü’l-emâcid ve’l-a‘yan Bolu voyvodası ve Viranşehir voyvodası zîde mecdühûma ve mefâhiru’l-emâcid ve’l-akrân husûs-ı âti’z-zikr mübâşir ta‘yin olunan Teberdâr Hasan ve a‘yân ve zâbitân ve iş erleri zîde kadrum tevki‘-i refi‘-i hümâyûn vâsil olacak ma‘lum ola ki iftihâru’l-havas ve’l-mukarribin mûtemedü’l-mülûk ve’s-selâtin muhtârü’l-‘izzi ve’t-temkin bi’l-fiil dârüssâde ağası olub Haremeyn-i Şerîfeyn evkâfî nâzırı olan Bilâl Ağa dâme ‘uluvvühü Divân-ı Hümâyûnuma arz gönderüb taht-ı nezâretinde olan evkafdan İstanbul’da vaki‘ merhum ve mağfiru’n-leh Sultân Mustafa Han tâbe serâhû evkaf-ı mukata‘atında Üsküdar’da kain saçmahan kârhânesi mukata‘ası seyyidetü’l-muhadderât kâmilîyyetü’l-muhsanât tâcü’l-mestürât Devletü’l-Âlî ve’s-saâdet Bican Sultân dâme’t-ismetühâ vezâde’t-iffetühânın vâlidesi mefharatü’l-muhadderât Âdil Şah Kadın dâmet iffetühânın uhdesinde olub cemi‘-i memâlik-i mahrûsemde saçma ve fişenk ve çubuk kurşun i‘mâl ve edâvâtının fûruhtunu mukata‘a-i mezbûreye mahsûs olmağın birkaç seneden beru Rumili ve Anadolu’da vaki‘ eyâlet ve elviye mütesellimleri ve a‘yanları

6. Sayfa

5/3’ün devamı 6/1

tama‘-ı hamlarından nâşi taraflarından birer kimesne muhtâr nasb ve mukata‘a mutasarrıfı tarafından temessük ahzine adem-i rağbet ve şirâze nizâm-ı mukata‘aya halel târi olur ve kimesne cesâret eylediklerine mebnî bundan akdem mukata‘a-i mezkûr şürûtu üzre nizâma rabt ve mukata‘a mutasarrıfı tarafından temessük oldukça hiç fert ahz ve i‘ta eylememek bâbında sâdır olan evâmir-i aliyem Bolu ve Viranşehir kazâlarına lede’l-vürûd ber-mûceb-i şürût sem‘an ve ta‘aten merâsimini ba‘de’l-edâ iki yüz on sekiz senesi malını edâya taahhüt eyledikleri i‘lâm inhâ olunmağla sene-i mezbûre mâlî tahsîl ve temessük ahz eylemeleri bâbında emr-i şerîfim sudûrunu sultân müşâru’n-ileyhânın sâbikan kethuda hâcegân Divân-ı Hümâyûnumdan iftihâru’l-emâcid ve’l-ekârim Ahmed Cavid’in bâ-mukarrer inhâ ve istid‘â itmekle kûyûda müraca‘at olunduk da kârhâne-i merkume bâ-hatt-ı hümâyûn şevket makrûn tahsîl olunan saçma ve fişenk ve çubuk ve külçe ve müste‘men sefinesiyle vürûd iden ecnâs kurşun nefer İzmir’den ma‘ada cemi‘-i memâlik-i mahrûsemde olan eyâlet ve elviye derûnunda kain kazâ ve nevahi ahâlîleri beher sene memleketlerinden bir kimesne muhtâr nasb ve mukata‘a-i mezbûr mutasarrıfı tarafından zabt temessükü ahz ve mûcebince emr-i âlî-

şân ısdâr ve sâlifü'z-zikr cümlelerin muhtâr nasb eylediği bir dükkâna küşâd ve imâl ve fûruht ve ahz ve kabzını kendüye tahsîs kılınmağla irâd-ı vakf-ı şerîfe kesr tertîbinden vikâye ve himâye itdirmeden olmağın binâen'aleyh işbu bin iki yüz on sekiz senesi muharremî guresinden nizâma râbit ve cânib-i vakf-ı şerîfden beher sene muharremî guresinden temessük ahz ve ahâlî-i memleket bir muhtâr nasb ve şürûtu üzre âhâr kimesnelere fişenk ve külçe kurşun ve çubuk fûruhtundan mübâadet ve yed-i vâhidden fûruht ve beher sene taraf-ı vakıfdan temessük ahz ve müceb-i emr-i âlî-şânım ısdâr ve yedinde temessük olmadıkça ahz ve i'ta olunmamak için ekîden tenebbüh ve mütenebbih olmayanlar isim ve şöhretleriyle der-aliyye arz ve i'lâm olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûru mukaddemâ bâ-takrir lede'l-inhâ maru'z-zikr saçmahâne kârhânesinde saçma ve fişenk ve fındık kurşun i'mâl ve iza'a olunub İstanbul ve İzmir'den gayr-ı Rumili ve Anadolu ve memâlik-i mahrusada saçmahâne ihdas olunmayub ve irâd olur ise ma'rifet-i şer'le men' ve def' olunmak ve mübâşir tâifesinin getürdükleri saçma kurşun râyici üzre kârhâne-i merkume mutasarrıfı tarafına virüb âhâra virilmemek bâ-hatt-ı hümâyûn düstûru'l-'amel tutulan şürûtundan olmağla hilâf-ı şürût harekete cesâret idenler ma'rifet-i şer'le ve ta'yin olunan mübâşir ma'rifetiyle men' ve def' olunub mütenebbih olmazlar ise isim ve şöhretleriyle der-aliyyeme 'arz ve i'lâm olunmak bâbında emr-i âlî-şânım virdüğim mükayyed olunmağla bu def'a dahi 'adem-i ita'at ile şürût-ı mukata'asının ihtilâfına müceb olur harekete cesâret ve temessük ahzine i'tibar itmezler ise te'dîb-i lâyıklarında refîka fevt olunmayacağı iktizâ idenlerin gûş-i hoşlarına ilka olunmak üzre mukaddemâ ve hâlen ağa-yı müşâru'n-ileyhin 'arzıyla şerefiz-i sudûr olan işbu emr-i celîlü'ş-şânımın müceb-i icrâ ve hilâfından tehâşi olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım virmek ricâsına i'lâm itmeğın imdi i'lâmı mücebince 'amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardıkda bu bâbda ağa-yı müşâru'n-ileyhin arzı mücebince mukaddemâ vârid ve hâlâ vechi meşrûh üzre şeref yâfte sudûr olan işbu emr-i celîlü'ş-şân vâcibü'l-ımtisâl ve lâzımü'l-ittiba'ımın mazmûn-ı ita'at makrûnla âmil olub hilâfından gayetü'l-gaye ihtiraz ve ictinâb eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfime i'timad kılâsız tahrîran fî cemâziye'l-âhir sene semâne 'aşer ve mieteyn ve elf (C 1218/Ekim 1803)

6/2 1217 Senesinin hazariyye vergisinin ikinci taksidinin tahsîli

Şeri'at şî'ar Taraklı (Borlu) kadısı fazîletlü efendi zîde fazluhû ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân a'yan ve vücûh-ı kazâ izzetlü ağalar vesâir iş erleri zîde kadruhum inhâ olunur ki bâ-i'tibâr-ı mart iki yüz on yedi senesi rûz-ı kasımî i'tibariyle tevzi' iktizâ iden taksid-i sâni hazariyye ile rûz-ı hızır tevzi'inden beru mürûr ve 'ubur iden hidmet-i devlet ve mübâşiran mesârifleri vesâir terakim iden mesârif müctemi'an sancak bundan akdem ve der-aliyyeye takdim olunan defter mûcebince tevzi'ine irâde-i veliyü'n-ni'amî ta'alluk idüb ve bu def'a dahi Anadolu vâlîsi Devletlü Alâeddin Paşa Hazretleri bu taraftan mürûrunda cümle ma'rifetiyle virilen meblağ-ı ma'lûme ile ecnâs-ı zehâyiri ve mübâşiriyyeleri vesâir 'avâdet ve mesârifleri merâsimi ve cümle bu def'a Virânşehir mahkemesinde cümle ma'rifetiyle tevzi' ve taksîm ve pusulaları tertîb ittirmekle imdi derûn-ı buyurulduya mevzu'an gönderilen pusula-i şer'iyyeler mûceblerince kazânız hissesine isâbet iden mebâliği beyne'l-ahâlî tevzi' ve taksîm ve yerlü yerinden cem' ve tahsîl ve kabzına me'mûre bervech-i tekâmîl edâ ve teslîme mübâderet eylemeniz bâbında işbu buyuruldu tahrîrine ve zîde kadruhû tahsîl-dâr ta'yin ve tesyir olunmuşdur bi-mennihi teâlâ vusûlünde gerekdir ki ma'rifeti şer' ve cümle ma'rifet-i ve tahsîl-dâr mûmâileyh mübâşiretiyle emvâl-i mezkûru bervech-i muharrer tevzi' ve tahsîl ve irsâli husûsuna say' ü gayret ve avk ve te'hîrden mübâadet ve ber-mûceb-i buyuruldu 'amel ve hareket eylesiz deyü

Fî 5 R sene 1218 (25 Temmuz 1803)

Nâmegahû Osman voyvoda-i Virânşehir

6/3 1218 Senesi taksid-i sâni ve imdâd-ı hazariyyeleri ve Anadolu vâlîsi Alâeddin Paşa'nın nakden aldığı meblağlar

Kazâ-i Za'feranborlu

Kuruş

14503

İşbu bin iki yüz on sekiz senesi rûz-ı kasım i'tibariyle Anadolu vâlîlerine fermân-ı âlî ta'yin buyurulan taksid-i sâni ve imdâd-ı hazariyyeleri malı ve hâlen Anadolu vâlîsi Devletlü Alâeddin Paşa'nın mürûrunda nakden aldığı mebâliğ ve avâidat ve mesârif-i zâhire ve mesârifât-ı sâiresi ve rûz-ı hızırdan bu âna gelince müctemi'a olan mesârifât-ı sancak ve mesârif-i sâire bi'l-cümle vücûhât ma'rifetiyle ve ma'rifet-i şer'le Virânşehir mahkemesinde ta'dil üzere tevzi' ve taksîm olundukda bervechi bâlâ

kazâ-i mezbûrun sehmine yalnız on dört bin beş yüz üç kuruş isâbet eylediği kibel-i şer‘-i şerîfden pusula olundu

3 R 1218 (23 Temmuz 1803)

Kazâ-i Za‘feranborlu

Kuruş

14503 Mâl-ı taksid-i sâni ve mesârifât-ı sancak ve mesârif-i sâire

00045 Harc-ı bâb

14548 (Toplam)

Yalnız on dört bin beş yüz kırk sekiz kuruşdur

Fî 3 R sene 1218 (23 Temmuz 1803)

6/4 1218 Senesi Kasım ayı taksid-i sâni ve imdâd-ı hazeriyye ve Anadolu vâlisi Alâeddin Paşa’nın masraflarının mahallelerden tahsîli

Bâis-i tastîr-i huruf oldur ki

İşbu bin iki yüz on sekiz senesi rûz-ı kasım i‘tibariyle Anadolu vâlîlerine bâ-fermân-ı ‘âlî ta‘yîn buyurulan taksid-i sâni ve imdâd-ı hazariyye malı ve hâlen Anadolu vâlisi devletlü Alâeddin Paşa Hazretlerinin “Hazretlerinin” (tekrar) mürûrunda olan mesârifât Viranşehir mahkemesinde sancak ma‘rifetiyle tevzi‘ ve taksîm ve kazâmız hissesine isâbet iden meblağ vürûd iden pusulalar mentukı ve mûcebince sudûr iden buyuruldu emr ve üslûbları üzre Za‘feranborlu kazâsına yalnız mâl-ı mîri kazâ üzerine tevzi‘ ve taksîm olunduk da beher hâne başına seksen üç buçuk kuruş isâbet itmekle li-ecli‘t-tahsîl tahsîl-dârı yedine virilen defter sûretidir

Fî gurre-i L sene 1218 (1 L 1218/14 Ocak 1804)

Kuruş

14548

Viranşehir’den vürûd iden bâ-pusula

Mahalle-i Babasultân (hâne 4)	Mahalle-i Çavuş (hâne 3)	Mahalle-i Câmi‘-i Kebir ma‘a Zimmîyân (hâne 6)	Mahalle-i Hüseyin Kethuda (hâne 1 buçuk)
----------------------------------	-----------------------------	--	---

7. Sayfa

6/4'ün devamı 7/1

Mahalle-i Zimmîyân Kıran (hâne 12 buçuk)	Mahalle-i Çeşme (hâne 1)	Mahalle-i Hacıbeğli (hâne nısıf 1)	Mahalle-i Hacı Evhad (hâne buçuk)
Mahalle-i Tekye (hâne buçuk rubu' 1)	Mahalle-i Kavak (hâne 1)	Mahalle-i Kara Ali (hâne 5)	Mahalle-i Hacı Durmuş (hâne 1)
Mahalle-i Hacı Halil (hâne 1 buçuk rubu' 1)	Mahalle-i Kal'a (hâne buçuk)	Mahalle-i Müslüman Kıran (hâne buçuk)	Mahalle-i Zimmîyân Bolat (hâne 3 buçuk)
Mahalle-i Müslüman Bolat (hâne buçuk)	Karye-i Bağlarbaşı (hâne 1 rubu' 1)	Karye-i Tokatlı (hâne 1)	Karye-i Ğayza (hâne 2)
Karye-i Dânâ-i 'ulvi (hâne 2)	Karye-i Dânâ-i süfli (hâne 3)	Karye-i Susandık (hâne rubu' 1)	Karye-i Ağaçkilise (hâne 4 buçuk)
Karye-i Kozcığaz (hâne buçuk)	Karye-i Kirpe (hâne 4)	Karye-i Çiftlik-i 'ulvi (hâne 2)	Karye-i Ketenköyü (hâne 1)
Karye-i Çiftlik-i süfli (hâne 4)	Karye-i Zimmîyân Yazı (hâne 10)	Karye-i Müslüman Yazı (hâne 9 buçuk)	Karye-i Konarı (hâne 11)
Karye-i Sırçalı (hâne 1 buçuk)	Karye-i Yâcı (hâne buçuk rubu' 1)	Karye-i Oğlanvıran (hâne 1)	Karye-i Sorguncuk (hâne 1)
Karye-i Çomakvıran (rubu' 1)	Karye-i Mâğol (hâne buçuk)	Karye-i Değirmencik (hâne 1)	Karye-i Alınvıran (hâne 3)
Karye-i Beyitvıran (Pelitvıran ?) (hâne 2 rubu' 1)	Karye-i Sakaralan (hâne 1)	Karye-i Karapınar (hâne 1 buçuk rubu' 1)	Karye-i Akvıran (hâne 2 buçuk)
Karye-i Kadıbükü (hâne 4)	Karye-i Çerağlar (hâne buçuk rubu' 1)	Karye-i Sarıyan (hâne 1 rubu' 1)	Karye-i İlbarıt (hâne 2 rubu' 1)
Karye-i Çerçen (Çerçin) (hâne 4)	Karye-i Kozyaka (hâne 2)	Karye-i Bürnük (hâne 5)	Karye-i Kızılcvıran-ı 'ulvi (hâne 3 rubu' 1)

Karye-i Kızılcaviran-ı süfli (hâne 2 rubu' 1)	Karye-i Karıt (hâne 5)	Karye-i Bostanbükü (hâne 2 rubu' 1)	Karye-i Melisa (hâne 3)
Karye-i Kapullu (hâne 6 buçuk)	Karye-i Başköy (hâne 2 buçuk)	Karye-i Kılavuzlar (hâne 4)	Karye-i Bulak (hâne 10)

7/2 Za'feranborlu mahkemesi muhızırı olan Ali'nin muhızırlıktan alınıp yerine Mehmed'in tayini

Badi-yi mürâsele oldur ki

Bundan akdem Za'feranborlu mahkemesinde muhızır olan Ali'nin nâhemvâre harekâtı ve sirkâti zuhûr itmeğın muhızırlıktan ihrâc olunub yerine erbâb-ı istihkakdan hidmet-i şeri'ata kâdir el-Hac Mehmed'i muhızır nasb ve ta'yin olunmuşdur gerekdir ki vaki' olan umûr-ı şeri'at hidmetinde mukîm olub kemâ hüve hakkuhû ru'yet eyleyüb mûceb-i mürâsele ile âmil olasız ve's-selâm

Fî 26 L sene 1218 (8 Şubat 1804)

7/3 İstablı 'amire için Hayrabolu ve civârından alınacak binek ve yük hayvanlarının özelliklerini belirten fermân sûreti

Ester mübâyası sûreti emr-i âlî

İftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim cami'ü'l-mehâmîd ve'l-mekârim el-muhtessu bi-mezîd-i 'inâyeti'l-meliki'd-dâim dergâh-ı muallâm kapucı başlarından Bolu voyvodası Ahmed dâme mecdühû ve mefâhiru'l-kuzât ve'l-hukkâm ma'adenü'l-fazai'l-i ve'l-keâm Bolu sancağında vaki' kazâların kadıları ve nâibleri zîde fazluhûm ve mefâhiru'l-emâcid ve'l-a'yân Viranşehir voyvodası zîde mecdühû ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân zikr-i âti esterân mübâya'asına me'mûr kılınan sadrâzam çukadârlarından Halil ve a'yan ve zâbitân vesâir iş erleri zîde kadruhûm tevki'-i refi'-i hümâyûn vasıl olıcak ma'lum ola ki istablı 'amireme ta'bi Edirne ve Hayrabolu kışlaklarında mevcûd olan esterâna killet gelüb hîn-i iktizâda mevcûd bulunmak üzere bir hâl bir mikdâr esterân mübâya'asına ihtiyac serâ idiği zâhir ve bedidâr olduğuna binâen Bolu sancağında vaki' bulunan kazâlardan on dört katar esterân mübâya'ası tertîb ve sinîn-i sâbıkada mübâya'a olunduğu üzere beher katarı mükemmel semer ve bisât sâiresiyle yüz yirmi beşer kuruşdan on dört katar esterânın bin yedi yüz elli beş bahâsı ve mübâya'a olunan mahallerden Âsitane-i saâdetime gelince beher katarına dörder buçuk kuruşdan altmış üç kuruş an-nakdın nafaka bahâları ki cem'an bin sekiz yüz on üç kuruşdan nısıfı tekmîl ve der-aliyyeme vusûlünde virilmek üzere ve nısf-ı âhârı olmak üzere 'ale'l-hesab dokuz

yüz altı buçuk kuruş bu def'a an-nakdin mübâşere i'ta olunmağla sen ki voyvoda-i mûmâileyhimsiz sâlifü'z-zikr on dört katar esterânı güçlü ve yüke elvirir genç ve tûvana ve gayet güzîde ve a'lâ olmak üzere bir re'si koca ve müskat olmamak vechile livâ-yı mezbûrda vaki' kazâlardan ma'rifeti ve ma'rifet-i şer' de mübâşir-i mûmâileyh ma'rifetiyle seri'an ve 'acilen mübâya'a ve evvel bahar yani rûz-ı hızırdan mukaddem der-aliyyemde mevcûd bulunmak üzere ve bir re'si "koca ve müskat" (çizili) kefillü büyüdlar (büyüdü ?) mu'temend hazînesin tedârik ve tevzi' ve teslîm idüb anlar dahi esnâ-i râhda yem ve yiyeceklerin virüb ve getürdüb ve telefden sînâyet eylemek ve eğer birer re'si koca ve müskat zayi' ve telef veyâhûd 'amelmande olur ise harbende başlarından vesâir iktizâ idenlerden tazmin ve belki te'dîb ve gûş-mâl olacakların fehm iderek 'acele mübâşir mûmâileyhe terfîk ve vakt-i mezkûrede ve mukaddem mevcûd bulunmak şartıyla der-aliyyeme irsâl ve ıstablı 'amireme teslîme bezl ü sa'y makderete ve bulunmayan kazâlardan bervechi tarh ve tahmîl ile fukarâ'ya rencîdeden mübâderet eylemek fermânım olmağın bâ-takrir işbu emr-i şerîfim ısdâr ve mübâşir mûmâileyh ile irsâl olunmuşdu imdi vusûlünde merkumândan

8. Sayfa

7/3'ün devamı 8/1

mahrec ve derûnı emr-i şerîfime mevzu'an irsâl olunan memhûr ve mûmzâ sûret-i defterde mestûr olunduğu üzere ol mikdâr esterânı beş-on gün zarfında mübâya'a tekmîl ve mübâşir-i merkuma teslîm ve vakt-i mezkûrdan mukaddem dersaâdetime irsâle ihtimâm ve dikkat eylesesin ve sen ki mübâşir-i merkum ki muktezâ-yı me'mûriyetin üzere ol tarafları vusûl-i voyvoda-i mûmâileyhimânın ma'rifetleriyle ve ma'rifet-i şer' ve mübâşeretinle ıstablı amirem tarafına edâ ve teslîm eylemeğe ihtimâm eylesesin ve siz ki kuzât ve nüvvâb ve a'yân ve zâbitân mûmâileyhimsiz sizler dahi müceb-i emr-i şerîfimle 'amel ve hareket ve hilâfından be-gayet tevakkî ve mübâadet eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfim vusûl bulduk da bu bâbda vech-i meşrûh üzere şerefyâfte-i sudûr olan işbu emr-i şerîfi celîlü'ş-şan vâcibü'l-ittiba' ve lâzımü'l-ımtisâlimin mazmûn-ı münîfi birle âmil olub hilâfından tehâşî ve mücânebet eylesesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timad kılâsız hurrîre fi'l-hâdi 'aşara min şehri li-sene semâne 'aşara ve mieteyn ve elf

(11 "ay yok" 1218/1803-1804)

Mücebice buyuruldu

8/2 Bolu sancağından ıstablı ‘amire için satın alınan hayvanların miktar ve fiyatı

Kazâ-i Borlu

Kuruş

1100 Katır tırnak beher tırnak ellişer kuruşdan ‘aded 22

0275 Semer ve bisât ve cemi‘ takım ve mâlezimâtı

1375 (Toplam)

0071 buçuk Cânib-i mîri tarafından mübâşir yediyle gelen nısıf-ı mîrîden hisseleri ihrâc

1303 buçuk (Toplam)

İşbu sene-i mübâreke de ıstablı ‘amire de mevcûd bulunmak için bâ-fermân-ı âlî Bolu sancağından matlûb ve mübâya‘asına irâde-i âliyye ta‘alluk buyurulan on dört katar esterân mübâya‘ası için Bolu mahkemesinden muhrec pusula-i nâtık üzere Viranşehir uhdesine isâbet iden yigirmi dokuz re’s esterânı ve semer ve cemi‘ takım ve mâlezimât sâiresiyle bu def’a Viranşehir mahkemesinde ta‘dil üzere taksîm olundukda bervech-i bâlâ kazâ-i mezbûrun sehmine cânib-i mîri tarafından nısf-ı mîrîden hisseleri ba‘de’l-ihrâc yalnız üç yüz üç buçuk kuruş isâbet eylediği kıbel-i şer‘den pusula olundu 3 M sene 1218 (25 Nisan 1803)

8/3 Bir önceki husûsun aynen tekrarı

Kazâ-i Borlu

Kuruş

1100 Katır tırnak beher tırnağa elli kuruşdan ‘aded 22

0275 Semer ve bisât ve cem‘ takım ve malzemâtı

1375 (Toplam)

0071 (buçuk) Cânib-i mîri tarafından mübâşir yediyle gelen nısıfı mîrîden husûl ihrâc

1303 (buçuk) (Çıkan)

İşbu sene-i mübâreke de ıstablı ‘amire de mevcûd bulunmak için fermân-ı âlî Bolu sancağından matlûb ve mübâya‘asına irâde-i âliyye ta‘alluk buyurulan on dört katar esterân mübâya‘ası için Bolu mahkemesinden muhrec pusula-i nâtık üzere Viranşehir uhdesine isâbet iden yigirmi dokuz re’s esterânı ve semer ve cemi‘-i takım

ve mâlezimât sâiresiyle bu def'a Viranşehir mahkemesinde ta'dil üzre taksîm olundukda bervech-i bâlâ kazâ-i mezbûrun sehmine cânib-i mîrî tarafından gelen mîrîden hisseleri ba'de'l-ihrâc yalnız üç yüz üç buçuk kuruş isâbet eylediği kibel-i şer'den pusula olundu
3 M sene 1218 (25 Nisan 1803)

8/4 Yazı köylü Seyyid Halil'in hanımı Ayşe Hatun'a kötü söz ve mu'amelede bulunması halinde hanımının kendisini boşama selâhiyetine sahip olması

Cümle ma'rifetiyle virilen narh budur ki

Nân-ı aziz kıyye akçe 15

Medine-i Taraklıborlu kazâsına tâbi' Yazı nâm karye sâkinlerinden Konakoğlu Seyyid Halil nâm kimesne meclis-i şer'de yine karye-i mezbûre sâkinelerinden kayınvâlîdesi Ayşe nâm hatun mahzarında şöyle takrir-i kelâm ider ki işbu mezbûrenin kızı benim zevce-i menkûham olmağla meyânımızda şekerap vâki olmağın zevcem mezbûre benden tefriğa murâd itmekle bundan böyle zevcem mezbûre Emîne binti (boş) nâm hatunı şer'den düşecek mahalden ma'ada bilâ sun' darb ve şetm ider isem izni kendi yedinde olsun bu takririmi sicilli mahsûsa kayd olunsun deyü bitav'ihî ikrârı işbu mahalle kayıd şud

Fî 18 L sene 1218 (31 Ocak 1804)

Şuhudlar

Salih Ağa	İbrahim Beşe Yazı karyeli	Kozyakalı Seyyid Abdurrahman Efendi	Hacı Mustafa Bulaklı Cumaeski	Borlu'dan Ateş İsmail Ağa
-----------	------------------------------	--	-------------------------------------	------------------------------

Hatîb Mustafa Bulaklı (Cumaeski ?)

(Mühür 1) (...)

(Mühür 2) Mehmed Sa'îd

9. Sayfa

9/1 Ekmek narhı

Cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer' ile nân-ı 'aziz bundan altı akçeye fûruht olunur idi el-hâlet ü hâzihi cümle ma'rifetiyle bir akçe dahi zam on yedişer akçeye fûruht eylemeleri için taraf-ı şer'den ekmekçilere izin virildi

10 L sene 1218 (23 Ocak 1804)

9/2 Ev satışı

Medine-i Taraklıborlu mahallâtından olub Kara Ali nâm mahalle sâkinlerinden Osman Ağa bin Ali Beşe nâm kimesne meclis-i şer‘-i enverde yine Medine-i Taraklıborlu kazâsına tabi‘ Kozyaka nâm karye sâkinlerinden işbu hâfizü’l-kitâb fahru’l-kuzât es-Seyyid Hüseyin Efendi bin (boş) nâm kimesne mahzarında üzerine bitav‘ihi ikrâr ve takrir-i kelâm idüb akd-i âti’z-zikrin sudûruna değin silk-i mülkümde mütesellik ve kabz-ı tasarrufumda münzâbit emlakimden olub mahalle-i mezbûrda vaki‘ etraf-ı erba‘ası lede’l-ahâlî ve’l-cîrân fevkânî ve tahtânî yedi ocak menzilimi cemi‘-i tevabi‘ ve’l-levâhıkıyle tarafından îcâb ve kabûl-i hâvî ve şürût-ı müfsideden âri işbu Seyyid Hüseyin Efendi nâm kimesneye düyûn-ı keşidem olmağla iki bin kuruşa bey‘ bât-ı sahîhi şer‘iyye ile bey‘ ve teslîm ve temlik eyledim ol dahi ber-minvâlî muharrer iştirâ-yı sarîhi mer‘i ile iştirâ ve temlik ve teslîm ahz ve kabz ve kabûl ittim ba‘de’l-yevm işbu sâlifü’z-zikr yedi bâb fevkânî ve tahtânî menzil-i mezkûrda benim asla ve kat‘a ‘alakam ve medhalim yoktur işbu Seyyid Hüseyin Efendi’nin mülk-i müşterâsı ve hakk-ı sarîhi olmuşdur keyfe mâyeşaü ve yahtar mutasarrıf olsun didik de gıbbe’t-tasdik-i şer‘-i mâveka‘a bi’t-taleb ketb olundu hurrîre fî evâhiri şehri’ş-şevvâl li-sene semâne ‘aşara mieteyn ve elf (L sonları 1218/Şubat başları 1804)

Seyyid Ali Ahmed	Seyyid Ömer Ağa	Enes Ağa	Hacı Mürteza Ağa	Seyyid Hüseyin ‘Alemdâr Değirmencioğlu
---------------------	--------------------	----------	---------------------	--

9/3 Kulağuz köyünde başkasının tarlasını zapt edenden tarlanın geri alınıp sâhibine verilmesi

Taraklıborlu kazâsına tâbi‘ Kulağuz karyesi sâkinlerinden Fâtıma Dudu binti Mustafa nâm hatun tarafından mahsûs dâvâya vekil-i müsecceli olan Kara Hüseyin oğlu Seyyid Abdullah nâm kimesne meclis-i şer‘-i enverde kazâ-i mezbûr muzâfâtından olub Başköy nâm karye sâkinlerinden Gebeş Ahmed bin (boş) nâm kimesne mahzarında bilvekâle üzerine dava ve takrir-i kelâm idüb müvekkilem mezbûrenin bundan akdem vefât iden pederi müteveffâdan bi-irsi’ş-şer‘i intikal iden Başköy toprağında vaki‘ Dürlük tarla dimekle ma‘rûfe altı yarım tohum isti‘âb iden tarlasını işbu merkum fuzulî zabt itmek murâd itmekle yigirmi seneden beru zabt-ı tasarrufumuzda olmağla üç def‘a benimle terâfü‘-i şer‘i olunub tarlayı mezkûr bizlere teveccüh idüb med‘uvvum kanâatinden nâşi müvekkilim mezbûrenin zabt-ı tasarrufuna mâni olmağla suâl olunub keffiyet tertîb idüb adem-i müdâhalesi matlûbumdur didik de gıbbe’s-suâl cevabında işbu münaze‘un-fîh olan tarla benimdir deyü nice münâze‘adan sonra İmâm oğlu Bekir

ve Abdulkadir oğlu Mustafa nâmân kimesneler meclis-i şer‘-i enverde işbu müvekkile-i mezbûr Seyyid Abdullah nâm kimesnenin babasından müntekıl mülküdür yigirmi seneden beru zabt-ı tasarrufunda ve el-yevm sabanı içindedir deyü ‘âlâ tarîki’ş-şehade meclis-i şer‘de ‘âlâ vukuihi inhâ ve takrir eyledikleri kayd şud

Fî 23 L sene 1218 (5 Şubat 1804)

9/4 (Hususun büyük bir bölümü karalı)

İşbu sene-i mübârekede zilkâde-i şerîfin on yedinci günü (Bundan sonraki satırların üzeri karalıdır.)

Sene 1218 (1803-1804)

9/5 Pamuk ticâretinden alınan vergi

Bâis-i tastîr-i huruf oldur ki

İşbu bin iki yüz on sekiz senesi şevvâlû’l-mükerremîn on sekizinci günü bermu‘tâd-ı kadîm Borlu kazâsına vürûd iden penbe yüklerinin deve yükünden üçer kuruş katır yükünden birer buçuk kuruş mahkeme cânibine bâzirganlardan alına geldiği de’bi kadîm olduğu bundan akdem yüz tarihinde olan sicillâtta dahi mukayyed olub hîn-i iktizâda nazar oluna ve kayd-ı mezkûre dahi seksen yedi tarihinde olan sicilden ihrâc ve zeyl olarak işbu sicille dahi kayd olunduğu sahîh ve sâlimdir bundan sonra gelen ihvân bu vecih üzre bâzirganlardan taleb ve ahz idüb bu fakîri hâtıran ihrâc buyurmayub zikr-i cemil ile yâd buyurular ve’s-selâm

Fî 19 L 1222 (20 Aralık 1807)

(Mühür) Bihamdillahi nâmım Muhammed şud (Allah’a hamd olsun ki nâmım Muhammed’dir.)

10. Sayfa

10/1 Taraklıborlu’da yeniden tutulan asker kaydı

Kazâ-i Taraklıborlu nefer ‘adedi yalnız 100

İşbu sene-i mübârekede Bolu sancağından müceddeden tahrîri bâ-emr-i âlî matlûb-ı cihândâri buyurulan neferâtdan Bolu mahkemesinden muhrec pusula mücebince Viranşehir uhdesine ifrâz olunan neferât bu def’a Viranşehir mahkemesinde tevzi‘ olunduk da bervech-i bâlâ kazâ-i mezbûr sehmine yalnız yüz nefer isâbet eylediği pusula olundu

25 R sene 1218 (14 Ağustos 1803)

kayd şud ‘alâ mâhüve’l-vuku‘

10/2 1218 Yılı Zilhicce Ayının 1. günü ekmek narhı

Zilhicce gurreesinde cümle ma‘rifet ve ma‘rifet-i şer‘le nân-ı ‘azize virilen narh-ı kıyye akçe 18 olduğu işbu sahifeye kayd şud

10/3 Levent çiftliğinden bir askerin firârı

Câmi‘-i Kebir mahallesinin geçen sene-i mübâreke de giden levent çiftliği askeri neferâtından bir nefer firâr eyleyüb bu sene matlûb olub bir nefer kimesneye yüz altmış kuruş virilüb mahalline irsâl ve mahalle ahâlîsine külli kadr olmağla gelecek tevzi‘de cümleten defter inhâl olunmak için işbu mahalle kayd ve şerh virildi iki tevzi‘de bu mahalleye i‘ane yüz kuruş elli bir elli kuruş bir tevzi‘a konu ve aldık yüz kuruş kendilerin matlûbundan altmış kuruş kaldı ma‘lum olsun için yüz kuruş aldıkları bu mahalle kayd olundu

10/4 Mevlânâ Mehmed Emîn Efendi’nin kadı olarak atanması

‘İzzetmeâb şeri‘at nisâb Mevlânâ Mehmed Emîn Efendi kâm-yâb kazâ-i merkumu gurre-i mezkûrda bi’l-beyân zabt ve beyne’l-ahâlî ifâ-yı ahkâm-ı şer‘-i âli eyleyüb vaki‘ olan muhallefât-ı mevta-yı askeriye dahi tahrîr ve terkîm ve beyne’l-verese ‘alâ mâ-ferazallahü teâlâ tevzi‘ ve teshim idüb câdde-i mutahharadan bir-mû inhirâfa ve der-i cevâz göstermeyesiz (boş) ve el-yevm (boş) el-fakir İsmail Hulûsî bî-kazâ-i Taraklıbolu

10/5 Miras taksîmi

Akzâ kuzâtü’l-müslimîn ve evlâ vülâtü’l-muvahhidîn ma‘denü’l-fazl ve’l-yakin rafî‘u ‘alamü’ş-şeri‘ati ve’l-din vârisü ‘ulumü’l-enbiyâ ve’l-mürselîn el-muhtassu bî-mezîdi’l-inâyeti’l-meliki’l-muîn Mevlânâ Erzurum kadısı zîde’d-fezâilühü ve mefâhiru’l-kuzât ve’l-hukkâm ma‘denü’l-fazl ve’l-keâm Anadolu’nun sol kol yemîn ve yesârına varınca vâki‘ kazâların kuzât ve nüvvâb zîde fazluhûm tevkî‘-i refî-i hümâyûn vasıl olıcak ma‘lum olaki bi’l-fiil Rumili kadıaskeri olan ‘Alemü’l-‘Ulemâi’l-Mütebahhirin ve Mevlânâ Mîr es-Seyyid İbrahim İsmet Edâmellahü Teâlâ fezâilehü tarafından der-bâr-ı şevket karar mülûkâneme takdim olunan bir kıt‘a taktirinde ekser-i nâs veresesini mirasdan mahrum itmek için nef-yi mülk ide geldiklerinden bundan akdem hatt-ı hümâyûn-ı şevket-makrûn nefî mülk maddesini istimâ‘ ve memnû‘ olmak iken bâzı kesân işbu nef-yi mülk maddesini kalb-i diğere ifrağ ve hile-i şer‘iyye sûretiyle altun ve gümüşden hile (...) hibe ve eşyâ-i sâirelerini semen-i teslîmiyle

mübâya‘a sûretiyle hüccet itdirdikleri ve ba‘de‘l-vefât mazmûn-ı hüccetî isbât ile ve aynı veresinin hukukunu iptal kemâ fi mâ-bâd nef-yi mülk-i mutazammın hâlâta ictisâr eyledikleri (...) olub hatta bu esnâda Kayseriye‘de Mehmed Emîn nâm kimesnenin hânesinde müteveffîye olan Ayşe nâm hatunun sekiz yaşında Mehmed Salih nâm bir nefer oğlu mevcûd iken merkurum Mehmed Emîn ve zevcesi Ayşe arz itdiklerinde sadriâzam huzurunda Üsküdar kadı-ı sâbıkın imza ve hatmi ile birer kıt‘a hüccet ibrâz ve müteveffîye-i mezbûre mâlike olduğu kâffe-i hile ve eşyâ ve emvâlîni bizlere hîbe ve bey‘ eyledi didik de sağîr-i merkurum külliye mirasdan mahrum ve bu vechile kadre tesaddi eyledikleri meşhûd olub zikr olunan hüccetler her ne kadar hîbe ve mübâya‘a sûretiyle muharrer ise dahi veresinin müceb olmakdan ihtirazın men‘ olmuş olan nef-yi mülk-i mutazammın olduğu ve binâen‘aleyh müteveffîye-i merkumenin hile-i ve eşyâ-i sâiresini oğlu sağîr merkume için tahsîl olunmak iktizâ eylediğini inhâ ve bervech-i muharrer bâzı kimesneler kemâl-i hilesinden nâşi nef-yi mülk maddesini hibe ve mübâya‘a sûretine ifrağ ile daimâ veresinin hukukunu iptal ve ‘arızasını bertaraf olacağı dahi şifâen ifâde idüb fi nefse‘l-emr işbu hibe ve mübâya‘a maddesi nefî mülk sûretine girüb dayin-i veresinin iptali hukukunu müceb olduğu yedlerinden olmağla fi-mâ-bâd ol makûle cemi‘ eşyâsını bilâ mûcib hibe ve bey‘ murâd idenlere hüccet virilmemek ve birisinin hîn-i vefâtında müteveffâ cemi‘ eşyâsını bize hibe ve bey‘ eyledi deyü davaya tesaddi ider olur ise bir vechile istima‘ olunmamak husûsunu yek cümle mehâkim-i sicillâta kayd ve sebt idilmek bâbında tenbîh-i hâvî Rumeli kadiaskeri mevlânâ müşâru‘n-ileyh bi‘l-fiil Anadolu kadiaskerine ve İslâmbol kadısına başka ve siz ki mevlânâ-yı mûmâileyhim sizlere başka başka evâmir-i aliyyem sâdır olmuşdur vech-i meşrûh üzre şerefyâfte-i sudûr iden emr-i şerîfimle ‘amel ve hareket ve hilâfindan be-gayet hazer ve mücânebet eylesiz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerîfe i‘timad kılasız tahrîren fi evâsıtı şehri-i zi‘l-ka‘de-i şerîfe sene semâne ‘aşara ve mieteyn ve elf (Za ortaları 1218/Şubat sonları 1803)

Mücebince sancak vâlisi tarafından buyuruldu sâdır olmuşdur ‘amel olına

10/6 Mescide hizmet ücreti

Bağlarda Salih Beğ hazretlerinin binâ eylediği mescid-i şerîfe hidmet idenlere yetmiş kuruş vakf idüb Tekye mahallesinde sâkin Kerîm oğlu Hacı Hasan Ağa zimmetinde yetmiş kuruş bu mahalle kayd olundu

11. Sayfa

11/1 Za'feranbolu sancağına serdâr atanması

Şeri'at şî'ar Za'feranbolu kadısı efendi zîde fazluhû ba'de's-selâm inhâ olunur ki

Taht-ı hükümetinizde serdâr olan ref' olunub yerine üslûb-ı sâbık üzre kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân zîde kadruhû serdâr ve nasb ve ta'yin olmağın işbu mektûb tahrîr ve irsâl olunmuşdur İnşallah ü Teâlâ vusûlünde gerekdir ki merkumu kazâ-i mezkûrun serdârlığı umûrunda kıyâm ve öteden beru ola geldüğü vechile zabt ve rabtı husûsunda i'anet ve ihtimâm eylesesiz ve sen ki serdâr-ı merkumsun kazâ-i mezkûrun serdârlığı sana tefvîz olunmağla gerekdir ki kâide-i kadîm ve kanûn üzre zabt ve rabt-ı neferât ve def' ve ref'-i haşerâtıyla tanzîm-i bilâd ve idâre-i hâl-i ibâd bezl-i iktidâr eylesesin ve kazâ-i mezkûrede mukîm ve müsâfir yeniçerileri ve cebeci ve topçu ve topçu arabacıları ve ğilmân-ı 'acemi ve kuloğulları bi'l-cümlesini üzerlerine serdâr ve zâbit bilüb sözünden taşra ve re'yinden hâric vaz' hareketde bulunmayıb dâima itâat ve inkiyâd üzre olalar ve sen dahi cümle umûrunu şer'-i şerîf ve kanûn-ı kadîm ve emr-i münîfe tatbik ve tavâif-i merkumûndan bilâ vâris mârûz-ı fevt olanların şöhretlerin marifet-i şer'le zabt ve sûk-ı sultânîde fûruht ve hâsıl olan neferât-ı cedîd (harîr, cezir ?) beytü'l-mal için defter-i müfredâtıyla ocak tarafına göndermeğe mübâderet ve beher hâl sükkân-ı vilâyetin emn ü rahatlarına bâis hizmet-i müstahsene-i mebrûre vücûda getürmeğe mecd ü say' olub müceb-i mektûbla âmil olasız gurre-i şehr-i şevvâlû'l-mükerrem sene semane 'aşara ve mieteyn ve elf (1 L 1218/14 Ocak 1804)

(İmza) Dergâh-ı Âli yeniçeri ağası Mustafa

11/2 1218 Senesinde yapılan harcamalar ve bu harcamaların hâne başına düşen vergilerin tahsîli

Bâis-i tahrîr-i defter oldur ki

İşbu bin iki yüz on sekiz senesine mahsûben bâ-emr-i âlî defter-i hâkânî matlûb buyurulan asl-ı mâl-ı maktu' ve ma'îşet tahsîl vakti ber-mu'tad-ı kadîm hulûl idüb Viranşehir'de tevzi' ve taksîm olunub Taraklıborlu kazâsının hissesine bâ-pusula-i memhûr bâ-buyuruldu isâbet iden mâl-ı maktu' yedi yüz seksen dört kuruş ma'îşet iki yüz yigirmi bir kuruş harc-ı bâb kırk beş kuruş ağa-yı mûmâileyh hazretlerine ikrâmiye ber-mu'tad-ı kadîm iki bin yigirmi beş kuruş cem'an üç bin yetmiş beş kuruş katır iştirâsı için sarf olunan bin üç yüz üç buçuk kuruş Şâban evâhirinde sâbıkan Hâkim Mehmed Sa'îd Efendi'nin defter imza harc bin yüz elli kuruş bâ-temessük Viranşehir voyvodası ağa-yı mûmâileyh hazretlerine deynleri bin beş yüz kuruş katır mübâşeretine

hidmet seksen kuruş adamına yigirmi kuruş menzil için vesâir mesârife virilen kırk beş kuruş fermân getüren Mehmed Ağa'ya kırk kuruş hidmet-i 'ıydi şerîf hüccetî getüren adama yigirmi kuruş davet buyuruldusunu getürene hidmet otuz beş kuruş asker için gelen mübâşire bâ-nukutda hidmet altmış kuruş yuva buyuruldusunu getüren adama hidmet seksen kuruş kalyoncu askeri için gelen mübâşire hidmet yigirmi kuruş mâl-ı maktu' buyuruldusunu getüren mübâşire hidmet otuz kuruş kalyoncu askerinin afvîçün gelen mübâşire hidmet yigirmi iki kuruş Kara İsmail yoluna giderken virilen otuz kuruş Mâğnisa (Manisa)'ya ve Âsitane'ye giden sailere ücret yüz seksen kuruş Viranşehir voyvodası ağa hazretlerinin kethudası Halil Beğ Hazretlerine ikrâmiye üç yüz kuruş kapu harcı yüz altmış kuruş vilâyetden Hamamlı'ya giden adamlara yigirmi iki kuruş tahsîl-dâriye "beş yüz elli kuruş" (üzeri çizili) alemdâr ağa yediyle sarf olunan ta'yinat beş yüz beş kuruş menzil bâr-gîr ücreti şehir kethudasının dört kuruş Yazı karyesinin bâ-pusula-i mümzâ menzil ücreti alacağı yigirmi üç kuruş Bulak karyesinin menzil ücreti alacakları yigirmi yedi kuruş bakkalların alacakları iki yüz sekiz kuruş ekmekçilerin mürûr-ı 'ubur idenler için alacakları yüz otuz kuruş serdârlık mektûbu câizesi seksen kuruş getüren mübâşirine otuz kuruş harc-ı defter imza ve 'ilâmat altı yüz elli kuruş kalemiyye-i kâtib ve kethudaya ve muhziirlara elli kuruş ve huddâmiyye elli kuruş ve şehir kethudasına ücret yigirmi beş buçuk kuruş mi'n-haysü'l-mecmu' on bin beş yüz on beş kuruşa bâliğ olunub "yüz nefer-i levent çiftlik-i asker için ehl-i İslâm'a iâne-i fukarâ' için zimmî tâifeleri hânelerine yüz on beş kuruş tahmîl olunub iki bin yedi yüz elli kuruş ba'de'l-ihrac sahha'l-bâki yedi bin yedi yüz altmış beş kuruş" (üzeri çizili) cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le kazâ-i mezbûrun mevcûd olan yüz yetmiş dört hânelerine tevzi' ve taksîm olunduk da beher hâneye "kırk dört kuruş yigirmi beş para" (çizili) altmış buçuk kuruş isâbet idüb li-ecli't-tahsîl tahsîl-dâr Subaşı Süleyman Ağa Hazretleri yedine virilen mümzî defterdir ki bervech-i âti zikr olundu tahrîren fî şehri zilhicce sene semâne 'aşara ve mieteyn ve elf (Z 1218/Mart-Nisan 1804)

Mahalle-i Babasultân (hâne 4)	Mahalle-i Çavuş (hâne 3)	Mahalle-i Câmî-i Kebir ma'a Zimmîyân (hâne 6)	Mahalle-i Hüseyin Kethuda (hâne 1 buçuk)	Mahalle-i Zimmîyân Kıran (hâne 12 buçuk)	Mahalle-i Çeşme (hâne 1)
Mahalle-i Hacıbeğli (hâne nısıf 1)	Mahalle-i HacıEvhad (hâne buçuk)	Mahalle-i Tekke (hâne buçuk rubu' 1)	Mahalle-i Kavak (hâne 1)	Mahalle-i Kara Ali (hâne 5)	Mahalle-i Hacı Durmuş (hâne 1)

Mahalle-i Hacı Halil (hâne 1 rubu' 1)	Mahalle-i Kal'a (hâne buçuk)	Mahalle-i Müslüman Kıran (hâne buçuk)	Mahalle-i Zimmîyân Bolat (hâne 3 buçuk)	Mahalle-i Müslüman Bolat (hâne buçuk)	Karye-i Bağlarbaşı (hâne 1 rubu' 1)
Karye-i Tokatlı (hâne 1)	Karye-i Ğayza (hâne 2)	Karye-i Dâna-i 'ulvi (hâne 2)	Karye-i Dâna-i süfli (hâne 3)	Karye-i Susandık (hâne rubu' 1)	Karye-i Ağaçkilise (hâne 4 buçuk)
Karye-i Kozcığaz (hâne buçuk)	Karye-i Kirpe (hâne 4)	Karye-i Çiftlik-i 'ulvi (hâne 2)	Karye-i Ketenköyü (hâne 1)	Karye-i Çiftlik-i süfli (hâne 4)	Karye-i Zimmîyân Yazı (hâne 10)
Karye-i Müslüman Yazı (hâne 9 buçuk)	Karye-i Konarı (hâne 9)	Karye-i Sırçalı (hâne 1 buçuk)	Karye-i Yâcı (hâne buçuk rubu' 1)	Karye-i Oğlanvıran (hâne 1)	Karye-i Sorguncuk (hâne rubu' 1)
Karye-i Çomakvıran (hâne rubu' 1)	Karye-i Mâğol (hâne buçuk)	Karye-i Değirmencik (hâne 1)	Karye-i Alınvıran (hâne 3)	Karye-i Pelidvıran (hâne 2 rubu' 1)	Karye-i Sakaralan (hâne 1)
Karye-i Karapınar (hâne 1 buçuk rubu' 1)	Karye-i Akvıran (hâne 2 buçuk)	Karye-i Kadıbükü (hâne 4)	Karye-i Çıraklar (hâne buçuk rubu' 1)	Karye-i Sarıyan (hâne 1 rubu' 1)	Karye-i İlbarıt (hâne 2 rubu' 1)
Karye-i Çerçin (hâne 4)	Karye-i Kozyaka (hâne 2)	Karye-i Bürnük (hâne 5)	Karye-i Kızılcavıran-ı 'ulvi (hâne 3 rubu' 1)	Karye-i Kızılcavıran-ı süfli (hâne 2 rubu' 1)	Karye-i Karıt (hâne 5)
Karye-i Bostanbükü (hâne 2 rubu' 1)	Karye-i Melisa (hâne 3)	Karye-i Kapullu (hâne 6 buçuk)	Karye-i Başköy (hâne 2 buçuk)	Karye-i Kulağuzlar (hâne 3)	Karye-i Bulak (hâne 10)

Sicill-i mahfûzda ba'det-tashîh yüz yetmiş dört hânedir bâlâda zikr olunan on bin beş yüz on beş kuruş zimmî tâifelerine tahmîl olunan üç bin iki yüz yigirmi kuruş yine cümle ma'rifet ve ma'rifet-i şer'le cümle ahâlîye yüz yetmiş dört hâne üzerlerine tevzi' ve taksîm olunub beher hâneye altmış buçuk kuruş isâbet itmekle işbu mahalle kayd olundu

12. Sayfa

12/1 Za'feranbolu kazâsına serdâr atanması ve tayini

Şeri'at şî'ar Za'feranbolu kadısı efendi zîde fazluhû ba'de's-selâm inhâ olunur ki

Taht-ı hükümetinizde serdâr olan ref' olunub yerine üslûb-ı sâbık üzre kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân zîde kadruhû serdâr nasb ve ta'yin olmağın işbu mektûb tahrîr ve irsâl olunmuşdur İnşâallah ü Teâlâ vusûlünde gerekdir ki merkumu kazâ-i mezkûrun serdârlığı 'umûrunda kıyâma ve öteden beru ola geldüğü vechile zabt ve rabtı husûsunda i'anet ve ihtimâm eylesin ve sen ki serdâr-ı merkumsun kazâ-i mezkûrun serdârlığı sana tefvîz olmağla gerekdir ki kâide-i kadîm ve kanûn üzre zabt ve rabt neferâtı def' ve ref' haşerâtıyla tanzîm-i bilâd ve irâha-i hâl-i ibâd bezl ve iktidâr eylesin ve kazâ-i mezkûrda mukîm ve müsâfir yeniçeri ve cebeci ve topçu ve top arabacısı ve ğılmân-ı 'acemi ve kuloğulları bi'l-cümlesini üzerlerine serdâr ve zâbit bilüb sözünden taşra ve re'yinden hâric vaz' ü hareketde bulunmayub ita'at ve inkıyâd üzre olalar sen dahi cümle umûrunu ahkâm-ı şer'-i şerîf ve kanûn-ı kadîm ve emr-i münîfe tatbik ve tavâif-i merkumûndan bilâ vâris olan fevt olanların metrûkatların ma'rifet-i şer'le zabt ve sûk-i sultânîde fûruht ve hâsıl olan nukudunu cedîd (harîr, cezir ?) beytü'l-mâl için defter müfredâtıyla ve ocak tarafına göndermeğe mübâderet ve beher hâl sükkân-ı vilâyetin emn ü rahatlarına hizmet-i müstahsene-i mebrûre vücûda getürmeğe sa'y olub müceb-i mektûbla âmil olasız tahrîren gurre-i muharremü'l-haram sene tis'a 'aşara ve mieteyn ve elf (1 Muharrem 1219/12 Nisan 1804)

(İmza) Dergâh-ı âli ağa-yı yeniçeriyan Mustafa

12/2 Konarı ve Yazı karyelerinin iltizâm temessüğü

Konarı ve Yazı karyelerin iltizâm temessüğüdür

İşbu mahalle kayd olundu

Vech-i tahrîr-i huruf budur ki

Bâ-berât-ı şerîf-i âlî-şân ve bâ-hatt-ı hümâyûn şevket makrûn ve bâ-mukâbele-i nân bervech-i tekâ'üd mutasarrıf olduğum Bolu sancağında vaki' Taraklıborlu nâhiyesinde Konarı nâm karye ve Ğayza'dan elli üç bin sekiz yüz altmış bir akçe zeâmetin işbu bin iki yüz on sekiz senesi martı ibtidâsından şubatı ğayetine gelince bir sene-i kâmile zabt ve rabt ve hâsılâtın ahz ve kabz eylemek üzre iltizâmına tâlib ve râğıb olan işbu Dârende-i temessük kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân saâdetlü Viranşehir voyvodası ağa zîde kadruhûya deruhde ve iltizâm olunub ol dahi deruhde ve iltizâmı kabûl ve yedinden iltizâmı olan meblağ-ı mukayyedesini tarafımıza edâ ve teslîm itmek

şartıyla zabtîçün işbu temessük tahrîr ve ağa-yı mûmâileyh yedine itâ olundu gerekdir ki zeâmet-i mezkûrdan sene-i merkume mahsûb hâsıl olan a'şâr-ı şer'iyeye ve rûsûm-ı örfiyeye ve tapu-yı zemîn ve bâd-ı hevâ yuva ve kaçkun ve kul ve câriyemizde gelen ve resm-i bostan ve resm-i otlak ve yaylak ve resm-i bennâk ve 'aruşa ve deştebağni ve rûsûmât-ı sâire cüz'i ve külli her ne ise kanûn-ı kadîm ve ola geldiği vechile zabt ve rabt ve mahsulâtın ahz ü kabz eyleyüb min-küllî'l-vücûh tarafımızdan ve taraf-ı âhârdan bir fert mani' ve müzahim eylemeyeler

(İmza) Salih mutasarıf-ı ze'amet-i mezbûr hâlen

12/3 Asker firârları

Şerayi' şî'ar Borlu ve Yörük ve Eflâni kazâların kadıları fazîletlü efendiler zîde fazlühû ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-akrân 'ayân ve zâbitân vesâir iş erleri zîde kadruhûm inhâ olunur ki işbu sene-i mübârekede bâ-fermân-ı âlî ve berât şehir sancağı kazâlarından müceddeden tertîb ve tahrîr ve matlûb cihândâri buyurulan neferât kazâlarınıza tevzi' ve taksîm ve yerlü yerinden cem' ve tedârük ve savb-ı me'mûrelerine irsâl olunmuş iken neferât-ı merkumların içlerinden bazı beğenmeyüb anların bedellerini cem' ve irsâl oldukları ma'lumunuz olduk da mugayir-i Allah ü Teâlâ bundan böyle ocâg-ı 'amireden veyâhûd esnâ-yı râhdan herkankınızın kazâsından bir fert neferât firâr itmek iktizâ ider ise ol makûle firârî mezbûrları hufyeten ele getirüb ser-i maktû'unu veyâhûd firâr-ı mezbûrun kendini kayd-ı bend ile taraf-ı hâlisânemize irsâl eylesiniz ve sizler dahi a'yan mûmâileyhimsiz husûs-ı mezbûr ve herkankınızın tekâsül ve iğmaz itmek iktizâ ider ise kendileriniz te'dîb olacağınız ma'lumunuz olduk da işbu buyuruldu tahrîr ve ile irsâl olunmuşdur

12/4 İmdâd-ı hazariyye buyuruldusu

İmdâd-ı hazariyye buyuruldusudur davete hâvî tevzi' buyuruldusu

Şerayi' şî'ar Borlu ve Yörük kazâlarının kadıları fazîletlü efendiler zîde fazlühûmâ ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân a'yan ve zâbitân ve iş erleri zîde kadruhûmâ ba'de't-tahiyye inhâmızdır ki işbu bin iki yüz on dokuz senesine mahsûben hâlen Anadolu vâlîsi devletlu Alâeddin Paşa yesserallahü mâyaşa efendimiz hazretlerine bâ-hatt-ı hümâyûn şevket makrûn ile ta'yin ve tahsîs kılınan kast-ı evvel imdâd-ı hazariyye ile ve hıdamât-ı Devlet-i Aliyye mürûr ve 'ubur iden mesârifî ve mesârif-i sancak işbu seferü'l-hayrın yigirmi beşinci günü Viranşehir mahkemesinde tevzi' ve taksîm olunmak münsalîh olmağla avdeti zımnında işbu buyuruldu tahrîr ve irsâl (boş) ve ile

îsâl ve tisyâr kılındı bi-mennihi teâlâ ma'lumunuz olduk da mâh-ı mezkûrun yevm-i mev'udesinde kazâlarınızın mevsûkû'l-kelim birkaç ihtiyâran ile hîn-i tevzi' cem'iyetde bulunmalarınız ve davete ri'ayetiniz olunmak işbu buyuruldu 'amel ve hareket eyleyüb hilâfından be-gayet tehâşi ve mücânebet eyleyesiz deyü

Fî gurre-i S sene 1219 (1 S 1219/12 Mayıs 1804)

(İmza) Voyvoda İbrahim Ağa

12/5 Fatma Hatun'un vefâtından sonra mirasının kocasına intikali

Kıdvetü'l-kuzât ve'l-hukkâm ma'adenü'l-fazl ve'l-keâm Mevlânâ Za'feranbolu kadısı zîde fazlühü ve kıdvetü'l-emâcid ve'l-'ayân Viranşehir voyvodası zîde mecdühü tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki tophâne-i 'amirem top ustalarından Hayri usta nâm kimesne südde-i saâdetime arzuhal idüb Za'feranbolu kazâsına tâbi' Dâvud obası nâm karye sâkinlerinden mûrisi Fâtma nâm hatun bin iki yüz on dört senesinde müteveffâ olduk da bi'l-cümle emvâl ve eşyâsı irâde-i (irsiye ?) şer'le bununla yine karye-i mezbûr sâkinlerinden Zevci Molla oğlu Tulum Mustafa nâm kimesneye intikâl idüb bu dahi mûrisi müteveffîye-i mezbûreden müntakil hisse-i sâbıkasını bâ-mektûb taleb eyledik de bî-vechi şer' virmekte ta'allül ve muhalefet ve ibtâl-i hak ve özr sevdâsında olduğu bu bâbda da'vâsına muvâfık şeyhü'l-islâmдан fetvâ-yı şerîf virildiğin bildirüb mahallinde şer'le görülüb mûrisi müteveffâ-yı mezbûreden müntakil hisse-i sâbıkası her ne ise tamâmen ve kâmilen tahsîl ve kendüye alıvirilüb icrâ-yı şer' ihkak-ı hak olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim sudûrunu istid'a ve husûs-ı mezbûr hîn-i terâfû'de tezvîr idüğü 'inde's-şer' tahakkuk eylediği hâlde mübâşirine ücret-i mübâşeresi mazlum olan müdde'a-yı 'aleyhden taleb olunmayub ber-mûceb-i fetvâ-yı şerîf husûmetinden iden müdde'a-yı mütemerriden tahsîl-i mübâderet olunmak üzere sen ki voyvoda-i mûmâileyhsin mahallinde görülmek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vusûl bulduk da bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel dahi siz ki mevlânâ-yı voyvoda-i mûmâileyhimâsız marifetiniz ile mahallinde meclis-i şer'a ihzâr ve bununla terâfû'-i şer' ve mukaddemâ bir def'a şer' ile görülüb fasl olunmadık husûsların tamâm-ı hak ve 'adl üzere mütekayyid ve fetvâ-yı şerîfesine nazar idüb göresiz inhâ olunduğu üzere ise bu bâbda muktezâ-yı şer'-i kavimle 'amel idüb dahi bervech-i muharrer mûrisi müteveffâ-yı mezbûreden müntakil mezbûrun fuzûlî zabt eylediği her ne ise ba'de's-subut hükm idüb tamâmen ve kâmilen tahsîl ve bî-kusur kendüye alıvirilüb icrâ-yı şer' ve ihkak-ı hak eyleyesiz mezbûr şer'i şerîfe ve avamir-i âlî-şânıma muhalefet kimesneye iş

itdirmeyesin husûs-ı mezbûr için bir dahi emr-i şerîfim ısdâr ve irsâline muhtaç olmayasız şöyle bilesiz ki ‘alâmet-i şerîfe i’timad kılasız tahrîren evâhiri şehr-i zilhicce sene semâne ‘aşara ve mieteyn ve elf (Z sonları 1218/Nisan başları 1804)

Emr-i âlî-şân mücebince vâlî hazretleri tarafından buyuruldu ısdâr kılınmıştır işbu mahalle kayd olundu

Bi-makâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

13. Sayfa

13/1 1219 Senesine ait Za‘feranborlu kazâsı sehmine düşen harcamalar ve o harcamaların köylerden tahsîli

Bâis-i defter oldur ki

İşbu bin iki yüz on dokuz senesine mahsûben Anadolu vâlîsi hazretlerinin taksîti evvel malı rûz-ı kasımdan rûz-ı hıdır gelince müctemi‘a olan sancak mesârifî ve mürûr-ı ‘ubur iden hıdamât devlet-i mübâşirana mesârif ve mesârif-i sâire ve vücûh-ı sancak ma‘rifetleriyle ve ma‘rifet-i şer‘le Viranşehir mahkemesinde ta‘dil ve tesviye üzere tevzi‘ ve taksîm olunduk da Za‘feranborlu kazâsı sehmine isâbet iden mümzî pusula-i şer‘iyye mücebince dokuz bin yedi yüz üç kuruş isâbet idüb ve kazâ-i mezkûrda dahi cümle ma‘rifet ve ma‘rifet-i şer‘ mesârifî zam olunub berveh-i âti zikr olunan mesârifin defteridir sancakdan gelen bâ-pusula-i mâl-ı mîri dokuz bin yedi yüz üç kuruş Subaşı Süleyman Ağa yediyle mürûr-ı ‘ubur iden mübâşirâna elden virdiği iki yüz seksen dokuz kuruş İnce Karaoğlan’a şa‘îr bahâ ve cair bahâ yigirmi kuruş bu def‘a salyâne buyuruldusu getüren mübâşire hidmet kırk kuruş bakkal esnâfının ta‘yinât alacakları dört yüz yetmiş iki buçuk kuruş ve ekmekçi esnâfının ta‘yinât alacakları iki yüz seksen altı buçuk kuruş kasabdan virilen ta‘yin dört kuruş Çolak Osman Ağa’nın mukaddemâ memlekete bâ-defter-i müfredât alacağı iki bin seksen beş kuruş Yazı karyesinin mukaddemâ mesârifleri beş yüz elli kuruş şehir kethudası yediyle mürûr-ı ‘ubur iden ulaklara virilen menzil bâr-gîri elli beş ‘aded yüz on kuruş ve şehir kethudası yediyle mürûr-ı ‘ubur idenlere şa‘îr bahâ vesâir mesârifât kırk iki kuruş ve şehir

kethudasının ücreti on beş kuruş Kozcu oğlu ve Bodur Hasan oğlu İbrahim'in iki 'aded bâr-gîr kirâsı sekiz kuruş geçen sene firâr iden Üsküdar ocağı neferâtîçün her bir mahalleden onar kuruş alunub cem'an yüz kırk kuruş mumcu keferenin mum bahâsı on beş kuruş Kıran mahallesinin zimmîyân tâifelerinden mürûr-ı 'ubur idenlere doksan dört bâr-gîr ücreti alacağı yüz seksen sekiz kuruş Konarı karyesinin Kastamonu'dan gelen neferâta elden virdikleri yetmiş kuruş def'a Konarı karyesi ihtiyârı Şatır Mehmed Ağa mesârifî altmış kuruş Gödeş Şâban oğlu Hancı Mehmed'in mukaddemâ virdiği şa'îr bahâ ve mesârif-i sâiresi alacağı seksen kuruş Ağaçkilise karyesinin ihtiyârı Murâd oğlu Mustafa Ağa'nın mesârifî kırk kuruş Aşağıçiftlik karyesine i'âne ve iki 'aded bâr-gîr ücreti cem'an yigirmi sekiz kuruş Bostanbükü karyesinin ihtiyârının mesârifî yigirmi kuruş Câmî-i Kebir mahallesine i'âne elli kuruş Hüseyin Alemdâr Ağa'nın konak mesârifî için alacağı yüz kuruş Karnıkabaoğlu Bekir Ağa ikrâmiye on kuruş saâdetlü Süleyman Ağa'ya tahsîl-dâriye yedi yüz elli kuruş vaktü'l-hâkim efendi hazretlerine harc-ı defter imza ma'a i'lâmat 'aded dokuz, yedi yüz elli kuruş kethudaya elli kuruş huddâmiyye elli kuruş kâtibiye on kuruş ve muhızrlara on kuruş minhâysü'l-mecmu' on altı bin kırk altı kuruşa bâliğ olub cümle ma'rifet ve ma'rifet-i şer' kazâ-i mezbûrun mevcûd olan yüz yetmiş üç hânelerine tevzi' ve taksîm olunduk da beher hâneye doksan iki kuruş otuz para isâbet idüb li-ecli't-tahsîl tahsîl-dârî saâdetlü Subaşı Süleyman Ağa hazretleri yedine virilen tahsîli bâbında mûmzî defteridir ki bervech-i âti zikr olundu tahrîren fî şehri evâil-i rebî'i'l-evvel sene tis'a 'aşara ve mieteyn ve elf

(Ra başları 1219/Haziran ortaları 1804)

Mahalle-i Babasultân (hâne 4)	Mahalle-i Çavuş (hâne 3)	Mahahalle-i Câmî-i Kebir ma'a Zimmîyân (hâne 6)	Mahalle-i Hüseyin Kethuda (hâne 1 buçuk)	Mahalle-i Zimmîyân Kıran (hâne 12 buçuk)
-------------------------------	--------------------------	---	--	--

Mahalle-i Çeşme (hâne 1)	Mahalle-i Hacıbeğli (hâne nısıf 1)	Mahalle-i Hacı Evhad (hâne buçuk)	Mahalle-i Tekye (hâne buçuk rubu' 1)	Mahalle-i Kavak (hâne 1)
Mahalle-i Kara Ali (hâne 5)	Mahalle-i Hacı Durmuş (hâne 1)	Mahalle-i Hacı Halil (hâne 1 buçuk rubu' 1)	Mahalle-i Kal'a (hâne buçuk)	Mahalle-i Müslüman Kıran (hâne buçuk)
Mahalle-i Zimmîyân Bolat (hâne 3 buçuk)	Mahalle-i Müslüman Bolat (hâne buçuk)	Karye-i Bağlarbaşı (hâne 1 rubu' 1)	Karye-i Tokatlı (hâne 1)	Karye-i Ğayza (hâne 2)
Karye-i Dânâ-i 'ulvi (hâne 2)	Karye-i Dânâ-i süfli (hâne 3)	Karye-i Susandık (hâne rubu' 1)	Karye-i Ağaçkilise (hâne 3 buçuk)	Karye-i Kozcıgaz (hâne buçuk)
Karye-i Kirpe (hâne 4)	Karye-i Çiftlik-i 'ulvi (hâne 2)	Karye-i Ketenköyü (hâne 1)	Karye-i Çiftlik-i süfli (hâne 4)	Karye-i Zimmîyân Yazı (hâne 10)
Karye-i Müslüman Yazı (hâne 9 buçuk)	Karye-i Konarı (hâne 9)	Karye-i Sırçalı (hâne 1 buçuk)	Karye-i Yâcı (hâne buçuk rubu' 1)	Karye-i Oğlanvıran (hâne 1)
Karye-i Sorguncuk (hâne rubu' 1)	Karye-i Çomakvıran (hâne rubu' 1)	Karye-i Mâğol (hâne buçuk)	Karye-i Değirmencik (hâne 1)	Karye-i Alınvıran (hâne 3)
Karye-i Pelidvıran (hâne 2 rubu' 1)	Karye-i Sakaralan (hâne 1)	Karye-i Karapınar (hâne 1 buçuk rubu' 1)	Karye-i Akvıran (hâne 2 buçuk)	Karye-i Kadıbükü (hâne 4)
Karye-i Çıraklar (hâne buçuk rubu' 1)	Karye-i Sarıyan (hâne 1 rubu' 1)	Karye-i İlbarıt (hâne 2 rubu' 1)	Karye-i Çerçin (hâne 3)	Karye-i Kozyaka (hâne 3)
Karye-i Bürnük (hâne 5)	Karye-i Kızılcavıran-ı 'ulvi (hâne 3 rubu' 1)	Karye-i Kızılcavıran-ı süfli (hâne 2 rubu' 1)	Karye-i Karıt (hâne 5)	Karye-i Bostanbükü (hâne 2 rubu' 1)
Karye-i Melisa (hâne 3)	Karye-i Kapulu (hâne 6 buçuk)	Karye-i Başköy (hâne 2 buçuk)	Karye-i Kulağuzlar (hâne 4)	Karye-i Bulak (hâne 10)

Ba'de't-tashîh yüz yetmiş üç hâne üzerine tevzi' ve taksîm olunduk da beher hâneye doksan ikişer kuruş otuz para isâbet eyleyüb ber-'ayn-ı defter-i mezkûrun tahsîl-dârı Subaşı 'İzzetlü Süleyman Ağa yedine virilmiştir tahsîli bâbında

Harrarahû fî hâze'd-defter bi-ma'rifeti'l-ahâlî Mehmed Emîn el-mevle'l-hilâfe
Bî-kazâ-i Taraklıborlu ufiye anhü
Nâmegahû'l-fakirullahi 'azze şânühü

14. Sayfa

14/1 1219 Senesi Za'feranborlu kazâsına ait verginin tahsîli

Şeri'at şî'ar Za'feranborlu kadısı fazîletlü efendi zîde fazlühü ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve zâbitân ve vücûh-ı memleket ve iş erleri zîde kadruhûm inhâ olunur ki işbu bin iki yüz on dokuz senesine mahsûben rûz-ı hızır i'tibariyle hâlen Anadolu vâlisî devletlü Alâeddin Paşa ye's-serallah ü mâ-yaşa efendimiz hazretlerine bâ-fermân-ı âlî ta'yin ve tahsîs buyurulan taksît-i evvel ve imdâd-ı hazeriyyeleri malı ve rûz-ı kasımdan rûz-ı hızıra deĝin müctemi'a olan mesârif-i sancak ve mesârifât-ı sâire bu def'a cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le Viranşehir mahkemesinden ta'dil ve tesviye şürûtunca tevzi' ve taksîm olunmaĝla kazânıza isâbet iden mâl-ı mezkûru gönderilen memhûr pusula-i şer'iyye mücebince cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le beyne'l-ahâlî tevzi' ve taksîm eylemeniz bâbında işbu buyuruldu tahrîr ve ısdâr ve (boş) zîde kadruhû tahsîl-dâr ta'yin ve irsâl olunmuşdur bi-mennihi teâlâ vusûlünde gerekdir ki emvâl-i mezkûru ber-müceb-i pusula-i cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le beyne'l-ahâlî tevzi' ve taksîm ve tahsîl-dâr mûmâileyh ma'rifetiyle yerlü yerinden cem' ve tahsîl olunmasına ihtimâm ve dikkat ve avk ve te'hîr misillü hâlatdan mücânebet ve ber-müceb-i buyuruldu 'amel ve hareket eylesiz deyü

25 S sene 1219 (5 Haziran 1804)

14/2 Viranşehir mahkemesinden ifrâz olunan pusulanın sûreti

Ma'a harc-ı bâb-ı ber-mu'tad-ı kadîm kuruş 9703

Viranşehir mahkemesinden ifrâz olunan pusulanın sûretidir

İşbu bin iki yüz on dokuz senesine mahsûben hâlen Anadolu Vâlisî Devletlü Alâeddin Paşa Efendimiz Hazretlerine bâ-fermân-ı âlî ta'yin ve tahsîs buyurulan taksît-i evvel malı ve rûz-ı kasımdan rûz-ı hızıra gelinceye müctemi'a olan mesârif-i sancak ve mürûr-ı 'ubur iden hidâmât-ı devlet hizmet-i mübâşirânı ve mesârif-i sâire bu def'a cümle vücûhât-ı sancak ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le Viranşehir mahkemesinde ta'dil

ve tesviye şürûtunca tevzi‘ ve taksîm olunduk da bervech-i bâlâ kazâ-i mezbûrun sehmine yalnız dokuz bin yedi yüz üç kuruş isâbet eylediği kîbel-i şer‘den mûmzî pusula olundu

Fî 25 S sene 1219 (5 Haziran 1804)

14/3 Arsa ve dükkân satışı

Sûret-i fermân kalyoncunun zabtı için

Kıdvetü’n-nüvvâbi’l-müteşerri‘în Taraklıborlu kazâsı nâibi mevlânâ zîde ‘ilmühü tevki‘-i refi‘-i hümâyûn vâsıl olıcak ma‘lum ola ki sen ki mevlânâ-yı mûmâileyhsin Mehmed Emîn südde-i saâdetime mektûb gönderüb Seyyid Osman nâm kimesne karındaşı Köse Mustafa nâm kimesne ile kasaba-i mezbûr toprağında babaları ve vâlidelerinden müntakil bervech-i iştirâk mutasarrıf oldukları ma‘lumetü’l-hudud bağ ve kasab dükkânı ve bir bâb mülk arsadan merkur Seyyid Osman hissesini yine kasaba-i mezbûr sâkinlerinden Seyyid Mehmed nâm kimesneye bin iki yüz on sekiz senesinde bey‘-i bât-ı kat‘i ile hüccet-i şer‘iyye bey‘ ve merkur Seyyid Mehmed dahi zikr olunan emlâki yedine virilen hüccet-i şer‘iyye mücebince zabt ve tasarruf itmek murâd eyledikde âhârdan bir vechile dahl ve ta‘arruz olunmak îcâb itmez iken ecânibden ve ashâb-ı ağrazdan bazı kimesneler hilâf-ı şer‘-i şerîf füzul-i müdâhale ve zabtına mûmâna‘at ve ğadr irâdesinde oldukları beyânıyla şer‘le görilüb mezbûrların hilâf-ı şer‘ ve mugayir-i hüccet-i şer‘iyye ol vechile vaki‘ olan müdâhaleleri men‘ ve def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu istid‘â ve divân-ı merkur Seyyid Osman babasından müntakil bağ ve dükkân ve arsada olan hissesini mezbûr Seyyid Mehmed’e bey‘-i bât-ı kat‘i ile hüccet-i şer‘iyye bey‘ ve semenini tamâmen kabz ve ibra-yı zimmet eyledikten bahisle mâdâm ki şer‘an dahl olunmak îcâb itmeye zabtına kimesne tarafından dahl ve ta‘arruz itdirilmemek için fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfim vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emrim üzre ‘amel dahi buna ol vechile dahl olunduk da mukaddemâ bir def‘a şer‘le görilüb fasl olunmayan husûsların tamâm-ı hakk-ı adl üzre mukayyed olub göresin inhâ olduğu üzre ise bu bâbda ber-muktezâ-yı şer‘ kavimle ‘amel idüb dahi mâdâm ki emlâk-ı mezkûre şer‘an dahl olunmak îcâb itmeye ecânibden olanları zabtına hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugayir hüccet-i şer‘iyye bir dürlü dahl ve ta‘arruz itdirmeyüb men‘ ve def‘ eylesin min-bâ‘d şer‘-i şerîfe ve emr-i âlî-şânıma muhâlif kimesneye iş itdirmeyesin husûs-ı mezbûr için bir dahi emrim varmalu eylemeyesin şöyle bilesin ‘alâmet-i şerîfe i‘timad kılсын

tahrîren fî evâilî şehri-rebi'î'l-evvel sene tis'a 'aşara ve mieteyn ve elf (Ra başları 1219/Temmuz ortaları 1804)

14/4 Tarla satışı

Kıdvetü'n-nüvvâbi'l-müteşerri'în Tarklıborlu kazâsı nâibi mevlânâ zîde 'ilmühü tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lum ola ki sen ki mevlânâ-yı mûmâileyhsin Mehmed Emîn zîde 'ilmühüsün südde-i saâdetime mektûb gönderüb es-Seyyid Osman nâm kimesne karındaşı Köse Mustafa ile Taraklıborlu kasabası toprağında babaları ve vâlidelerinden müntekıl bervech-i iştirâk mutasarrıf oldukları ma'lûmetü'l-hudud tarladan merkur Seyyid Osman hissesinden hakk-ı tasarrufu rızâsı ve sâhib-i arz ma'rifetiyle Seyyid Mehmed'e bin iki yüz on sekiz senesinde ferâğ ve tefvîz ve bu dahi tefevvüz ve kabûl ve yedine virilen temessük mücebince beher sene zabt ve zira'at ve 'öşr ve resmin sâhib-i arza edâ idüb âhârdan bir vechile dahl olunmak îcâb itmez iken ecânibden ve ashâb-ı ağrazdan bazı kimesneler fazuli müdâhale üzre olduğu beyânla ecânibden olan kimesnelerin hilâf-ı kanûn vaki' olan müdâhaleleri men' ve def' ve olırlardan hissesini yedinde olan sâhib-i arz temessükü mücebince kendüye zabt ve zira'at itdirilmek bâbında fermân-ı âlî-şânım virilmek ricâsına vaki' hâlî bi'l-iltimâs 'arz ve Divân-ı Hümâyûn'umdan muktezâsı suâl olunduk da mezkûr Seyyid Osman babasından müntakıl tarladan hissesini Seyyid Mehmed'e sâhib-i arz ma'rifetiyle ferâğ ve tefvîz idüb yedine virilen sâhib-i arz temessüğü mücebince zabtîçün kanûn üzre emri-i şerîf i'tâsı iktizâ eylediği tahrîr olunmağla bervech-i meşrûh kanûn üzre 'amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vusûl bulduk da bu bâbda sâdır olan emrim üzre 'amel dahi husûs-ı mezbûre tamâm-ı mukayyed olub merkur Seyyid Osman ol yerlerden hakkı tasarrufum

15. Sayfa

14/4'ün devamı 15/1

rızâsı ve sâhib-i 'arz ma'rifetiyle ferâğ ider olduk da mezkûr Seyyid Mehmed'in tâlib olub semen-i ma'lûme ile bâ-ma'rifet-i sâhib-i arz alub yedine virilen sâhib-i arz temessüğü mücebince beher sene zabt ve zira'at ve 'öşr ve resmin sâhib-i arza edâ ider iken ecânibden olan kimesneler hilâf-ı kanûn fuzûlî müdâhale ve zabt ve zira'atına mümana'at ve ğadr eyledikleri vaki' ise men' ve def' ve ol yerlerden merkur Seyyid Osman'ın hissesin merkur Seyyid Mehmed'e yedinde olan sâhib-i arz temessüğü mücebince zabt ve zira'at itdirür de min-bâd kanûn ve emri-i hümâyûnuna muhâlif

kimesneye iş itdirmeyüb husûs-ı mezbûr için bir dahi emrim varmalu eylemeyesin şöyle bilesin ‘alâmet-i şerîfe i’timad kılasın tahrîren fî evâil-i şehr-i rebî’î’l-evvel sene tis‘a ‘aşara ve mieteyn ve elf

(Ra başları 1219/Temmuz ortaları 1804)

Kostantiniyye el-mahrûse

15/2 Tedârik olunacak koyunların Viranşehir kazâsından satın alınması

Mefâhiru’l-kuzât ve’l-hukkâm ma‘adinü’l-fezâil-i ve’l-keâm Viranşehir sancağında vaki‘ kazâların kadıları ve nâibleri zîde fazluhûm ve kıdvetü’l-emâcid-i ve’l-‘ayân kişverân-ı hissemden Viranşehir voyvodası Seyyid İbrahim zîde mecdühû tevki‘-i refî‘-i hümâyûn vasıl olıcak ma‘lum ola ki ta‘yinât-ı mîriyye lâzimesiçün Viranşehir sancağı kazâlarından bâ-fermân-ı âlî-şân tertîb olunan bin beş yüz re’s ağnam ve keçinin tedârükünde ‘usret ve mahalli âhârdan tedârük ve mübâya‘a olunmak lâzım gele ahâlî-i fukarâ’ külli mesârife ibtilâ olıcağı ‘âşikâr olduğundan bahisle ağnâm-ı matlûbenin afvı niyâzında oldukları sen ki voyvoda-i mûmâileyhsin bu def‘a vârid olan tahrîratında inhâ eylediğin ecilden iktizâsı ‘Azam-ı Ricâl-i Devlet-i Aliyyemden İrâd-ı Cedîd-i Hümâyûnum Defterdârı iftihârü’l-emâcid ve’l-ekârim el-Hac İbrahim Reşid dâme mecdühûye isti‘lâm olunduk da yolunda tertîb olunan ağnam bu def‘a tahrîr olunan asâkir (...) af olunmuş olmağla Viranşehir’den dahi yazılan ağnama mukâbil ağnam-ı mezkûrenin afvı husûsuna irâd-ı aliyyem ta‘alluk eylediğini memhûr i‘lâm itmeğin mücebince ‘amel ve hareket olunmak fermânım olmağın irâha-i (irâde-i, irâha-i hâl-i ibâd ?) hâl zımında işbu emr-i âlî-şânım ısdâr ve irsâl olmuşdur imdi vusûlunde Viranşehir sancağında vâki kazâlardan tertîb ol mikdâr ağnam ve keçinin mübâya‘ası afv olunmuş olduğu ma‘lumun olduk da devâm-ı ömr-i devletim için duâya muvazabet eylemelerini tenbîhe mübâderet ve matlûb-ı emr-i şahânem olan asâkirin tahrîr ve tanzîmine sa‘y ü gayret eyleyesin ve siz ki kuzât ve nüvvâb mûmâileyhimsiz sizler dahi müceb-i emr-i şerîfimle ‘amel ve hareket eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdir olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vardık da bu bâbda vech-i meşrûh üzere şerefyâfte sudûr olan işbu emr-i şerîf-i celîlü’ş-şân vâcibü’l-ittiba‘ ve lâzımü’l-intisâlimin mazmûn-ı münîfi üzere âmil olasız şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerîfe i’timad kılasız hurrirehû evâil-i min-şehr-i rebî’î’l-evvel sene tis‘a ‘aşara ve mieteyn ve elf emr-i şerîfin mücebince vâli hazretleri tarafından bir kıt‘a buyuruldu sâdir olmuşdur

(Ra başları 1219/Temmuz ortaları 1804)

15/3 9 Rebi'ü'l-evvel 1219 Senesinde Borlu kazâsı vergisi

Kazâ-i Borlu

Kuruş

4360 Mâl-ı nüüzül ve 'avâriz

0218 Ma'îşet

0020 Harc-ı bâb

4598 (Toplam)

Yalnız dört bin beş yüz doksan sekiz kuruşdur

Fî 9 Ra sene 1219 (18 Haziran 1804)

Şeri'at şiar Za'feranborlu kadısı fazîletlü efendi zîde fazluhû ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân-ı kazâ ve vücûh-ı memleket ve bi'l-umûm iş erleri zîde kadruhum inhâ olunur ki işbu bin iki yüz on dokuz senesine mahsûben bâ-fermân-ı âlî ve sûret-i defter-i hâkânî kazâ-i mezbûr ahâlîleri üzerlerine edâsı lâzım gelen mâl-ı nüüzül ve avâriz emvâl-i mîriyyesinin tahsîl-i vakti hulûl itmekden nâşi gönderilen memhûr pusula mücebince cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le tevzi' ve taksîm eylemeniz bâbında işbu buyuruldu tahrîr ve ısdâr (boş) ve zîde kadruhû tahsîl-dâr ta'yin ve irsâl olunmuşdur bi-mennihi teâlâ vusûlünde ber-müceb-i pusula memhûr mâl-ı mezkûru beyne'l-ahâlî tevzi' ve taksîm ve yerlü yerinde cem' ve tahsîl ve kabzına me'mûra teslîm ve irsâline mezîd-i ihtimâm ve dikkat ve avk u te'hîrden mübâadet ve ber-müceb-i buyuruldu 'amel ve hareket eyleyesin deyü

15/4 1219 Senesi Za'feranborlu kazâsı vergisinin tahsîl edildiği ve harcandığı yerler

Bâis-i defter oldur ki işbu bin iki yüz on dokuz senesine mahsûben bâ-emr-i âlî ve bâ-defter-i hâkânî ve bâ-pusula-i memhûr ve bâ-buyuruldu Za'feranborlu kazâsından matlûb buyurulan asl-ı mâl-ı nüüzül ve avâriz ma'a harc-ı bâb ve ma'îşet dört bin beş yüz doksan sekiz kuruş ve kazâ-i mezkûrun mesârifâtı Çolak Osman Ağa'nın memlekete bâki kalan alacağı iki yüz altmış yedi kuruş ve Subaşı Süleyman Ağa'nın buyuruldu ile mürûr iden mübâşirâna virdiği isticâl buyuruldu getürene hidmet otuz beş kuruş koyun afvîçün fermân ve buyuruldu getürene hidmet otuz beş kuruş mirîye gelen haytaya virilen on kuruş nüüzül-ı 'avâriz buyuruldusu getürene hidmet otuz beş kuruş Delice Mustafa Ağa'ya virilen on beş kuruş Subaşı Süleyman Ağa'nın mürûr-ı 'ubur idenlere

elden virdiği yüz elli kuruş yigirmi altı ‘aded dülger döndeliği yigirmi altı kuruş tahta ve hatıl kerestesi kıymeti cem‘an doksan yedi buçuk kuruş îser ve kapu takımları cem‘an altmış dokuz buçuk kuruş Kıran mahallesinin kethudası yediyle mürûr ve ‘ubur idenlere on üç bâr-gîr kirâsı yigirmi altı kuruş def‘a Kıran mahallesinin on yedi nefer süvâri konak mesârifi on yedi kuruş Ebubekir Ağa’nın ‘Aziz Ağa için konak mesârifi otuz kuruş şehir kethudası yediyle mürûr ‘ubur idenlere sarf eylediği elli beş kuruş şehir kethudası yediyle Hamamlı’ya giden dört ‘aded bâr-gîr kirâsı sekiz kuruş Dâna karyesinin altı ‘aded bâr-gîr kirâsı on iki kuruş mütevellî ağanın beş kile şa‘îr bahâsı seksen kuruş Haşır oğlunun altı buçuk kile şa‘îr bahâsı doksan beş kuruş Hancı Ali Beşe’nin iki kile şa‘îr bahâsı otuz iki kuruş aşçı Kötürüm oğlu Mustafa Beşe’nin ağaç bahâsı on bir kuruş Haşır oğluna altı nefer süvâri konak masrûfu altı kuruş Subaşı Süleyman Ağa yediyle yigirmi dokuz bâr-gîr kirâsı yüz bir kuruş Yazı karyesinin mukaddemâ mesârifi için i‘ane şa‘îr bahâsı dört yüz kuruş Kozyaka karyelerine mürûr iden Dilbeyen tâifelerine konak masrûfu için Hüseyin Efendi’nin alacağı altı kuruş Konarı karyesinin köprüsüne senevî virile gelen hâne-i ‘avârız malından virdikleri kırk kuruş Bostanbükü karyesine i‘ane yigirmi beş kuruş Karıt karyesine i‘ane yigirmi beş kuruş Yukarı Çiftlik karyesine i‘ane yigirmi beş kuruş Kadıbükü karyesine i‘ane on kuruş Ğayza karyesinin ağaç diken bahâsı alacakları için yigirmi beş

16. Sayfa

15/4’ün devamı 16/1

kuruş Câmi‘i Kebir mahallesine i‘ane elli kuruş Çavuş mahallesine i‘ane yigirmi beş kuruş şehir kethudası ücreti yigirmi kuruş tahsîl-dâriye beş yüz kuruş hâkim efendinin oturduğu mahkemenin altı aylık işlemiş kirâsı altmış kuruş harc-ı defter imzâ ve i‘lamat altı yüz kuruş huddâmiyye kırk kuruş kethudaya on kuruş kâtibiye on kuruş ve muhızırlara on kuruş min-haysü’l-mecmu‘ yedi bin yedi yüz seksen altı kuruşa bâliğ olub cümle ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘le kazâ-yı mezbûrun mevcûd olan yüz yetmiş üç hânelerine tevzi‘ ve taksîm olunduk da beher hâneye kırk beşer kuruş isâbet idüb li-ecli’t-tahsîl tahsîl-dârı saâdetlü subaşı Süleyman Ağa Hazretleri yedine virilen tahsîli bâbında mümzî defterdir ki bervech-i âti’z-zikr olundu tahrîren fi şehr-i evâili rebi‘i’l-âhir sene tis‘a ‘aşara ve mieteyn ve elf

(R başları 1219/Temmuz ortaları 1804)

Mahalle-i Babasultân (hâne 4)	Mahalle-i Çavuş (hâne 3)	Mahalle-i Câmî'î Kebir ma'a Zimmîyân (hâne 6)	Mahalle-i Hüseyin Kethuda (hâne 1 buçuk)	Mahalle-i Zimmîyân Kıran (hâne 12 buçuk)	Mahalle-i Çeşme (hâne 1)
Mahalle-i Hacı Beğli (hâne nısfı 1)	Mahalle-i Hacı Evhad (hâne nısfı 1)	Mahalle-i Tekke (hâne buçuk rubu' 1)	Mahalle-i Kavak (hâne 1)	Mahalle-i Kara Ali (hâne 5)	Mahalle-i Hacı Durmuş (hâne 1)
Mahalle-i Hacı Halil (hâne 1 buçuk rubu' 1)	Mahalle-i Kal'a (hâne buçuk)	Mahalle-i Müslüman Kıran (hâne buçuk)	Mahalle-i Zimmîyân Bolat (hâne 3 buçuk)	Mahalle-i Müslüman Bolat (hâne buçuk)	Karye-i Bağlarbaşı (hâne 1 rubu' 1)
Karye-i Tokatlı (hâne 1)	Karye-i Ğayza (hâne 2)	Karye-i Dâna-i 'ulvi (hâne 2)	Karye-i Dâna-i süfli (hâne 3)	Karye-i Susandık (hâne rubu' 1)	Karye-i Ağaçkilise (hâne 4 buçuk)
Karye-i Kozcığaz (hâne buçuk)	Karye-i Kirpe (hâne 4)	Karye-i Çiftlik-i 'ulvi (hâne 2)	Karye-i Ketenköyü (hâne 1)	Karye-i Çiftlik-i süfli (hâne 4)	Karye-i Zimmîyân Yazı (hâne 10)
Karye-i Müslüman Yazı (hâne 9 buçuk)	Karye-i Konarı (hâne 11)	Karye-i Sırçalı (hâne 1 buçuk)	Karye-i Yâcı (hâne buçuk rubu' 1)	Karye-i Oğlanvıran (hâne 1)	Karye-i Sorguncuk (hâne rubu' 1)
Karye-i Çomakvıran (hâne rubu' 1)	Karye-i Mâğol (hâne buçuk)	Karye-i Değirmencik (hâne 1)	Karye-i Alınvıran (hâne 3)	Karye-i Pelidvıran (hâne 2 rubu' 1)	Gaye-i Sakaralan (hâne 1)
Karye-i Karapınar (hâne 1(2) buçuk rubu' 1)	Karye-i Akvıran (hâne 2 buçuk)	Karye-i Kadıbükü (hâne 4)	Karye-i Çıraklar (hâne buçuk rubu' 1)	Karye-i Sarıyan (hâne 1 rubu' 1)	Karye-i İlbarıt (hâne 2 rubu' 1)
Karye-i Çerçin (hâne 3)	Karye-i Kozyaka (hâne 2)	Karye-i Bürnük (hâne 5)	Karye-i Kızılcavıran-ı 'ulvi (hâne 3 rubu' 1)	Karye-i Kızılcavıran-ı süfli (hâne 2 rubu' 1)	Karye-i Karıt (hâne 5)

Karye-i Bostanbükü (hâne 2 rubu' 1)	Karye-i Melisa (hâne 3)	Karye-i Kapullu (hâne 6 buçuk)	Karye-i Başköy (hâne 2 buçuk)	Karye-i Kulağuzlar (hâne 4 buçuk)	Karye-i Bulak (hâne 10)
--	-------------------------------	---	--	--	-------------------------------

Bağde't-tashîh yüz yetmiş üç hâne üzerine tevzi' ve taksîm olundukda beher hâneye kırk beşer kuruş isâbet eyleyüb tahsîli bâbında virilen defterdir

Harrarahû fi hâze'd-defter bi-ma'rifeti'l-ahâlî

Nâmegahû el-fakir ileyhi azze şânühü Mehmed Emîn el-Mevle'l-hilâfe bî-Kazâ-i Taraklıborlu

16/2 Taraklıborlu mutasarrıfı İsmail'in yerine Mevlânâ el-Hac Süleyman'ın tayini

E'uzübillâhimineşşeytânirracîm Bismillâhirrahmânirrahîm

Rabbi yessir vela tu'assir Rabbi temmim bi'l-hayr ve bihi neste'in

Ya Fettah Ya Rezzâk Ya Kerîm ve Ya Alîm Ya Hannân ve Ya Mennân

Fî saferi'l-hayr li-sene tis'a 'aşerete ve mieteyn ve elf

(Safer 1219/Mayıs-Haziran 1804)

Taraklıborlu mutasarrıfı İsmail gayet-i şerayetden bera-yı tevakkiiyetle ref' ve yeri tâbâline (?) muvakkatı olduğu kadıasker-i esbak ruznâmçesinde mukayyed sezâvâr-ı 'inâyet-i şehriyârî ve şayeste-i tâcdârî Mevlânâ el-Hac Süleyman da'îlerine ber-tevcîh-i esbak ibka' olunub sene-i merkume cemâziye'l-ülâsı guresinden ancak altı ay mutasarrıf olub bakıyye-i mart arefesin kazâ-i âhârdan tekmîl eylemek ricâsına ba'de'l-'arz sadaka buyuruldu

16/3 Mehmed Emîn Efendi'nin Taraklıborlu kazâsına 1 Cemâziye'l-evvel 1219 senesinde mutasarrıf tayini

'İzzet meâb şeria't-nisâb kuzât-ı kiramdan Mehmed Emîn Efendi kâmyab ba'de't-tahiyyeti'l-vâfiye inhâ olunur ki bervech-i mansıb mutasarrıf olduğum Taraklıborlu kazâsının umûr-ı şer'iiyesi işbu bin iki yüz on dokuz senesi cemâziye'l-ülâsı guresinden cenâbınıza ihâle ve tefvîz olunmuşdur gerekdir ki kazâ-i merkume gurre-i mezbûrdan bi'n-niyâbe zabt ve tasarruf idüb beyne'l-ahâlî icrâ-yı ahkâm-ı şer'iiyede dikkat ve tenfizine bezl-i makderet ve vakı'a olan muhalledfât-ı mevlânâ-yı askeriyye-yi tahrîr ve terkîm ve beyne'l-verese bi'l-ferizati's-şer'iiye tevzi' ve taksîm eyleyüb câdde-i şer'-i kavimden ser-mû inhirâfa cevâz göstermeyesiz ve's-selâm

el-Fakir el-Hac Süleyman el-mutasarrıf bî-kazâ-i mezbûr

16/4 Mevlânâ el-Hac Süleyman Efendi'nin 1 Cemâziye'l-evvel 1219 senesinde Taraklıborlu kazâsının askerî işlerle ilgili memuriyetine tayini

‘İzzet meâb şeria‘t-nisâb Taraklıborlu kazâsı Mevlânâ el-Hac Süleyman Efendi kâmyab ba‘de‘t-tahiyyeti‘l-vâfiye inhâ olunur ki işbu sene tis‘a ‘aşarate ve mieteyn ve elf cemâziye‘l-‘ûlâsı guresinden kazâ-yı mezbûrun ‘umûr-ı kısmet-i askeriyyesi tarafımızdan sana tefvîz ve ihâle olunmuşdur gerekdir ki vâkı‘a olan muhalledfât-ı mevta-yı askeriyye-yi tahrîr ve terkîm ve beyne‘l-verese bi‘l-ferizeti‘ş-şer‘iyye tevzi‘ ve taksîm emrinde tâhârri ve dikkat ve tecvîz gerçi (?) ‘ulema-i müteahhirin olan rubu‘ ‘aşırardan ziyâde resm-i mütâlebesinden ve müceb-i tahrîri olmayan terekeleri bilâ taleb tahrîrden be-gayet ihtiraz ve mücânebet eylesiz ve’s-selâm

el-Fakir Mehmed ‘Ataullah Molla hak dâde el-kadî bi-askeri Anadolu

17. Sayfa

17/1 Delil ocaklarına nizâm verilmesi ve seferden dönen askerinin memleketlerinde âsâyîşi bozmalarına izin verilmemesi

Düstûrun-ı mükerrerün müşîrun-ı mufahhamun nizâmü‘l-‘alem müdebbiru‘l-‘umûru‘l-cumhûr bi‘l-fikri‘s-sâkıbî mütemmimü mehâmmi‘l-enâm bi-re‘yi saib mümehhidü bünyânü‘d-devleti ve‘l-ikbâl müşîrû-erkânü‘s-saâdet-i ve‘l-iclâl el-mahfûfu bi‘s-sunûfi ‘avatıfı‘l meliki‘l-‘alâ Anadolu‘nun sol kol yemîn ve yesârıyla nihâyetine varınca vâkı‘ vüzerâ-i ‘izâm Edâmellah ü Teâlâ iclâlehüm ve e‘azîmü ümerâi‘l-kirâm meraci‘u‘l-küberai‘l-fihâmi ve ‘ulü‘l-kadri ve‘l-ihtiram ashâbü‘l-‘izzî ve‘l-ihtişâm el-muhtassûne bî-mezîdi ‘inâyeti‘l-meliki‘l-mü‘în mir-i mirân-ı kirâm dâme ikbâlühüm ve akzâ kuzâtı‘l-müslimîn ve evlâ vülâti‘l-muvahhidîn ma‘denü‘l-fazlı ve‘l-yâkin râfi‘u ‘alâmi‘ş-şeri‘ati ve‘d-dîn vârisü ‘ulûmi‘l-enbiya-i ve‘l-mürselîn el-muhtassu bî-mezîdi ‘inâyeti‘l-meliki‘l-mu‘în mevlânâ Erzurum kadısı zîde‘d-fezâilühü ve mefâhiru‘l-kuzât-ı ve‘l-hukkâm ma‘adenü‘l-fezâil-i ve‘l-keâm sâir kuzât ve nüvvâb zîde fazlühüm ve mefâhiru‘l-emâsil-i ve‘l-akrân voyvodalar ve mütesellimler ve ‘ayânlar ve zâbitân ve vücûh-ı memleket ve iş erleri zîde kadruhüm tevki‘-i refi‘-i hümâyûn vâsıl olıcak mâ‘lum ola ki delil ocağı neferâtına mukaddemâ nizâm virilüb her bir eyâlet ve sancak hâl ve tahammüllerine göre tertîb ve hâricde kalan gerek baş ve gerek neferât çekilüb vilâyetlerine geldi iseler iştiğal itmeleri ve emr-i şerîfime ‘adem-i ita‘at-ı birle vilâyetlerine gitmeyüb kapusız serseri geşt ü güzâr idenleri ocakları kabûl itmeyüb tard ve def‘ ve harekât-ı bâğyânelerine ısrar idenlerin sâir me‘mûrlar ile üzerlerine varub cezâlarını tertîb eylemeleri husûsu eyâlet vâlîlerine ve elviye mutasarrıflarına tenbîh ve te‘kîdi hâvî mukaddem ve muahhar evâmîr-i şerîfem ısdâr ve tisyâr olunmuşdur el-hâlet

ü hâzihî Anadolu'nun sol kolunda vaki' kazâlarda kapusuz ve serseri geşt ü güzâr iden delil ocağı zümresi (...) vardıkları ve uğradıkları kazâ ve karyeler ahâlîlerin emvâl ve eşyâ ve hubûbât ve me'kulâtların cebren ve kahren ahze ictisâr ve fukarâ'-yı raiyyet ve sekene-yi memleket bir vechile zulüm ve taaddîlerine tahammül idemeyüb ekseri terkidâr ve diyâr eyledikleri ve bunlardan başka başka merkum ebnâ-yı sebîle dahi itâle-i deste ictisâr itmekde olub bunların izâle-i şurur ve mazarratlarıyla te'min-i bilâd ve irâha-yı ibâd zimmet-i himmet-i pâdişâhânem vâcib ve mütehattim olmakdan nâşi siz ki vüzerâ-yı ve mîr-i mîrân ve mevlânâ ve sâir mûmâileyhimsiz tayife-i merkumeden tâib ve müstağfir olub zer' ve harse ri'ayet ve emr-i şerîfime ita'ate icrâ-yı mucâzâtı kalpakları ahz ve cebr ile sâbıkaları afv ve ahâlînin kefaletleriyle ferâğ olmağın ihtimâmen ve ihtimâmen ve mahsûsan işbu emr-i şerîf-i âlî-şânım ısdâr ve sadrâzam tatarlarından kıdvetü'l-emâsil-i ve'l-akrân Hacı Emîn ile irsâl olunmuşdur

17/2 Za'feranborlu'da serdârın görevden alınması ve yerine başkasının tayini

Sûret-i buyuruldu

Şeri'at şi'âr Za'feranborlu kadısı fazîletlü efendi zîde fazluhû ba'des-selâm inhâ olunur ki taht-ı hükümetinizde serdâr olan ref' olunub yine üslûb-ı sâbık üzre kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân zîde kadruhû serdâr nasb ve ta'yin olunmağın işbu mektûb tahrîr ve irsâl olunmuşdur İnşâallah ü Teâlâ vusûlünde gerekdir ki merkumu kazâ-i mezkûrun serdârlığı umûrunda kıyâm ve öteden beru ola geldiği vechile zabt ve rabtı husûsunda i'anet ve ihtimâm eyleyesiz ve sen ki serdâr-ı merkumsun kazâ-i mezkûrun serdârlığı sana tefvîz olunmağla gerekdir ki kâide-i kadîm ve kanûn üzre neferât ve def' ref' haşarâtıyla tanzîm-i bilâd ve irâha-i ibâda bezl ü iktidâr eyleyesin ve kazâ-i mezkûrede mukîm ve müsâfir yeniçeri ve cebeci ve top arabacısı ve ğilmân 'acemi ve kul oğulları bi'l-cümlesini üzerlerine serdâr ve zâbit bilüb sözünden taşra ve re'yinden hâric vaz'ı hareketde bulunmayub daimâ ita'at ve inkıyâd üzre olalar ve sen dahi cümle umûrunu ahkâm-ı şer'-i şerîf ve kanûn-ı münîfe tatbik merkumlardan bilâ vâris fevt olanların metrûkatların ma'rifet-i şer'le zabt ve sûk-ı sultânîde fûruht ve hâsıl olan nukudunu cânib-i beytü'l-mâl-ı müslimîne defter müfredâtıyla ocâg-ı 'amire tarafına göndermeğe mübâderet eyleyesiz ve müceb-i mektûb ile âmîl olasız tahrîren gurre-i şehir-i rebî'i'l-âhir sene tis'a 'aşar ve mieteyn ve elf (1 R 1219/10 Temmuz 1804)

(İmza) Dergâh-ı âli ağa-yı yeniçeriyân Mustafa

17/3 Za‘feranborlu’nun Konarı köyünde vefât eden şahsın üzerindeki mîri arâzînin yarısına amcasının elkoyması

Şeri‘at şî‘ar Za‘feranborlu kadısı fazîletlü efendi zîde fazluhû inhâ olunur ki kazâ-i mezbûre tâbi‘ Konarı nâm karye sâkinlerinden Galle oğlu İsmail nâm kimesne fevt olduk da taht-ı tasarrufunda olan arâzî-i mîriyyesi bî-hasebi’l-kanûn mahlûlü vâlîdesine intikâl itmiş olup mahlûlunun tezkiresine tâlib iken müteveffâ-i mezbûrun âmmisi Hasan nâm kimesne zuhûr idüb bundan dört sene mukaddem karındaşım oğlu müteveffâ-i merkum arâzî-i mîriyyesinin nısfını bana ferâğ itmiş idi deyü fuzûlî mümânât ve ğadr itdiğini tarafımıza gelüb tazallüm-i hâl itmekle tarafımızdan mahallinde şer‘le murafa‘a olunmak için işbu buyuruldu tahrîr ve ısdâr (boş) ve zîde kadruhû mübâşir ta‘yin ve irsâl olunmuşdur bi-mennihi teâlâ vusûlünde gerekdir ki mübâşiri ma‘rifetiyle ihzâr-ı husemâ’ kılub şer‘an terâfû‘ bî-hasebi’l-kanûn ve ber-mûceb-i fetvâ ihkak-ı hak eyleyüb ve sûret-i vuku‘uyla tarafımıza i‘lâma müsara‘at ve hilâf-ı kanûn hareketden mübâadet ve ber-mûceb-i buyuruldu ‘amel ve hareket eyleyesiz deyü

Fî 29 Ca sene 1219 (5 Eylül 1804)

(İmza) Silâh-şôr-i Hassa Voyvoda-i Viranşehir İbrahim

18. Sayfa

18/1 İzzet Mehmed Paşa’nın müsakkafat defteri

Devletlü İzzet Mehmed Paşa’nın müsakkafat defteridir

Devletlü ‘inâyetlü merhametlü evliya-i ni‘am Sadrâzam Vezîr-i ‘Asaf Nazîr el-Hac Mehmed ‘İzzet Paşa yesserallahü mâyürid ve mâyaşa efendimiz hazretlerinin vilâyet-i Anadolu’da Medine-i Za‘feranborlu kasabasında müceddeden inşa ve binâ ve ihyasına muvaffak oldukları Câmi‘i Lâtif-i ra’nânın mezbûr sûkunda vaki‘ müsakkafâtın defteridir ki bervech-i âti zikr ve beyân olundu tahrîren fî yevmi’l-hâdi ‘aşara min şehr-i cemâziye’l-evvel sene tis‘a ‘aşara ve mieteyn ve elf muhasebe-i ‘an gurre-i muharremi’l-haram sene 1219

(1 M 1219/12 Nisan 1804)

el-Hac Hamza oğlu es-Seyyid Mehmed na‘lebed hâne ma‘a dükkân 1 icâre kuruş 37	Emir Hocasâdelerin kulâmı Yusuf dükkân bakkal 1 icâre kuruş 15	İmâmoğlu es-Seyyid Mehmed dükkân-ı bakkal 1 icâre kuruş 20
---	---	---

Gödan Hacıoğlu Süleyman na'lebed dükkân 1 icâre kuruş 25	el-Hac Halil Ağa zâde Ali Ağa dükkân bakkal 1 icâre kuruş 6 buçuk	es-Seyyid Ömer Usta dükkân berber 1 icâre kuruş 14
Penbeci dükkân halı 1	Galatalı oğlu es-Seyyid Ahmed Ağa dükkân penbeci 1 icâre kuruş 8	Asmazzâde es-Seyyid Osman Ağa dükkân penbeci 1 icâre kuruş 10
Mukayyid zâde Osman Ağa dükkân penbeci 1 icâre kuruş 12	Hamal oğlu Kardeşlik dükkân berber 1 icâre kuruş 16	Firâri el-Hac Mehmed Efendi dükkân atar 1 icâre kuruş 8
Hacı İvaz oğlu el-Hac Mehmed Ağa dükkân bazergân 1 icâre kuruş 10	Bekmezci Molla Mustafa dükkân mutaf 1 icâre kuruş 11	Sâfî el-Hac Ahmed dükkân mutaf 1 icâre kuruş 5
Kıranköylü Yasef Kefere dükkân kürkcü 1 icâre kuruş 5	Reis zâde es-Seyyid Mehmed Ağa dükkân terzi 1 icâre kuruş 4 buçuk	Dönegan zâde es-Seyyid Osman Ağa dükkân terzi 1 icâre kuruş 10
Kara Halil oğlu el-Hac Halil dükkân atar 1 icâre kuruş 20	el-Hac İsmail Ağa dükkân atar 1 icâre kuruş 16	Köşeli oğlu el-Hac İsmail Ağa dükkân bazarkân 1 icâre kuruş 8
Hacı Veli oğlu el-Hac Alemdâr Dağdelen zâde ile müşterek dükkân bazarkân 1 icâre kuruş 4 buçuk	Ömer Beğ oğlu es-Seyyid Ali Ağa dükkân terzi nısıf 1 icâre kuruş 8	Şeyh oğlu es-Seyyid Hasan Ağa dükkân kasab nısıf 1 icâre kuruş 4
Kahveci Osman oğlu Mehmed Beşe dükkân bakkal 1 icâre kuruş 15	İpci Kara Mehmed Beşe dükkân duhani 1 icâre kuruş 20	Gökgöz oğlu es-Seyyid Ahmed Ağa dükkân semerci 1 icâre kuruş 5
Keçeci es-Seyyid İbrahim Ağa dükkân keçeci 1 icâre kuruş 15	Hamham Deli Mehmed Beşe kahvehâne 1 icâre kuruş 14	Deli Osman oğlu Feyzullah Beşe kahvehâne 1 icâre kuruş 70
Behnacı oğlu es-Seyyid Ahmed Beşe dükkân duhanî 1 icâre kuruş 19	Behnacı oğlu Abdullah Beşe dükkân duhanî 1 icâre kuruş 19	Karabacak oğlu Mehmed Beşe dükkân duhanî 1 icâre kuruş 20

Nuh oğlu Ali BeŒe dükkan berber 1 icâre kuruŒ 10	KuyumcularbaŒında es-Seyyid Ahmed Ağa dükkan terzi 1 icâre kuruŒ 5	Dellal Molla Ali dükkan 1 icâre kuruŒ 4
Sabuncu Kefere sabunhâne 1 icâre kuruŒ 50	Kıranköylü Papaz Kefere dükkan kuyumcu 1 icâre kuruŒ 4 buçuk	Halil Ağa'nın oğlu es-Seyyid Süleyman dükkan saraç icâre kuruŒ 5
Damcıoğlu es-Seyyid Osman BeŒe dükkan terzi 1 icâre kuruŒ 5	Molla Ahmed oğlu es-Seyyid Ahmed Ağa dükkan boyacı 1 icâre kuruŒ 8	Karagülmez es-Seyyid Mustafa BeŒe dükkan boyacı 1 icâre kuruŒ 22
Arab Kara Mehmed'in oğlu Mehmed BeŒe dükkan bakkal 1 icâre kuruŒ 18	Yongacı Mehmed BeŒe dükkan penbeci 1 icâre kuruŒ 15	MemiŒ Ağa zâde Mehmed Ağa kahvehâne 1 icâre kuruŒ 33 para 13 akçe 1
Usta Abdullah oğlu Abdullah BeŒe dükkan boyacı 1 icâre kuruŒ 15	Altuncı oğlu es-Seyyid Mehmed Ağa dükkan bazarkân 1 icâre kuruŒ 25	Ali BeŒe oğlu Hasan BeŒe dükkan kassab 1 icâre kuruŒ 15
Bıyıklı es-Seyyid Mehmed BeŒe debbaghâne 1 icâre kuruŒ 22	Kıranköylü İlye Kefere dükkan kalaycı 1 icâre kuruŒ 25	Ali BeŒe oğlu Ali Ağa dükkan kassab 1 icâre kuruŒ 20
Cüce Ahmed oğlu Osman Ağa dükkan bazarkân 1 icâre kuruŒ 35	Kadir oğlu Salih BeŒe dükkan ekmekci 1 icâre kuruŒ 80	Gubur oğlu es-Seyyid Hasan Ağa dükkan bakkal 1 icâre kuruŒ 35
Kahve-i Kara İsmail BeŒe kahvehâne 1 icâre kuruŒ 60	Habib oğlu Ahmed BeŒe dükkan bakkal 1 icâre kuruŒ 24	Receb oğlu Mustafa BeŒe dükkan helvacı 1 icâre kuruŒ 22
Mese (?) oğlu Hüseyin Usta dükkan penbeci 1 icâre kuruŒ 25	Kuzgun oğlu Ahmed Ağa dükkan 'abacı 1 icâre kuruŒ 16	Çavuş oğlu Mehmed BeŒe dükkan 'abacı 1 icâre kuruŒ 15

19. Sayfa
18/1'in devamı 19/1

Görgüsüz oğlu Mustafa Beşe dükkân basmacı 1 icâre kuruş 12	el-Hac Ebubekir Ağa dükkân saraç 1 icâre kuruş 12	Kıbrıslı Bali Kefere dükkân bazarkân 1 icâre kuruş 20
Kıranköylü Şeytan Kefere dükkân bazarkân 1 icâre kuruş 20	Müzzin Molla Tâhir dükkân bakkal 1 icâre kuruş 8	Cüce Ahmed oğlu Mustafa Beşe dükkân duhanî 1 icâre kuruş 25
Bi-vakfi'l-mütevellî es-Seyyid Hasan Ağa dükkân 1 icâre kuruş 20	Kassab el-Hac Ahmed Ağa dükkân bazarkân 1 icâre kuruş 20	Kuzgun oğlu Hüseyin Ağa dükkân bakkal 1 icâre kuruş 12
Kirişçi Mustafa Beşe dükkân 'attar 1 icâre kuruş 18	Samancı oğlu Kefere dükkân bazarkân 1 icâre kuruş 18	Kalıbcı oğlu Kefere dükkân bazarkân 1 icâre kuruş 14
Eflânili Hasan Usta dükkân neccar 1 icâre kuruş 15	Bulaklı İsmail Beşe dükkân bakkal 1 icâre kuruş 12	Ahmed oğlu Mustafa Beşe dükkân timürciyân 1 icâre kuruş 15
Candaran oğlu Ömer Beşe dükkân timürciyân 1 icâre kuruş 15	Mumcu Mustafa Beşe dükkân timürciyân 1 icâre kuruş 15	Cönklü oğlu İsmail Beşe dükkân timürciyân 1 icâre kuruş 12
Koroğlu Halil Ağa dükkân timürciyân 1 icâre kuruş 15	Abdurrahman oğlu el-Hac Ahmed dükkân timürciyân 1 icâre kuruş 15	Sirkeci İbrahim Beşe dükkân timürciyân 1 icâre kuruş 12
Abdi Beşe oğlu Mustafa Beşe dükkân timürciyân 1 icâre kuruş 12	Karakaş Abdullah Beşe dükkân timürciyân 1 icâre kuruş 12	Çavuş oğlu Mustafa Beşe dükkân timürciyân 1 icâre kuruş 12
Ünzüli oğlu Ahmed Beşe dükkân timürciyân 1 icâre kuruş 12	Gugug oğlu Kara Mustafa Beşe dükkân timürciyân 1 icâre kuruş 12	Eykar oğlu Feyzullah dükkân timürciyân 1 icâre kuruş 12
'Abdurrahman oğlu Osman Beşe dükkân timürciyân 1 icâre kuruş 12	Kesim oğlu Ahmed Beşe dükkân timürciyân 1 icâre kuruş 12	Mese oğlu Mehmed Beşe dükkân timürciyân 1 icâre kuruş 12
Receb oğlu Mehmed Beşe dükkân timürciyân 1 icâre kuruş 12	Şamlı oğlu Feyzi Beşe dükkân timürciyân 1 icâre kuruş 12	Çavuş oğlu Hasan Beşe dükkân timürciyân 1 icâre kuruş 12

Kıranköylü Acı Dimitri dükkân kalaycı icâre kuruş 25	Kıranköylü Kurâyil Kefere dükkân kalaycı icâre kuruş 25	Kıranköylü Uzun Kefere dükkân kalaycı icâre kuruş 25
Mese oğlu Ali Efendi dükkân timürciyân 1 icâre kuruş 12	Göden Cacı oğlu Ali Beşe dükkân timürciyân 1 icâre kuruş 12	Çakmak oğlu el-Hac Hüseyin Beşe dükkân timürciyân 1 icâre kuruş 12
İshak oğlu Mehmed Beşe dükkân timürciyân 1 icâre kuruş 12	Muhtesib oğlu el-Hac Halil dükkân timürciyân 1 icâre kuruş 12	Ahmed oğlu Mustafa Beşe dükkân timürciyân 1 icâre kuruş 12
Kahveci Ali'nin oğlu Molla Ahmed dükkân timürciyân 1 icâre kuruş 12	Timürciler başında Kapusuz İbrahim Beşe kahvehâne 1 icâre kuruş 30	Pekmez bazarında Arab oğlu Abdullah Beşe dükkân basmacı 1 icâre kuruş 20
Timürciler içinde kalaycı dükkânında Bıçakçı Ahmed Beşe 1 icâre kuruş 12	Dere Hamamı kurbünde nisf-ı değirmen icâre kuruş 12	Dânâ köylü Küçük Ahmed Beşe ma'ahu hızar icâre kuruş 35
Hacı Hamza oğlunun Mehmed Beşe oturduğu han fişkısı icâre kuruş 12	Avret Sava (?) oğlu Kefere dükkân kuyumcu 1 icâre kuruş 8	Zakîr oğlu Bekir Beşe dükkân mutaf 1 icâre kuruş 9

Derbeyân-ı kavafhâne ve dekakin mezbûrları zikr ve beyân ider bu mahalle kayd olundu

Dekakin-i kavaf-ı ehl-i İslâm dükkân 'aded 51 fî kuruş 5	Dekâkin-i kavaf-ı zimmîyân dükkân 'aded 44 fî kuruş 6	Dekakin-i mezbûrlardan sene-i merkumelerde ehl-i İslâm'dan hâli kalan dükkân 'aded 3	Dekakin-i mezbûrlardan sene-i merkumelerde zimmîyândan hâli kalan dükkân 'aded 3	Kavafhâne hâlileri ile cem'an yekûn dekâkin 'aded 101
---	--	---	---	---

Yüz bir dükkândır deyü bu mahalle şerh virildi

19/2 Mehmed İzzet Paşa vakfının hali kalan dükkânları

Sadr-ı esbak devletlü ‘inâyetlü Mehmed İzzet Paşa Efendimizin binâ ve inşa buyurdıkları câmi‘-i şerîfe vakf olan Yukarı Çarşu’da ve Aşağı Çarşu’da ve kavafhânedede olan dükkânlar ve hâlileriyle ma‘an iki yüz on iki dükkân mevcûd olmağla ve derûn-ı kavafhânedede hâli kalub icâresi alınmayan altı ‘aded dükkân ve çarşuda olan penbeci dükkânlarından bir âdet dükkân hâli kalmışdır işbu sicill-i mahfûzda mesdûr ve musarrah olub bu mahalle kayd olundu vakt-i hâcete ibrâz oluna deyü tahrîr ve kayd olunmuşdur

(İmza 1) el-Hac Hidâyetzâde Mehmed Ağa el-mütevellî kaim-makam bî-vakf-ı mezbûr

(Mühür 1) Mehmed Emîn

(İmza 2) el-Abdü’-d-dâ‘i Mehmed Emîn el-Mevlel-hilâfe bî-kazâ-yı Zağferanborlu

(Mühür 2) Hasbünallah el-Mü‘în Abdehü Mehmed Emîn

20. Sayfa

20/1 Mehmed İzzet Paşa vakfının harcamaları

Sadrâzam sâbık devletlü ‘inâyetlü Mehmed İzzet Paşa yesserallah ü mâyüridü ve mâyaşa hazretlerinin vatan-ı aslîleri olan Za‘feranborlu kasabasında hasbete’n-lillahi’l-kerîm ve taleben lî-merzâti’r-rabbi’r-rahîm binâ ve inşâ‘ına muvaffak oldukları câmi‘i şerîfin ehl-i mürtezikaları ve zâyif-i ramazâniyyeleri ve tezâvürâtı ve mevlûd-i şerîf vesâir hademe-i vakf-ı münîfin işbu bin iki yüz on dokuz senesi muharremi guresinde sene-i mezbûre zilhiccesini gayetine değın bir sene kâmilede iktizâ iden mesârifât defteridir

Vazîfe-i dersiam der-câmi‘-i şerîf	Vazîfe vaiz der-câmi‘-i şerîf
Yevmiye	Yevmiye
18 Der-sene-i mezkûr vazîfesi	15 Vaizin mezkûr vazîfesi
12 Der-seneye meşrut medresedir silk-i vazîfesi	15 Vaizliğe meşrut tedris-i risâle-i birgüvi vazîfesi
30 (Toplam)	30 (Toplam)
Bihisab-ı kuruş	Bihisab-ı kuruş
90 Vazayif-i senevîyye-i mezkûre	90 Vazayif-i senevîyye-i mezkûre
18 Ramazâniyye-i dersi‘am-ı mezbûr	18 Ramazâniyye-i vaiz-i mezkûr
108 (Toplam)	108 (Toplam)

<p>Vazîfe-i imâm-ı evvel der-cami'-i şerîf Yevmiye</p> <p>10 İmâm-ı evvel mezkûr vazîfesi</p> <p>07 İmâm-ı evvelin meşrut hitâbet vazîfesi</p> <p>03 Def'a imâm-ı evvelin meşrut feth ve hatimhân vazîfesi</p> <p>10 Def'a imâm-ı evvelin meşrut hâfız- ı kütüb vazîfesi</p> <p>05 Def'a imâm-ı evvelin meşrut müstahfaz-ı sandık vazîfesi</p> <p>03 Def'a imâm-ı evvelin meşrut cüzhân vazîfesi</p> <p>01 Def'a imâm-ı evvelin meşrut müstahfaz ecza-yı şerîfe vazîfesi</p> <p>01 Def'a imâm-ı evvelin meşrut müvezzi-i ecza-yı şerîfe vazîfesi</p> <p>05 Def'a imâm-ı evvelin meşrut kırât-ı mevlûd-i şerîf vazîfesi</p> <p>45 (Toplam)</p> <p>Bihisab-ı kuruş</p> <p>135 Vazayif-i senevîyye-i mezkûre</p> <p>18 Ramazâniyye-i imâm-ı evvel-i mezkûr</p> <p>153 (Toplam)</p>	<p>Vazîfe-i imâm-ı sâni der-cami'-i şerîf Yevmiye</p> <p>10 İmâm-ı sâni mezkûr vazîfesi</p> <p>10 İmâm-ı sâni meşrut Feth Yâsinhân vazîfesi</p> <p>05 Def'a imâm-ı sâninin meşrut hatimhan vazîfesi</p> <p>25 (Toplam)</p> <p>03 Def'a imâm-ı sâninin meşrut cüzhan vazîfesi</p> <p>28 (Toplam)</p> <p>Bihisab-ı kuruş</p> <p>84 Vazayif-i senevîyye-i mezkûre</p> <p>18 Ramazâniyye-i imâm-ı sâni</p> <p>102 (Toplam)</p>
<p>Vazîfe-i müezzîn-i evvel der-cami'-i şerîf Yevmiye</p> <p>10 Müezzîn-i evvel mezkûr vazîfesi</p> <p>03 Müezzîn-i evvelin meşrut salâ ve temcithan vazîfesi</p> <p>03 Def'a Müezzîn-i evvelin meşrut Fatiha ve İhlâshan vazîfesi</p> <p>16 (Toplam)</p> <p>06 Def'a Müezzîn-i evvelin meşrut Fetihhân vazîfesi</p> <p>22 (Toplam)</p> <p>Bihisab-ı kuruş</p> <p>66 Vazayif-i senevîyye-i mezkûre</p> <p>18 Ramazâniyye-i müezzîn-i evvel</p> <p>84 (Toplam)</p>	<p>Vazîfe-i müezzîn-i sâni der-cami'-i şerîf Yevmiye</p> <p>10 Müezzîn-i sâni mezkûr vazîfesi</p> <p>03 Müezzîn-i sâninin meşrut temcithan vazîfesi</p> <p>02 Def'a müezzîn-i sâninin meşrut İhlâs ve Fatihahan vazîfesi</p> <p>15 (Toplam)</p> <p>Bihisab-ı kuruş</p> <p>45 Vazayif-i senevîyye-i mezkûre</p> <p>18 Ramazâniyye-i müezzîn-i sâni</p> <p>63 (Toplam)</p>

<p>Vazîfe-i kayyüm-i evvel der-cami‘-i şerîf Yevmiye</p> <p>10 Kayyüm-i evvel mezkûr vazîfesi</p> <p>10 Kayyüm-i evvelin meşrut sırac-ı kanadil vazîfesi</p> <p>20 (Toplam)</p> <p>Bihisab-ı kuruş</p> <p>60 Vazayif-i senevîyye-i mezkûre</p> <p>18 Ramazâniyye-i kayyüm-i evvel</p> <p>78 (Toplam)</p>	<p>Vazîfe-i kayyüm-i sâni der-cami‘-i şerîf Yevmiye</p> <p>10 Kayyüm-i sâni mezkûr vazîfesi</p> <p>10 Kayyüm-i sâninin meşrut sırac-ı kanadil vazîfesi</p> <p>20 (Toplam)</p> <p>Bihisab-ı kuruş</p> <p>60 Vazayif-i senevîyye-i mezkûre</p> <p>18 Ramazâniyye-i kayyüm-i sâni</p> <p>78 (Toplam)</p>
<p>Vazîfe-i bevvâb der-cami‘-i şerîf Yevmiye</p> <p>10 Bevvâb mezkûr vazîfesi</p> <p>10 Ebvablığa meşrut ferraş cami‘ ve su yolları ve kenifha vazîfesi</p> <p>20 (Toplam)</p> <p>Bihisab-ı kuruş</p> <p>60 Vazayif-i senevîyye-i mezkûre</p> <p>18 Ramazâniyye-i bevvâb câmi‘-i şerîf</p> <p>78 (Toplam)</p>	<p>Vazîfe-i ser-mahfil devirhan der-cami‘-i şerîf Yevmiye</p> <p>07 Ser-mahfil-i devirhan mezkûr vazîfesi</p> <p>03 Devirhan-ı evvelki meşrut naathan vazîfesi</p> <p>02 Def‘a devirhan evvelki meşrut aşırhan vazîfesi</p> <p>12 (Toplam)</p> <p>03 Def‘a devirhan evvelki meşrut cüzhan vazîfesi</p> <p>15 (Toplam)</p> <p>Bihisab-ı kuruş</p> <p>45 Vazayif-i senevîyye-i mezkûre</p> <p>18 Ramazâniyye-i devirhan-ı evvel</p> <p>63 (Toplam)</p>
<p>Vazîfe-i devirhan-ı sâni der-cami‘-i şerîf Yevmiye</p> <p>06 Devirhan-ı sâni mezkûr vazîfesi</p> <p>02 Devirhan-ı sânilikle meşrut ‘aşırhan vazîfesi</p> <p>08 (Toplam)</p> <p>03 Def‘a devirhân-ı sânilikle meşrut cüzhan vazîfesi</p> <p>11 (Toplam)</p> <p>09 Def‘a devirhânı sânilikle meşrut muvakkat vazîfesi</p> <p>20 (Toplam)</p> <p>Bihisab-ı kuruş</p> <p>60 Vazayif-i senevîyye-i mezkûr</p> <p>18 Ramazâniyye-i devirhan-ı sâni</p> <p>78 (Toplam)</p>	<p>Vazîfe-i devirhân-ı sâlis der-cami‘-i şerîf Yevmiye</p> <p>06 Devirhân-ı sâlis mezbûr vazîfesi</p> <p>02 Devirhân-ı sâlisliğe meşrut ‘aşırhan vazîfesi</p> <p>08 (Toplam)</p> <p>03 Def‘a devirhan-ı sâlisliğe meşrut cüzhan vazîfesi</p> <p>11 (Toplam)</p> <p>Bihisab-ı kuruş</p> <p>33 Vazayif-i senevîyye-i mezkûre</p> <p>18 Ramazâniyye-i devirhan sâlis</p> <p>51 (Toplam)</p>

Vazîfe-i devirhan-ı rabi‘ der-câmi‘-i şerîf Yevmiye 06 Devirhân-ı rabi‘ mezkûr vazîfesi 02 Devirhan-ı rabi‘liğe meşrut ‘aşırhan vazîfesi 08 (Toplam) 03 Def‘a devirhan-ı rabi‘liğe meşrut cüzhan vazîfesi 11 (Toplam) Bihisab-ı kuruş 33 Vazayif-i senevîyye-i mezkûre 18 Ramazâniyye-i devirhan rabi‘ 51 (Toplam)	Vazîfe-i kaim-i makam mütevellî der- kasaba-i mezkûr Yevmiye 20 Kaim-i makam mezkûr vazîfesi Bihisab-ı kuruş 60 Vazîfe-i senevîyye-i mezkûr 40 Ramazâniyye-i mütevellî vakf-ı şerîf 100(Toplam)
--	---

21. Sayfa**20/1’in devamı 21/1**

Vazîfe-i kâtib ve cabi-i der-kasaba-i mezkûr Yevmiye 10 Kâtib ve cabi-i mezkûr vazîfesi Bihisab-ı kuruş 30 Vazayif-i senevîyye-i mezkûre 18 Ramazâniyye-i kâtib ve câbî 48 (Toplam)	Vazîfe-i sa‘atci der-kasaba-i mezkûr Yevmiye 15 Sa‘atci mezkûr vazîfe 04 Sa‘atciliğe meşrut topcu vazîfesi 19 (Toplam) Bihisab-ı kuruş 57 ve vazîfe-i senevîyye-i mezkûr 18 Ramazâniyye-i sa‘atci-i mezkûr 18 Ramazâniyye-i topcu mezkûr 93 (Toplam)
Vazîfe-i Şeyh-i Tekye birun sandal der- kasaba-i mezkûr Yevmiye 18 Meşihat-ı mezkûreye meşrut İhlâshan vazîfesi Bihisab-ı kuruş 54 Vazayif-i senevîyye-i mezkûr 18 Ramazâniyye-i şeyh mûmâileyh 72 (Toplam)	Vazîfe-i râh-ı ebî vakf-ı şerîf der-kasaba-i mezkûr Yevmiye 10 Râh-ı ebî-i mezkûr vazîfesi Bihisab-ı kuruş 30 Vazîfe-i senevî-i mezkûr 18 Ramazâniyye-i râh-ı ebî 48 (Toplam)
Bera-yı nüzûrat der-kasaba-i mezkûr Bâ-ma‘rifet-i kâim makam mütevellî derzemîn-i ramazan-ı şerîf nüzûrat beher nefere para 18 (...) (Adet, nefer) 56 Kuruş 25 Beher nefere para 18	Bera-yı kıraat-ı mevlûd-i şerîf bahâ-i asel ve ûd-i gülâb Kuruş 80 Bahâ-i asel 20 Bahâ-i ûd-ı gülâb 100 (Toplam)

Vazâif-i mecmu' Kuruş 1092	Ramazâniyye mecmu' Kuruş 364
Nüzürât mevlûd-i şerîf mesârifi Kuruş 125	Hâkimü'l-vakt efendilere muharremden muharreme vakıf muhasebesi için Kuruş 25

Kuruş

1606 Vazâif-i ramazâniyye ve nüzürât ve mevlûd-i şerîf yekünü

0009 Manav dükkânından miskinlere virilen

0012 Diğer manav dükkânından çeşmeye virilen

Cem'an yekün

Kuruş

1606

(İmza) el-Abdü'd-dâ'î Mehmed Emîn el-Mevle'l-Hilâfe bî-Kazâ-i Za'feranborlu

(Mühür) Hasbünallah el-Mu'în Abdehü Mehmed Emîn

21/2 1219'da Voyvodalara verilen mâl-ı teftiş ve nezâret emvâllerinin tahsîli

Şeri'at şî'ar Za'feranborlu kadısı fazîletlü efendi zîde fazluhû ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân-ı kazâ ve bi'l-umûm iş erleri ve söz sâhibleri zîde kadruhûm inhâ olunur ki işbu bin iki yüz on dokuz senesine mahsûben ber-mu'tad-ı kadîm eslâfımız voyvodalara virile gelen mâl-ı teftiş ve nezâret emvâllerinin tahsîli vakti hulûl itmekden nâşi imdi gönderilen memhûr pusula mücebince cümle ma'rifet ve ma'rifet-i şer'le beyne'l-ahâlî tevzi' ve taksîm olunmak bâbında tarafımızdan işbu buyuruldu tahrîr ve ısdâr (boş) ve zîde kadruhûya tahsîl-dâr ta'yin ve irsâl olunmuşdur bi-mennihi teâlâ vusûlünde gerekdir ki emvâl-i mîriyye-i mezkûru ber-müceb-i pusula-i mezkûr cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le beyne'l-ahâlî tevzi' ve taksîm ve tahsîl-dâr-ı mûmâileyh ma'rifetiyle yerlü yerinde cem' ve tahsîl olunmasına her biriniz ihtimâm ve dikkat ve avk-ı te'hîr misillû hâlât vuku'undan be-gayet mübâadet ve müceb-i buyuruldu 'amel ve hareket eyleyesiz deyü

Fî gurre-i Ca sene 1219 (1 Ca 1219/8 Ağustos 1804)

(İmza) Nâmegahû voyvoda-i Viranşehir silâh-şôr-i hâssa İbrahim

21/3 Viranşehir mahkemesinden ifrâz olunan pusula sûreti

Viranşehir mahkemesinden ifrâz olunan pusula sûretidir

Kazâ-i Borlu

Kuruş

2500 Ektrat (?) mesârifâtından

Yalnız kazâ-i mezbûr sehmine bervech-i bâlâ iki bin beş yüz kuruş isâbet eylediği Viranşehir mahkemesinden pusula olundu

Fî 25 Ca 1219 (1 Eylül 1804)

Kazâ-i Za‘feranborlu

Kuruş

365 Nezâret

200 Ma‘iyyet-i mu‘tad

600 Teftiş

040 Harc-ı bâb

1205 (Toplam)

Yalnız bin iki yüz beş kuruşdur

Fî 25 Ca sene 1219 (1 Eylül 1804)

22. Sayfa**22/1 1219 Senesi Za‘feranborlu kazâsının gelir ve giderleri**

Bâis-i defter oldur ki işbu bin iki yüz on dokuz senesinin cemâziye'l-âhîrinin üçüncü günü meclis-i şer‘de cümle kazâ ahâlîleri ma‘rifetleriyle ve ma‘rifet-i şer‘ ve Viranşehir voyvodası saâdetlü el-Hac Ahmed zâde hazretleri tarafından bâ-buyuruldu ve ber-mûceb-i pusula ber-mutâd-ı kadîm edâsı lâzım gelen teftiş nezâret-i Za‘feranborlu kazâsına isâbet iden bin iki yüz beş kuruş ile sancak mesârifâtından kazâ-i mezkûrun sehmine isâbet iden iki bin beş yüz kuruş mürûr ve ‘ubur iden mübâşirana virilen ve serdârlık câizesi ‘İzzetlü Subaşı Süleyman Ağa yediyle sarf olunan üç yüz yetmiş bir kuruş şehir kethudası yediyle Haydud oğlu mesârifî yigirmi iki kuruş def‘a şehir kethudası yediyle mürûr ‘ubur idenlere menzil bâr-gîr ücretleri otuz iki buçuk kuruş def‘a şehir kethudasına ücret yigirmi kuruş Odabaşı oğlu el-Hac Halil Ağa’nın şa‘îr ve saman bahâsı on iki buçuk kuruş Hacibeğli zâde el-Hac Mehmed Ağa’ya Öküz oğlu iki gice müsâfir olub on üç nefer süvâri mesârifâtîçün yigirmi altı kuruş Haşir oğlunun konak mesârifî üç kuruş Kıranköy kethudası yediyle mürûr ‘ubur idenlere

konak mesârifî ve menzil ücreti otuz iki kuruş çarşu bekçilerinin bakayâ kalan mahiyelerîçün otuz kuruş Yağlı Hasan oğlunun bâr-gîri zâyî‘ olub kıymeti elli kuruş Trabzonlu Hoca Efendi’nin bâr-gîri zâyî‘ olub kıymeti yüz kuruş Karnıkaba oğlu Bekir Ağa’ya ikrâmiye on beş kuruş Yukarı Çiftlik karyesi ahâlîlerine i‘ane yigirmi kuruş Bostanbükü karyesi ahâlîlerine i‘ane yigirmi kuruş Ağaçkilise karyesi ihtiyârî Murâd oğlunun mesârifî yigirmi kuruş Bulak karyesinin tüfenkçi başî mesârifî ve üç ‘aded menzil bâr-gîri ücreti altmış kuruş ve Yazı karyesinin mürûr ve ‘ubur iden konak mesârifîçün altmış kuruş Çavuş mahallesine i‘ane yigirmi beş kuruş tahsîl-dâriye beş yüz elli kuruş harc-ı defter imzâ ve beş kıt‘a i‘lâmât harcları beş yüz elli kuruş huddâmiyye otuz kuruş kethudaya on kuruş kâtib-i mahkemeye on kuruş muhızrlara on kuruş min-haysü’l-mecmu‘ beş bin yedi yüz doksan kuruşa bâliğ olub cümle ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘ kazâ-i mezkûrun mevcûd olan yüz yetmiş üç ‘aded hânelerine tevzi‘ ve taksîm olunduk da beher hâneye otuz üçer buçuk kuruş isâbet idüb li-ecli’t-tahsîl tahsîl-dârî mûmâileyh ‘İzzetlü Subaşî Süleyman Ağa Hazretleri yedine virilen tahsîli bâbında mûmzî defterdir ki bervech-i âti zikr olundu tahrîren fî şehri evâil-i cemâziye’l-âhir sene tis‘a ‘aşara ve mieteyn ve elf (C başları 1219/Eylül başları 1804)

Mahalle-i Babasultân (hâne 4)	Mahalle-i Çavuş (hâne 3)	Mahalle-i Câmî‘ Kebir ma‘a Zimmîyân (hâne 6)	Mahalle-i Hüseyin Kethuda (hâne 1 buçuk)
Mahalle-i Zimmîyân Kıran (“hâne” (yok) 12 buçuk)	Mahalle-i Çeşme (hâne 1)	Mahalle-i Hacı Beğli (hâne buçuk)	Mahalle-i Hacı Evhad (hâne buçuk)
Mahalle-i Tekye (hâne buçuk rubu‘ 1)	Mahalle-i Kavak (hâne 1)	Mahalle-i Kara Ali (hâne 5)	Mahalle-i Hacı Durmuş (hâne 1)
Mahalle-i Hacı Halil (hâne 1 buçuk rubu‘ 1)	Mahalle-i Kal‘a (hâne buçuk)	Mahalle-i Müslüman Kıran (hâne buçuk)	Mahalle-i Zimmîyân Bolad (hâne buçuk)
Karye-i Bağlarbaşî (hâne 1 rubu‘ 1)	Karye-i Tokatlı (hâne 1)	Karye-i Ğayza (hâne 2)	Karye-i Dânâ-i ‘ulvi (hâne 2)
Karye-i Dânâ-i süfli (hâne 3)	Karye-i Susandık (hâne rubu‘ 1)	Karye-i Ağaçkilise (hâne 4 buçuk)	Karye-i Kozcığaz (hâne buçuk)

Karye-i Kirpe (hâne 4)	Karye-i Çiftlik-i 'ulvi (hâne 2)	Karye-i Ketenköyü (hâne 1)	Karye-i Çiftlik-i süfli (hâne 4)
Karye-i Zimmîyân Yazı (hâne 10)	Karye-i Müslüman Yazı (hâne 9 buçuk)	Karye-i Konarı (hâne 11)	Karye-i Sırçalı (hâne 1 buçuk)
Karye-i Yâcı (hâne buçuk rubu' 1)	Karye-i Oğlanvıran (hâne 1)	Karye-i Sorguncuk (hâne rubu' 1)	Karye-i Çomakvıran (hâne rubu' 1)
Karye-i Mâğol (hâne buçuk)	Karye-i Değirmencik (hâne 1)	Karye-i Alınvıran (hâne 3)	Karye-i Pelidvıran (hâne 2 rubu' 1)
Karye-i Sakaralan (hâne 1)	Karye-i Karapınar (hâne 1 buçuk rubu' 1)	Karye-i Akvıran (hâne 2 buçuk)	Karye-i Kadıbükü (hâne 4)
Karye-i Çıraklar (hâne buçuk rubu' 1)	Karye-i Sarıyan (hâne 1 rubu' 1)	Karye-i İlbarıt (hâne 2 rubu' 1)	Karye-i Çerçin (hâne 3)
Karye-i Kozyaka (hâne 2)	Karye-i Bürnük (hâne 5)	Karye-i Kızılçavıran-ı 'ulvi (hâne buçuk rubu' 1)	Karye-i Kızılçavıran-ı süfli (hâne 2 rubu' 1)
Karye-i Karıt (hâne 5)	Karye-i Bostanbükü (hâne 2 rubu' 1)	Karye-i Melisa (hâne 3)	Karye-i Kapullu (hâne 6 buçuk)
Karye-i Başköy (hâne 2 buçuk)	Karye-i Kulağuzlar (hâne ??)	Karye-i Bulak (hâne 10)	

Harrarahû haze't-defter bi-ma'rifeti'l-ahâlî nemagahu el-fakir ileyhi azze şânühü Mehmed Emîn el-Mevle'l-hilâfe bî-kazâ-i Taraklıborlu ufiye anhü

23. Sayfa

23/1 Şehabeddin, Aktaş, Kızılbel, Za'feranborlu, Yörük ve Eflâni'de muhtekire fırsat verilmemesi husûsu

Hâlen Şehabeddin ve Aktaş ve Kızılbel ve Za'feranborlu ve Yörük ve Eflâni ve oda nâibleri semahatlü efendiler ve kazâha-yi mezbûr a'yân ve ihtiyarları inhâ olunur ki gereği kazâ ve kasaba ve kurâlarınızda âhâr diyârdan gelüb ziyâde bahâ ile mahsulât ve zahîre getürdiklerinden ve muhtekir gürûhu dahi şimdiden sonra ziyâde bahâ ider hulyasıyla pazarlarda ve kurâlarda olan şa'îr ve hinta vesâir mahsulât kendi kârı çün muhtekirler dahi birkaç akçe ziyâde virüb ahz eylediklerinden zahîreye muhtaç olan fukarâ' vesâir muhtacîn zahîre alamayub sıklet ve meşakkata dûçâr ve böyle gürûhun

sebebiyle Ümmet-i Muhammed'den olan fukarâ'-yı müslimînin hâlleri perîşân olacağı zâhir ve âşikâr olmağla imdi ma'lumunuz olduk da âhâr sancak ve âhâr diyârdan zahîre nakline gelenlere ve gereği ve sâir muhtaç olmayanlara ve muhtekire ve böyle bu misillû gürûha zahîre ve hinta ve şa'îr ve bir habbe virilmeyüb ve her kim virirse ve alursa tertîbât-ı meşru'aları icrâya dikkat ve ihtimâm olunub beher hâl müceb-i tezkire ile 'amel eylesin deyü

Fî 25 C sene 1219 (1 Ekim 1804)

(İmza) Nâmegahû Silâh-şôr İbrahim voyvoda-i Viranşehir

23/2 Za'feranborlu'da bulunan Deli Emîn ve Yusuf Beşe oğlu isimli şakîlerin ve arkadaşlarının takibi husûsu

Şeri'at şî'ar Za'feranborlu hâkimü'ş-şer' fazîletlü efendi ve bu husûsa mübâşir ta'yin olunan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân başçavuşumuz inhâ olunur ki bundan akdem Deli Emîn ve Yusuf Beşe oğlu nâmân şakîler kasaba-i mezbûri basub izhâr-ı şekavet ve ihtilâl-i belde ve sancak olduklarında Yazı karyesinden Halilcik Alemdâr ve Birdal oğlu İbrahim ve kasaba-i mezbûreden Emirze oğlu nâmunlar vesâir mûkız-ı fitne ve haşarât makulesinden şakîyyi mezbûrların mutaba'at ve îsâl-ı hasâret ve tab'aver ikamet idemeyüb firâr eylediklerinde ahâlî-i kasaba-i belde şakîyyi mezbûrların sû-i hâllerini müş'ir ve icrâ-yı te'dîblerini Devlet-i Aliyye'ye bâ-i'lâm ve muhzar ifade ve inhâ olunub ve firâr iden mel'anetkâr şekavet-pîşeler her ne vakt kasaba ve kurâlara vürûd iderler ise ahz ve girift ve tarafımıza teslîm eylemelerini bi'l-cümle ahâlî-i belde ta'ahhüd itmişler olub ve bu esnâda şekavetkâr ve 'avanelerinin icrâ-yı te'dîbleri zımında ve mes'ul ve nizâmını taraf-ı Devlet-i Aliyye'ye ifadesini muhteva-yı emr-i âlî zuhûr itmekle bu âna kadar her ne mikdâr şekavet-pîşe ve melanetkâr ve haşeret var ise hânelerine geldik de bu misillû eşkıyâ' ve hazele makûlesinin vürûdlarını tarafımıza adem-i ihbâr ve ifadelerinden ihtilâle ve îkâza ve fitne-i müterassîd-i vakt olıcakları meczûm olmağla imdi bu misillûlerin te'dîbât-ı lâyıkalı icrâ olunmak bâbında bermüceb-i emr-i âlî işbu buyuruldu tahrîr ve sen ki başçavuşumuz mûmâileyhsin ma'rifetin ve ma'rifet-i şer'le şakî-i bed asıl fesâdların ahz ü girift ve te'dîbâtlarında tehâvün ve tekâsül itmeyerek zâtında olan cevher ve gayret-i ibrâza dikkat ve müceb-i buyuruldu ile 'amel ve hareket eylesin deyü

Fî 3 C sene 1219 (9 Eylül 1804)

(İmza) Silâh-şôr İbrahim Voyvoda-i Viranşehir

23/3 Taraklıborlu'da Gümüş mahallesinde bulunan camiye imam ve hatîb atanması

Sûret-i Fermân

Kıdvetü'n-nüvvâb el-müteşerri'în Taraklıborlu nâibi mevlâna zîde 'ilmühü tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki eimme-i hutabâdan Mustafa halîfe zîde salahuhü südde-i saâdetime 'arzuhal idüb bu Taraklıborlu kasabası mahallâtından Gümüş mahallesinde vaki' ashâb-ı hayratdan Salih Beğ nâm sâhibü'l-hayrın binâ eylediği câmi'i şerîfin bi'l-fiil berât-ı şerîfiyle imâm ve hâtib olub uhdesine lâzım gelen hizmetini edâ idüb rüsûm-ı ra'iyet ve bi-emr-i şerîf-i âlî-şân tekâlif-i şâkka mütâlebesiyle taaddî olunmak îcâb itmez iken kasaba-i mezbûr zâbiti tarafından rüsûm-ı ra'iyet ve ehl-i örf tâifesi taraflarından dahi bilâ emr-i şerîf tekâlif-i şâkka mütâlebesiyle hilâf-ı kanûn taaddî ve rencîdeden hâli olmadıkların ve bu bâbda da'vasına muvâfık fetvâ-yı şerîfe virdiğin bildirüb kasaba-i mezbûr zâbiti tarafından resm-i ra'iyet ve ehl-i örf tâifesi taraflarından bilâ emr-i şerîf tekâlif-i şâkka mütâlebesiyle hilâf-ı kanûn zâhir olan müdâhale ve taaddîleri men' ve ref' olunmak bâbında emr-i şerîfim ricâ ve divân-ı hümâyûnumdan muktezâsı sual olunduk da bu eimme ve hutabâ muktedâ-yı nas oldukları i'tibariyle resm-i ra'iyet ve bi'la emri şerîf tekâlif-i şâkkadan mu'af olmaları kanûn-ı mukaddereden inhâ olunduğu üzre resm-i ra'iyet ve bilâ emri şerîf tekâlif-i şâkka mütâlebesiyle taaddî olduğu vaki' ise men' ve def' olunmak için emr-i şerîf i'tası iktizâ eylediği tahrîr ve hazîne-i 'amiremde mahfûz Anadolu muhasebesi defterlerinde nazar olunduk da Za'feranborlu'da Tokatlı nâm mahalde vaki' dergâh-ı mu'allam kapucu başlarından ashâb-ı hayratdan Salih Beğ câmi'-i şerîfinin bervech-i hasbî imâmet ve hitâbet cihetleri merkum Mustafa Halîfe'nin hâlen berât-ı şerîfimle üzerinde olduğu mestûr ve mukayyed bulunmağın vech-i meşrûh üzre emrim ve 'amel olunmak ve emrim olmuşdur hükm-i şerîfimle vusûl bulduk da bu bâbda sâdır olan emrim üzre 'amel dahi husûs-ı mezbûre tamâm mukayyed ve berâtına nazar idüb göresin bu câmi'-i mezbûrda bi'l-fiil berât-ı şerîfimle hatîb ve imâm olub edâ-i hizmet ider ise mâdâm ki hitâbet ve imâmet hizmetlerinde oldukca muktedâ-yı nas oldukları i'tibariyle karye-i mezbûr zâbiti tarafından resm-i ra'iyet ve ehli örf tâifesi taraflarından dahi bilâ emr-i şerîf tekâlif-i şâkka mütâlebesiyle taaddî ve rencîde itdirmeyüb men' ve def' eylesin minba'd şer'-i şerîfime ve kanûna ve emr-i âlî-şânıma muhâlif kimesneye iş itdirmeyüb husûs-ı mezbûr için bir dahi emrim varmalu

eylemeyesiz şöyle bilesin ‘alâmet-i şerîfe ‘itimad kılasın tahrîran fî evâhir-i şehri-rebi‘î’l-âhir sene tis‘a ‘aşara ve mieteyn ve elf (R sonları 1219/Ağustos başları 1804)

Be-mâkâm-ı Kostantiniyye el-mahrûse

24. Sayfa

24/1 Za‘feranborlu’da serdârın görevden alınıp yerine bir başkasının atanması

Şeri‘at şî‘ar Za‘feranborlu kadısı efendi zîde fazlühû ba‘de’s-selâm inhâ olunur ki taht-ı hükümetinizde serdâr olan ref‘ olunub yerine üslûb-ı sâbık üzre kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân zîde kadruhû serdâr nasb ve ta‘yin olunmağın işbu mektûb tahrîr ve irsâl olunmuşdur İnşâallah Teâlâ vusûlünde gerekdir ki merkumu kazâ-i mezkûrun serdârlığı umûrunda kıyâm ve öteden beru ola geldiği vechile zabt ve rabtı husûsuna i‘anet ve ihtimâm eyleyesiz ve sen ki serdâr-ı merkumsun kazâ-i mezkûrun serdârlığı sana tefvîz olunmağla gerekdir ki kâide-i kadîm ve kanûn üzre zabt ve rabt-ı neferât ve def‘-i haşarâtıyla tanzîm-i bilâd ve irâha-i hâl-i ‘ibad bezl ve iktidâr eyleyesin ve kazâ-i mezkûrda mukîm ve müsâfir yeniçerileri cebeci ve topcı ve top arabacısı ve ğılmân-ı acemi ve kul oğulları bilcümlesini üzerlerine serdâr ve zabt ve rabt ve zâbit bilüb sözünden taşra ve re’yinden hâric vaz‘-ı hareketde bulunmayub daimâ ita‘at ve inkiyâd üzre olalar ve sen dahi cümle ‘umûrunu ahkâmü’ş-şer‘ şer‘-i şerîf ve kanûn-ı kadîm ve emr-i münîfe tatbik ve tavâif-i merkumûndan bilâ vâris fevt olanların metrûkâtlerin ma‘rifet-i şer‘le ve sûk-i sultânîde fûruht ve hâsıl olan nukudunu cânib-i beytü’l-mal içün defter-i müfredâtıyla ocağı ‘amire tarafına göndermeğe mecd ve sâî ve beher hâl sana vilâyetin emn ve rahatlarına bâis hidmet-i müstahsene-i mebrura vücûda getürmeğe mübâderet idüb ber-mûceb-i mektûb ile âmil olasız tahrîren gurre-i şehri-recebü’l-ferd sene tis‘a ‘aşara ve mieteyn ve elf (1 B 1219/6 Ekim 1804)

(İmza) İbrahim Hilmi Dergâh-ı âlî Ağa-yı Yeniçeriyân

24/2 1219 Kütahya vâlisine tahsîs edilen ikinci taksidin Viranşehir mahkemesinden taksîmi

Şeri‘at şî‘ar Borlu ve Yörük kadıları fazîletlü efendiler zîde ‘ilmühümâ ve mefâhiru’l-emâsil ve’l-akrân a‘yân vesâir iş erleri zîde kadruhûm inhâ olunur ki işbu bin iki yüz on dokuz senesine mahsûben olmak üzre hâlen Kütahya vâlisine ta‘yin ve tahsîs kılınan taksid-i sâni mâl-î rûz-ı hızırdan rûz-ı kasıma gelince değın müctemi‘a olan mesârifât-ı sancak mürûr ‘ubur iden hıdamât-ı Devlet-i Aliyye ve hidmet mübâşiranları ve mesârif-i sâire işbu Şâban-ı şerîfin on beşinci günü cümle ihkakıyla Viranşehir

mahkemesinde tevzi‘ ve taksîm olunması muhakkak ve müsammem olmağla imdi kazâlarınızdan mevkufu’l-hukkâm birer ve ikişer ihtiyar-ı cem‘iyet-i tevzi‘de bulunmak de’bi kadîm ve ‘âdet-i müstedim olub mahsûs davet zımnında işbu buyuruldu tahrîr ve ısdâr (boş) ile irsâl olunmuşdur bi-mennihi teâlâ vusûlünde gerekdir ki kâide-i kadîm üzere kazâlarınızdan mevkufu’l-hukkâm ihtiyarlarıyla mâh-ı mezkûrda ve yevm-i mev‘udda isbât-ı vücûda cem‘iyyet davete rağbet-i birle ber-mûceb-i buyuruldu ‘amel ve hareket eylesiz deyü

Fî 3 L sene 1219 (5 Ocak 1805)

(İmza) İbrahim Silâh-şôr voyvoda-i Viranşehir

24/2 1219 Kütahya vâlisine tahsîs edilen ikinci taksidin Viranşehir mahkemesinden taksîmi ve kazânın sehmine düşen kısmının ödenmesi

Şeri‘at şi‘ar Borlu kadısı fazîletlü efendi zîde ‘ilmühü ve kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân a‘yân-ı vilâyet vesâir iş erleri zîde kadruhûm inhâ olunur ki öteden beru vülât-ı ‘izâm hazaratına tahsîs olub işbu bin iki yüz on dokuz senesine mahsûben hâlen Kütahya vâlisine ta‘yin ve tahsîs kılınan taksid-i sâni malı ve mesârif-i sancak mürûr ‘ubur iden hidamât Devlet-i Aliyye mübâşiranları hizmetleri ve mesârif-i sâire bu def‘a cümle ittifâkiyle Viranşehir mahkemesinde bervech-i ta‘dil ve tesviye şürûtunca Viranşehir ‘uhdesi kazâhalarına tevzi‘ ve taksîm olunduk da kazânız sehmine isâbet iden malı, gönderilen memhûr pusula-i şer‘iyye mûcebince cümle ma‘rifet ve ma‘rifet-i şer‘le mâl-ı mezkûru beyne’l-ahâlî ittifâk-ı ‘ârâ tevzi‘ ve taksîm eylemeniz bâbında işbu buyuruldu tahrîr ve ısdâr zîde kadruhû tahsîl-dârı ta‘yin ve irsâl olunmuşdur bi-mennihi teâlâ vusûlünde gerekdir ki vechi meşrûh üzere emvâl-i mezkûru ber-mûceb-i pusula cem‘ ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘le beyne’l-ahâlî ittifâk-ı ‘ârâ tevzi‘ ve taksîm ve tahsîl-dârı mûmâileyh ma‘rifetiyle yerlü yerinden tamâmen ve kâmilen cem‘ ve tahsîl ve kabzına me‘mûre edâ ve teslîm olunmasına her birleriniz mezîd-i dikkat ve sarf-ı makderet avk-ı ve te’hîr ile ta‘tıl-i emvâl-i mîri olmakdan be-gayet hazer ve mübâadet ve ber-mûceb-i buyuruldu ‘amel ve hareket eylesiz deyü

Fî 13 L sene 1219 (15 Ocak 1805)

(İmza) Seyyid İbrahim Voyvoda-i Viranşehir

24/3 1219 Kütahya vâlisine tahsîs edilen ikinci taksidin Viranşehir mahkemesinden taksîmi ve kazânın sehmine düşen 9945 kuruş

Kazâ-i Borlu

Kuruş

9945 Mâl-ı taksit-i sâni ve mesârif-i sancak harc-ı bâb ber-mu'tad-ı kadîm

0045 (boş)

9990 (Toplam)

Yalnız dokuz bin dokuz yüz doksan kuruşdur

Fî 15 L sene 1219 (17 Ocak 1805)

İşbu bin iki yüz on dokuz senesine mahsûben hâlen Anadolu vâlisine ta'yin kılınan taksit-i sâni malı Devletlü Alâeddin Paşa Efendimizin mesârifâtı rûz-ı hızırda kasıma gelinceye değin mürûr 'ubur iden hidemât Devlet-i Aliyye mübâşiranı hizmetleri ve bi'l-cümle müctemi'a olan mesârifât-ı sancak ve mesârif-i sâire bu def'a vücûhat ma'rifetleri ve cümle ittifâkıyla Viranşehir mahkemesinden bervech-i ta'dil ve tesviye 'uhde-i mezbûrun hâvî olduğu kazâlara tarh ve taksîm ve tevzi' olunduk da bervech-i bâlâ kazâ-i mezbûrun sehmine yalnız dokuz bin dokuz yüz kırk beş kuruş isâbet eylediği kîbel-i şer' den pusula olundu

Fî 15 L sene 1219 (17 Ocak 1805)

24/4 Âmirlerle tahsîs edilen yakacak odun

İşbu mahalde mesduru'l-esâmî karyeler ber-mu'tad-ı kadîm öteden beru hâkimü'l-vakt efendilere virile gelen hatab işbu karyelerden virilür ve iki def'a i'ta olunur birisi hâkimlerin hîn-i teşrifleri vaktinde ve birisi rûz-ı kasımda virilür bu mahalle tahrîr olundu vakt-i hâcetde suâl olunub matlûb oluna deyü

Tahrîren fî 28 N sene 1219 (31 Aralık 1804)

Karye-i Melisa	Karye-i Arıcak	Karye-i Kapullu	Karye-i Başköy	Karye-i Bulak	Karye-i Ağaçkilise	Karye-i Ketenköyü
Karye-i Çiftlik-i 'ulvi	Karye-i Çiftlik-i süfli	Karye-i Dânaköyü	Karye-i Tokatlı	Karye-i Ğayza	Karye-i Kozcığaz	Karye-i Karapınar
	Karye-i Timürciler	Karye-i Mâğol	Karye-i Karaümmioğlu köyü	Karye-i Sırçalı	Karye-i Sorguncuk	

Bunlardan ma'ada karyelerden saman virilür vaktiyle matlûb olub ahz oluna

25. Sayfa**25/1 1219 Anadolu vâlisine tahsîs edilen ikinci taksidin Taraklıborlu kazâsı payına düşen 9990 kuruşun tahsîli**

Bâis-i tahrîr-i defter oldur ki işbu bin iki yüz on dokuz senesine mahsûben hâlen Anadolu vâlisine ta'yin kılınan taksid-i sâni tahsîli vakti hulûl Viranşehir mahkemesinde tevzi' ve taksîm olunub Taraklıborlu kazâsı sehmine isâbet iden rûz-ı hızırdan rûz-ı kasıma gelinceye değin müctemi'a olan mesârifât-ı sancak bâ-pusula-i şer'iyeye dokuz bin dokuz yüz doksan kuruş tahsîli bâbında bâ-buyuruldu üslûbları kazâ-i merkuma vürûd ve kazâ-i merkumûn dahi ahâlîleri huzur-ı şer'a davet olunub mürûr-ı 'ubur iden mübâşirâtın hizmetleri ve mesârifât-ı sâire ve menzil bâr-gîrleri ücretleri beyân olunur bervech-i âti zikr olunur hurrîre min-şehr-i şa'bânü'l-mu'azzamü'l-evâsıt sene tis'a 'aşara ve mieteyn ve elf mürûr-ı 'ubur iden mübâşiran ve serdârlık mektûbu câizesi üç yüz elli bir kuruş başçavuş ağanın masrûfu dört yüz kırk iki buçuk kuruş Âsitane'ye muhzır getüren sa'iyeye elli kuruş ve bu def'a salyâne buyuruldu getürene virilen dokuz kuruş kapu harcı ve bu def'a istîcâl buyuruldu getürene virilen seksen beş kuruş mürûr-ı 'ubur iden menzil bâr-gîrleri 'aded seksen cem'an yüz yigirmi kuruş Kıranköylü zimmilerin elli 'aded menzil bâr-gîrleri ücreti yetmiş beş kuruş kazâ-i mezbûrun deynleri eylemekle beş yüz kuruş Öküzöğlü Beğ mesârifâtı doksan sekiz kuruş Hamamlı'ya gidildiği zamân kapu harcı ve at bağlatmağa virilen doksan kuruş Subaşı Süleyman Ağa'nın elden virildiği mürûr-ı 'ubur idenlere virildiği beş yüz kuruş şehir kethudasına ücret otuz kuruş altı mah işlemiş mahkeme kirâsı altmış kuruş tahsîl-dâriye sekiz yüz kuruş harc-ı defter imza ve i'lâmât dokuz yüz kuruş kâtiplere kalemiye otuz kuruş kethudaya elli kuruş huddâmiyye altmış kuruş muhzırlara on kuruş min-haysü'l-mecmu' on altı bin iki yüz yetmiş bir buçuk kuruşa bâliğ olub cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer' kazâ-i mezkûrun mevcûd olan yüz yetmiş üç 'aded hânelerine tevzi' ve taksîm olunduk da beher hâneye doksan dörder kuruş isâbet idüb li-eclit-tahsîl tahsîl-dârı Subaşı 'İzzetlü Süleyman Ağa yedine kıbel-i şer'-i mutahharadan tahsîl bâbında virilen mûmzâ defterdir ki bervech-i âti zikr olundu

Mahalle-i Babasultân (hâne 4)	Mahalle-i Çavuş (hâne 3)	Mahalle-i Câmî'i Kebir ma'a Zimmîyân (hâne 6)	Mahalle-i Hüseyin Kethuda (hâne 1 buçuk)	Mahalle-i Zimmîyân Kıran (hâne 12 buçuk)
----------------------------------	-----------------------------	---	--	--

Mahalle-i Çeşme (hâne 1)	Mahalle-i Hacıbeğli (hâne buçuk)	Mahalle-i Hacı Evhad (hâne buçuk)	Mahalle-i Tekye (hâne buçuk rubu' 1)	Mahalle-i Kavak (hâne 1)
Mahalle-i Kara Ali (hâne 5)	Mahalle-i Hacı Durmuş (hâne 1)	Mahalle-i Hacı Halil (hâne 1 buçuk rubu' 1)	Mahalle-i Kal'a (hâne buçuk)	Mahalle-i Müslüman Kıran (hâne buçuk)
Mahalle-i Müslüman Bolat (hâne buçuk)	Mahalle-i Zimmîyân Bolat (hâne 3 buçuk)	Karye-i Bağlarbaşı (hâne rubu' 1)	Karye-i Tokatlı (hâne 1)	Karye-i Ğayza (hâne 2)
Karye-i Dânâ-i 'ulvi (hâne 2)	Karye-i Dânâ-i süfli (hâne 3)	Karye-i Susandık (hâne rubu' 1)	Karye-i Ağaçkilise (hâne 4 buçuk)	Karye Kozcığaz (hâne buçuk)
Karye-i Kirpe (hâne 4)	Karye-i Çiftliklü-i 'ulvi (hâne 2)	Karye-i Ketenköyü (hâne 1)	Karye-i Çiftliklü-i süfli (hâne 4)	Karye-i Zimmîyân Yazı (hâne 10)
Karye-i Müslüman Yazı (hâne 9 buçuk)	Karye-i Sırçalı (hâne 1 buçuk)	Karye-i Yacı (hâne buçuk rubu' 1)	Karye-i Oğlanvıran (hâne 1)	Karye-i Sorguncuk (hâne rubu' 1)
Karye-i Çomakvıran (hâne rubu' 1)	Karye-i Mâğol (hâne buçuk)	Karye-i Değirmencik (hâne 1)	Karye-i Alınvıran (hâne 3)	Karye-i Pelidvıran (hâne 2 rubu' 1)
Karye-i Sakaralan (hâne 1)	Karye-i Karapınar (hâne 1 buçuk rubu' 1)	Karye-i Akvıran (hâne 2 buçuk)	Karye-i Kadıbükü (hâne 4)	Karye-i Çıraklar (hâne buçuk rubu' 1)
Karye-i Sarıyan (hâne 1 rubu' 1)	Karye-i İlbarıt (hâne 2 rubu' 1)	Karye-i Çerçin (hâne 3)	Karye-i Kozyaka (hâne 2)	Karye-i Bürnük (hâne 5)
Karye-i Kızılcavıran-ı 'ulvi (hâne 3 rubu' 1)	Karye-i Kızılcavıran-ı süfli (hâne 2 rubu' 1)	Karye-i Karıt (hâne 5)	Karye-i Bostanbükü (hâne 2 rubu' 1)	Karye-i Melisa (hâne 3)
Karye-i Kapullu (hâne 6 buçuk)	Karye-i Başköy (hâne 2 buçuk)	Karye-i Kulağuzlar (hâne 4)	Karye-i Bulak (hâne 10)	

Ba'de't-tashîh yüz yetmiş üç hâne üzerine tevzi' ve taksîm olunduk da beher hâneye doksan dörder kuruş isâbet itmişdir

Harrarahü fî hâze'd-defter bi-ma'rifet-i ahâlî nâmegahû'l-fakir-i ileyhi 'azze şânühü Mehmed Emîn el-Mevle'l-hilâfe bî-Kazâ-i Taraklıborlu

Fî 18 L sene 1219 (20 Ocak 1805)

Ufiye anh

25/2 Za'feranborlu'ya tabi Kırklarlı isimli köye misafireten gelen kimselerin darb edilmesi ve yapılan bu uygulamanın haklılığı

Şeri'at meâb Za'feranborlu nâibi efendi zîde fazluhû inhâ olunur ki

Kkazâ-i mezbûre tâbi' Kırklarlı nâm karyesine müsafereten ittiba' illerimizden mürûr eylediklerinde misafir olmadıklarından başka şütum ve darb misillû hâlâta cesâret itmiş oldukları ihbâr olunmağla eğerçi vaki' ise bu misillû kimesnelerin te'dîbleri lâzım gelüb vesâire ibret için muktezî olduğundan gayrı bu gûne hareketleri olunduğu cihetle tefevvüze hâlel kesb idecek hâlât olub ve nizâm-ı memleketin 'adem-i intizamına bâis bir hâlât-ı nâ-merziyyeden olmakdan nâşi te'dîbleri hâvî tarafımızdan işbu siyâk tahrîr ve ta'yin ve irsâl olunmuşdur bi-mennihi teâlâ vusûlünde ma'rifet-i şer'le te'dîbat-ı lâyıklarını icrâya mübâderet ve eğerçi ol tarafta te'dîbatları mümkün olmaz ise bu tarafa bu makûle fezahata mübâderet idenleri irsâle müsara'at eyleyesiz mûceb-i tezkire ile âmil olasız ve's-selâm

Tahrîr fî 15 L sene 1219 (17 Ocak 1805)

(İmza) Nâmegahû es-Seyyid İbrahim Silâh-şôr-i Hâssa Voyvoda-i Viranşehir

26. Sayfa

26/1 Borlu kazâsında bulunan kiliselerin zamanla yıkılması sonucu ibâdetini yapamayan Hristiyanlar için kilise tamîrine izin

Şeri'at şî'ar Borlu kadısı fazîletlü efendi zîde fazluhû inhâ olunur ki kazâ-i mezbûre tâbi' Yazı nâm karyede mütemekkin ehl-i zimmet reâyâlarının zamân-ı fetihden beru terk olunan kiliseleri mürûr-ı ezmân ile mâil-i turâb ve harâb olduğundan âyîne-i bâtıla-i âtilalarını icrâ idemediklerinden perîşâniyetlerine bâis olduklarından bahisle rikâb-ı müstetabe takdim eyledikleri 'arzuhallarının mefhumu üzre bâ-fetvâ-yı Şeyhü'l-İslâm sellemehü's-selâm mûcebince vaz'-ı kadîmi üzre inşa ve ta'mîrine mesâğî şer'i olub ve vaz'-ı kadîmi üzre ta'mîrine ruhsât-ı şâhânem ve yedlerine fermân-ı âlî virilmiş iken karye-i mezbûr ahâlîsinden bazı kimesneler mücerred re'ayâ-yı mezbûrlara ızrâr-ı kaydıyla Âsitâne'ye tahrîr iden itdiren muharrik oldukları esbâbına

mebnî mesfûrlara ğadr ve mütazarrır olunduğu tarafımıza inhâ itmeleriyle imdi hilâf-ı şer‘-i şerîf ve mugayir-i emr-i âlî re‘ayâ-yı mesfûrlara ğadr ve ızrâr kaydında olanlar her kimler ise zâhire ihrâc olunduk da ber-muktezâ-yı şer‘-i kavim te‘dibatlarını ve her ne lâzım gelür ise tarafımıza ilâm eyleyüb müceb-i buyuruldu ‘amel ve hareket ve hilâfindan mübâadet eylesesiz deyü

Fî 15 L sene 1219 (17 Ocak 1805)

(İmza) Nâmegahû es-Seyyid İbrahim Silâh-şôr-i Hâssa Voyvoda-i Viranşehir

26/2 Kıran mahallesinde ve Yazı köyünde iki kilisenin tamîri için gönderilen buyuruldu sûreti

Kıran mahallesine ve Yazı karyesine iki bâb kilisenin ta‘mîri hakkında sâdır olan emr-i celîlü’ş-şânın sûretidir bu mahalle kayd olundu Viranşehir voyvodası el-Hac Ahmed zâde İbrahim Ağa’nın buyuruldu emrin mücebince sâdır olmuştur ma‘lum olmak için tahrîr olundu

26/3 Kıran mahallesinde ve Yazı köyünde iki kilisenin tamîri için gönderilen buyuruldu sûreti

Kıdvetü’n-nüvvâbi’l-müteşerri‘în Taraklıborlu kazâsı nâibi mevlânâ zîde ‘ilmühü ve mefâhirü’l-emâsil ve’l-akrân a‘yân ve vücûhu memleket zîde kadrumum tevki‘-i refi‘-i hümayûn vâsıl olıcak ma‘lum ola ki sen ki mevlânâ-yı mûmâileyhsin bu defa dürebâr-ı şevket makrûnuma vârid olan i‘lâmında kazâ-i mezbûre tâbi‘ Kıran ve Yazı karyelerinde kâineyn feth-i hakânîden beru Rum tâifesine mahsûs olan iki bâb kilise mürûr-ı ezmine ile harâb ve mâil-i turâb olub civârında icrâ-yı ayin idecek mahal olmadığından re‘ayâsı âhâr karyelere perişân oldukları rûmiyyü’l-ibâre muhızrlarından müstebân olduğu beyânıyla kilise-yi mezbûrların vaz‘ı kadîmi ve heyet-i aslîsi üzre ta‘mîrine ruhsât-ı seniyyem ezrânı kılınması (?) niyâzında oldukları derc ve iş‘ar ve re‘ayâ-yı mesfûrenin niyâzlarına müsa‘ade-i seniyyem ezrânı kılınmasını İstanbul ve tevabi‘ Rum Patriği ve der-aliyyemde mukîm cema‘at-ı metropolidan taraflarından dahi takdim olunan memhûr ‘arzuahallerinde istirahat olunmuş husûs-ı mezbûr bi’l-fiil Şeyhü’l-İslâm ve müftiyü’l-enâm olan a‘lemü’l-ulamai’l-müteahhirin ve efdalü’l-fudalai’l-müteverri‘in Mevlânâ Ahmed Esad Edâmellah ü Teâlâ fezâhilehüden istifta olunduk da bilâd-ı İslâmiye’den bir belde vaki‘ nâsârânın kenise-i kadîmeleri harâb oldukda tâife-i mezbûre kilise-yi merkumeyi nesne ziyâde itmeksizin va‘z-ı kadîmi üzre ta‘mir olunmağın men‘ olunurlar mı el-cevab olunmazlar deyü fetvâ-yı şerîfe virilüb husûs-ı mezbûre atabe-i ‘ulvi-yi mülûkâneme ‘arz ve istizan olduk da müsa‘ade oluna

deyü hatt-ı hümâyûn-ı şevket makrûnum şerefyâfte-i sudûr olmağla hatt-ı hümâyûn ve fetvâ-yı şerîfe müceblerince mesâğî şer' olduğu vechile bilâ tesvi' ve bilâ terfi' vâz' kadîmi ve heyet-i aslîsi üzre ta'mir ve termimine mümane'at olunmamak fermânım olmağın imdi memâlik-i mahrûsemde mütemekkin re'ayâ fukarâ'sının mesâğî şer' olduğu vechile icrâ-yı âyin eylemesi husûs-ı karin-i müsa'ade olmak muktezâ-yı ra'iyet perveriden olduğuna binâen cânib-i şeri'at-i garrâ'dan virilen fetvâ-yı şerîfe ve şerefyafte-i sudûr olan hatt-ı hümâyûn şevket makrûnum mücebince karyeteyn-i mezbûreteynde vaki' iki bâb kilisenin bilâ tevsi' ve lâ-terfi' vaz' kadîmi ve heyet-i aslîyesi üzre mesâğî şer' olduğu vechile ziyâde bir nesne yapmamak üzre ta'mir ve termimine izin ve ruhsât bahânesiyle re'ayâ-yı fukarâ'dan gerek tarafından ve gerek sâir câniblerden bir akçe almamak ve aldırmmamak veyâhûd bir sûretde cebr ve tazyik olunmak veyâhûd kadden ve vüs'aten vaz' kadîmi bir karış ve bir parmak tecâvüz müsa'ade ve ruhsât gösterilmek lâzım gelür ise bilâ eman mazhar-u ukubet ve cezâ olacağınız muhakkak olduğu siz ki mevlânâ vesâir mûmâileyhimsiz ma'lumunuz olduk da bervech-i meşrûh 'amel ve hareket ile maruz-zikr iki bâb kilisenin vaz' kadîmi ve heyet-i aslîsi üzre bilâ tevsi' ve bilâ terfi' mesâğî şer' olduğu üzre ta'mir ve termimine mümane'at olunmamak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdir olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfim vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzre şerefyafte sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittiba' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn-ı ita'at makrûnuyla 'amel ve hareket ve hilâfından hazer ve mücânebet eyleyesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfe i'timad kılâsız tahrîren fî şehri evâhir-i recebi'l-ferd sene tis'a 'aşara ve mieteyn ve elf (B sonları 1219/Aralık sonları 1804)

Be-makam-ı Kostantiniyye-i mahrûse

26/4 Adı geçen kilisenin tamir kaydı ve boyutları

Bu zikr olan emri âlî mücebince bâ-buyuruldu üslûbları mübâşir ma'rifetiyle mahalline nâib es-Seyyid Ali Efendi irsâl ve cümle ahâlî-i ehl-i İslâm ve re'ayâ ma'rifet-i şer'-i keşf ve tahrîr olunub zira' boyu kilisenin yigirmi altı arşun kilisenin eni zira' on sekiz arşun ve yüksekliği on arşun ve sekiz 'aded pencere ve iki kapu tağmir ve termim olmak üzre emri âlî mücebince vaz' kadîmîsi bu minvâl-i muharrer üzre keşf olunmuşdur tamâmında gaflet olunmayub yine mahallinde ölçülüp ve nazar olunub bu zikr olunan minvâl-i muharrer üzre gaflet olunmayub yoklanması için bu mahalle kayd ve sebt olundu vakt-i hâcete nazar oluna deyü

Fî 23 L sene 1219 (25 Ocak 1805)

26/5 Yazı köyü kilisesinin tamir kaydı ve boyutları

Bu bâlâda zikr olan emr-i âli mücebince bâ-buyuruldu mübâşir ma'rifetiyle nâib İsmail Efendi Yazı karyesine irsâl ve cümle ahâlî-i ehl-i İslâm ve re'ayâ ma'rifetleriyle ve ma'rifet-i şer' keşf ve tahrîr olunub zira' kilisenin yigirmi iki arşun kilisenin altı zira' on beş arşun ve yüksekliği kubbeden ma'ada zira' sekiz arşun ve beş 'aded pencere ve iki kapu ta'mir ve termim olmak üzere emr-i âlî mücebince vaz' kadîmisi bu minvâl-i muharrer üzere keşf olunmuşdur tamâmında gaflet olunmayub yine mahalline varılıb ölçülüp yoklana bu mahalle kayd olunduğu tamâmında gaflet olunmaya ve's-selâm

Fî 25 L sene 1219 (25 Ocak 1805)

26/6 1225 Senesi Receb ayının ortalarında ekmek narhı

İşbu bin iki yüz yigirmi beş senesinde receb-i şerîfin evsatında ekmeğe sekizer paraya narh virildi kıyyesine (1225/1810-1811)

27. Sayfa

27/1 Za'feran hırsızlığı

Şeri'at meâb Za'feranborlu hâkimü'ş-şer' fazîletlü efendi zîde fazluhû inhâ olunur ki kazâ-yi mezbûre tâbi' Akviran nâm karye sâkinlerinden (boş) nâm hatunun mikdâr-ı vâfire za'feranı serika olunduğunu inhâ ve tarafımıza ihbâr ve her kimlerde zâhire ihrâc ve icrâyı şer' ve ihkak-ı hak olunması istidid'a olunmağla mahallinde ma'rifet-i şer'le teftiş ve tâhârri olunmak bâbında tarafımızdan işbu buyuruldu tahrîr (boş) ve ta'yin olunmuşdur bi-mennih-i teâlâ vusûlünde gerekdir ki mübâşir ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le hatun-ı mezbûrenin za'feranını serika idenleri karye-i mezbûreden mi veyâhûd mahalli âhârdan mı teftişi lâzım gelen mahallerden teftiş ve 'alâ eyyihâlin zâhire ihrâcı birle sûret-i sicillâtıyla tarafımıza i'lâm mübâderet ve ber-müceb-i buyuruldu ile 'amel ve hareket eylesiz deyü

Fî 15 L sene 1219 (17 Ocak 1805)

27/2 Çerçin köyünde bulunan Hacı Muslu oğlu diye bilinen kişinin muhtekirliği

Şeri'at meâb Taraklıborlu kazâsı hâkimü'ş-şer' fazîletlü efendi zîde fazluhû inhâ olunur ki kazâ-yı mezbûre tâbi' Çerçin nâm karye sâkinlerinden el-Hac Muslu oğlu nâm kimesne muhtekirlik dâiye-yi dâiyesiyle sûk-ı sultânîyyeye fûruht itmek için nakl-i zehâyir iden ebnâ-yı sebîlin önüne iletüp zahîresini pazara fûruht için göndermeyüb kendüsi ahz ve ticâret ve bahâya çıksun deyü ihtikârı ihtiyar eylediğini sahîhan tarafımıza ihbâr olunmağla imdi bu misillü muhtekirin sui tama' sebebiyle Ümmet-i

Muhammed'e küll-i sıklet ve zâhirenin killetine sebeb ve muzdar-ı sekene-i memleket olduğu muhakkak ise lâzım gelen te'dîbat-ı meşruyyeleri icrâ olunmak bâbında tarafımızdan işbu siyâk tahrîr ve ısdâr ve ta'yin olunmuşdur vusûlünde ma'rifet-i şer'le bu misillülerin te'dîblerine mübâderet ve tarafımıza i'lâma müsara'at eylesiz deyü tahrîren Fî 15 L sene 1219 (17 Ocak 1805)

27/3 Kulağuz isimli köyde koğuculuk davası

Şeri'at şî'ar Za'feranborlu kadısı efendi zîde fazluhû inhâ olunur ki kazâ-i mezbûre tâbi' Kulağuz nâm karye sâkinelerinden Veli oğlu zevcesi nâm hatunun yine karye-i mezbûr sâkinlerinden Oruc oğlu Mustafa nâm kimesneden şer'an iddiası olmakdan nâşi tezvirata sülûk ve tarafımıza gelüb subaşı adamı bana on beş kuruş devretti deyü tarafımıza ifade-i hâli mahza düruğ-ı âmiz cevap olduğu tasrihan meczûm olunmağla imdi mezbûrî müddeiyyesi olan hatun-ı mezbûre ile şer'an terafu' ve icrâ-yı şer' ve ihkak-ı hak ve sûret-i sicillâtıyla tarafımıza i'lâm olunmak bâbında tarafımızdan işbu buyuruldu tahrîr ve ısdâr (boş) ve zîde kadruhû ile irsâl olunmuşdur bi-mennihi teâlâ vusûlünde gerekdir ki mübâşiri ma'rifetiyle merkumu müdde'iyeye-i mezbûre ile şer'an terafu' ve ihkak-ı hak ve sûret-i vuku'uyla inhâya müsara'at eylesiz deyü

Nâmegahû es-Seyyid İbrahim Voyvoda-i Viranşehir

27/4 Konarı isimli köyde namus ve katl davası

Şeri'at şî'ar Borlu kadısı efendi hazretleri zîde fazluhû ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve zâbitân ve iş erleri zîde kadrum bade't-tahiyeti'l-vâfiye inhâ olunur ki kazâ-yı mezbûre tâbi' Konarı nâm karye sâkinlerinden Gökoğlu Mustafa nâm kimesnenin zevcesi kendi hâlinde 'ırzıyla mukayyed iken yine karye-i mezbûre sâkinelerinden Keleş oğlu "Mustafa" (çizili) Mehmed ve Hatîb Abdurrahman ve Dikkulak oğlu ve Kara Ahmed oğlu Mustafa nâmûn kimesneler kendi hâlinde olmayub daimâ nice ehl-i 'ırz hâtûnlara dahi şerru fesatları zuhûr eylediğinden başka merkum Mustafa'nın zevcesini katl itmek sevdâsıyla leyl-i nehar yolunu bekleyüp ve menzilini basub şakıyyi mezbûrların mahallinde terâfû' şer'-i ve icrâ-yı hak ve te'dîbat-ı lâyıkalarnı icrâ ve ma'rifet-i şer' ve mübâşiri ma'rifetiyle istid'a itmekle işbu buyuruldu tahrîr ve ısdâr ve zîde kadruhû ile irsâl olunmuşdur bi-mennihi teâlâ vusûlünde bu makûle fesâdâta sülûk iden şakî-i merkumları bî-eyyi vechin kân ele getirüb gereği gibi icrâ-yı hak eylesiz ve Ma'azallah-i Teâlâ mahallinde icrâ-yı hak olması mümkün olmaz ise mezbûrları ta'yin olunan mübâşiri ma'rifetiyle huzur-ı

hâlisanimize ihzâr eyleyüb müceb-i buyuruldu ile ‘amel ve hareket ve hilâfindan tehâşi ve mücânebet eyleyesiz deyü

Tahrîren fî 14 S sene 1219 (25 Mayıs 1804)

Nâmegahû es-Seyyid İbrahim Voyvoda-i Viranşehir

27/5 Yazı köyünde kilise tamîri hususunda fermân çıkmasına rağmen bir takım kimselerin bunu durdurmak için arzuhal verenlere baskısı

Yazı karyesinde inşa kılınan kilisenin hakkında zuhûr iden buyuruldu şeri‘at şî‘ar Borlu kadısı fazîletlü efendi zîde fazlühû inhâ olunur ki kazâ-yı mezbûre tâbî‘ Yazı nâm karyede mütemekkin ehl-i zimmet re‘ayâlarının ezmân-ı fetihden beru terk olunan kiliseleri mürûr-ı ezmine ile mâil-i turâb ve harâb olduğundan âyine-i bâtîle-i ‘âtîleleri icrâ idemediklerinden perîşânîlerine bâis oldukları bahisle rikâb-ı müstetâba takdim eyledikleri arzuhallerinin mefhumu üzre bâ-fetvâ-yı Şeyhü’l-İslâm sellemehü’s-selâm mücebince vaz‘-ı kadîmi üzre inşa ve ta‘mîrine mesâğ-ı şer‘ olub vaz‘-ı kadîmi üzre ta‘mîrine ruhsât-ı şahânem ve yedlerine fermân-ı âlî virilmiş iken karye-i mezbûr ahâlîlerinden bazı kimesneler mücerred re‘ayâ-yı mezbûrlara ızrâr kaydıyla Asitâne’ye tahrîr iden ve itdiren muharrik oldukları esbâbına mebnî mesfûrlara ğadr ve ızrâr olduğunu tarafımıza inhâ itmeleriyle imdi hilâf-ı şer‘ ve mugayir-i emr-i âlî re‘aya-yı mesfûrlara ğard ve ızrâr kaydında olanlar her kimler ise muharrik teftiş ve teharri ve vaki‘ ise zâhire ihrâc olunduk da ber-muktezâ-yı şer‘-i kavim te’dîblerini ve her ne lâzım gelür ise tarafımıza i‘lâm eyleyüb müceb-i buyuruldu ‘amel ve hareket ve hilâfindan mübâadet eyleyesiz deyü

Tahrîren fî 15 L sene 1219 (17 Ocak 1805)

Nâmegahû es-Seyyid İbrahim Voyvoda-i Viranşehir

27/6 Akviran isimli köyde gasp ve katl olayı

Akviran karyesinden Molla Osman oğlu Ömer Ağa’nın hakkında sâdır olan emr-i âlî kıdvetü’l-kuzât ve’l-hukkâm ma‘denü’l-fezâil-i ve’l-keâm mevlânâ Taraklıborlu nâm-ı diğeri Za‘feranborlu kadısı zîde fazlühû ve kıdvetü’l-emâcid ve’l-a‘yân Viranşehir voyvodası (boş) zîde mecdühû tevki‘-i refi‘-i hümâyûn vâsıl olıcak ma‘lum olaki Za‘feranborlu kasabasına tâbî‘ Sakalar nâm karye sâkinlerinden Kuru Mustafa oğlu İbrahim dimekle ma‘ruf kimesne südde-i saâdetime ‘arzuhal idüb bu kendi hâlinde ‘ırzıyla mukayyed olmayub hilâf-ı şer‘-i şerîf kimesneye dâhl ve ta‘arruz itmeyüb bir vechile dahl ve taaddî olunmak icâb itmez iken iki yüz on altı senesinde yine civârlarında vaki‘ Za‘feranborlu kasabasına tâbî‘ Akviran nâm karye sükkânından

Molla Osman oğlu Ömer nâm kimesne kendi halinde olmayub celb-i mal sevdâsıyla hevâsına

28. Sayfa

27/6'nın devamı 28/1

tâbi' kimesneler ile yekdil ve yekcihet olarak iki yüz on altı senesinde bunun hânesini basub merkumu der-zencir ve dürlü eziyyet ve 'iyâlim Âyişe nâm hatunu katl eylediklerinden başka bin yedi yüz kuruşunu dahi cebren ve kahran alub ve mezbûr İbrahim bir takrîb yedlerinden tahlîs-i girîbân ve bu vechile ğadr-ı külli ve cevri-i 'azim eylediklerin bildirüb sen ki voyvoda-i mûmâileyhsin muktezâ-yı şer'-i kavimle 'amel idüb dahi bâde's-sübut ber-muktezâ-yi şer'-i mutahharadan ve icrâ-yı şer' ve ihkak-ı hak eyleyesiz min-ba'd şer'-i şerîfe ve emri-i âlî-şânıma muhâlif kimesneye iş itdirmeyesin şöyle bilesin 'alâmet-i şerîfe ihtimâm kılasın tahrîren fî şehri-i evâhir-i cemâziye'l-âhir sene tis'a 'aşara ve mieteyn ve elf

(C sonları 1219/Eylül sonu-Ekim başı 1804)

28/2 Kapullu isimli köyde bulunan Uzun mescid vakfının iki senelik muhasebesi

Za'feranborlu kazâsına tâbi' Kapullu nâm karyede kâin Uzunmescid-i şerîf dimekle ma'ruf rûz-ı kasımdan rûz-ı kasıma gelinceye değin vakf-ı şerîfin nezâreti vaktü'l-hâkim efendilerin muhasebesi ru'yetine müfevvez olub gaflet olunmayub rûz-ı kasım dühulünde vaktü'l-hâkim efendi câmi'-i şerîfin mütevellîsini ve huddâmını ihzâr eyleyüb muhasebe defterine imza ve temhir idüb câmi'-i şerîfin nukudu el-Hac Hüseyin bin Hüseyin nâm kimesnenin bin altı yüz kuruş vakfı olub iki senelik muhasebesi ru'yet olunub ehl-i mürtezikanın ve zayıfları virildikten sonra fazla altmış beş kuruş hâsılât kalub cem'an yekûn bin altı yüz altmış beş kuruş olub vaktü'l-hâkim efendiler dahi hîn-i muhasebede onar kuruş ahz oluna ma'lum olmak için işbu mahalle kayd olundu ve iki kuruş dahi kâtibiyyesi olduğu bu mahalle kayd olunmuşdur

28/3 Za'feranborlu'da görevinde olan serdârın alınıp yerine yeni serdârın tayini

Şeri'at şî'ar Za'feranborlu kadısı efendi zîde fazlühü ba'de's-selâm inhâ olunur ki taht-ı hükümetizde serdâr olan ref' olunub üslûb-ı sâbık üzre kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân zîde kadruhû serdâr nasb ve ta'yin olunmağın işbu mektûb tahrîr ve irsâl olunmuşdur İnşallah ü Teâlâ vusûlünde gerekdir ki merkumu kazâ-i mezkûrun serdârlığı umûrunda kıyâm ve öteden beru ola geldiği vechile zabt ve rabtı husûsunda

i‘anet ve ihtimâm eyleyesiz ve sen ki serdâr-ı merkumsun kazâ-i mezkûrun serdârlığı sana tefvîz olunmağla gerekdir ki kâide-i kadîm ve kanûn üzre zabt ve rabt-ı neferât ve def‘-i ve ref‘-i haşarâtıyla tanzîm-i bilâd ve irahâ-i hâl-i ‘ibada bezl ü iktidâr eyleyesin ve kazâ-i mezkûrda mukîm ve müsâfir yeniçeri ve cebeci ve tobçı ve tob arabacısı ve gilmân-ı ‘acemi ve kuloğulları bi’l-cümle seni üzerine serdâr ve zâbid bilüb sözünden taşra ve re’yinden hâric vaz‘ u hareketde bulunmayub daimâ ita‘at ve inkıyâd üzre olalar ve sen dahi cümle umûrunu ahkâm-ı şer‘-i şerîf ve kanûnu-ı kadîm ve emr-i münîfe tatbik ve tavâif-i merkumûndan bilâ vâris ma‘ruf fevt olanların metrûkâtların ma‘rifet-i şer‘le zabt ve sûk-ı sultânîde fûruht ve hâsıl olan nukudunu cânib-i beytü’l-mâl için defter müfredâtıyla ocağ-ı âmire tarafına göndermeğe mübâderet ve beher hâl sükkân-ı vilâyetin emn ü rahatlarına bâis-i hizmet-i müstahsene-i mebrûre vücûda getürmeğe mecd ü sâ‘î olub müceb-i mektûb ile âmil olasız tahrîren gurre-i şevvâlî’l-mükerrerrem sene tis‘a ‘aşara ve mieteyn ve elf (1 L 1219/3 Ocak 1805)

28/4 Viranşehir voyvodası el-Hac Ahmed zâdenin eskisi gibi görevini devam ettirmesi emrinin sûreti

Viranşehir voyvodası el-Hac Ahmed zâdenin kemâkân (boş) ibka’ emrinin sûretidir bu mahalle kayd şûd

Kıdvetü’l-kuzât ve’l-hukkâm ma‘denü’l-fazl-ı ve’l-keâm mevlânâ Viranşehir kadısı zîde fazluhû tevki‘-i ve refi‘-i hümayûn vâsıl olıcak ma‘lûm ola ki mukata‘a-i mîriyyeden Bolu ve Viranşehir mukata‘ası irâd-ı cedîde zabt olunmuş olmağla el-hâletü hâzihî Bolu ve Viranşehir voyvodalığı mukata‘asını bin iki yüz on dokuz senesi martı ibtidâsından ve merbut olan ‘avârız ve bedel-i nüzûlunu iki yüz yigirmi senesi muharremi guresinden bir sene kâmilen ve ahâlî ve reâyâsını kâffe-i mezâlîm ve taaddîyatdan hıfz ve himâye eylemek ve öteden beru cümle ma‘rifetiyle iki def‘a tertîb olunan tevzi‘ defterini sahîh-i mesârif vilâyetden bir akçe ve bir habbe idhâl olunmamak tevzi‘ defteri evvel emirde irâd-ı cedîdim tarafına irsâl olunub hazîne-i merkume tarafından zürriyyet (derbent ?) ve tanzîme oldukça hot be hot bir kuruş fukarâ’ya tevzi‘ ve tahsîl olunmamak ve emr-i âliyye ile vürûd olan tekâlîfi dahi cümle ma‘rifetiyle görüb voyvoda ve âhâr için bir akçe zam ve zâmime olunmamak şartıyla Viranşehir voyvodalığına tâlib ve râgıb olan hâlen Viranşehir voyvodası olan silâh-şôr-i hâssamdan kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân el-Hac Ahmed zâde es-Seyyid İbrahim zîde mecdühûye mukata‘a-i mezbûr ‘avârız merkum ile ma‘an yalnız altmış dört bin kuruş bedel-i iltizâm olunub mûmâileyh dahi iltizâmı ve kabûl-i bedel iltizâmı olan meblağ-ı mezbûru

vakt u zamânıyla edâ ve teslîm eylemek üzere irâd-ı cedîd-i hümâyûnum hazînesine memhûr deyn temessükü virmeğin zikr olunan Viranşehir voyvodalığı iki yüz on dokuz senesine ve ‘avârızını iki yüz yigirmi senesine mahsûben mûmâileyh bâlâda muharrer şürûta kemâl-i dikkat iderek zabt ve rabt ve vaki‘ olan mahsulât ve rûsûmâtın kanûn-ı kadîm ola geldiği üzere ahz ve kabz eyleyüb taraf-ı âhârdan müdâhale olunmamak üzere zabt için emr-i şerîfim i‘tasını ve irâd-ı cedîd-i hümâyûnum hazînesi defterdârı iftihârü’l-emâcid ve’l-ekârim el-Hac İbrahim Reşid dâme mecdühû memhûr temessük virmeğin imdi mûcebince ‘amel olunmamak fermânım olunmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfim vardık da bu bâbda sâdır olan emrim üzere ‘amel idüb sen ki kadı-i mûmâileyhsin hâlen Viranşehir voyvodası silâh-şôr-i hâssam es-Seyyid İbrahim zîde mecdühû yedine i‘ta olunan fermân-ı âlî-şânım mûcebince “mûcebince” (tekrar) Viranşehir voyvodalığı sene-i mezbûreye mahsûben ve merbud olunan ‘avârızını dahi iki yüz yigirmi senesi muharremi guresinden bir sene kâmilen bâlâda muharrer şürûta kemâl-i dikkat iderek zabt ve rabt ve vaki‘ olan mahsulât ve rûsûmâtın kanûn-ı kadîm ola geldiği üzere ahz ve kabz ve cem‘ ve tahsîl itdirüb âhârı bir dürlü müdâhale ve ta‘arruz itdürmeysin şöyle bilesin ‘alâmet-i şerîfe i‘timad kılasın emr-i şerîfin mûcebince voyvoda-i mûmâileyh tarafından buyuruldu dahi sâdır olmuştur işbu mahalle kayd şud

Bu bağın bağbanı lâleden çok zağ uçurmuştur
Benim gibi nice bîçare kondurmuş göçürmüştür
Şarabı azli içmekden döner sanma beni sâki
Değildir mansıb-ı dünya cihânda kimseye bâki

Ceffe’l-kalem fi haze’l-mâkam nâmegahû’l-fakir ileyh-i ‘azze şânühü
Mehmed Emîn el-Mevle’l-hilâfe bî-Kazâ-i Taraklıborlu Ufiye anhü
(Mühür) Hasbünallah el-Mu‘în Abdehü Mehmed Emîn

29. Sayfa**29/1 Taraklıborlu kadısı Mevlânâ Ahmed Efendi'ye 1 Zilkâde 1219 senesinden itibaren askerî işlerin ihâle olması**

E'uzübillâhimineştânirracîm

Bismillâhirrahmânirrahîm ve bihî neste'în

Ve üfevvizu emr-i ilâllah innallahe basîrun bi'l-ib'âd

Ya müfettiha'l-ebvâb iftah lenâ hayra'l-bâb

Ya Fettah Ya Rezzak

Ya Kerîm

Rabbi yessir velâ tü'assir Rabbi temmim bi'l-hayr

'İzzetmeâb şeria't-nisâb Taraklıborlu kadısı Mevlânâ Ahmed Efendi kâm-yâb bade't-tahiyyeti'l-vâfiye inhâ olunur ki işbu sene tis'a 'aşara ve mieteyn ve elf zilkâdeti'ş-şerîfesi guresinden kazâ-i mezbûrun 'umûr-ı kısmet-i askeriyesi tarafımızdan sana ihâle olunmuşdur gerekir ki ve ahz olan mevta-yı askeriye muhallelâtını tahrîr ve terkîm ve beyne'l-verese bi'l-ferîzati'ş-şer'iyye tevzi' ve taksîm husûsuna dikkat ve cevâzını fukahâ'-i 'izâm olan rubu' 'uşr meselesini tenfiz ile mûceb-i tahrîr olmayan terekeye bilâ talep ta'arruzdan mücânebet eylesiz

Ve's-selâm

el-Fakir Mehmed Ataullah Halasdâr el-Kadı bi-Askerî Anadolu

29/2 1 Zilkâde 1219 Senesinden itibaren Mevlânâ Hâfız İbrahim Efendi'ye kadı vekilliği tevcihi

'İzzet meâb şeria't-nisâb kuzât-ı kiramdan Mevlânâ Hâfız İbrahim Efendi kâm-yâb ba'de't-tahiyyeti'l-vâfiye inhâ olunur ki bervech-i mansıb mutasarrıf olduğum Taraklıborlu kazâsının umûr-ı niyâbet-i şer'iyyesi işbu sene tis'a 'aşara ve mieteyn ve elf mâh-ı zi'l-ka'deti'ş-şerîfesi guresinden tarafımızdan cenâb-ı liyâkat meâba tefvîz ve sipârîş ve ihâle olunmuşdur gerekir ki kazâ-i mezbûru merkurundan zabt ve tasarruf idüb ve beyne'l-ahâlî icrâ'at-ı ahkâmü'ş-şer'-i âlî idüb vakı'a olan muhallâfat-ı mevta-yı askeriyyeyi tahrîr ve terkîm ve beyne'l-verese bi'l-ferîzati'ş-şer'iyye tevzi' ve taksîm idüb câdde-i şer' Ahmediyye'den ser-mû inhirâfa cevâz göstermeyesiz ve's-selâm

el-Fakir Ahmed el-Kadı bî-Kazâ-i mezkûr

29/3 Za‘feranborlu’da 1219 senesine ait aşar vergisinin halktan toplanması

Şeri‘at şî‘âr Za‘feranborlu kadısı fazîletlü efendi zîde fazlühû ve kazâ-i mezbûr muhtârları vesâir bi’l-cümle erbâb-ı sancak ve kâr-ı ezmûde zîde kadruhum inhâ olunur ki işbu bin iki yüz on dokuz senesine mahsûb mart ‘aşarıyla ber-mu‘tad-ı kadîm kazâ-yı mezbûr ahâlîsinin üzerlerine icrâsı lâzım gelen mâl-ı maktu‘ ve ikrâmiyenin tahsîli vakt-i hulûl itmekden nâşi imdi bu def‘a gönderilen memhûr pusula mücebince cümle ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘le beyne’l-ahâlî tevzi‘ ve taksîm eylemeniz bâbında işbu buyuruldu tahrîr ve ısdâr (boş) zîde kadruhû tahsîl-dâr ta‘yin ve irsâl olunmuşdur bi-mennihi teâlâ vusûlünde emvâl-i mezkûreyi ber-müceb-i pusula cümle ittifâkıyla ve ittihâdıyla ve ma‘rifet-i şer‘ beyne’l-‘ahâlî tevzi‘ ve taksîm ve tahsîl-dâr mûmâileyh ma‘rifetiyle ber-akdem yerlü yerinde cem‘ ve tahsîl-dâr me’mûruna ve teslim olunmaya dikkat ve avk u te’hîr ile ta‘tîl-i mâl-ı mîri olmakdan be-gayet tehâşi ve mücânebet ve müceb-i buyuruldu ‘amel ve hareket eylesiz deyü

Fî 18 Za sene 1219 (18 Şubat 1805)

29/4 Pusula Sûreti

Sûret-i pusuladır

Kazâ-i Za‘feranborlu

Kuruş

0784	Mâl-ı maktu‘ ber-mu‘tad
0221	Ma‘işet ber-mu‘tad-ı kadîm
2025	İkramiye ber-mu‘tad-ı kadîm
0045	Harc-ı bâb
3075	(Toplam)

Yalnız üç bin yetmiş beş kuruşdur

Fî 21 Z sene 1219 (23 Mart 1805)

29/5 Mart 1219’un başından itibaren Konarı ve Yazıköyü’n iltizâmı

Bâis-i tahrîr-i huruf oldur ki

Bâ-berât-ı şerîf-i âlî-şân ve bâ-hatt-ı hümâyûn ve bâ-mukâbele-i nân bervech-i teka‘üd mutasarrıf olduğum Bolu sancağında vaki‘ Taraklıborlu nâhiyesinde Konarı ve Yazıköy nâm karyeler ve mîrinden elli üç bin sekiz yüz altmış bir akçe zeâmetin işbu bin iki yüz on dokuz senesi mart ibtidâsından sene-i mezbûr şubatı ğayetine gelince bir sene kâmil zabt ve rabt eylemek üzere iltizâmına tâlib ve râğıb olan kîdvetü’l-emâsil

ve'l-akrân hâlen Viranşehir mütesellimi olan 'inâyetlü el-Hac Ahmedzâde es-Seyyid İbrahim Ağa zîde kadruhûya der-uhte-i iltizâm olunub ol dahi iltizâm-ı kabûl ve bedel-i iltizâmı olan mebâliği tarafımıza bervech-i peşîn ve sene-i sâbıkı üzre tamâmen teslîm eyleyüb işbu zabt temessükü tahrîr ve yedlerine i'ta olmuşdur gerekdir ki zeâmet-i mezkûre ber-mu'tad-ı kadîm ve şürûtu mücebince tevcîhle zabt ve rabt oluna geldiyse ol minvâl-i meşrûh üzre zabt ve vaki' olan 'aşar-ı şer'iyeye ve rûsûmât-ı örfiyye beytü'l-mâl-ı âmme ve hâssa min-küllî'l-vücûh şürût-ı ser-i sebebiyyet üzre zabt ve rabt idüp tarafımızdan ve taraf-ı âhârdan bir fert dahl ve ta'arruz eylemeyeler

Vasale ileyna fî 21 Z sene 1219 (23 Mart 1805)

Nâmeğahû Salih Mutasarrıf-ı Zeâmet-i Mezbûr

29/6 Za'feranborlu kadısından 20 Safer 1220'ye kadar sancağın ve kazânın masraflarını karşılamak için vergi tahsîli

Şeri'at şî'ar Za'feranborlu kadısı fazîletlü efendi zîde fazluhû ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân 'ayân-ı kazâdan bi'l-umûm iş erleri zîde kadruhum inhâ olunur ki işbu sene rûz-ı hızırî i'tibâriyle Kütahya vâlîlerine bâ-fermân-ı âli ta'yin buyurulan taksid-i evvel ve imrâr-ı hızırîyye ile rûz-ı kasımdan rûz-ı hızırî gelince müctemi'a olan mesârif-i sancak ve kazâyası ile işbu saferü'l-hayrın yigirminci günü Viranşehir mahkemesine tevzi' ve taksîm olunmak müsammem olmakla memhûr olub imdi hîn-i tevzi'den kazâlarınızdan mevsûku'l-kelim birer ikişer ihtiyâr-ı mevcûd bulunmak de'bi kâdim ve âdet-i müstedim olmakdan nâşi mahsur ve numune zımnında işbu buyuruldumuz tahrîr ve ısdâr (boş) kılınmışdır imdi yevm-i mezkûr cem'iyet tevzi'inde birer ikişer ihtiyâr ile cem'iyet tevzi'inde isbât-ı vücûd ve müceb-i buyuruldu 'amel ve hareket eyleyesiz deyü

Fî 7 S sene 1220 (7 Mayıs 1805)

(İmza) es-Seyyid İbrahim Silâhşor-i Hâssa Voyvoda-i Viranşehir

30. Sayfa

30/1 Za'feranborlu'da serdârın görevden alınması ve yerine başkasının tayini

Şeri'at şî'ar Za'feranborlu kadısı efendi zîde fazluhûm ba'de's-selâm inhâ olunur ki taht-ı hükümetinizde serdâr olan ref' olunub mesned-i üslûbuyle kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân zîde kadruhû serdâr nasb ve ta'yin olmağın işbu mektûb tahrîr ve irsâl olunmuşdur İnşâallah ü Teâlâ vusûlünde gerekdir ki merkumu kazâ-i mezkûrun serdârlığı umûrunun kıyâm ve ona irâd birle ola geldiği vechile zabt ve rabtı husûsunda i'anet ve ihtimâm eyleyesiz ve sen ki serdâr-ı merkumsun kazâ-i mezkûrun serdârlığı

tefvîz olunmağla gerekdir ki kâide-i kadîm ve kanûn zabt ve rabtı tefvîz dafî'i haşerâtıyla tanzîm-i bilâd ve irahâ-i hâl-i ib'âda bezl ü iktidâr eyleyesün ve kazâ-i mezkûrda mûkîm ve müsâfir yeniçerileri ve cebeci ve topçı arabacısı ve kuloğulları bilcümle seni üzerlerine serdâr ve zâbit bilüb sözünden taşra ve re'yinden vaz' ve hareket bulunmayub emr-i âlî ve sen dahi cümle umûrunu ahkâmü's-şer'-i şerîf ve kanûn-ı kadîm ve emr-i münîfe tatbik ve Borlu merkumûndan bilâ vâris ma'ruf fevt olanların metrûkâtları ma'rifet-i şer'le zabt ve sûk-ı sultânîde fûruht ve hâsıl olan nukudunu cânib-i beytü'l-mal için defter müfredâtıyla 'amire tarafından göndermeğe mübâderet ve beher (...) hâl sükkân ve rahatlarına bâis hidmet-i müstahsene vücûda getürmeğe mecdü sâ'î olub mûceb-i mektûbla âmil olasız tahfîren gurre-i şehir-i muharremi'l-haram sene 'ısrin mieteyn ve elf

(1 M 1220/1 Nisan 1805)

Yeniçeri Ağası Halil

30/2 Viranşehir voyvodasından Taraklıborlu kazâsı vergilerinin toplanmasının istenmesi

Bâis-i terkîm-i defter oldur ki

İşbu bin iki yüz on dokuz senesine mahsûben martı i'tibariyle hâlen livâ-i Viranşehir voyvodası olan 'inâyetlü ağa-yı zî-şân hazretlerine ta'yin ve tahsîs kılınan bâ-buyuruldu emr-i uslûp ve mûmzâ pusula mûcebince Taraklıborlu kazâsı ahâlîlerinin üzerlerine edâsı lâzım gelen mâl-ı maktu' yedi yüz seksen dört kuruş ve ber-mu'tad-ı kadîm ma'îşet iki yüz yigirmi bir kuruş ve ber-mu'tad-ı kadîm ikrâmiye iki bin yigirmi beş kuruş ve harc-ı bâb kırk beş kuruş cem'an üç bin yetmiş beş kuruş ve mesârif-i kazâdan şevvâl guresinden serdâr mektûbu câizesi ma'a hidmet yüz yigirmi kuruş fermân sûreti getürene hidmet altmış kuruş ibka' buyuruldu getürene hidmet elli kuruş Uzun Ahmed Konakçı tezkiresi getürdükde virilen yigirmi kuruş yave (?) buyuruldu getürene virilen seksen kuruş def'a muharrem senesinde serdâr mektûbu câizesi mâ-hidmet yüz yigirmi kuruş maktu'u buyuruldu getürene hidmet elli kuruş kapu harcı elli kuruş bi'l-fiil kethudası ma'rifetiyle (?) hanlarda vesâir konaklarda yüz altmış yedi süvârinin konak masrafı iki yüz elli bir buçuk kuruş Salih Ağa yediyle virilen kırk sekiz 'aded menzil bâr-gîr ücretleri doksan altı kuruş Enderûn ağası Arab'ın süvar olduğu sekiz 'aded menzil bâr-gîri ücreti on altı kuruş Kantarcıoğlunun menziline telef olan bâr-gîrin kıymeti elli kuruş Kıran karyesinin menziline telef olan üç 'aded bâr-gîr kıymeti yüz elli kuruş Bulak karyesinin menziline telef olan bâr-gîr

kıymeti elli kuruş Yazı karyesinin menzilinde telef olan bâr-gîr kıymeti elli kuruş Bulak karyesinde Kulağuzlara elden virilen otuz kuruş ağa hazretlerinin teşriflerinden beru kal'ada hizmet idenler elli kuruş şehir kethudasına ücret otuz kuruş Çiftlik-i 'ulvi ve Kötez (?) karyelerine imdâdiye yigirmi beş kuruş Bostanbükü karyesine imdad yigirmi kuruş harc-ı defter ve i'lâmât sekiz yüz kuruş kâtibiye on beş kuruş huddâmiyye altmış kuruş hâkim efendinin İbrahim'e on kuruş muhızıriyye on kuruş bu mebâliğe tahsîl-dâriye sekiz yüz kuruş min-haysü'l-mecmu' altı bin yüz otuz sekiz buçuk kuruşa bâliğ olub cümle ma'rifet ve mağrifet-i şer'le kazâ-i mezbûrda olan mevcûd yüz yetmiş üç 'aded hâneleri üzerlerine tevzi' olunduk da beher hâneye otuz beşer buçuk kuruş işâbet itmekle yerlü yerinden li-ecli't-tahsîl tahsîl-dârı olan ağa hazretleri yedine virilen defterdir bervech-i 'ati zikr ve beyân olunur

Hurrîre fi 21 Z sene 1219 (23 Mart 1805)

Mahalle-i Babasultân (hâne 4)	Mahalle-i Çavuş (hâne 3)	Mahalle-i Câmî'i Kebir ma'a Zimmîyân (hâne 6)	Mahalle-i Hüseyin Kethuda (hâne 1 buçuk)	Mahalle-i Zimmîyân Kıran (hâne 12 buçuk)	Mahalle-i Çeşme (hâne 1)
Mahalle-i Hacıbeğli (hâne buçuk)	Mahalle-i Hacı Evhad (hâne buçuk)	Mahalle-i Tekye (hâne buçuk rubu' 1)	Mahalle-i Kavak (hâne 1)	Mahalle-i Kara Ali (hâne 5)	Mahalle-i Hacı Durmuş (hâne 1)
Mahalle-i Hacı Halil (hâne 1 buçuk rubu' 1)	Mahalle-i Kal'a (hâne buçuk)	Mahalle-i Müslüman Kıran (hâne buçuk)	Mahalle-i Müslüman Bolad (hâne buçuk)	Mahalle-i Zimmîyân Bolat (hâne 3 buçuk)	Karye-i Bağlarbaşı (hâne 1 rubu' 1)
Karye-i Tokatlı (hâne 1)	Karye-i Ğayza (hâne 2)	Karye-i Dâne-i 'ulvi (hâne 2)	Karye-i Dâne-i süfli (hâne 3)	Karye-i Susandık (hâne 1 rubu' 1)	Karye-i Ağaçkilise (hâne 4 buçuk)
Karye-i Kozcığaz (hâne buçuk)	Karye-i Kirpe (hâne 4)	Karye-i Çiflik-i 'ulvi (hâne 2)	Karye-i Ketten (hâne 1)	Karye-i Çiftlik-i süfli (hâne 4)	Karye-i Zimmîyân Yazı (hâne 10)
Karye-i Müslüman Yazı (hâne 9buçuk)	Karye-i Konarı (hâne 11)	Karye-i Sırçalı (hâne 1 buçuk)	Karye-i Yâcı (hâne buçuk rubu' 1)	Karye-i Oğlanvıran (hâne 1)	Karye-i Sorguncuk (hâne rubu' 1)

Karye-i Çomakviran (hâne rubu' 1)	Karye-i Mâğol (hâne buçuk)	Karye-i Değirmencik (hâne 1)	Karye-i Alınviran (hâne 3)	Karye-i Pelidviran (hâne 2 rubu' 1)	Karye-i Sakaralan (hâne 1)
Karye-i Karapınar (hâne 1 buçuk rubu' 1)	Karye-i Akviran (hâne 2 buçuk)	Karye-i Kadıbükü (hâne 4)	Karye-i Çıraklar (hâne buçuk rubu' 1)	Karye-i Sarıyaz (hâne 1 rubu' 1)	Karye-i İlbarıt (hâne 2 rubu' 1)
Karye-i Çerçin (hâne 3)	Karye-i Kozyaka (hâne 2)	Karye-i Bürnük (hâne 5)	Karye-i Kızılcaviran- ı 'ulvi (hâne 3 rubu' 1)	Karye-i Kızılcaviran- ı süfli (hâne 2 rubu' 1)	Karye-i Karıt (hâne 5)
Karye-i Bostanbükü (hâne 2 rubu' 1)	Karye-i Melisa (hâne 3)	Karye-i Kapullu (hâne 6 buçuk)	Karye-i Başköy (hâne 2 buçuk)	Karye-i Kulağuzlar (hâne 4)	Karye Bulak (hâne 10)

Ba'de't-tashîh yüz yetmiş üç 'aded hâne üzerine tevzi' olunan mebağlığden otuz beşer buçuk kuruş iktizâ eylediği bu mahalle şerh şûd

Hurrire haze't-defter bi-ma'rifeti'l-ahâlî bi-hattî'l-fakir ileyhi 'azze şânühü Hâfız İbrahim el-Mevle'l-hilâfe bî-Kazâ-i Taraklıborlu

Ufiye anhü

31. Sayfa

31/1 Za'feranbolu kadısı ve Viranşehir voyvodasına Za'feranbolu kazâsında Kozyakası isimli köyde ikamet eden Hüseyin Efendi'nin servet sâhibi ve zengin olduğu ihbâr olunduğu için araştırılması

Kıdvetü'l-kuzât ve'l-hukkâm ve ma'denü'l-fazl-ı ve'l-keâm mevlânâ Za'feranbolu kadısı zîde fazlühü ve kıdvetü'l-emâcid-i ve'l-a'yân Viranşehir voyvodası ve zikr-i muhalledâtda cânib-i mîrîçün zabtına me'mûr kılınan sadrâzam mektûbcusu hulefâsından Seyyid Mustafa zîde mecdühûmâ tevki'-i ref-'i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lum ola ki Za'feranbolu kazâsında Kozyakası karyesi sükkânından Hüseyin Efendi nâm kimesne ru'yet idüb ashâb-ı servet ve yesârdan olduğu ihbâr olmağla sen ki mübâşir mûmâileyhsin müteveffâ-i merkumûn sancak muhasebe defterinde (?) marifetinle cânib-i mîrîçün zabt ve tahrîr ve memhûr ve mümzî defter-i hüccet eserinin ve irsâl (...) masrûfuna Devlet-i Aliyyem ta'alluk itmekle imdi muktezâ-yı me'mûriyetin üzre seri'an mahalline vardık da müteveffâ-yı merkumûn bi'l-cümle

muhallefât (?) ve emvâl ve eşyâ ve nukud ve muhallefâtı hakkında ve hayvanât ve hubûbât ve akar ve (...) ve'l-hâsıl asl-ı mal ve zuhûra olunur hasb-i ve ta'bir ve nâtık (...) hırkaya mâlik ise bir haşek ve bir habbesi hârice ve mektûb (?) cümlesi ma'rifet-i şer' voyvoda-i mûmâileyh ma'rifetiyle ve ma'rifeti ve mübâşirliğine tâhârri ve tecessüs eyleye derkâr zâhire ve cânib-i mîrîçün zabt ve tahrîr ve nukud-ı mevcûdesiyle memhûr ve tahrîri (?) muhallefât defterini der-saâdetime irsâl ve sen anda tevakkuf ve ba'dehû tevcîhiyle emrim olur ise ol vechile 'amel ve hareket ve müteveffâ-yı merkum ashâb-ı servet ve yesârdan olunub kendüsünde külliyetlü mal müctemi' olduğunda şüphe olmayub bu bâbda tama'-ı hâma ma'îşet (?) veyahut hatıra ve gönüle ri'âyet ile müteveffânın emvâlinden bir nesnesi mektûm ve mestûr kaldığı iktizâsı olunur ise bir dürlü cevaba kadir olamayub vehamet olacağını muhakkak bilüb âna göre 'amel ve hareket ikmâl-ı fermân olmağın me'mûruna hâvî işbu fermân-ı âlî-şân ısdâr ve 'itâ olunmuşdur imdi müteveffâ-yı merkumûn bi'l-cümle muhallefâtı emvâl ve eşyâ ve nukud (...) ve hubûbât ve hayvanât ve akar (...) ve'l-hâsıl hiç mal itlâk olunur habs ta'yin ve nâtık ve kıyâfet her neye mâlik ise haşek (?) ve bir habbesi hârice ve mektûb velisi (?) tarafından cümlesini fermûde-i hümâyûnum üzre cânib-i mîrîçün zabt ve tahrîr ve nukud-ı mevcûdesiyle defterini dersaâdetime irsâl ve sen anda tevakkuf ve ba'dehû her ne vechile emrim olur ise ol vechile 'amel ve hareket ve hilâf-ı emrim vehamet olmakdan mücânebet birle icrâsı mübâşir ihtimâm-ı hareket eyleyesiz ve sen ki voyvoda-i mûmâileyh ve sen dahi müceb-i emr-i şerîfimle 'amel ve hareket eyleyesin merkumûn ihrâcı husûsuna mübâşir-i mûmâileyhe el-vücûh mu'avenet ve hilâfından mübâderet eylemek bâbında fermân-ı âlî-şânım sadır olmuşdur buyurdum ki vardık da bu vech-i meşrûh üzre sudûr işbu emrim 'amel eyleyesiz mazmûn-ı münîfi birle âmil olub hilâfından hazer eyleyesin şöyle bilesiz eylemeyeler (?) fî sene 'ışrin ve mieteyn ve elf mücebince mektûb-ı sadr-ı âlî vârid olmuşdur (Sene 1220/1805-1806)

Kostantiniyye Mahrûse (Mahmiye ?) Temmet

31/2 Za'feranborlu kazâsından Anadolu vâlisinin payına düşen hissenin gönderilmesi

Şeri'at şî'ar Za'feranborlu kadısı fazîletlü efendi zîde fazlühû ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve vücûh-ı memleket ve erbâb-ı sancak ve kâr-ı ezmûde iş erleri zîde't-mekadiruhüm inhâ olunur ki bin iki yüz on dokuz senesine mahsûben hâlen Anadolu vâlisi vezîr-i rûşen zamir efendimiz bâ-fermân-ı âlî ta'yin ve tahsîs kılınan taksit-i evvel ve rûz-ı kasımdan rûz-ı hızıra gelince müctemi'a olan mesârif-i sancak ve

mürûr ve ‘ubur iden hıdamât-ı Devlet-i Aliyye mübâşiranları hizmetleri ve eyyâm-ı meks mübâşiran mesârif ve mesârif-i sâire bu def‘a cümle vücûhât-ı sancak ittifâkı ve ittihâdıyla Viranşehir mahkemesine ta‘dil ve tesviye şürûtunca uhde-i mezbûrun hâvî olduğu kazâlarına tevzi‘ ve taksîm olunduk da kazânız hissesine isâbet iden malı gönderilen memhûr pusula-i şer‘iyye nâtik ve ber-mûceb-i pusulamız ma‘a harc-ı bâb cümle ittifâk ve ittihâdıyla beyne’l-ahâlî tevzi‘ ve taksîm eylemeniz bâbında işbu buyuruldu tahrîr ve ısdâr ve zîde kadruhû tahsîl-dâr ta‘yin ve irsâl olunmuşdur bi-mennihi teâlâ vusûlünde tahsîl-dâr mûmâileyh ma‘rifetiyle mâl-ı mezkûru ittifâk-ı ‘ârâ beyne’l-âhâlî ma‘rifet-i şer‘le tevzi‘ ve taksîm ve kabzına me’mûra tamâmen ve kâmilen tahsîl birle edâ ve teslîm olunmasına dikkat ve avk-ı te’hîr ile ta‘tîl-i mâl-ı mîri olmakdan mübâadet ve ber-mûcebi buyuruldu ‘amel ve hareket eyleyesiz deyü

Fî 19 S 1220 (19 Mayıs 1805)

(İmza) Nâmegahû es-Seyyid İbrahim Silâh-şôr-i Hâssa Voyvoda-i Viranşehir

31/3 Za‘feranborlu kazâsının Anadolu vâilîğine gönderilecek vergilerin köylerden toplanması

Kazâ-i Borlu

Kuruş

9061 Mâl-ı taksid-i evvel ve mesârifât-ı sancak

0045 Harc-ı bâb ber-mu‘tad-ı kadîm

9106 (Toplam)

Bâis-i tahrîr defter oldur ki

İşbu bin iki yüz on dokuz senesine mahsûben bâ-emr-i âlî hâlen Anadolu vâilîsi vezîr-i Aristo tedbir hazretlerine tahsîs kılınan taksid-i evvel malı ve sene-i mezbûrun rûz-ı kasımından yigirmi senesi rûz-ı hızırına gelince müctemi‘a olan mesârifât-ı sancak ve mesârifât-ı sâireden Viranşehir mahkemesinden muhrac mûmzî mahdum pusula mûcebince ve hâlen Viran(şehir) voyvodası ‘inâyetlü ağa-yı zî-şân hazretlerinin buyuruldu âlileri mûcebince Za‘feranborlu kazâsı ahâlîlerinin üzerlerine edâsı lâzım gelen mâl-ı taksit-i evvel dokuz bin altmış bir kuruş ve harc-ı bâb ber-mu‘tad kırk beş kuruş ve bâ-emr-i âlî edâ olunan kalyoncu bedeliyesi dokuz yüz kuruş ve mart maktu‘unun istîcâliye buyuruldusu getürene kırk kuruş ve asker için buyuruldu getürene yigirmi kuruş asker mu‘afına gelen adama hizmet otuz kuruş İncekaraoğlu asker için geldikde virilen otuz kuruş i‘lamlar için gelen adama yigirmi beş kuruş bâ-emr-i âlî harîr maddesine gelen hasekiye yedi yüz kuruş bu def‘a taksit buyuruldusu

getirene hidmet altmış beş kuruş bu mebâliğin isticâliyesi kırk kuruş harc-ı bâb elli kuruş buyuruldu harcı on kuruş bu def'a tertîb olunan menzil bâr-gîrlerinin mesârifâtı bir buçuk mahiye yüz seksen üç kuruş Yazı karyesinden Osman Efendi'nin menziline telef olan bâr-gîr kıymeti yüz kuruş Bulak karyesinin menziline telef olan katır kıymeti yüz kuruş Dâna karyesinde menzilde telef olan katır kıymeti yüz kuruş Kıranköy'den Bıçakcıoğullarının menziline telef olan bâr-gîr kıymeti bin kuruş Süleyman Alemdâr'ın kırk gün meksi (?) olan mesârifâtı yüz otuz beş kuruş mezbûrun konak olduğu Karnıkaba oğlu Bekir Ağa'ya otuz kuruş Subaşı Salih Ağa'nın mürûr 'ubur idenlere eylediği mesârif iki yüz kuruş şehir kethudasına ücret yigirmi kuruş Ağaçkilise'de Murâd oğlunun mesârifi yigirmi beş kuruş Çiftlik-i 'ulvi karyesine i'ane yigirmi kuruş Bostanbükü karyesine i'ane yigirmi mukaddem Çiçen (Çerçin ?) bâr-gîrlerine virilen şa'îr on dört kuruş Nizâm-ı Cedîd askeri ihrâcına gelen bölük başıları ve Alemdârına ve vâlî-yi memleket hazretleri tarafından me'mûr-ı enderûn ağasına cümle hidmet yüz elli kuruş Çavuş mahallesine i'ane on beş kuruş tahsîl-dâriye sekiz yüz elli kuruş harc-ı defter ve i'lâmat yedi yüz elli kuruş kâtibiyeye on beş kuruş huddâmiyye altmış kuruş hâkim efendinin İbrahim yigirmi beş muhziriyeye on beş kuruş min-haysül-mecmu' on üç bin dokuz yüz on sekiz kuruşa bâliğ olub cümle ahâlî ma'rifeti ve bâ-ma'rifet-i şer' ve tahsîl-dâr kılınmış olan ağa hazretlerinin ittihâdı ile kazâ-yı mezbûrun olan mevcûd yüz yetmiş üç 'aded hâneler üzerine tevzi' olunduk da beher hâneye seksen buçuk kuruş isâbet idüb li-ecli't-tahsîl tahsîl-dârı olan Salih Ağa yedine virilen mûmzî defterdir bervech-i 'âti zikr olunur

Fî 26 S sene 1220 (26 Mayıs 1805)

32. Sayfa

31/3'ün devamı 32/1

Mahalle-i Babasultân (hâne 4)	Mahalle-i Çavuş (hâne 3)	Mahalle-i Câmi'i Kebir ma'a Zimmîyân (hâne 6)	Mahalle-i Hüseyin Kethuda (hâne 1 buçuk)	Mahalle-i Zimmîyân Kıran (hâne 12 buçuk)	Mahalle-i Çeşme (hâne 1)
Mahalle-i Hacıbeğli (hâne buçuk)	Mahalle-i Hacı Evhad (hâne buçuk)	Mahalle-i Tekye (hâne buçuk rubu' 1)	Mahalle-i Kavak (hâne 1)	Mahalle-i Kara Ali (hâne 5)	Mahalle-i Hacı Durmuş (hâne 1)

Mahalle-i Hacı Halil (hâne 1 buçuk rubu' 1)	Mahalle-i Kal'a (hâne buçuk)	Mahalle-i Müslüman Kıran (hâne buçuk)	Mahalle-i Zimmîyân Bolat (hâne 3 buçuk)	Mahalle-i Müslüman Bolat (hâne buçuk)	Karye-i Bağlarbaşı (hâne 1 rubu' 1)
Karye-i Tokatlı (hâne 1)	Karye-i Ğayza (hâne 2)	Karye-i Dâna 'ulvi (hâne 2)	Karye-i Dâna süfli (hâne 3)	Karye-i Susandık (rubu' 1)	Karye-i Ağaçkilise (hâne 4 buçuk)
Karye-i Kozcıgaz (hâne buçuk)	Karye-i Kirpe (hâne 4)	Karye-i Çiftlik-i 'ulvi (hâne 2)	Karye-i Keten (hâne 1)	Karye-i Çiftlik-i süfli (hâne 4)	Karye-i Zimmîyân Yazı (hâne 10)
Karye-i Müslüman Yazı (hâne 9 buçuk)	Karye-i Konarı (hâne 11)	Karye-i Sırçalı (hâne 1 buçuk)	Karye-i Yacı (hâne buçuk rubu' 1)	Karye-i Oğlanvıran (hâne 1)	Karye-i Sorguncuk (hâne rubu' 1)
Karye-i Çomakvıran (hâne rubu' 1)	Karye-i Mâğol (hâne buçuk)	Karye-i Değirmencik (hâne 1)	Karye-i Alınvıran (hâne 3)	Karye-i Pelidvıran (hâne 2 rubu' 1)	Karye-i Sakaralan (hâne 1)
Karye-i Karapınar (hâne 1 buçuk rubu' 1)	Karye-i Akvıran (hâne 2 buçuk)	Karye-i Kadıbükü (hâne 4)	Karye-i Çıraklar (hâne buçuk rubu' 1)	Karye-i Sarıyan (hâne 1 rubu' 1)	Karye-i İlbarıt (hâne 2 rubu' 1)
Karye-i Çerçin (hâne 3)	Karye-i Kozyaka (hâne 2)	Karye-i Bürnük (hâne 5)	Karye-i Kızılcavıran-ı 'ulvi (hâne 3 rubu' 1)	Karye-i Kızılcavıran-ı süfli (hâne 2 rubu' 1)	Karye-i Kartı (hâne 5)
Karye-i Bostanbükü (hâne 2 rubu' 1)	Karye-i Melisa (hâne 3)	Karye-i Kapullu (hâne 6 buçuk)	Karye-i Başköy (hâne 2 buçuk)	Karye-i Kulavızlar (hâne 4 ?)	Karye-i Bulak (hâne 10)

32/2 Niksar kadılığına gönderilen zimmet ehli ve gayr-i müslim ileri gelenlerinin emniyetlerine ihtimam gösterilmesi

Kıdvetü'l-kuzât ve'l-hukkâm ma'denü'l-fazlı ve'l-keîâm mevlânâ Niksar kadısı zîde fazluhû ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân a'yân vesâir zâbitân zîde kadruhûm tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lum ola ki i'mâr-ı bilâd ve emsar âsâyîş-i ra'iyet husûsuna mevkuf olduğu bedidâr ve bu merâmın husûlü ve veditullah olan fukarâ'-yı ra'iyetin istimâlet ve emniyetlerine ve metropolid ve piskoposların vechen mine'l-vücûh rencîde ve remîde olunmayub esbâb-ı rahat ve âsâyîşlerinin istikmâline menût olduğu ve bu emr-i ehemme ihtimâm ve dikkat vülât ve hakkâmın lâzime-i zimmet ve muktezâ-yı me'mûriyetlerinden idüğü bedîhî ve âşikâr iken bir müddetden beru vülât ve hakkâm vesâirleri taraflarından bu husûslara 'adem-i ihtimâm ve dikkat ve mugayir-i rızâ-yı şahânem feth-i hâkanîden beru bâ-berât-ı şerîfe nail oldukları imtiyâzât-ı atikaya münafi ve mugayir evza' ve harekâta ibtidâr ile tenfir-i kulüb ra'iyete tasaddi birle gerek metropolidin ve piskoposların ve gerek tevabi-i olan kazâ ve kasabat ve kurâda mütevattın re'ayâ fukarâ'sına dahi hilâf-ı şeri'at-i garrâ' ve mugayir-i rızâ günâ gün rencîde ve emvâlî mîriyyeye ve rüsûmât-ı mukannene tahsîli siyâkında virile gelen buyuruldu ve mürâsele zımnında akçe talebiyle tecrîm ve ta'rim ve mürd olan ruhbânların emlâk-i metrûkelerinin zabtına ve manastırlarının emlâklerine müdâhale ve ta'arruz ve vaz'iyet misillû harekete vesâir güne bida' ve mezâlim ile âzürde ve rencîdeye ibtidâ eyledikleri ve bu hâlet re'ayâ fukarâ'sının perîşânlıklarına bâis olduğu bu def'a bi'l-ihbâr vâsıl-ı samî'a-i şahânem olub memâlik-i İslâmiye'de mutavattın cizye güzâr sunıf-ı ra'iyetin kâffe-i mezâlim ve taaddîyatdan himâyet ve sînâyet ve refâh-ı hâl ve ârâmîş-i bâllerine müstevcib olur esbâb-ı vesâilin istikmâli ne mertebelerde matlûb-ı kat'ı dâverânem olduğu müstağni ta'rif ve iş'ar olunmakdan nâşi siz ki mevlânâ ve a'yân vesâir mûmâileyhimsiz fî mâba'd Niksar kazâsında mütemekkin olan metropolidin yedinde olan berât-ı şerîfemde mesdur şerayita riayet ile bilâ emr-i şerîf ihzâr ve habs teklîfi ve cihât-ı sâire ile rencîde ve remîde olunmayub ber-mûceb-i şerâit-i berât himâyet ve sînâyetlerine ve gerek metropolidin ve gerek tevâbii olan mahallerde mütevattın neferât-ı ra'iyete bîvechin bir güne tekdîr ve rencîde ve mürd olan ruhbânlarının emlâk-i metrûkelerine ve manastırlarının emlâkine ta'arruz ve emvâl-i mîriyyeye ve rüsûmât-ı mukannene tahsîli siyâkında virile gelen buyuruldu ve mürâsele zımnında nesne talebiyle tecrîm ta'rim olunmayub bi'l-vücûh himâyet ve sînâyet ve tahsîl-i âsâyîş ve emniyetleri husûsuna bi'l-ittifâk kemâl-i

ihitimâm ve dikkat ve bundan sonra dahi münâfi-i fermân ve rızâ o makule etvâra mütesaddi olanlar hakkında ateşi ‘ıkab-ı mülükânem müşte‘il olacak ve eşeddü ‘ukubetle te’dîb olunacakları meczûm olmağla o makûlelerin gûş-i hoşlarına gereği gibi ifâya mübâderet olunmak fermânım olmağın tenbîhen ve ikdâmen ve te’kîden ve ihtimâmen mahsûsan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve (boş) ile irsâl olunmuşdur imdi âsâyış-i ahvâl-i ra‘iyyete dikkat sebep-i imâret-i memleket ve lâzım-ı merâsim-i nısfet ve ‘adaletden olmağla fîmâba‘d kazâ-yı mezbûre metropolidinin yedinde olan berât-ı şerîfimde mûnderic şerayita ri‘ayet birle bilâ emr-i şerîf ihzâr ve habs teklîfi ve cihât-ı sâire ile rencîde ve remîde olunmayub ber-mûceb-i şürût-ı berât himâyet ve sînâyet ve reâyâ-yı mersûme dahi tekdîr ve rencîde ve ruhbânlarının emlâki metrûkelerine ve manastırlarının emlâkine bir vechile ta‘arruz ve emvâl-i mîriyye ve rûsûmât-ı mukannene tahsîli siyâkında virile gelen buyuruldu ve mürâsele zımnında nesne mütâlebesiyle tecrîm ve ta‘rim olunmayub himâyet ve sînâyet ve tahsîl-i âsâyış ve emniyet ve irâha ve istimâetleri husûsuna bi’l-ittihâd mezîd-i i‘tina ve dikkat olunmak matlûb-ı kat‘ pâdişâhânem idüğü ve ba‘de’z-zin hilâf-ı şeri‘at-i garrâ’ ve münâfi-i emir ve rızâ taaddî ve rencîde misillû vaz‘ u hâlet vuku‘a gelmek lâzım gelür ise mütecâsir olanların lâzım gelen te’dîbleri icrâsına dakika fevt olunmayacak siz ki mevlânâ vesâir mûmâileyhimsiz ma‘lumunuz oldukda bervech-i meşrûh ‘amel ve hareket işbu emr-i şerîfim sicill-i mahfûza kayd ve Metropolid Sifor’un yedinde ibka’ birle mûceb ve muktezâsını icrâyâ ve istihsâl-ı esbâb-ı refâhiyet-i fukarâ’-yı ra‘iyyet ve i‘mâr-ı memleket bi’l-ittifâk ikdam ve dikkat zinhâr ve zinhâr hilâf-ı vaz‘-ı tecvîzden gayete’l-gaye tehâşî ve mücânebet olmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sadır olmuşdur buyurdum ki (boş) vusûl bulduk da bu bâbda vech-i meşrûh üzre şerefyâfte-i sudûr olan fermân-ı vâcibü’l-ittiba‘ ve lâzımü’l-imtisâlimin mazmûn-ı ita‘at makrûnuyla ‘amel ve hareket ve hilâfindan be-gayet tevakki ve mücânebet eylesiz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerîfeye i‘timâd kılınız

Fî evâili-i rebî‘i’l-evvel sene 1219 (Ra başları 1219/Haziran ortaları 1804)

Vasale ileyna fî 10 Ra sene 1220 (8 Haziran 1805)

Kostantiniyye-i Mahrûse

33. Sayfa

33/1 Za'feranborlu'dan mâl-ı nüzûl ve avâriz vergilerinin toplanması

Şeri'at şî'ar Za'feranborlu kadısı fazîletlü efendi zîde fazluhû ve mefâhiru'l-emâsil-i ve'l-akrân ve iş erleri zîde kadruhûm inhâ olunur ki işbu bin iki yüz yigirmi senesine mahsûben bâ-fermân-ı âlî ve sûret-i defter-i hâkanî üzerlerine edâsı lâzım gelen mâl-ı nüzûl ve 'avâriz emvâlinin tahsîli vakti hulûl itmekden nâşi bu defa gönderilen memhûr pusula mücebince mâl-ı mezkûru cümle ittifâk ve mağrifeti şer'le beyne'l-ahâlî tevzi' ve taksîm eylemeniz bâbında işbu buyuruldu tahrîr ve ısdâr ve (boş) zîde kadruhû tahsîl-dâr ta'yin ve irsâl olunmuşdur bi-mennihi teâlâ vusûlünde emvâl-i mîri mezkûru ber-müceb-i pusula-i memhûr tevzi' ve taksîm ve yerlü yerinden tahsîl-dâr-ı mûmâileyh ma'rifetiyle cem' ve tahsîl olunmasına ihtimâm ve dikkat ve avk ve te'hîr misillû hâlât vuku'undan mübâadet ve ber-müceb-i buyuruldu 'amel ve hareket eyleyesiz deyü

(İmza) es-Seyyid İbrahim Silâh-şôr-i Hâssa Voyvoda-i Viranşehir

33/2 Viranşehir voyvodasının Taraklıborlu ahâlîsinden vergileri toplaması

Kazâ-i Za'feranborlu

Kuruş

4798 Mâl-ı nüzûl ve 'avâriz ma'a ma'îşet ve harc-ı bâb

Yalnız dört bin yedi yüz doksan sekiz kuruşdur

Fî 15 Ra sene 1220 (13 Haziran 1805)

Bâis-i tahrîr-i defter oldur ki

İşbu bin iki yüz yigirmi senesine mahsûben bâ-emr-i âlî ve sûret-i defter-i hâkanî ve hâlen Viranşehir voyvodası inayetlü ağa-yı âlî-şân hazretlerinin buyuruldu-ı âlîleri ve ber-müceb-i pusula-i memhûr Taraklıborlu kazâsı ahâlîlerinin üzerlerine edâsı lâzım gelen asl-ı mâl-ı nüzûl ve 'avâriz ma'a ma'îşet ve harc-ı bâb dört bin yedi yüz doksan sekiz kuruş ve kazâ-i mezbûrun mesârifâtından bu def'a buyuruldu getürene virilen hidmet elli kuruş buyuruldu harcı on kuruş isticâliyesi otuz beş kuruş harc-ı bâb elli kuruş menzil bâr-gîrlerinin tarih-i vakte gelince olan mesârifâtı yüz altmış sekiz kuruş mukaddem mâl-ı mîrîçün gelen Kara Mehmed'e virilen kırk kuruş mîr-âhûr Ali Ağa'ya virilen on beş kuruş Tüfenkçi Deli Ali'ye virilen on kuruş irâd-ı cedîd bölük başısı ile gelen tüfenkçiye yigirmi beş kuruş bölük başının kendüye virilen otuz kuruş yanında adamı tüfenkçiye virilen yigirmi kuruş asker için gelen tüfenkçiye virilen yigirmi kuruş

Devletlü Yusuf Paşa Efendimize zahîre cem'ine tezkire getürene virilen yigirmi kuruş İnce Kara oğluna virilen on beş kuruş beş 'aded menzil bâr-gîr kirâsı yedi buçuk kuruş cümle mağrifetiyle bundan akdem mürûr u 'ubur iden menzil için tedârük olunan on üç 'aded menzil bâr-gîrleri yekün kıymetleri bin üç yüz elli beş kuruş bundan akdem Kıran karyesinin menziline telef olan bâr-gîr kıymeti elli kuruş Karnıkabaoğlu Bekir Ağa'ya on beş kuruş Çiftlik-i 'ulvi ve Kôtez (Ketez, Keten ?) karyelerine i'ane yigirmi kuruş Bostanbükü karyesine i'ane on beş kuruş şehir kethudasına ücret yigirmi beş kuruş altı mâh işlemiş mahkeme kirâsı altmış kuruş menzil bâr-gîrlere ba'de't-tevzi' olunacak mesârifât için bu def'a vaz'olunan yüz yetmiş üç kuruş bu mebâliğa tahsîl-dâriye yedi yüz elli kuruş harc-ı defter ma'a i'lâmât müctemi'a altı yüz elli kuruş kâtibiye on kuruş İbrahim'e on beş kuruş huddâmiyye elli kuruş muhzırıyye on min-haysü'l-mecmu' sekiz bin beş yüz otuz iki buçuk kuruşa bâliğ olub cümle ma'rifeti ve bâ-ma'rifet-i şer' kazâ-i mezbûrun el'ân mevcûd yüzyetmiş üç 'aded hâneler üzerine tevzi' olunduk da beher hâneye kırk dokuz buçuk kuruş isâbet itmekle meblağ-ı mezbûru li-ecli't-tahsîl tahsîl-dârı olan Saâdetlü Salih Efendi Hazretleri yediyle virilen defterdir ki bervech-i âti zikr olunur

Hurrîre fî 30 (20 ?) Ra sene 1220 (28 (18 ?) Haziran 1805)

Mahalle-i Babasultân (hâne 4)	Mahalle-i Çavuş (hâne 3)	Mahalle-i Câmî'i Kebir ma'a Zimmîyân (hâne 6)	Mahalle-i Hüseyin Kethuda (hâne 1 buçuk)	Mahalle-i Zimmîyân Kıran (hâne 12 buçuk)	Mahalle-i Çeşme (hâne 1)
Mahalle-i Hacı Beğli (hâne buçuk)	Mahalle-i Hacı Evhad (hâne buçuk)	Mahalle-i Tekye (hâne buçuk rubu' 1)	Mahalle-i Kavak (hâne 1)	Mahalle-i Kara Ali (hâne 5)	Mahalle-i Hacı Durmuş (hâne 1)
Mahalle-i Hacı Halil (hâne 1 buçuk rubu' 1)	Mahalle-i Kal'a (hâne buçuk)	Mahalle-i Müslüman Kıran (hâne buçuk)	Mahalle-i Zimmîyân Bolat (hâne 3 buçuk)	Mahalle-i Müslüman Bolat (hâne buçuk)	Karye-i Bağlarbaşı (hâne 1 rubu' 1)
Karye-i Tokatlı (hâne 1)	Karye-i Ğayza (hâne 2)	Karye-i Dânâ-i 'ulvi (hâne 2)	Karye-i Dânâ-i süfli (hâne 3)	Karye-i Susandık (hâne (rubu' 1))	Karye-i Ağaçkilise (hâne 4 buçuk)

Karye-i Kozcığaz (?) (hâne buçuk)	Karye-i Kirpe (hâne 4)	Karye-i Çiftlik-i 'ulvi (hâne 2)	Karye-i Keten (hâne 1)	Karye-i Çiftlik-i süfli (hâne 4)	Karye-i Zimmîyân Yazı (hâne 10)
Karye-i Müslüman Yazı (hâne 9 buçuk)	Karye-i Konarı (hâne 11)	Karye-i Sırçalı (hâne 1 buçuk)	Karye-i Yacı (hâne buçuk rubu' 1)	Karye-i Oğlanviran (hâne 1)	Karye-i Sorguncuk (hâne rubu' 1)
Karye-i Çomakviran (hâne rubu' 1)	Karye-i Mâğol (hâne buçuk)	Karye-i Değirmencik (hâne 1)	Karye-i Alınviran (hâne 3)	Karye-i Pelidviran (hâne 2 rubu' 1)	Karye-i Sakaralan (hâne 1)
Karye-i Karabinâr (hâne 1 buçuk rubu' 1)	Karye-i Akviran (hâne 2 buçuk)	Karye-i Kadıbükü (hâne 4)	Karye-i Çıraklar (hâne buçuk rubu' 1)	Karye-i Sarıyan (hâne 1 rubu' 1)	Karye-i İlbarıt (hâne 2 rubu' 1)
Karye-i Çerçin (hâne 3)	Karye-i Kozyaka (hâne 2)	Karye-i Bürnük (hâne 5)	Karye-i Kızılcaviran- ı 'ulvi (hâne 3 rubu' 1)	Karye-i Kızılcaviran- ı süfli (hâne 2 rubu' 1)	Karye-i Karıt (hâne 5)
Karye-i Bostanbükü (hâne 2 rubu' 1)	Karye-i Melisa (hâne 3)	Karye-i Kapullu (hâne 6 buçuk)	Karye-i Başköy (hâne 2 buçuk)	Karye-i Kulağuzlar (hâne 4 dört hânedir)	Karye-i Bulak (hâne 10)

33/4 Et narhı

Kasab esnâflarına cümle ma'rifetiyle virilen narh-ı câridir ki beyân olunur

Fî 3 Ca sene 1220 (30 Temmuz 1805)

Lâhm-ı ganem kıyye 1, para 8	Lâhm-ı bakar kıyye 1, para 6	Ciğer takımıyle para 4	Paça ayak ve baş para 3
---------------------------------	---------------------------------	---------------------------	----------------------------

33/5 1219 Senesine ait kazâlardaki toplanması gereken vergilerin tahsîli

Şeri'at şî'ar Za'feranborlu kadısı fazîletlü efendi hazretleri zîde fazlühû ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân vücûh-ı memleket ve subaşımız zîde kadruhûma inhâ olunur ki işbu bin iki yüz on dokuz senesine mahsûben bâ-fermân-ı âlî 'uhde-i hâlisânemize ihâlê buyurulan livâ-i mezbûra merbud olan kazâlar üzerlerine edâsı lâzım gelen bermu'tâd-ı kadîm cem' ve tahsîl olunan mâl-ı teftiş ve nezâret emvâl-i mîriyelerinin

tahsîl vakti ve zamân-ı hulûl itmekden nâşi emvâl-i mezkûrenin tahsîl için ber-mûceb-i memhûr pusula yalnız kazânız sehmine isâbet iden mâl-ı mezbûr kazânız kurâlarına ma'rifet-i şer' ve ta'yin olunan mübâşir merkum ma'rifeti ve cümle ittifâkları tevzi' ve taksîm ve yerlü yerinden cem' ve tahsîl ve kabzına me'mûre edâ ve teslîm eylemeleriniz bâbında işbu buyuruldu tahrîr ve ısdâr (boş) zîde kadruhû tahsîl-dâr ile irsâl olunmuşdur bi-mennihi teâlâ gerekdir ki emvâl-i mîriyyeyi ma'rifet-i şer' ve ta'yin olunan tahsîl-dâr mûmâileyh ma'rifeti kazâ-i mezbûr kurâlarına tevzi' ve taksîm ve yerlü yerinden cem' ve tahsîl ve kabzına me'mûre edâ ve teslîm olmasına her birleriniz dikkat-i tâm vesâ'î ihtimâm eyleyüb bir güne akdem meblağı mezbûri tamâmen getirilüb teslîm-i hazîne eyleyüb ve muhalefet ve te'hîrden gayetü'l-gaye hazer ve mucanebet ve ber-mûceb-i buyuruldu 'amel ve hareket eyleye deyü Fî 28 Ca sene 1220 (24 Ağustos 1805)

33/6 Buyuruldu gereğince yapılan harcamalar

Yâfte sûret-i buyuruldu mûcebince

Kuruş

365	Mâl-ı nezâret
200	Ma'îşet
600	Teftiş
040	Harc-ı bâb
1205	(Toplam)

Yâfte sûret buyuruldu mûcebince

İşbu sâl-i meymenet-i iştimalde tuğyân iden Tayyar Paşa Hanın cezâ-yı sezâsı mâyebka icrâsı için bâ-hatt-ı hümâyûn-ı mehâbet makrûn ser-asker nasb ve ta'yin buyurulan devletlü 'inâyetlü Erzurum Vâlisi el-Hac Yusuf Paşa Efendimiz Hazretlerinin ma'iyet-i müşîranelerine bâ-fermân-ı âlî me'mûr buyurulan hâliyen Viranşehir Voyvodası Silâh-şôr-i Hâssa el-Hac Ahmed zâde es-Seyyid İbrahim Ağa imtisâlen li-Emrillahî Teâlâ mahalli me'mûresine varub gelince esnâ-yı rah vesâir mahallerde vuku' bulan mesârifâtı ve esnâ-yı muhârebede telef olan esb ve esliha ve ava-i dâd ve ser-asker müşâru'n-ileyh taraflarından hasbe'l-iktizâ tevârüd iden mübâşiran hidmet ve mesârifâtları bu def'a cümle vücûhât ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le 'alâ vechi't-ta'dil Viranşehir mahkemesinde tevzi' ve taksîm olundukda bervech-i bâlâ kazâmız mezbûr sehmine altı bin beş yüz elli kuruş isâbet eylediği kibel-i şer'den pusula olundu

Fî 28 Ca sene 1220 (24 Ağustos 1805)

34. Sayfa**34/1 1219 Senesine ait vergilerin Za'feranborlu'ya düşen payı ve köylere taksîmi**

Bâis-i terkîm-i defter oldur ki

İşbu bin iki yüz on dokuz senesine mahsûben medine-i Za'feranborlu kazâsı ahâlîlerin ber-mu'tad üzerlerine edâsı lâzım gelen mâl-ı teftiş ve nezâret hâlen Viranşehir voyvodası el-Hac Ahmed zâde ağa-yı âlî-şân hazretlerinin buyuruldu-ı âlileri ve ber-mûceb-i memhûr pusula ma'a ma'îşet ve harc-ı bâb bin iki yüz beş kuruş ve bu def'a tuğyân üzre olan Tayyar Paşa'nın tertîb cezâsına ser-asker nasb olunan Devletlü Yusuf Paşa Efendimiz Hazretlerinin ma'iyetlerine ağa-yı mûmâileyh hazretleri bâfermân-ı âlî me'mûr olduğundan nâşi varub gelince olan mesârifâtıdan ve Viranşehir mahkemesinden muhrec memhûr pusula mûcebince kazâ-i mezbûr sehmine isâbet iden altı bin beş yüz elli kuruş ağa-yı mûmâileyh hazretleri ma'iyetiyle medine-i mezbûrdan giden neferâta baş nasb olunan Kara İsmail Salih Ağa yediyle virilen iki yüz dokuz kuruş serdâr mektûbu câizesi Salih Ağa yediyle yüz yigirmi kuruş asker için gelen Bekr'e Salih Ağa yediyle virilen yigirmi beş Hamamlı'ya asker ile giden mazluma Salih Ağa yediyle virilen kahve otuz kuruş Tayyar Paşa'nın firârlarıçün tezkire getüren otuz beş kuruş vürûd idecek isticâliyesi otuz beş kuruş harc-ı bâb elli kuruş buyuruldu harcı on kuruş Konarı karyesinin 'avârızında köprüye merbud sehv olunan kırk kuruş Karnıkabaoğlu Bekir Ağa'ya on beş kuruş Bostanbükü karyesine i'ane yigirmi kuruş Çiftlik-i 'ulvi karyesine i'ane yigirmi kuruş menzil bâr-gîrlerinin tevzi'-i evvelde vaz' olunan meba'liğden ma'ada mesârifleri yüz on kuruş Çavuş mahallesine i'ane on beş kuruş ba'de't-tevzi' menzil bâr-gîrlerinin mesârifçün vaz' olunan yüz yetmiş dokuz kuruş Kızılcaviran divânında Memiş Ağa'nın mesârifî on beş kuruş Ağaçkilise'de Murâd oğlunun mesârifî yigirmi kuruş şehir kethudasına ücret yigirmi beş kuruş tahsîl-dâriye beş yüz elli kuruş harc-ı defter ve i'lâmât beş yüz elli kuruş mahkeme kâtiblerine yigirmi kuruş huddâmiyye kırk kuruş hâkim efendinin İbrahim'e on beş kuruş mahsule on kuruş min-hâysü'l-mecmu on bin otuz dört kuruş bâliğ olub cümle ahâlî ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le kazâ-i mezbûrun el'ân mevcûd yüz yetmiş üç 'aded hâneleri üzerlerine taksîm olunduk da beher hâneye elli sekiz kuruş isâbet itmekle meblağ-ı mezbûru li-ecli't-tahsîl tahsîl-dârı olan Saâdetlü Subaşı Süleyman Ağa yedine virilen defterdir ki zikr olunur Fî 28 Ca sene 1220 (24 Ağustos 1805)

Mahalle-i Babasultân (hâne 4)	Mahalle-i Çavuş (hâne 3)	Mahalle-i Câmî'î Kebir ma'a Zimmîyân (hâne 6)	Mahalle-i Hüseyin Kethuda (hâne 1 buçuk)	Mahalle-i Zimmîyân Kıran (hâne 12 buçuk)	Mahalle-i Çeşme (hâne 1)
Mahalle-i Hacıbeğli (hâne buçuk)	Mahalle-i Hacı Evhad (hâne buçuk)	Mahalle-i Tekye (hâne buçuk rubu' 1)	Mahalle-i Kavak (hâne 1)	Mahalle-i Kara Ali (hâne 5)	Mahalle-i Hacı Durmuş (hâne 1)
Mahalle-i Hacı Halil (hâne 1 buçuk rubu' 1)	Mahalle-i Kal'a (hâne buçuk)	Mahalle-i Müslüman Kıran (hâne buçuk)	Mahalle-i Zimmîyân Bolat (hâne 3 buçuk)	Mahalle-i Müslüman Bolat (hâne buçuk)	Karye-i Bağlarbaşı (hâne 1 rubu' 1)
Karye-i Tokatlı (hâne 1)	Karye-i Ğayza (hâne 2)	Karye-i Dâna-i 'ulvi (hâne 2)	Karye-i Dâna-i süfli (hâne 3)	Karye-i Susandık (rubu' 1)	Karye-i Ağaçkilise (hâne 4 buçuk)
Karye-i Kozcığaz (hâne buçuk)	Karye-i Kirpe (hâne 4)	Karye-i Çiftlik-i 'ulvi (hâne 2)	Karye-i Keten (hâne 1)	Karye-i Çiftlik-i süfli (hâne 4 ?)	Karye-i Zimmîyân Yazı (hâne 10)
Karye-i Müslüman Yazı (hâne 9 buçuk)	Karye-i Konarı (hâne 11)	Karye-i Sırçalı (hâne 1 buçuk)	Karye-i Yacı (hâne buçuk rubu' 1)	Karye-i Oğlanvıran (hâne 1)	Karye-i Sorguncuk (hâne rubu' 1)
Karye-i Çomakvıran (hâne rubu' 1)	Karye-i Mâğol (hâne buçuk)	Karye-i Değirmencik (hâne 1)	Karye-i Alınvıran (hâne 3)	Karye-i Pelidvıran (hâne 2 rubu' 1)	Karye-i Sakaralan (hâne 1)
Karye-i Karapınar (hâne 1 buçuk rubu' 1)	Karye-i Akvıran (hâne 2 buçuk)	Karye-i Kadıbükü (hâne 4)	"Karye-i" (yok) Çıraklarvıran (hâne buçuk rubu' 1)	Karye-i Sarıyan (hâne 1 rubu' 1)	Karye-i İlbarıt (hâne 2 rubu' 1)
Karye-i Çerçin (hâne 3)	Karye-i Kozyaka (hâne 2)	Karye-i Bürnük (hâne 5)	Karye-i Kızılcavıran-ı 'ulvi (hâne 3 rubu' 1)	Karye-i Kızılcavıran-ı süfli (hâne 2 rubu' 1)	Karye-i Karıt (hâne "sayı" yok)

Karye-i Bostanbükü (hâne 2 rubu' 1)	Karye-i Melisa (hâne 3)	Karye-i Kapullu (hâne 6 buçuk)	Karye Başköy (hâne 2 buçuk)	Karye-i Kulavızlar (hâne 4)	Karye-i Bulak (hâne 10)
--	-------------------------------	---	--------------------------------------	-----------------------------------	-------------------------------

Menzil bâr-gîrlerine bâki-i akçe yekün kuruş 134

34/2 Bolu ve Viranşehir sancağına Za'feranborlu Çeharşenbe ve Pençşenbe ve Ereğli ve Amasra ve Şehabeddin ve Ulus ve Eflâni ve Çerkeş ve Yenice kazâlarından ipeğin toplanması

İftâhârü'l-emâcid-i ve'l-ekârim câmiu'l-mekamid-i ve'l-mekârim el-muhtassu bî-mezîdi inayeti'l-meliki'd-dâim dergâh-ı muallâm kapucı başlarından Bolu voyvodası Çalıkzâde Hüseyin dâme mecdühû ve mefâhiru'l-kuzât ve'l-hukkâm ma'adenü'l-fazlı ve'l-keâm zikr olunan kazâların kadıları ve nâibleri zîde fazlühû ve kıdvetu'l-emâcid-i ve'l-a'yân Viranşehir voyvodası zîde mecdühû ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve zâbitân ve iş erleri “ve harîri” (çizili) emîn ta'yin olunan (boş) zîde kadruhû tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lum ola ki harîr maddesine bundan akdem bâ-hatt-ı hümâyûn-ı şevket makrûn virilen nizâm mücebince Anadolu'da vaki' Bolu ve Viranşehir sancaklarında kâin kasaba ve kurâda kalb ve kesir her ne mikdâr harîr hâsıl olur ise bir dirhem zayi' ve telef olmaksızın baş kalem ağyar olunan Dodurga kasabasına nef-yi ve hâcegân Divân-ı Hümâyûn'umda hâlen İstanbul ve kâffe-i gümrük ve harîr-i emîn (emîn-i harîr) olan iftîhârü'l-emâcid-i ve'l-ekârim Mehmed Memiş daveme (dâme) mecdühû tarafından mizân-ı harîr-i emîn nasb olunan mûmâileyh müvacehesinde vezn-i kantar olunarak selb-i defter olunduktan sonra (...) “vukıyye” (çizili) olarak fiâtına üçer kuruş zamlı esnâfına tevzi' ve İstanbul harcı olan harîri İstanbul'a irsâl ve İstanbul harcı olmayan harîri mahalli sâire tüccarına fûruht olunmak üzere şerâit-i mefâsilesi derciyle ısdâr ve tisyâr olunan emr-i şerîfime cevab olarak vârid olan i'lâmâtda livâeyn-i mezkûreyn kazâlarında ve kurâsında ipek hâsıl olduğu kimesnenin ma'lum olmadığı muharrer ve mezkûr olduğunu mûmâileyh Mehmed Memiş edâme mecdühû bâ-takrir inhâ ve i'lâmât-ı vârideyi ibrâz ider ancak livâeyn-i mezkûreyn kazâlarının fi'l-hakika bazılarında ipek çıkmadığı ma'lum ise dahi tevabi'atında olan bazı kazâ ve nevâhisinde ipek çıktığı mervî olduğuna binâen kangî kazâdan harîr çıktığı ve kangisinden çıkmadığı livâeyn-i mezkûreyn kazâları ahâlîlerinden bu tarafda (...) irâde-i seniyyeme müte'allik olduğu üzere Emîn mûmâileyh celb ve destegân eylediği Bolu sancağında Düzce ve Üskübü ve Akçaşehir ve Alaylı ve Mudurnu ve Dodurga ve Hisarönü ve Gölpazarı ve nefsi Bolu ve Viranşehir sancağına

Za‘feranborlu Çeharşenbe ve Pençşenbe ve Ereğli ve Amasra ve Şehabeddin ve Ulus ve Eflâni ve Çerkeş ve Yenice kazâlarında harîr hâsıl olub ancak ne mikdâr hâsıl olduğu ma‘lûmları olmadığını ihbâr eylediklerin i‘lâm ve inhâ itmekle bu sûretde livâeyn-i mezkûreyn kazâları tekrar tahrîr olunub kalîl ve kesîr herhangi kazâda ipek hâsıl olur ise mukaddemâ sâdır olan emr-i âlî-şânım mücebince beher vukıyyesinde ikişer kuruş resm-i mîri mîzâniyeleri yerlü yerinden ve îcâb ve iktizâ idenlerden (...) tahsîl olunmak fermânım olmağın işbu emr-i âlî-şânım ısdâr (boş) ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde sen ki voyvodalar ve kuzât ve nüvvâb vesâir mûmâileyhimsiz bervech-i meşrûha ‘amel ve hareket ve sadakat tecvîzden mücânebet sâdır olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfimle (boş) vardık da bu bâbda vech-i meşrûha üzre şerefyâfte sudür olan işbu emr-i şerîf-i âlî-şân mücebü’l-ittibâ ve lâzımü’l-ımtisâlimi mazmûn-ı ‘izzetmakrûnî üzre âmil olub hilâfından ihtirâz ve iştinab eylesesiz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerîfe i‘timad kılasız

Fî 4 C sene 1220 (30 Ağustos 1805)

34/3 Ekmekçilere verilen narh

Habbâzân esnâfına cümle ma‘rifetiyle virilen narh-ı câri beyân olunur

Fî 6 C sene 1220 (1 Eylül 1805)

Nân-ı ‘aziz dirhem 45

Para

Simid dirhem 65

Zahîreye dair buyuruldu

34/4 Za‘feranborlu’da Kıran köydeki gayrimüslim ahâlîden alkol vergisinin tahsîli

Şeri‘at şi‘ar Za‘feranborlu kadısı fazîletlü efendi zîde fazlühû ve subaşımız zîde kadruhû inhâ olunur ki işbu bin iki yüz on dokuz senesine mahsûben kazâ-i mezbûre tâbi‘ Kıran nâm karye zimmîyân ahâlîleri üzerlerine edâsı lâzım gelüb ber-mu‘tâd-ı kadîm öteden beri viregeldikleri bâc-ı hamir-i mîriyyelerinin tahsîli vakti ve zamânı hulûl itdiğinden nâşi mâl-ı mezkûrun tahsîli oluna gelenlerden yerlü yerinden cem‘ ve tahsîl ve kabza me‘mûre edâ ve ber-kıdem-i akdem teslîm-i hazîne olunmasına birbirleriniz mezîd-i dikkat-i tâm ve sa‘yi ihtimâm eylediğiniz bâbında işbu buyuruldu tahrîr ve ısdâr zîde kadruhû mübâşir ta‘yin ve irsâl olunmuşdur bi-mennihi teâlâ vusûlünde gerekdir ki bervechi muharrer sene-i mezbûre mahsûben tahsîl olinacak emvâl-i mezkûru ber-mu‘tâd-ı kadîm öteden beri virile geldiği sene-i sâbıkı üzre ma‘rifetleriniz ve ta‘yin olunan mübâşir-i merkum ma‘rifetiyle yerlü yerinden cem‘ ve

tahsîl ve kabzına me'mûre edâ ve ber-sa'at-i akdem teslîm-i hazîne olunmasına her birleriniz sa'y ü gayret ve avk ve te'hîrden mübâadet ve ber-mûceb-i buyuruldu 'amel ve hareket eylesiz deyü

Fî 11 B sene 1220 (5 Ekim 1805)

Ber-mutâd Kıran karyesinin maktu'u viregeldikleri altı yüz kuruşdur hidmetten ma'ada kuruş 600

Üslûb-ı sâbık üzre bin iki yüz yigirmi senesi recebü'l-ferd guresinde serdâr mektûbu vürûd eyleyüb yüz yigirmi kuruş cânibe virilmiştir

Fî 16 B sene 1220 (10 Ekim 1805)

35. Sayfa

35/1 el-Hac Ahmed zâde es-Seyyid İbrahim Ağa'ya verilen buyuruldu sûreti

İşbu bin iki yüz on dokuz senesine mahsûben Viranşehir'in hâvî olduğu kazâlara hitâben (...) bulunduğu mahalden ahz ve 'uhde-i hâlisanelerinde olan ser-bevvâbîn dergâh-ı âlî Devletlü el-Hac Ahmed zâde es-Seyyid İbrahim Ağa Hazretleri tarafına irsâl olunmak üzre taraflarından buyuruldu-ı âlî sâdır olub mübâşiri yediyle Borlu mahkemesine vürûd eylediği işbu mahalle şerh şûd

Fî 7 S sene 1220 (7 Mayıs 1805)

35/2 el-Hac Ahmed zâde es-Seyyid İbrahim'e Viranşehir 'avârız ve bedel-i nüzülleri iltizâmının verilmesi

Kıdvetü'l-kuzât ve'l-hukkâm ma'adenü'l-fazlı ve'l-keîâm mevlânâ Viranşehir kadısı zîde fazlühü tevki'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lûm ola ki mukata'at-ı mîriyyeden voyvodalığı Viranşehir mukata'ası irâd-ı cedîde zabt olunmuş olmağla el-hâletü hâzihî gayrı ez voyvodalık Bolu yalnız Viranşehir voyvodalığı mukata'asını bin iki yüz yigirmi senesi martı ibtidâsından ve merbud olan Viranşehir 'avârız ve bedel-i nüzülleri iki yüz yigirmi senesine muharrem-i guresinden bir sene-i kâmile zabt ve rabt ve ahâlî ve reâyâsını kâffe-i mezâlim ve taaddîyandan hıfz ve himâyet eylemek (...) cümle ma'rifetli senede iki defa tertîb olunan tevzi' defterine sahîh mesârifi vilâyetden bir akçe ve bir habbe idhâl olunmamak ve tevzi' defterleri evvel emirde irâd-ı cedîd tarafına irsâl olunub hazîne-i merkum tarafından ru'yet ve tanzîm olunmadıkça hod be hod bir kuruş fukarâ'ya tevzi' ve tahsîl olunmak ve evâmir-i aliyem ile vârid olan tekâlif cümle ma'rifetle görilüb voyvoda için ve âhâr için bir akçe zam ve zâmime olunmamak şartıyla Viranşehir voyvodalığına tâlib ve râgıb olan iftihârü'l-emâcid-i

ve'l-ekârim câmiu'l-mehâmid-i ve'l-mekârim el-muhtassu bimezîd-i inayeti'l-meliki'd-
dâim dergâh-ı mu'allam kapucubaşlarından el-Hac Ahmed zâde es-Seyyid İbrahim
dâme mecdühû mukata'a-i mezbûre 'avârız-ı merkum ile ma'an yalnız altmış dört bin
kuruş bedel-i iltizâm ile der-uhte ve iltizâm olunub mûmâileyh dahi iltizâm-ı kabûl birle
bedel-i iltizâmı olan meblağ-ı mezbûru vakit ve zamânlı edâ ve teslîm eylemek üzere
irâd-ı cedîd-i hümâyûnum hazînesine memhûr temessüğü virmeğin zikr olunan
Viranşehir voyvodalığını iki yüz yigirmi senesi ve 'avârızını iki yüz yigirmi bir senesine
mahsûben mûmâileyh bervech-i muharrer şerâit-i kemâl-i dikkat iderek zabt ve rabt ve
vaki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kanûn-ı kadîm ve ola geldiği üzere ahz ve kabz
eyleyüb taraf-ı âhârdan müdâhale olunmamak üzere zabt için emr-i şerîfim i'tası bâbında
irâd-ı cedîd-i hümâyûnum defterdâr-ı iftihâru'l-emâcid ve'l-ekârim es-Seyyid Feyzullah
dâme mecdühû memhûr temessük virmeğin imdi mûcebince 'amel olunmak fermânım
olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfim vardık da bu bâbda sâdır olan emrim üzere 'amel
idüb dahi sen ki kadı-i mûmâileyhsin mûmâileyhin yedine i'ta olunan işbu fermân-ı âlî-
şânım mûcebince zikr olunan Viranşehir voyvodalığını iki yüz yigirmi senesi ve
'avârızını dahi iki yüz yigirmi bir senesine mahsûben bâlâda mezkûr şerâite dikkat
iderek zabt ve rabt ve vaki' olan mahsûlât ve rûsûmâtın kanûn-ı kadîm ve ola geldiği
üzere ahz ve kabz cem' ve tahsîl mugayir-i emr-i âlî-şânım kimesneye müdâhale ve
ta'arruz itdirmeyesin şöyle bilesin 'alâmet-i şerîfe i'timad kılasın tahfîren fi'r-rabi'i
Şa'bân ve sene ve 'ışrın ve mieteyn ve elf (4 Ş 1220/28 Ekim 1805)

35/3 Za'feranborlu kadılığında 1219 senesine ait vergilerin ikinci taksidinin Anadolu vâfililiğine gönderilmesi

Fermân-ı âlî-şân mûcebince buyuruldu-ı âlî sâdır olduğu bu mahalle kayd
olmuşdur

Şeri'at şi'âr Za'feranborlu kadısı fazîletlü efendi zîde fazluhû ve hâlen subaşımız
vesâir iş erleri zîde kadruhûm inhâ olunur ki işbu bin iki yüz on dokuz senesine
mahsûben ve rûz-ı kasım i'tibariyle ve hâlen Anadolu vâlîsi vezîr-i zî-şân devletlü
'inâyetlü efendimiz hazretlerinin taraf-ı âsafânelerine bâ-fermân-ı âlî ta'yin ve tahsîs
buyurulan taksit-i sâni emvâl-i mîriyelerinin tahsîli vakti ve zamân-ı mürûr ve hulûl
itmekden nâşi ve sene-i mezbûre rûz-ı hızırdan rûz-ı kasıma gelinceye kadar cem'
olunan mesârifî sancak ve mürûr 'ubur iden hıdamat-ı Devlet-i Aliyye mübâşiran
hidmetleri ve eyyam-ı meks ve mesârif-i sâire bi'l-cümle bu defa livâ-i mezbûr a'yân ve
vücûhat ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le Viranşehir mahkemesinde tevzi' ve taksîm ve

ber-mûceb-i memhûr pusula ile kazâmız sehmine isâbet iden mâl-ı mezkûre bahânesiyle bazı huddama ve beyhude mahallere zam zâmime ile fukarâ'ya kadr-i külli olduğuna tevzi' olunmazdan mukaddem sahîh defter tevzi'inizi 'aceleten tarafımıza gönderüb bi'n-nefs kendimiz defter-i tevzi'a nazar olundukda tekrar tarafınıza irsâl olunub kazânız kurâlarına tevzi' ve taksîm olunmak bâbında iş bu buyuruldu tahrîr ve ısdâr (boş) zîde kadruhû tahsîl-dâr ta'yin ve irsâl olunmuşdur bi-mennihi teâlâ vusûlünde gerekdir ki mâl-ı ber-minvâl-i muharrer defter-i tevzi' kazâ-i mezbûre tevzi'inizden akdem tarafımıza gönderilüb manzurumuz olub tarafınıza vürûdunda ma'rifet-i şer' ve ta'yin olunan tahsîl-dâr-ı merkum ma'rifetiyle tevzi' ve taksîm ve yerlü yerinden cem' ve tahsîl ve kabz me'mûre edâ ve teslîm olunmasına her biriniz mezîd-i dikkat-i tâm ve sa'y ü ihtimâm eyleyüb ber-mûceb-i buyuruldu 'amel ve hareket eylesiz deyü

Fî 25 L sene 1220 (16 Ocak 1806)

35/4 1220 Senesine ait hizmet ve devlet görevlilerine yapılan harcamalar

Kazâ-i Borlu

Kuruş

12044 buçuk

İşbu bin iki yüz yigirmi senesine mahsûben bâ-fermân-ı âlî Kütahya vâflilerine ta'yin kılınan taksit-i sâni ve rûz-ı hızırdan sene-i mezbûre rûz-ı kasımına gelince müctemi'a olan mesârifât-ı sancak ve mürûr 'ubur iden hidâmât-ı Devlet-i Aliyye mübâşirân-ı hizmet mesârifâtları ve sadr-ı sâbık Yusuf Paşa Efendimiz Hazretlerinin mesârifâtları ve mesârif-i sâire bu def'a bi'l-cümle vücûhat-ı ma'rifeti ve ittihatları ve ma'rifet-i şer'le ta'dil ve tesviye-i şürûtuna re'ayet olunarak Viranşehir mahkemesinde tevzi' ve taksîm olundukda bervech-i bâlâ kazâ-i mezbûr sehmine yalnız on iki bin kırk dört buçuk kuruş isâbet eylediği savb-i şer'den pusula olundu

Fî 25 L sene 1220 (16 Ocak 1806)

Kazâ-i Borlu

Kuruş

12044 buçuk

Asl-ı mâl-ı taksid-i sâni

00045

Harc-ı bâb

12089 buçuk

(Toplam)

Yalnız on iki bin seksen dokuz buçuk kuruşdur

35/5 1219 Senesine ait Taraklıborlu kazâsı vergilerinin toplanması ve harcandığı yerler

Bâis-i terkîm-i defter oldur ki (boş) işbu bin iki yüz on dokuz senesine mahsûben bâ-emr-i âlî Anadolu vâlîsi vezîr-i ruşen zamir hazretlerine ta'yin ve tahsîs kılınan mâl-ı taksid-i sâni ve mesârifât-ı sancak cümle ma'rifetiyle tevzi' ve taksîm olundukda Medine-i Taraklıborlu kazâsı ahâlîlerinin üzerlerine edâsı lâzım gelen Viranşehir mahkemesinden muhrac ber-mûceb-i pusula-i memhûr ve hâlen Viranşehir voyvodası ser-bevvâbîn-i dergâh-ı âlî ağa-yı âlî-şân hazretlerinin buyuruldu-ı âlîleri üzre asl-ı mâl-ı taksit-i sanî ve mesârifât-ı sancakdan on iki bin kırk dört buçuk kuruş, harc-ı bâb kırk beş kuruş kazâ-i mezbûr mesârifâtdan serdâr mektûb-ı câizesi yüz yigirmi kuruş nizâm-ı cedîd bölükbaşısına ve odabaşısına hizmet yigirmi beş kuruş ma'an ağa tarafından me'mûre hizmet yigirmi beş kuruş davet buyuruldusu getürene otuz beş kuruş yave buyuruldusu getürene seksen beş kuruş taksit buyuruldusu için elli getüren uşağa hizmet on beş kuruş kapu harcı elli kuruş buyuruldu harcı on kuruş vürûd idecek isticâliyyeye hizmet otuz beş kuruş Tayyar Paşa ordusundan firâr iden asâkirin tetebbu'una tezkire getürene Süleyman Ağa yediyle elli kuruş tekrar vezîr köprüsüne asker matlûbunda tezkire getüren Süleyman Ağa yediyle yigirmi beş kuruş ipek maddesîçün fermân getüren Hasakiyye Süleyman Ağa yediyle hizmet otuz beş kuruş ağa hazretleri tarafından mütesellimine me'mûr Süleyman Ağa yediyle Hüseyin Ağa'ya hizmet on beş kuruş tekrar asker için tezkire getüren Halil Alemdâr'a Süleyman Ağa yediyle otuz kuruş teftiş-i nezâret tevzi' için tekrar virilen isticâliye Süleyman Ağa yediyle otuz beş kuruş Tayyar Paşa üzerine kasabadan giden askere başbuğ nasb olunan Kadir oğluna elli beş kuruş mezbûre virilen bâr-gîr kıymeti altmış kuruş kazâdan giden askere başbuğ nasb olunan odabaşıya yüz kuruş Süleyman Ağa'nın hâne maddesîçün mahalle-i Ketenli'den (?) aldığı yüz on kuruş Kızılcaviran-ı süfli divân-ı fukarâ' olduğundan hâne mâddesine virdikleri meblağa Mahalle-i Keten'e i'ane seksen altı buçuk kuruş Bulak karyesinden Hoca oğluna mürûr iden mübâşire virilen yedi 'aded menzil bâr-gîri ücreti on yedi buçuk kuruş mübâşir-i merkum Hamamlı'ya 'avdetinde karye-i mezbûrdan virilen altı 'aded menzil bâr-gîri ücreti on beş kuruş def'a sevâhilden Arac'a mürûr iden bostancıya karye-i mezbûrdan virilen iki 'aded menzil bâr-gîri ücreti beş kuruş Yusuf Paşa Efendimiz Hamamlı'ya teşriflerinde Yaylak'dan giden Konar bâr-gîrlerine sekiz deste yular yigirmi kuruş mukaddem tevzi'a vaz' olunan mebâliğden ma'ada vilâyet menzil bâr-gîrlerinin

36. Sayfa**35/5'in devamı 36/1**

mesârifât yüz on altı buçuk kuruş ba‘de‘t-tevzi‘ mersüm bâr-gîrlere mesârif için vaz‘ olunan kırk kuruş Bendekli asâkirine ve mürûr iden bölükbaşılara şehir kethudası yediyle handa ve kahvede olan mesârifât yetmiş iki kuruş Ağaçkiliseli Murâd oğlununun mesârif iki ibka‘ fermân sûretini getürene altmış kuruş Çiftlik ve Bostanbükü karyelerine i‘ane kırk kuruş şehir kethudasına ücret yigirmi beş kuruş tahsîl-dâriye beş yüz elli kuruş harc-ı defter ve i‘lâmât dört yüz elli kuruş huddâmiyye otuz kuruş hâkim efendinin birâderine yigirmi beş kuruş kâtiplere yigirmi kuruş muhziriyye on kuruş min-haysü‘l-mecmu on dört bin altı yüz seksen yedi kuruşa bâliğ olmakla cümle ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘le kazâ-i mezbûrun el‘ân mevcûd yüz yetmiş iki hâne bir rubu‘ üzerine tevzi‘ ve taksîm olundukda beher hâne üzerine seksen beşer buçuk kuruş isâbet itmek ile li-ecli‘t-tahsîl tahsîl-dârı olan Saâdetlü Subaşı Salih Ağa yedine virilen defterdir ki bervechi âti zikr olunur ve’s-selâm

Fî 28 (18 ?) L sene 1220 (19 (9 ?) Ocak 1806)

Mahalle-i Babasultân (hâne 4)	Mahalle-i Çavuş (hâne 3)	Mahalle-i Câmî‘i Kebir ma‘a Zimmîyân (hâne 6)	Mahalle-i Hüseyin Kethuda (hâne 1 buçuk)	Mahalle-i Zimmîyân Kıran (hâne 12 buçuk)	Mahalle-i Çeşme (hâne 1)
Mahalle-i Hacıbeğli (hâne buçuk)	Mahalle-i Hacı Evhad (hâne buçuk)	Mahalle-i Tekye (hâne buçuk rubu‘ 1)	Mahalle-i Kara Ali (hâne 5)	Mahalle-i Hacı Durmuş (hâne 1)	Mahalle-i Hacı Halil (hâne 1 rubu‘ 1)
Mahalle-i Kal‘a (hâne buçuk)	Mahalle-i Zimmîyân (?) Kıran (hâne buçuk)	Mahalle-i Zimmîyân Bolat (hâne 3 buçuk)	Mahalle-i Müslüman Bolat (hâne buçuk)	Karye-i Bağlarbaşı (hâne 1 rubu‘ 1)	Karye-i Tokatlı (hâne 1)
Karye-i Ğayza (hâne 2)	Karye-i Dâna-i ‘ulvi (hâne 2)	Karye-i Dâna-i süfli (hâne 3)	Karye-i Susandık (hâne rubu‘ 1)	Karye-i Ağaçkilise (hâne 3 buçuk)	Karye-i Kozcığaz (hâne buçuk)
Karye-i Kirpe (hâne 4)	Karye-i Çiftlik-i ‘ulvi (hâne 2)	Karye-i Ketten (hâne 1)	Karye-i Çiftlik-i süfli (hâne 4)	Karye-i Zimmîyân Yazı (hâne 10)	Karye-i Müslüman Yazı (hâne 9 buçuk)

Karye-i Sırçalı (hâne 1 buçuk)	Karye-i Yâcı (hâne buçuk rubu' 1)	Karye-i Oğlanvıran (hâne 1)	Karye-i Sorguncuk (hâne rubu' 1)	Karye-i Somakvıran (hâne rubu' 1)	Karye-i Mâğol (hâne buçuk)
Karye-i Değirmencik (hâne 1)	Karye-i Alınvıran (hâne 3)	Karye-i Pelidvıran (hâne 3 rubu' 1)	Karye-i Sakarvıran (hâne 1)	Karye-i Karapınar (hâne 1 buçuk rubu' 1)	Karye-i Akvıran (hâne 2 buçuk)
Karye-i Kadıbükü (hâne 4)	Karye-i Çıraklı (hâne buçuk rubu' 1)	Karye-i Sarıyan (hâne 1 rubu' 1)	Karye-i İlbarıt (hâne 2 rubu' 1)	Karye-i Çerçin (hâne 3)	Karye-i Kozyaka (hâne 2)
Karye-i Bürnük (hâne 5)	Karye-i Kızılcaviran-ı 'ulvî (hâne 3 rubu' 1)	Karye-i Kızılcaviran-ı süfli (hâne 2 rubu' 1)	Karye-i Karıt (hâne 5)	Karye-i Bostanbükü (hâne 2 rubu' 1)	Karye-i Melisa (hâne 3)
	Karye-i Kapullu (hâne 6 buçuk)	Karye-i Başköy (hâne 2 buçuk)	Karye-i Kulağuzlar (hâne 4)	Karye-i Bulak (hâne 10)	

36/2 Kızılcaviran-ı süfli divânının hâne maddesi için voyvodadan getirilen tezkire sûreti

Kızılcaviran-ı süfli divânının hâne maddesîçün voyvoda ağa hazretlerinden getirdikleri tezkire sûretidir

Faziletlü saâdetlü efendi hazretleri hemvâre-i 'avn-i 'inayet-i bârîde ber-karâr olanlarınız da'vâtıyla muhibbânımızdır ki kazâ-i mezbûra tâbi' Kızılcaviran-ı Süfli karyesi ahâlîlerinin üzerlerine kayd olunan hânelerinin birkaç sene mukaddem yarım hânesi kazâ üzerine (...) olmak üzere ilhak ve bâki iki hâne bir rubu'dan bu âna kadar viregeldiklerini ve yine iki hâne bir rubu' hânedan iktizâ iden salyânelerini edâ ve teslim eylemeleriçün taraf-ı fâziletlerinden bir kıt'a i'lâm-ı şer'îyye gönderilmekle karye-i mezbûrun mukaddem bu âna kadar viregeldikleri vech üzere ve tahrîr buyurulan i'lâm-ı şer'îyye mücebince iki hâne bir rubu'dan iktizâ iden salyânelerini ma'rifetiniz ile tertîb ve rabıta virilmesi me'müldür

Fî 26 R sene 1220 (24 Temmuz 1805)

Temme'l-kelâm fî heze'l-makam nâmegahû el-fakir ileyhi 'azze şânühü Hâfız İbrahim el-Mevle'l-hilâfe bî-Kazâ-i Taraklıborlu ufiye anhu

(Mühür) (...)

36/3 Borlu kazâsı sâbık kadının yeni kadıya hitâben ifadesi

E‘uzübillâhimineştânirracîm

Bismillâhirrahmânirrahîm ve bihî nesta‘în

Ve üfevvidu emr-i ilallah innallahe bâsırın bi'l-‘îbâd

Yâ müfettiha'l-ebvâb iftâh lenâ hayra'l-bâb

Yâ Fettah Yâ Rezzâk Yâ Kerîm

Yâ Allah

Rabbi yessir velâ tu‘assir Yâ Müyessir Rabbi temmim bi'l-hayr

Elhamdülillahillezi ‘alâ ni‘amâihî

Allahümme yessir ümûranâ ve ba‘îd adüvvenâ verham ve ente hayru'r-rahîmîn

‘İzzetmeâb şeri‘at nisâb eşraf-ı kuzât-i kiramdan Mevlânâ el-Hac Halil Efendi kâm-yâb ba‘de’t-tahiyyeti’l-behiyye inhâ olunur ki bervech-i mansıb mutasarrıf olduğum Borlu kazâsının ‘umûr-ı şer‘iyyesi işbu sene ‘ışrin ve mieteyn ve elf mâh-ı ramazani’l-mübareki guresinden tarafımızdan bi’n-niyâbe cenâbınıza ihâle ve tefvîz olunmuşdur gerekdir ki kazâ-i mezbûru gurre-i şehri merkumden zabt eyleyüb beyne’l ahâlî icrâ-yı ahkâmü’ş-şer‘iyyede sa’y ü cemil ve vaki‘ olan mevta-yı askeriye muhalledâtını tahrîr ve terkîm ve beyne’l-verese bi’l-farzıyyeti’ş-şer‘iyye tevzi‘ ve taksîm eyleyüb ‘inde’l-meliki’l-celîl nâil-i ecr-i cezîl olasız

Mine’l-Fakir Salih el-Kadı bî-Kazâ-i Taraklıborlu

37. Sayfa**37/1 Za‘feranborlu’da serdârın görevden alınması yerine başkasının tayini**

Şeri‘at şî‘âr Za‘feranborlu kadısı efendi zîde fazlühü ba‘de’s-selâm inhâ olunur ki taht-ı hükümetinizde serdâr olan ref‘ olunub yerine üslûb-ı sâbık üzre kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân zîde kadruhû serdâr nasb ve ta‘yin olmağın işbu mektûb tahrîr ve irsâl olunmuşdur İnşâallah ü Teâlâ vusûlünde gerekdir ki merkumu kazâ-i mezkûrun serdârlığı umûrunda kıyâm ve öteden beru ola geldüğü vechile zabt ve rabtı husûsunda ‘itina ve ihtimâm eylesesiz ve sen ki serdâr-ı merkumsun kazâ-i mezkûrun serdârlığı sana tefvîz olunmağla gerekdir ki kâide-i kadîm ve kanûn üzre zabt ve rabt-ı neferât ve def‘-i refi‘-i haşarâtıyla tanzîm-i bilâd ve irâha-i hâli ‘ibâda bezl ü iktidâr eylesesiz ve kazâ-i mezkûrda mukîm ve müsâfir yeniçerileri ve cebeci ve topçu ve top arabacısı ve gilmân ‘acemi ve kul oğulları bi’l-cümlesini üzerlerine serdâr ve zâbit bilüb sözünden taşra ve re’yinden hâric vaz‘ u hareketde bulunmayub ve ita‘at îcâbet (...) ve sen dahi

cümle umûrunu ahkâmü'ş-şer'î şerîf ve kanûn-ı kadîm ve emr-i münîfe tatbik ve tavaif-i merkumûndan bilâ vâris-i ma'ruf fevt olanların metrûkâtları ma'rifet-i şer'le zabt ve sûki sultânîde fûruht ve hâsıl olan nukudın cânib-i beyti'l-mal için defter müfredâtıyla ocağ-ı 'amire tarafına göndermeğe mübâderet ve beher hâl sükkân ve ahâlînin emn ü rahatlarına bâis hizmet-i müstahsene-i mebrûre vücûda getürmeğe mecd ü sâ'î olup mûceb-i mektûbla âmil olasin tahrîren gurre-i şehri şevvâlî'l-mükerrem sene 'ışrin ve mieteyn ve elf

(1 L 1220/23 Aralık 1805)

Yeniçeri ağasına mektûbdur

37/2 Miras davası

Medine-i Taraklıborlu mahallâtından Kavak mahallesi sâkinlerinden Emîne binti İsmail nâm hatun medine-i mezbûrda akd olunan meclis-i şer'-i şerîf-i enverde yine mahalle-i mezbûr sâkinlerinden Eyyüb oğlu zevcesi Emîne binti Mustafa nâm hatun mahzarında şöyle da'va ve takrir-i kelâm idüb mahalle-i mezbûrede vaki' zevcim müteveffâ-yı merkumûn bir bâb mülk menzili olup ba'de'l-fevt menzil-i mezbûr evlâtlarına ve zevci olduğumdan bana intikal itmiş iken mezbûre hatun fuzûlî âhâra bey' eylemiş suâl olunub aliverilmesi matlûbumdur dedik de kıbbe's-suâl mezbûr Emîne binti Mustafa cevabında mahalle-i mezbûrde vaki' bir bâb mülk menzil benim zevcim Eyyüb oğlunun kendi mülk-i sarîhi olup ba'de'l-fevt menzil-i mezkûr kendi evlâdlarına ve zevci olduğumdan bana intikal idüb ve ba'dehu evlatları dahi fevt olup anların hisse-i irsiyeleri dahi benim ile müteveffâ-i mezbûr Eyyüb oğlunun kerîmesi kızı Ayşe binti Sa'ide intikâl itdi ba'dehu kimesnenin müdâhalesi yoğ iken âhâra bey' eyledik mezbûre Emîne binti İsmail'in zevci mülkü değildir benim zevcim mülk-i sarîhîdir didik de müdde'ye-i mezbûre Receb kızı Emîne binti İsmail'den da'vasına mutâbık beyyine taleb olunduk da beyyineden ızhar-ı acz birle ve tahlife dahi tâlib olmamağla kıbbet tasdik-i şer'î 'alâ mâ-hüve'l-vâki bi't-taleb ketb olundu tahrîren fi'l-yevmi's-sâlisi ve'l-'ışrin min şehri şevvâlî'l-mükerrem sene 'ışrin ve mieteyn ve elf

(23 L 1220/14 Ocak 1806)

Şuhudü'l-hâl

İsmail bin Hacı Mehmed	es-Seyyid İsmail bin Ömer	es-Seyyid İbrahim bin Abdullah	Mustafa bin Hüseyin (?)	ve gayruhüm
---------------------------	---------------------------------	--------------------------------------	----------------------------	-------------

37/3 Viranşehir voyvodahğında âsîlerin Deli Kadri tarafından dağıtılması için emr-i şerîf

İftiharü'l-emâcid ve'l-ekârim câmiu'l-mehâmid-i ve'l-mekârim el-muhtassu bimezîd-i inâyeti'l-meliki'd-daim dergâh-ı âlî kapucu başlılarından Viranşehir voyvodası Hacı Ahmed zâde dâme mecdühû ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân zikr olunan asâkiri ihrâc ve savb-i maksuda îsâle mübâşir ta'yin olunan (boş) zîde kadruhû tevkî'-i refî'-i hümâyun vâsil olıcak ma'lum ola ki bundan akdem Bergüs (Burgaz ?) kazâsına irsâl olunan kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân Deli Kadri zîde kadruhû başında olan haşerât-ı viranîlerine dağıtub kendüye mahsûs olan adamlarıyla kazâ-i mezbûrede ikamet eylemesi husûsu ukubet-i şâmil sâdır olan emr-i şerîfimle tenbîh ve te'kîd kılınmış ise dahi başında olan neferât teferruk eylemeyüb cem'iyet üzre olduklarında fukarâ'-yı ra'iyet pâymâl olmasına nâşi haşerât-ı merkum tefarruk eylesün mûlahazasıyla üzerlerine varılmayub kazâlardan kendülerine müstevfi (...) i'ta ve peyderpey nush-ı pendî şâmil tahrîrât bâis ve medâr olduğundan ma'ada mûmâileyh kadri bunlardan kendü hâllerinde ırz ve (...) olmasını kendülere tenbîhe ve te'kîde ve şekavetden men' ve def'i kaydında olmuş ise de eşkıyâ'-yı mezkûrların sözünü dahi bir vechile ısgâ itmeyüb varitlerinde (?) mezkûr olan habâis ve habâis-i muktezâsı bu fiillerinin şükrünü bilmeyüb (?) hilâf-ı şeri'at-i garrâ' ve mugayir-i rızâ kat'i tarîk ve gasb-ı emvâl (...) ve katl-i nüfus ve tahrib-i kurâ misillû envai harekât-ı hayat gûzarâneye âhiren eylediklerinde eşkıyâ'-i merkumenin ba'îd-i âbâ'di üzerlerine varılıb tefriki şeml ve cem'iyet kat'urun-ı (?) müfsideden ve mazarratlarıyla te'min-i (...) ve irâha-i ibâda ihtimâm dikkat ve himmet-i mülükânem lâzım geldiğine binâen hâlen Silistre (?) vâlisî düstûr-ı mûkerrem müşîr-i müfehham nizâmü'l-'alem vezîrim Seyyid Yusuf Paşa Edâmellah ü Teâlâ iclâlehû taraf-ı hümâyûnumdan mahsûs bu husûsa me'mûr kılınub kâhir ve tedmir-i eşkıyâ' zımnında sadakatkârane hademe-i Devlet-i Aliyyemîn istihdam eyledikleri mu'tena asâkirden müğis müşâru'n-ileyh tez elden mikdâr-ı vâfi süvâr-i asâkirin araştırılması (...) alması ve yine (...) zâhir ve sen ki kapucu başı mûmâileyhsin sen hizmet-i Devlet-i Aliyyemîn sadakatkâr ve hamiyetkârlarından olub senden Devlet-i Aliyyeme külli hizmet ve sadakat ibrâzı me'mul-ı mülükânem olduğu bedîhî ve bâhir olmağla kendü istihdam eylediğin mu'temed ve (...) ve muktedâ biha adamlarından iki yüz nefer süvârî asker tertîb ve acâleten müğis ma'iyet-i müşâru'n-ileyhe irsâl ve tesyire sa'y ü gayret eylemek fermânım olmağın mahsûsan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve mübâşir mûmâileyh ile irsâl olunmuşdur imdi bu husûs medârı sâire

makis olmayub eşkıyâ'-i merkumenin bi-Avnullahi Teâlâ kahr ve tedmirleriyle eyadi-i (?) ve mezâlîm ve taaddîyatından zaru zebûn ve şürûr ve mazarratlarından bî-huzur olan ahâlî ve zuafâ-yı memleket ve aceze-i ra'yyetin tahlîsleri ehemmi umûru mülkiyeden olmağla vusûl-i emr-i şerîfimde kendi istihdam eylediğın mu'temed ve güzîde ve tûvâna adamlarından iki yüz nefer süvâri asker tertîb ve 'aceleten müşâru'n-ileyh ma'yyetine irsâle sa'y ü gayret eylemek matlûb-ı kat'î daveranem idiğı (...) avk ve te'hîr ve özür ve illetden bir vechile (...) olmadığı ma'lumun olduk da bervechi meşrûh 'amel ve hareket ve asâkir-i matlûbenin seri'an irsâliyle isbât-ı müdde'a-yı sadakata ve ibka'-yı lâzıme-i kâr güzâr ve irâdına ihtimâm ve mübâderet ve hilâfından hazer ve mücânebet eylesesin ve sen ki mübâşir mûmâileyhsin mazmûn-ı emr-i şerîfim sen dahi meczûmun olarak icrâ-yı emr-i mübâşeretine dâmeni dermiyân-ı gayret ve hilâfından dahi (?) ve müba'aded eylemek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki bu (boş) vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzre şerefyâfte sudûr iden fermân-ı vâcibü'l-edâ ve lâzımü'l-ımtisâlimin mazmûnu ve ita'at makrûnuyle 'amel ve hareket ve hilâfından tehâşî ve mücânebet eylesesin şöyle bilesin 'alâmet-i şerîfe i'timad kılasın tahrîren fî şehri evâsıt-ı zi'l-ka'deti'ş-şerîfe li-sene 'ışrin ve mieteyn ve elf

(Za ortaları 1220/4 Şubat 1806)

37/4 Borlu, Yörük ve Eflâni kadılarında Edirne ile İstanbul arasındaki âsîlerin bertarafı için yardım istenmesi

Fermân-ı âlî-şân mücebince sadrâzam mektûbu dahi sâdır olmuştur

Ve müceb-i emr-i âlî-şân buyuruldu dahi sâdır olmuştur

Şerayi' şî'âr Borlu ve Yörük ve Eflâni kadıları efendiler zîde fazluhûm ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân kazâha-yi mezbûr a'yânları zîde kadruhûm inhâ olunur ki işbu bu esnâda Edirne ile darsâdet beyninde îsâl-ı hasarat-ı fukarâ'ya ictisâr iden dağlı eşkıyâ'sı neferâtının def' ve izâlesine irâdet-i aliyye ta'alluk itmekden nâşi (...) ve nefir-i âm makûlesi olmayarak tarafımızdan dahi iki yüz nefer müntehab süvâri irsâl ve iktizâ iden mesârifî kazâlardan ru'yet olunması bâbında savb-i hâlisânemize hitâben bir kıt'a emr-i celîlü'ş-şân ve bir kıt'a dahi mektûb-ı hazret-i sadaret penahisinden vürûd itmekle birer kıt'a "kıt'a" (tekrar) sûretleri ihrâc ve taraflarınıza ba'as olunmuştur siz ki kazâha-i mezkûr a'yânları mûmâileyhimsiz mefhum-ı emr-i âlî ve mefhum-ı mektûbu saderet penahi ma'lumlarınız olduk da el-hâletü hâzihî işbu güzîde asâkir-i mezkûre tarafımızdan 'acele gönderilmek muktezâ olunub ve kazâlardan techiz-i mesâriflerini tahsîl vaktin müsa'adesi olmamak ile ber-müceb-i pusula şer'î kazâlarınız sehimlerine

isâbet iden mebâliğleri sizler elüne virüb ba‘dehû maktu‘ tevzi‘inde kazâlarınıza idhâl eylemeniz bâbında işbu buyuruldu tahrîr ve ısdâr (boş) ta‘yin ve irsâl olunmuşdur bi-mennihi teâlâ ma‘lumlarımız olduk da ber-mûceb-i pusula-i şer‘i kazâlarınız sehmine tarh olunan mebalîği tezelden sizler tedârük ve tarafımıza irsâle musara‘at ve bervechi muharrer ‘amel ve hareket eylesesiz deyü

Fî 25 Ra sene 1220 (23 Haziran 1805)

38. Sayfa

38/1 Viranşehir mahkemesinden Rumeli tarafına gönderilen askerin ihtiyaclarının karşılanması için ihrâc olunan pusula sûreti

Viranşehir mahkemesinden ihrâc olunan pusula-i şer‘i sûretidir

Kazâ-i Borlu

Kuruş

6851

İşbu esnâda Rumili cânibine irsâli matlûb-ı cihândâri buyurulan müntehab ve güzîde süvâri asâkirin techiz-i mesârifi ve başbuğuna virilen mebâliğden bervech-i bâlâ kazâ-i mezkûrun sehmine yalnız altı bin sekiz yüz elli bir kuruş isâbet eylediği kibel-i şer‘den pusula olundu

38/2 Za‘feranborlu kazâsından ödenme vakti gelen vergilerin tahsîli

Borlu kazâ

Kuruş

0784 Asl-ı mâl-ı maktu‘u

0221 Ma‘îşet

2025 İkrâmiyye

0045 Harc-ı bâb

3075 (Toplam)

Yalnız üç bin yetmiş (beş) kuruşdur

Şeri‘at şî‘ar Za‘feranborlu kadısı fazîletlü efendi zîde fazlûhû ve hâlen voyvodası vesâir iş erleri zîde kadruhûm inhâ olunur ki vâridât-ı maktu‘udan olub ve bî-‘itibâri mart işbu bin iki yüz yigirmi senesine mahsûben edâsı mezbûr bâ-fermân-ı âlî ‘uhde-i hâlisânemize ihâle ve tefvîz buyurulub ve andan beru ber-mutâd-ı kadîm kazânız ahâlîleri üzerlerine edâsı lâzım gelen mâl-ı maktu‘u ve ikrâmiye irâd-ı mîriyyelerinin tahsîli vakti ve zamânı mürûr itmekden nâşi gönderilen ber-mûceb-i memhûr pusula mûcebince ma‘rifet-i şer‘i ve ta‘yin olunan tahsîl-dâr merkum

marifetiyle tevzi' ve taksîm olunmak bâbında işbu buyuruldu tahrîr ve ısdâr (boş) zîde kadruhû tayin ve irsâl olunmuşdur bi-mennihi teâlâ vusûlünde gerekdir ki emvâl-i mezkûru ber-minvâl-i muharrer gönderilen ber-mûceb-i memhûr pusula ma'rifet-i şer'î ve ta'yin olunan tahsîl-dâr-ı merkum ma'rifetiyle tevzi' ve taksîm ve yerlü yerinden cem' ve tahsîl ve kabzına me'mûr ve edâsı ve teslîm olunmasına mezbûrdan (?) tam ve sa'y ü ihtimâm eyleyüb ber-mûceb-i buyuruldu 'amel ve hareket eylesiz deyü

Fî 22 R sene 1220 (20 Temmuz 1805)

Bâ-buyuruldu

38/3 Za'feranborlu kazâsı payına düşen vergilerin tahsîli ve bazı harcamaları gösteren pusula

İşbu bin iki yüz yigirmi senesine mahsûben mâl-ı maktu'un vakti ve zamânı hulûl itmekden nâşi Za'feranborlu kazâsı sehmine isâbet iden mâl-ı mîri ile sene-i mezbûrun martı dühulünde ber-mu'tad-ı kadîm ikrâmiye ve ma'îşet ve harc-ı bâb yalnız üç bin yetmiş beş kuruş kapu harcı elli kuruş buyuruldu getürene hidmet seksen kuruş vürûd idecek isticâliye otuz beş kuruş hazîne kâtibine harc yigirmi kuruş bu def'a Rumili cânibine bâ-emr-i âlî irsâl olunan askerin bedeliyesi bâ-pusula yedi bin bir kuruş ve menzil beygirlerinin masrafları beş yüz dört kuruş Haydud zâde Mehmed Ağa'nın konakları için alınan şa'îr kile dört kıymet kuruş otuz iki serdâr mektûb icazesi yüz yigirmi kuruş ocakdan gelen askerin muhalledât Selim Çavuş'a hidmet yigirmi kuruş asker matlûbuna gelen hazînedâr ağanın adamına virilen yigirmi kuruş def'a asker matlûbuna gelen Kolukısa Ağa'ya virilen on beş kuruş def'a yine asker için gelen Çuhadar Ömer Ağa'ya virilen yigirmi beş kuruş Rumili'ne giden asker için ihrâcına gelen Şahin oğluna virilen kuruş yigirmi kuruş menzil ücreti Hasan Çelebi oğluna hil'at getürenlere sekiz kuruş Kıranköy menzil beygirleri ücreti kırk kuruş Ketenköyü ve Çiftlik-i 'ulvi'ye i'ane yigirmi kuruş Bostanbükü'ne i'ane yigirmi kuruş şehir kethudasına otuz kuruş şehir kethudası yediyle menzil aleti ücretleri on iki kuruş tahsîl-dâriye sekiz yüz elli kuruş harc-ı defter beş yüz elli kuruş ve harc-ı i'lâmât üç yüz kuruş hâkim karındaşı efendiye elli kuruş kâtiblere otuz kuruş efendinin Molla Mehmed'e on beş kuruş huddâmiyye altmış kuruş muhzırıyye on kuruş aşçıya beş kuruş mahkeme kirâsı kırk kuruş Karnıkabaoğlu Ebu Bekir Ağa'ya ikram on beş kuruş min-haysü'l-mecmu' on üç bin altmış iki kuruşa bâliğ olub cümle kazâ ihtiyârı ve vücûh-ı belde ve

tahsîl-dâr ittîfâkıyle ve ma'rifet-i şer'le tevzi' ve taksîm olub beher hâneye yetmiş altışar kuruş isâbet itmîşdir bervechi âti'z-zikr

Fî gurre-i M sene 1220 (1 M 1220/1 Nisan 1805)

Mahalle-i Babasultân (hâne 4)	Mahalle-i Çavuş (hâne 3)	“Mahalle-i” (yok) Câmî'î Kebir ma'a Zimmîyân (hâne 6)	Mahalle-i Hüseyin Kethuda (hâne 1 buçuk)	Mahalle-i Zimmîyân Kıran (hâne 12 buçuk)	Mahalle-i Çeşme (hâne 1)
Mahalle-i Hacıbeğli (hâne buçuk)	Mahalle-i Hacı Evhad (hâne buçuk)	Mahalle-i Tekye (Tekke) (hâne rubu' buçuk)	Mahalle-i Kara Ali (hâne 5)	Mahalle-i Hacı Durmuş (hâne 1)	Mahalle-i Hacı Halil (hâne 1 buçuk rubu' 1)
Mahalle-i Kal'a (hâne buçuk)	“Mahalle-i” (yok) Müslüman Kıran (hâne buçuk)	Mahalle-i Zimmîyân Bolat (hâne 3 buçuk)	Mahalle-i Müslüman Bolat (hâne buçuk)	Karye-i Bağlarbaşı (hâne 1 rubu' 1)	Karye-i Tokatlı (hâne 1)
Karye-i (...) (hâne 2)	Karye-i Dâna-i 'ulvi (hâne 2)	Karye-i Dâna-i süfli (hâne 3)	Karye-i Susandık (hâne rubu' 1)	“Karye-i” (yok) Ağaçkilise (hâne 4 buçuk)	Karye-i Kozcıgaz (hâne buçuk)
Karye-i Kirpe (hâne 4)	Karye-i Çiftlik-i 'ulvi (hâne 2)	Karye-i Ketten (hâne 1)	Karye-i Çiftlik-i süfli (hâne 4)	Karye-i Zimmîyân Yazı (hâne 10)	“Karye-i” (yok) Müslüman Yazı (hâne 9 buçuk)
Karye-i Çerçili (hâne 1 buçuk)	Karye-i Yâcı (hâne 1 rubu' 1)	Karye-i Oğlanvıran (hâne 1)	Karye-i Sorguncuk (hâne rubu' 1)	Karye-i Çomakvıran (hâne rubu' 1)	Karye-i Mavil (Mağol ?) (hâne buçuk)
Karye-i Değirmencik (hâne 1)	Karye-i Pelidvıran (hâne 2 rubu' 1)	Karye-i Alınvıran (hâne 3)	“Karye-i” (yok) Sakaralan (hâne 2)	Karye-i Karapınar (hâne rubu' 3)	Karye-i Akvıran (hâne 2 buçuk)
Karye-i Kadıbükü (hâne 4)	Karye-i Çıraklar (hâne rubu' 3)	Karye-i Sarıyan (hâne rubu' 1)	Karye-i İlbarıt (hâne 2 rubu' 1)	Karye-i Çerçin (hâne 3)	Karye-i Kozyaka (hâne 2)

39. Sayfa**38/3'ün devamı 39/1**

Karye-i Bürnük (hâne 5)	Karye-i Kızılcaviran-1 'ulvi (hâne 3 rubu' 1)	Karye-i Kızılcaviran-1 süfli (hâne rubu' 2)	Karye-i Karıt (hâne 5)	Karye-i Bostanbükü (hâne 2 rubu' 1)
Karye-i Melisa (hâne 3)	Karye-i Kapullu (hâne 6 buçuk)	Karye-i Baş (hâne 2 buçuk)	Karye-i Kulavuzlar (hâne 4)	Karye-i Bulak (hâne 10)

39/2 1 Muharrem 1220'de Taraklıborlu kazâsına ait asâkir-i şahane defteri

Medine-i Taraklıborlu kazâsından bin iki yüz yigirmi senesi mâh-ı muharremi'l-haram'ın guresinden irsâl ve kazâ-i mezbûrdan ihrâc olunan asâkir-i şahâne defterleridir ki bervechi âti zikr olunur

Der-mahalle-i Babasultân Patlak oğlu Seyyid Mehmed Emîn ve Pîrioğlu Seyyid İbrahim ve Salıkoğlu Seyyid Osman nefer aded 3	Der-mahalle-i Tekye ve Mahalle-i Çeşme Kabiroğlu Seyyid Hasan nefer aded 1
Der-mahalle-i Hüseyin Kethuda Bâlioğlu Seyyid Ahmed Mumcu çırağı Hasan firâr yerine bedel Orhaylı oğlu mahalle-i mezbûre mahsûs olmayub bi'l-cümle ahâlî-i kazâdan yoklana nefer aded 2	Der-mahalle-i Hacı Halil Musannıfın Süleyman nefer aded 1
Der-mahalle-i Cami'-i Kebir Aykar oğlu Seyyid Ahmed ve Pulcu oğlu Seyyid Mehmed ve Sakar Ali oğlu Ahmed nefer aded 3	Der-mahalle-i Çavuş Uzun oğlu Ali Alemdâr nefer aded 1
Der-mahalle-i Hacı Durmuş ve Hacı Evhad Semiz oğlu Ahmed nefer aded 1	Der-mahalle-i Kara Ali Çıbık oğlu Hasan ve Karnıkaba oğlu Mustafa Ahmed Beğ oğlu Mehmed firâr yerine bedel Yazıcının oğlu Hasan nefer aded 3
Der-mahalle-i Kal'a ve Müslüman Kıran ve Müslüman Polat Derviş oğlu Keleş'in oğlu Seyyid Feyzullah Kasaracı oğlu Seyyid Mustafa nefer aded 2	Der-mahalle-i Kavak ve Hacıbeğli 'Abdürrezzak oğlu Seyyid Mustafa Müşevvik oğlu Seyyid Ömer nefer aded 2

Kasaracı oğlu Mustafa işbu mahalleye mahsûs olmayub bi'l-cümle Borlu kazâsından yoklana	
Der-karye-i Kulağuzlar Ahmed'in oğlu Hüseyin ve Duman oğlu Mehmed ve Deli Osman oğlu Feyzullah nefer aded 3	Der-karye-i Melisa Sofi oğlu Mehmed ve Osman oğlu Mehmed firâr yerine bedel Turşucuoğlu Ali nefer aded 2
Der-karye-i Karıt ve Bostanbükü Hacı Bayram oğlu Ömer ve Semiz oğlu Seyyid Mehmed ve Hacı Pehlivân oğlu Seyyid Mehmed ve Ömer Beşe oğlu Seyyid Osman ve Ali Usta oğlu Osman nefer aded 5	Der-karye-i İlbarıt Hacı Ömer oğlu Ebubekir ve Kara Mehmed oğlu Seyyid Mehmed nefer aded 2
Der-karye-i Yazı Çakır oğlu Seyyid Halil ve Cüce oğlu Seyyid Ahmed ve Mimar oğlu Seyyid Hasan ve Reşid'in oğlu Osman ve Hacı İbrahim oğlu Mehmed ve Nârin oğlu Seyyid İbrahim Gülleli oğlu Mustafa nefer aded 7	Der-karye-i Konarı Kalaycı oğlu Seyyid Ahmed ve Ayvazcı oğlu Seyyid Osman ve Kalyoncucu oğlu Seyyid Ahmed ve Tokmak oğlu Seyyid Mehmed ve Kethuda'nın oğlu fevt olub yerine bedel Hasan Beşe'nin oğlu Hüseyin ve Sağır Nazar oğlu Seyyid Halil ve Zarve oğlu Seyyid Mehmed nefer aded 7
Der-karye-i Bulak Kul oğlu Ahmed ve Sarı Mehmed'in oğlu Mustafa Dikkulak oğlu Mustafa ve Hacı Murâd oğlu Ahmed ve Çink oğlu Ahmed ve Kocaoğlan oğlu Bekir ve İpli oğlu Mehmed ve Yigirmibeş'in oğlu Mustafa ve Kadir oğlu Mustafa fevt olub yerine bedel Baydan oğlu İsmail'in oğlu Mehmed nefer aded 9	Der-karye-i Kozyaka Ozan oğlu Ali'nin oğlu Abdullah yerine bedel Aydınlı oğlu Ali ve Kara Habib oğlu Osman oğlu Mehmed nefer aded 2
Der-karye-i Sırçalı Ak Mustafa oğlu Seyyid Hüseyin nefer aded 1	Der-karye-i Çerçin Çataklı oğlu Ahmed'in oğlu Hasan ve Küçük oğlu Hüseyin'in oğlu İbrahim nefer aded 2
Der-karye-i Ağaçkilise Uzun oğlu Seyyid Halil ve Sarı Ahmed'in oğlu Seyyid Hüseyin ve Halil'in oğlu Ali nefer aded 3	Der-karye-i Kadıbükü Gök Hüseyin oğlu Seyyid Osman ve Osman'in oğlu Seyyid Hasan ve Molla oğlu Ali nefer aded 2

Der-karye-i Bürnük Kümük oğlu Mustafa'nın oğlu Ali ve Hacı Hasan oğlu Seyyid Ömer ve Nısıf oğlu Seyyid Mehmed ve Ferhat oğlunun yerine bedel Abdullah'ın oğlu Hasan nefer aded 4	Der-karye-i Kirpe Nişan oğlu Mustafa Seyyid Feyzullah'ın oğlunun yerine bedel Çakır oğlu Seyyid Mehmed nefer aded 2
Der-karye-i Çiftlik-i 'ulvi İslâm oğlu Seyyid Hüseyin ve 'Abdurrahman oğlu Seyyid Ömer nefer aded 2	Der-karye-i Çiftlik-i süfli Köleli oğlu Ali ve Köse oğlu Mustafa'nın yerine bedel Küçük İbrahim oğlu Mehmed nefer aded 2
Der-karye-i Karapınar Köse oğlu Ali nefer aded 1	Der-karye-i Kızılcaviran-ı ulvi ve süfli Taşlı oğlu Ali ve Şabân oğlu Süleyman ve Uzun Mehmed'in oğlu Mustafa nefer aded 3
Der-karye-i Akviran Keskin oğlu Seyyid İsmail ve Uzun oğlu Ali'nin oğlu Seyyid Ömer nefer aded 2	Der-karye-i Yâcı Reiszâde Çerağî Kara Mehmed oğlu Hüseyin nefer aded 1
Der-karye-i Başköy Lafcı oğlu Mahmud'un oğlu Ali Sabuncu oğlu fevtlerine bedel Veli oğlu Mehmed nefer aded 2	Der-karye-i Değirmencik İmâm oğlu Halil'in yerine bedel karındaşı Ali nefer aded 1

40. Sayfa**39/2'nin devamı 40/1**

Der-karye-i Bağlarbaşı Kara İsmâ'il'in oğlu Ahmed nefer aded 1	Der-karye-i Süfli Dane-i Emir Ali oğlu Ali ve Konakçı oğlu Hasan nefer aded 2
Der-karye-i Sarıyan Hasan oğlu İbrahim nefer aded 1	Der-karye-i Çıraklar Tatar oğlu Mustafa fevt yerine Yigirmibeş oğlu Hasan nefer aded 1
Der-karye-i Kapullu Mehmed Ali oğlu fevt olub yerine bedel Fazlı oğlu Mehmed ve Çakır oğlu Hasan ve Yaman oğlu İsmail ve Kapullu Bekir'in oğlu İsmail nefer aded 4	Der-karye-i Dane-i 'ulvi ve Karye-i Ketem ve Karye-i Susandık Hatîb oğlu Seyyid Ahmed'in oğlu Mehmed fevt olub yerine bedel Köle'nin oğlu Mustafa nefer aded 1
Der-karye-i Ğayza İlbarıtlı Ömer oğlu İsmail'in Karındaşı Mustafa ve Karye-i Tokatlı Kalbur oğlu İbrahim nefer aded 2	Der-karye-i Çomakviran ve Karye-i Mâğol Kuşcu oğlu Receb nefer aded 1

40/2 1 Muharrem 1220 Senesinde yüz iki adet Nizâm-ı Cedîd askerinin gönderilmesi

Medine-i Taraklıborlu kazâsından mukaddemâ bâ-emr-i âlî-şân matlûb-ı cihândârî buyurulan Nizâm-ı Cedîd asâkiri şahâneyi mahalli me'mûriyetlerine bölükbaşlarına teslîmi bâis ve irsâl olunub bervechi bâlâda zikr olunub cem'an yüz iki nefere bâliğ beher mahalden gidenler isimleriyle zikr olunub işbu bin iki yüz yigirmi bir senesi muharremü'l-haramın guresinde bu mahalle kayd olundu vaktiyle zayi' olan asâkiri zikr olunan mahallerden kefil ve kefillerinden ahz ve yine mahalli me'mûrlarına irsâl oluna

Fî gurre-i M sene 1220 (1 M 1220/1 Nisan 1805)

el-'Abdü'd-da'î el-Hac Halil el-Mevle'l-hilâfe bî-Kazâ-i Taraklıborlu

40/3 Za'feranborlu'da Kıran mahallesi zimmîyânlarından resm-i ispençlerinin tahsîli

Şeri'at şî'ar Za'feranborlu kadısı fazîletlü efendi zîde fazlühû ve iş erleri zîde kadruhûm inhâ olunur ki vâridat-ı mukata'adan olub işbu bin iki yüz yigirmi senesine mahsûb mart i'tibariyle Kıran mahallesi zimmîyânlarının ber-mu'tad-ı kadîm üzerlerine lâzım-ı edâsı gelen resm-i ispençlerinin tahsîli vakti hulûl itmekden nâşi sene-i sâbıkada mîriyle gelen rüsûmun tahsîli bâbında işbu buyuruldu tahrîr ve ısdâr zîde kadruhû tahsîl-dâr ta'yin ve irsâl olunmuşdur bi-mennihi teâlâ vusûlünde gerekdir ki sene-i sâbıkada edâ eyledikleri ve cümle zimmîyân mezkûrlardan resm-i isbencinin mübâşiri ma'rifetiyle tahsîl ve teslîm-i hazîne itdirmesine ihtimâm ve dikkat ve rüsûm-ı kadîmin hilâf-ı harekâtdan mübâadet ve ber-mûceb-i buyuruldu 'amel ve hareket eylesiz deyû ve's-selâm

(İmza) es-Seyyid İbrahim Ser-bevvâbîn-i Dergâh-ı Âlî Voyvoda-i Viranşehir

40/4 Za'feranborlu kazâsına mensup askerlerin Bolu'da toplanmaları ve buradan Üsküdar'a gitmeleri

Şeri'at şî'ar Za'feranborlu kadısı fazîletlü efendi zîde fazlühû ve kıdvetü'l-emâsil a'yân-ı kazâ ve bi'l-cümle vücûh-ı memleket ve iş erleri zîde kadruhûm inhâ olunur ki asâkir-i şahânedan Bolu ortasına merbud asâkirin Üsküdar'a cem' ve celbine irâde-i aliyye ta'alluk bir kıt'a emirnâmeye veliyü'n-ni'âmı dahi zuhûr itmekden nâşi imdi kazâlarda olan nefârat-ı şahâneyi sâir vakte kıyas olunmayarak der-akab cem' eyleyüb hemen 'alâ cenâh-ı istîcâl zâbitlerine teslîmen irsâline dikkat ve ihtimâm eylemenizi hâvî işbu buyuruldu tahrîr ve ısdâr ve öyle ba's ve tisyâr kılınmışdır bi-

mennihi teâlâ vusûlünde siz ki mevlânâ ve a'yân ve iş erleri mûmâileyhim siz ki ma'lûmlarınız olduk da mübâşir ma'rifetiyle hemen bir dakika avk ve te'hîr olunmayarak kazânızın nefarâtlarını 'acâleten ve sür'aten irsâline dikkat ve ihtimâm vesâir vakte kıyas eylemeyüb avk-ı te'hîrden hazer ve mücânebet eyleyüb müceb-i buyuruldu 'amel ve hareket eyleyesiz deyü

(İmza) es-Seyyid İbrahim Ser-bevvâbîn-i Dergâh-ı Âlî Voyvoda-i Viranşehir

40/5 Şiir

Bu cihân tâ ezelden olmuşdur böyle dolab	Cihândârânîde kaydımız el-Hac Halil kâm-yâb
Cenâb-ı izzet meymun mübarek eyleye rûz-i şeb	İtmamını müyesser eyleye ol gani Rab
Kayd oldu bu mahalle cedîd-i ibka'mız	Mu'inimiz olsun her daim settarımız

40/6 Taraklıborlu kazâsına 1 Muharrem 1222'de kadı tayini

Bismillâhirrahmânirrahîm

'İzzetme'ab şeri'at nisâb (boş) mevlânâ eşrâf-ı kuzâtdan el-Hac Halil Efendi kâm-yâb ba'de't-tahiyyeti'l-vâfiye inhâ olunur ki bervech-i mensub mutasarrıf olduğum Taraklıborlu kazâsının 'umûr-ı şer'isi niyâbeti işbu sene ihda ve 'ışrin ve mieteyn ve elf muharremü'l-harâmı gurrelerinden zabt itmek üzere tarafımızdan cenâbınıza ihâle ve tefvîz olmuşdur gerekdir ki kazâ-yı mezbûru gurre-i merkumdan zabt ve tasarruf idüb beyne'l-ahâlî icrâ-yı ahkâmü's-şer'-i âlî ve vaki' olan askeriyye muhallefâtını tahrîr ve beyne'l-verese bi'l-ferîzati's-şer'iyeye tevzi' ve taksîm idüb câdde-i şer'-i şerîfden sermû inhirâfa cevâz göstermeyesin ve's-selâm

(İmza) el-Fakir es-Seyyid Hasan el-Kadı bî-Kazâ-i Taraklıborlu

40/7 Koyun bedeli ve mübâşir hizmetlerinden sehime düşen miktar

Kazâ-i Borlu 1500

Bu def'a bâ-emr-i âlî matlûb buyurulan ma'lûmu'l-mikdâr ağnam bedeli ve hidmet mübâşiriyesinden bervech-i bâlâ kazâ-i mezbûr sehmine bin beş yüz kuruş isâbet eylediği savb-i şer'iden pusula olundu

Fî 11 M sene 1221 (31 Mart 1806)

40/8 Za‘feranborlu’da 1220 senesine ait mâl-ı maktu ve ikrâmiye vergilerinin tahsîli ve teslîmi emri

Şeri‘at şî‘âr Za‘feranborlu kadısı fazîletlü efendi zîde fazluhû ve mefâhiru’l-emâsil ve’l-akrân a‘yân ve iş erleri zîde kaduhûm inhâ olunur ki işbu bin yigirmi senesine mahsûb mart i‘tibariyle kazâ-yı mezbûr üzerlerine edâsı lâzım gelen mâl-ı maktu‘u ve ikrâmiyye malını bundan akdem gönderilen memhûr pusula mûcebince kazânızda tevzi‘ ve taksîm ve tahsîline şuru‘unuzdan birer akçe teslîmâtınız vürûd olunmayub ve mâl-ı mezkûrun iktizâsı olmakdan nâşi istîcâl-i hâvî işbu buyuruldu tahrîr ve ısdâr (boş) ile irsâl olunmuşdur bi-mennihi teâlâ vusûlünde gerekdir ki emvâl-i mezkûru ber-kıdem-i akdem cem‘ ve tahsîl ve teslîm-i hazîne itdirmesine dikkat ve mûceb-i buyuruldu ‘amel ve hareket eyleyesiz deyü Fî 9 M sene 1221 (29 Mart 1806)

(İmza) es-Seyyid İbrahim Ser-bevvâbîn-i Dergâh-ı Âlî Voyvoda-i Viranşehir

41. Sayfa

41/1 Mısır darbhânesinde basılan kuruş ve yarımlik ve rubu‘ ve beşlik paraların tedâvülden kalkması

Düstûrûn-ı mükerremûn müşîrunu mufahhamûn nizâmü’l-‘alem ve müdebbiru’l-umûru’l-cumhûr bi’l-fikri’s-sâkıb mütemmimû muhâmmi’l-en‘am bir-re’yis-saib mümehhidü bünyânü’d-devleti ve ikbâl müşeyyidü erkânî’s-saâdeti ve’l-iclâl el-mahfûfüne bî-sunûfi avatıfı’l-meliki’l-‘alâ Anadolu’nun sol kolunda vaki‘ vüzerâ-yı ‘izâm Edâmellah ü Teâlâ iclalehüm ve a‘zim ü ümerâi’l-kirami’l-fıham el-küberai’l-fıham üli’l-kadri ve’l-ihtiram ashâb-ı ‘izzi ve’l-ihtişam el-mahfûfüne bimezîd-i ‘inâyeti’l-meliki’l-‘alâ mir-i mîrân-ı kiram dâmed ikbâlühüm ve akzâ kuzâtî’l-müslimîn evlâ vülâtî’l-muvahhidîn ma‘denü’l-fazli ve’l-yakin râfî‘u ‘alâmü’ş-şeriatı ve’d-din vârisü ‘ulûmi’l-enbiya-i ve’l-mürselîn el-muhtassu bî-mezîdi inayeti’l-meliki’l-mu‘în mevlânâ Erzurum kadısı zîde ve mefâhiru’l-kuzât ve’l-hukkâm ma‘denü’l-fezâil-i ve’l-keâm sâir kuzât ve nüvvâb zîde fazluhûm ve mefâhiru’l-emâsil-i ve’l-akrân a‘yân ve zâbitân ve iş erleri zîde kadruhûm tevki‘-i refî‘-i hümâyûn vâsil olıcak ma‘lûm ola ki ordu-yı hümâyûnum Mısır’da iken Mısır darbhânesinden kat‘ itdürilüb der-aliyyeme vürûd iden Mısır kuruş ile rubu‘ ve beşlik darbhâne-i ‘amiremde kal olundukda yüz dirhemde otuz üç dirhem sim ve altmış yedi dirhem nühas zuhûr itmekle darbhâne-i ‘amirem sikkesine nazaran mi‘yar olunduğundan gayrı fi’l-asıl Mısır darbhânesinde kat‘ olınacak zer-i mahbub ve nisfiye çil paranın ayarı İslâmbol zer-i mahbubu ayarına tatbik olunub ziyâde ve noksan olmaması husûsu aralık aralık müekked ve müşedded evamir-i şerîfem ısdâr ve tisyâriyle tenbîh olunarak kat‘an zer-i mahbub ve nisfiye ve çil para

kat'na ruhsât virilüb kuruş ve rubu' ve beşlik ve yarımlik kat'ı külliyyen memnu' olunduğu zâhir ve Mısır darbhânesinde kat' olunarak kuruş ve rubu' ve beşlik bir müddetden beru ve Şam ve Haleb ve 'Ayıntab Maraş (Bitlis ?) ve Malatya ve ma'den-i hümâyûnum tarafından vesâir Anadolu ve Rumili'de vaki' kazâ ve kasabâtda ahz ve i'ta oluna geldiğine binâen mevcûd ise her tarafa neşir ve refte refte kesret bulmak takarrubuyla herkes alub virmekde oldukları bi'l-ihbâr bedîhî ve bâhir olub ma'arru'z-zikir kuruş ve yarımlik ve rubu' ve beşlik kema'yar nevinden olduğundan ahz ve itasına nice nice zarar derkâr ve husûsuyle der-aliyyem ile Mısır sikkesi ayarında bâlâda zikr olunduğu üzre külli fark olduğundan erbâb-ı hiyel ve fesâd İslâmbol sikkesiyle meslûk (meskûk) yüzlük ve ikilik ve rubu' ve beşlik cem' ve iddihar ve Mısır sevk ve sipâriş iderek memâlik-i mahrûsemde ve belki der-aliyyemde beyaz akçenin makul olmasın mevcûd olduğu bedîhî ve bâhir olmağla men' ve def' bâbında emr-i şerîfim sudûrun dabhâne-i 'amirem nazırı iftihâru'l-emâcid ve'l-ekârim Ebu Bekir dâme mecdühû bâ- ilam itmek ile fî ma'bâd Mısır darbhânesinde İslâmbol zer-i mahbûb 'ayarına tatbik fakat zer-i mahbub ve nisfiye ve çil para kat' olunub kuruş ve rubu' ve beşlik ve yarımlik olunmamak bâbında Mısır vâlisine ve Mısır kadısına ve defterdârına başka ve memâlik-i mahrûsemde Mısır kuruş ve yarımlik ve rubu' ve beşlik alınub verilmemesiçün memâlik-i Anadolu'da ve Rumili'de vaki' eyâlet vâlilerine ve livâ mutasarrıflarına ve kuzât ve nüvvâb ve 'ayân ve zâbitânına hitâben bu def'a başka başka evâmîr-i şerîfim ısdârıyla tenbîh ve te'kîd olunmuş olmakdan nâşi siz ki vüzerâ-yı izam ve mîr-i mîrân-ı kirâm ve mevlânâ-yı sâir mûmâileyhimsiz siz dahi ba'dehü izin o makûle Mısır kuruş ve yarımlik ve rubu' ve beşlik taht-ı hükümetinizde kazâ-yı ve kasabat ve kurâda kimesnenin hafî ve celî alub virmesine kat'iyyen ruhsât ve cevâz göstermeyüb külliyyen men' ve def' husûsuna ihtimâm ve dikkat eylemeniz fermânım olmağın tenbîhen ve te'kîden mahsûsan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve sadrâzam bîrûn ağalarından kîdvetü'l-emâcid ve'l-'ayân Hacı Mehmed zîde kadruhû mübâşeretiyle irsâl olunmuşdur imdi ba'de izin o makûle Mısır kuruş ve yarımlik ve rubu' ve beşlik taht-ı hükümetinizde vaki' kazâ ve kasabat ve kurâda kimesnenin hafî ve celî alub virmesine kat'iyyen ruhsât virmeyüb külliyyen men' ve def' husûsuna ihtimam ve dikkat eylemeniz matlûb-ı kat'iyyi şâhânem olduğu ve hilâf-ı emr ve rızâ bu bâbda ser-mû kusur ve rehâvet ve 'iğmaz ve betâet gûne vaz' bir vecih ile cevâz ve rızâ-yı aliyem olduğu ma'lumunuz olduk da bervech-i meşrûh 'amel ve hareket ve enfâs-ı emr ü irâde-i hümâyûnuma ihtimâm ve dikkat ve hilâf-ı vaz'-ı tecvîzden tevakki ve mübâadet

eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfimle vusûl buldukda bu bâbda vechi meşrûh üzre şerefyâfte sudûr olan fermân-ı celîlü'l-ittiba ve lâzımü'l-ımtisâlimin mazmûn-ı ita'at makrûnuyla 'amel ve hareket ve hilâfından hazer ve mücânebet eylesesiz ve şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfime i'timât kılasız tahrîren fî'l-evâhiri şehri zi'l-ka'deti's-şerîfe sene 'ısrin ve mieteyn ve elf (Za sonları 1220/Şubat ortaları 1806)

el-Mahrûse-i Kostantiniyye

41/2 Mısır darbhânesinde basılan kuruş ve yarımlik ve rubu' ve beşlik paraların tedâvülden kalkması ve Kızılbel, Borlu, Yörük kazâları ve köylerinde kullanımının yasaklanması

Şeri'at şî'âr Kızılbel ve Borlu ve Yörük kazâlarının kadıları fazîletlü efendiler zîde fazlühüm ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân kazâha-yi mezbûran a'yânları vesâir iş erleri zîde't-mekadiruhüm inhâ olunur ki darbhâne-i 'amire sikkesine nazaran Mısır sikkesi ile meşhur Mısır kuruş ve rubu' ve yarımliği ve beşliği kem a'yar nev'inden olmağla fî ma'bad Mısır darbhânesinde dahi külliyyen kat' olunmaması husûsu ve memâlik-i mahrûsede bir dahi alunub verilmemesi ve hafî ve celî bir kimesne ahz ve i'ta iderler ise men' ve def' husûsunu irâde-i aliyye ta'alluk itmekden nâşi bu def'a şerefrîz sâdır olan emr-i celîlü's-şan mübâşiri ma'rifetiyle tarafımıza vürûdunda bir kîta sûretleri ihrâc ve enfas-ı emr-i âlîçün tarafımızdan dahi işbu buyuruldu tahrîr ve ısdâr (boş) ile ba's ve tisyâr kılınmıştır bi-mennihi teâlâ vusûlünde siz ki mevlânâ ve a'yân vesâir mûmâileyhimsiz emr-i âlînin medâmin-i şeri'âtinden dahi ma'lumlarınız olduk da bu misillü Mısır kuruşu ve yarımliği ve beşlik kazâlarınızda ahz ve i'ta olunmayub ve bundan böyle kazâlarınızda ve kurânızda hafî ve celî bir kimesne alur ve virür ise bi'l-ittifâk men' ve def' husûsuna her birleriniz mezîd-i ihtimâm ve dikkat ve hilâfını tecvîzden mübâadet ve infâz-ı emr-i âlîye mübâaderet ve mazmûnu ita'at makrûnuyla 'amel ve hareket eylesesiz deyü

(İmza) es-Seyyid İbrahim Ser-bevvâbîn-i Dergâh-ı Âlî Voyvoda-i Viranşehir

41/3 Bolu ve Viranşehir kazâlarında ileri gelenlerin silâh-şôran-ı hâssadan İbrahim ile birlikte gelen erkânın yigirmi katar esteranın ihtiyacının giderilmesi ile vazîfelendirilmeleri

İftiharu'l-emâcid ve'l-ekârim câmi'ü'l-mehâmîd-i ve'l-mekârim el-muhtassûne bimezîd-i inayeti'l-meliki'd-dâim dergâh-ı mu'allam kapucı başlarından Bolu voyvodası ve Viranşehir voyvodası dâme mecdühûma ve mefâhiru'l-kuzât ve'l-hukkâm ma'denü'l-fezâil-i ve'l-keâm Bolu ve Viranşehir voyvodalıklarına tâbi' kazâların kadıları ve nâibleri zîde fazlühûm ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân bu husûsa mübâşir ta'yin olunan silâh-şôran-ı hâssadan İbrahim ve a'yân ve zâbitân vesâir iş erleri zîde kadruhûm tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lum ola ki siz ki voyvodalar mûmâileyhimâsız herbâr ve bi't-tahsîs bu avende ıstablı 'amiremde külliyetlü katır bulunmak akdem-i mesalih-i Devlet-i Aliyye'mden olduğuna binâen muvaffakatdan (fatdan ?) ihrâc ve derûn-ı emr-i şerîfe mevzu'an irsâl olunan memhûr ve mûmzâ sûret-i defter-i nâtik olduğu üzre Bolu ve Viranşehir voyvodalıklarına tâbi' kazâlardan mübâya'ası tertîb olunan yigirmi katar esteranın beher katarı beş re's olarak her katarıyla yüz yigirmi beş kuruşdan ve Asitâne-i saâdetime gelince beher katarına nafaka bahâ olarak dört buçuk kuruştan îcâb iden iki bin beş yüz doksan kuruşun nısf-ı hîn-i vürûdlarında i'ta olunmak şartıyla diğer nısıfları olub hazîne-yi 'amiremde ifrâz ve mübâşir mûmâileyhe teslîmen irsâl olunan bin iki yüz doksan beş kuruş kazâlara tevzi' iderek

42. Sayfa

41/3'ün devamı 42/1

ve bir re's semer takımı olmayub cümlesi tûvâna ve yüke el virir ve 'ilel ve 'ârazdan sâlim olarak hükm-i takım (?) ve harbendeleriyle cendruz tarafından mübâya'a ve mübâşiriyle ma'an acâleten ve müsara'aten dersaâdetime irsâl ve ıstablı 'amireme (...) ve işbu irsâl-ı matlûbum olan esterân mutalaba'at-ı sâire misillû beş on gün te'hîr olunsa 'acaba be's ve mahzur var mıdır mûlahazat bir vechile mütebadır-ı hâtır olmayarak derhâl tedârük ve irsâline mezîd-i sa'y ü gayret ve ihmâl ve müsamaha ile maslahat-ı matlûbe-i mühimmeyi uhde-i te'hîr itmekden be-gayet tevakki ve mübâadet eylemeniz fermânım olmağın işbu emr-i celîlü'l-kadrim isdâr ve (boş) ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde şu mübâya'a ve irsâl murâd-ı mülükânem olan yigirmi katar esteranı fermûde-i seniyyem üzre cendruz tarafından tedârük ve irsâle mecd ü sa'î olmadığın olur ise özür ve illetin bir vechile karin-i afv ve safh olmayub mes'ul ve mu'ateb olacağın cezmen teyakkunen ma'lumun olduk da âna göre 'amel ve hareket ve hilâf-ı

emrim vaz'ı tecvîz ile mazhar-ı muâhaze ve 'itâb olmakdan gayete'l-gaye tehâşi ve mücânebet eylesin ve sen ki mübâşir mûmâileyhsin zikr olunan esterânın bahâ ve nafaka bahâlarının nısfı olub mütesahhibin (?) olan meblağ-ı mezkûru götürüb voyvoda-i mûmâileyhiye teslîm ve katırları cendruz tarafına semer (?) takım ve harbendeleriyle bilâ istishab der-aliyyeme dühul ve vusûle müsara'at ve ifate-i vakt mazhar muahaze ve 'itâb olmakdan mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfimle (boş) vardıkda bu bâbda vech-i meşrûh üzre şerefyaft-e-i sudür olan işbu emr-i celîlü'ş-şan vâcibü'l-ittiba' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn-ı münîfiyle âmîl olub hilâfından be-gayet tehâşi ve mücânebet eylesiz şöyle bilesiz 'alâmet-i şerîfime i'timad kılâsız tahrîren fi'l-yevmi't-tâsi' 'aşara muharrem li sene 'ışrin ve mieteyn ve elf

(9 M 1220/9 Nisan 1805)

Kostantiniyye-i el-Mahrûse

42/2 Viranşehir sancağında Donanma-yı Hümâyûn için tersâne giderlerinin ve nefer ihtiyacının karşılanması

Mefâhiru'l-kuzât ve'l-hukkâm ma'denü'l-fezâil-i ve'l-keâm Viranşehir sancağında vaki' kazâların kadıları ve nâibleri zîde fazluhûm ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-a'yân Viranşehir voyvodası (boş) zîde mecdühû ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân bu husûsa mübâşir ta'yin olunan (boş) ve a'yân ve zâbitân ve iş erleri zîde kadruhûm tevki'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lum olaki bundan akdem ittikaku'l-âra ile tersâne-i 'amireme virilen rabita ve nizâm mübtezâsınca aynen celb olunacak neferâtın ma'ada fitne derbârde himâyet (?) olmayan mahallerden aynen neferât talep olunmamak ve donanma-yı hümâyûnuma müretteb olan gedikli (?) neferâtının mevâciblerine tahsîsen ve tersâne-yi 'amirem hazînesine teslîm olunmak husûsuna irâde-i aliyyeme ta'alluk iden kalyoncu bedellerinden baş muhasebeden ihrâc ve derûn-ı emr-i şerîfime mevzu'an irsâl olunan mahzı sûret-i vakt-i nâtık olduğu üzere bin iki yüz yigirmi senesi martından i'tibâren siz ki kuzât ve nüvvâb ve mütesellim mûmâileyhim vesâirlerisiz irâde-i mezbûrdan vâki' kazâlardan müretteb elli neferin beher neferine yüz kuruşdan îcâb iden beş bin kuruş bedellerinin tahsîli ve tersâne-i 'amirem hazînesine celb ve teslîmi lâzimededen olduğuna binâen meblağ-ı mezbûru cendruz tarafından tahsîl ile mübâşir-i merkuma teslîmen tersâne-i 'amirem hazînesine irsâl ve teslîm bi'l-ittifâk ihtimam ve dikkat ve meblağ-ı mezbûr hazîne (?) merkumûn irâdında tahtına idhâl olunmuş mebâliğden olmak mülâbesesiyle ordunun te'hîr (...) haiz olmadığı zâhir iken

imhâl ve te'cilini şâmil i'lam ve tahrîrat irsâliyle imrâr-ı dikkat eylemek ihtimaliniz olur ise mesalih-i mühimmenin ta'tilini müceb ve nüfuz-ı (?) hümâyûnumun hilâf-ı hareketi müstecib olacağı ecilden mübtelâ-yı rahavet (?) olacağımızı yakinen bilüb âna göre 'amel ve hareket eylemeniz fermânım olmağın işbu emr-i âlî-şânım ısdâr ve mübâşir-i merkum ile tisyâr olunmuşdur imdi vusûlünde bâlâda tahrîr ve beyân ve sûret-i defterde tezkir (...) kılındığı üzere evliye-i (?) mezbûrde vaki' kazâlardan müretteb ol mikdâr "ol mikdâr" (tekrar ?) (evvel mikdâr ?) kalyoncunun bedelleri olan meblağ-ı mezbûru fermûde-i seniyyem ile cendruz tarafından tevzi' ve tahsîl ve mübâşir-i merkuma teslîmen dersaâdetime irsâl ve hazîne-yi mezkûreye teslîmi husûsuna bi'l-ittihâd sa'y ü gayret ve hilâf-ı emr ve rızâ vaz' ve tecvîz ile mübtelâ-i vahamet olmakdan tehâşî ve mücânebet eylesiz ve sen ki mübâşir-i merkumsun me'mûr tahsîl olunduğu meblağ-ı mezbûru beş bin kuruş kalyoncu bedelini fermânım olduğu üzere cendruz tarafından tahsîl ve bi'l-istishab gönderüb hazîne-yi mezkûre teslîm-i 'acele ve şitâb ve ifâte-i vakt ile mes'ul ve mu'ateb olmakdan be-gayet tehâşî ve ictinab eylemek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur (boş) buyurdum ki hükm-i şerîfim vardık da bu bâbda vech-i meşrûh üzere şerefyâfte-i sudûr olan işbu emr-i celîlü's-şânım vâcibü'l-ittiba' ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn-ı münîfi birle âmil olasız tahrîren fi'l-yevmi't-ta'si' 'aşara Muharrem sene 'ışrin ve mieteyn ve elf (19 M 1220/19 Nisan 1805)

Kostantiniyye-i el-Mahrûse

42/3 İstabl-ı amire için satın alınan katırların bedellerinin karşılanması için Viranşehir voyvodasına buyuruldu

Fermân-ı âlî-şânlar mücebince voyvoda tarafından buyuruldu dahi sâdır olmuşdur

Kazâ-i Borlu

Kuruş

3315

İstablı 'amire için matlûb-ı cihândârî buyurulan kırk iki re's katırın 'aynını taksîm ve tahsîl 'usretine binâen bedelleri tahsîl ve yed-i vâhidden iştirâğ olunmak bi'l-ittihâdi'l-ahâlî istisvâb olunmağla bedelleri ve hizmet-i mübâşiriyye ve harbende ve semerleri ve enâm-ı meks mesârifâtları ve teslîm-i istablı 'amire olunca me'mûrlara harcırah ve mesârifâtları bu def'a vücûhat ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le Viranşehir

mahkemesinde ta‘dil vechi üzre tevzi‘ olundukda bervech-i bâlâ kazâ-i mezbûrun sehmine üç bin üç yüz on beş kuruş isâbet eylediği savb-i şer‘den pusula olundu

Fî 25 M sene 1221 (14 Nisan 1806)

42/4 Bendekli ve Bartın Viranşehir’in sehmine düşen kalyoncu ve hizmet vergisi

Kazâ-i Borlu

Kuruş

1575

Bâ emr-i âlî matlûb buyrulan kalyoncu bedeliyesi ve hidmet-i mübâşiriyesi gayri ez Bendekli ve Bartın Viranşehir mahkemesinde cümle ma‘rifet ve ma‘rifet-i şer‘le tevzi‘ olundukda bervech-i bâlâ kazâ-i merkumûn sehmine bin beş yüz yetmiş beş kuruş isâbet eylediği savb-i şer‘den pusula olundu

Fî 27 M sene 1221 (16 Nisan 1806)

42/5 Taraklıborlu kazâsı mutasarrıfı es-Seyyid Hasan Efendi’nin vefât etmesi üzerine yerine mutasarrıf olarak el-Hac Halil Efendi’nin tayini

‘İzzet meâb şeri‘at nisâb eşrâf-ı kuzât-ı kiramdan el-Hac Halil Efendi kâm-yâb ba‘de’t-tahiyeti’l-vâfiye inhâ olunur ki Taraklıborlu kazâsı “mutasarrıf” (çizili) mutasarrıfı es-Seyyid Hasan Efendi vefât itmekle müddet-i mahlûlesinin ‘umûr-ı niyâbet-i şer‘iyyesi işbu sene ihda ve ‘ışrin ve mieteyn ve elf muharremü’l-haramı guresinden cemâziye’l-‘ulâsı ğayetine deĝin tarafımızdan cenâbınıza ihâle olunmuşdur (karalı) gerekdir ki kazâ-i mezbûre bi’n-niyâbe kemâ fi’s-sâbık mutasarrıfe olub beyne’l-ahâlî icrâ-yı ahkâmü’ş-şer‘i âlîde sa‘y ü cemil ve vaki‘ olan muhalledfât-ı mevtâyı askeriyeyi tahrîr ve terkîm beyne’l-verese bi’l-ferîzati’ş-şer‘iyye tevzi‘ ve teshimde takayyüd-i tâm ve mezîd-i ihtimâm eylesesiz

el-Fakir Dâizade es-Seyyid Abdullah el-Kadı li-Askeri Anadolu (Anadolu kadıaskeri Dâizade Seyyid Abdullah)

43. Sayfa

43/1 İstabl-ı amireye alınan katırların masrafı için Taraklıborlu kazâsının payına düşen miktar ve tahsîli

Bâis-i terkîm-i defter oldur ki

İşbu bin iki yüz yigirmi bir senesinde istabl-ı ‘amire için matlûb-ı cihândârî buyurulan kırk iki re’s katırın a’yını taksîm ve tahsîli ve bedelleri bâbında fermân-ı âlî mücebince Medine-i Taraklıborlu kazâsının sehmine isâbet iden mesârifât ve hidmet-i mübâşirâne ve harbende ve semerleri ve harcırah Viranşehir mahkemesinden muhrac memhûr pusula-i şer‘ mücebince kazâ-i mezbûr sehmine isâbet iden üç bin üç yüz on beş kuruş ve yine bâ-emr-i âlî matlûb buyurulan kalyoncu bedeliyesi Viranşehir mahkemesinden muhrac memhûr pusula-i şer‘ mücebince kazâ-i mezbûr sehmine isâbet iden bin beş yüz yetmiş beş kuruş serdârlık câizesi yüz yigirmi kuruş bu def‘a Mısır kuruş için emr-i âlî getüren mübâşire hidmet yigirmi beş kuruş ve bu def‘a kalyoncu bedeliyesi için gelen mübâşire hidmet elli kuruş Bolu mecrasına (?) gelen tüfenkçiye hidmet elli kuruş tahsîl-dâriye üç yüz elli kuruş harc-ı defter ve i‘lâmât iki yüz elli kuruş kâtibiyeye muhziyye otuz beş kuruş min-haysü’l-mecmu‘ beş bin yedi yüz yetmiş kuruş(a) bâliğ olub cümle ma‘rifet ve ma‘rifet-i şer‘le kazâ-i mezbûrun el-an mevcûd yüz yetmiş iki hâne bir rubu‘ üzerine tevzi‘ ve taksîm olundukda beher hâneye otuz üçer buçuk kuruş isâbet idüb li-ecli’t-tahsîl tahsîl-dârı olan saâdetlü Subaşı Salih Ağa yedine virilen defterdir ki bervech-i âti zikr olunur

Fî 22 M sene 1221 (11 Nisan 1806)

Mahalle-i Babasultân (hâne 4)	Mahalle-i Çavuş (hâne 3)	Mahalle-i Câmi‘i Kebir ma‘a Zimmîyân (hâne 6)	Mahalle-i Hüseyin Kethuda (hâne 1 buçuk)	Mahalle-i Zimmîyân Kıran (hâne 12 buçuk)	Mahalle-i Çeşme (hâne 1)
Mahalle-i Hacı Beğli (hâne buçuk)	Mahalle-i Hacı Evhad (hâne buçuk)	Mahalle-i Tekye (hâne buçuk rubu‘ 1)	Mahalle-i Kara Ali (hâne 5)	Mahalle-i Kavak (hâne 1)	Mahalle-i Hacı Durmuş (hâne 1)
Mahalle-i Hacı Halil (hâne 1 buçuk rubu‘ 1)	Mahalle-i Kal‘a (hâne buçuk)	Mahalle-i Müslüman Kıran (hâne buçuk)	Mahalle-i Müslüman Bolat (hâne buçuk)	Karye-i Bağlarbaşı (hâne 1 rubu‘ 1)	Karye-i Tokatlı (hâne 1)

Karye-i Ğayza (hâne 2)	Karye-i Dânâ-i ‘ulvi (hâne 2)	Karye-i Dânâ-i süfli (hâne 3)	Karye-i Susandık (rubu‘ 1)	Karye-i Ağaçkilise (hâne 3 buçuk)	Karye-i Kozcığaz (hâne buçuk)
Karye-i Kirpe (hâne 4)	Karye-i Çiftlik-i ‘ulvi (hâne 2)	Karye-i Keten (hâne 1)	Karye-i Çiftlik-i süfli (hâne 4)	Karye-i Zimmîyân Yazı (hâne 10)	Karye-i Müslüman Yazı (hâne 9 buçuk)
Karye-i Konarı (hâne 11)	Karye-i Sırçalı (hâne 1 buçuk)	Karye-i Yâcı (hâne rubu‘ buçuk)	Karye-i Oğlanviran (hâne 1)	Karye-i Sorguncuk (rubu‘ 1)	Karye-i Çomakviran (hâne rubu‘ 1)
Karye-i Mâğol (hâne buçuk)	Karye-i Değirmencik (hâne 1)	Karye-i Alınviran (hâne 3)	Karye-i Pelidviran (hâne 2 rubu‘ 1)	Karye-i Sakaralan (hâne 1)	Karye-i Karapınar (hâne 1 buçuk rubu‘ 1)
Karye-i Akviran (hâne 2 buçuk)	Karye-i Kadıbükü (hâne 4)	Karye-i Çıraqlar (hâne 1 rubu‘ 1)	Karye-i Sarıyan (hâne 1 rubu‘ 1)	Karye-i İlbarıt (hâne 2 rubu‘ 1)	Karye-i Çerçin (hâne 3)
Karye-i Kozyaka (hâne 2)	Karye-i Bürnük (hâne 5)	Karye-i Kızılcaviran- 1 süfli (hâne rubu‘ 3)	Karye-i Kızılcaviran- 1 süfli (hâne 2 rubu‘ 1)	Karye-i Karıt (hâne 5)	Karye-i Bostanbükü (hâne 2 rubu‘ 1)
Karye-i Melisa (hâne 3)	Karye-i Kapullu (hâne 6buçuk)	Karye-i Başköy (hâne 2buçuk)	Karye-i Kulağuzlar (hâne 4)	Karye-i Bulak (hâne 10)	

Tashîh: 173 hâne bir rubu‘ üzerine tevzi‘ olunmuşdur

Hurrîre haze’d-defter bima‘rifeti’ş-şer‘i ve ma‘rifeti’l-ahâlî nâmegahû el-fakir
ileyhi azze şânühü el-Hac Halil el-Mevle’l-hilâfe bi-Medineti Taraklıborlu

Ufiye anhü

43/2 1220 Senesinde Za‘feranborlu kazâsına ait 1. taksidin Anadolu vâflîliğine ödenmesi

Şerayi‘ şî‘âr Za‘feranborlu kadısı fazîletlü efendi zîde fazlühû ve kıdvetü’l-emâsil-i ve’l-akrân a‘yân ve iş erleri zîde kadruhûm inhâ olunur ki işbu bin iki yüz yigirmi senesine mahsûb bâ-fermân-ı âlî Anadolu vâflîsine ta‘yin kılınan taksit-i evvel rûz-ı kasımdan rûz-ı hızıra gelince müctemi‘a olan mesârifât-ı sancak ve mesârifât-ı sâire bu def‘a vücûhât-ı sancak ve ahâli ma‘rifetleri ve ma‘rifet-i şer‘le ve Viranşehir mahkemesinde sancağ-ı mezbûrun hâvî olduğu kazâlarına ta‘dil ve tesviye şürûtunca tevzi‘ ve taksîm olundukda kazâ-yi mezbûrun hissesine isâbet iden mal bu def‘a gönderilen memhûr pusula-i şer‘ mücebince cümle ittifâkıyle beyne’l-ahâlî tevzi‘ ve taksîm eylemeniz bâbında işbu buyuruldu tahrîr ve ile ısdâr ta‘yin olunmuşdur bi-mennihi teâlâ vusûlünde gerekdir ki emvâl-i mezkûru ber-müceb-i pusula-i nizâm ira-i tevzi‘ ve taksîm ve yerlü yerinden tahsîl-dâr mûmâileyh ma‘rifetiyle cem‘ ve tahsîl olunmasına dikkat ve müceb-i buyuruldu ‘amel ve hareket eyleyesiz deyü

es-Seyyid İbrahim Ser-bevvâbîn-i Dergâh-ı Âli Voyvoda-i Viranşehir ve Bolu

43/3 1221 Senesinde Borlu kazâsına ait 1. taksidin Kütahya vâflîliğine ödenmesi

Kazâ-i Borlu

Kuruş

12244 buçuk Mâl-ı taksit-i evvel muharrem

00045 Harc-ı bâb ber-mu‘tâd-ı kadîm

12289 buçuk (Toplam)

İşbu bin iki yüz yigirmi bir senesi muharrem i‘tibariyle bâ-fermân-ı âlî Kütahya vâflîlerine ta‘yin buyurulan taksit-i evvel ve yigirmi senesi rûz-ı kasımdan yigirmi bir senesi rûz-ı hızırına gelince altı mah zarfında müctemi‘a olan mesârifât-ı sancak ve mürûr ve ‘ubur iden hıdamât Devlet-i Aliyye mübâşirânı hizmet ve mesârifâtları ve mesârifât-ı sâire bu def‘a bi‘l-cümle vücûhât-ı sancak ma‘rifetiyle ve ihtiyarları ve ma‘rifet-i şer‘le ‘alâ vechi’l-‘itidal Viranşehir mahkemesinde tevzi‘ olundukda bervechi bâlâ kazâ-i mezbûr sehmine yalnız on iki bin iki yüz kırk dört buçuk kuruş isâbet eylediği savb-i şer‘den pusula olundu

Fî 17 Ra sene 1220 (15 Haziran 1805)

43/4 Za‘feranborlu’da serdârın görevden alınması yerine başkasının tayini

Şerayi‘ şî‘âr Za‘feranborlu kadısı efendi zîde fazlühü ba‘de’s-selâm inhâ olunur ki taht-ı hükümetinizde serdâr olan ref‘ olunub yerine üslûb-ı sâbık üzre kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân Salih Ağa zîde kadruhû serdâr nasb ve ta‘yin olunmağın işbu mektûb tahrîr ve ile irsâl olunmuşdur İnşâallah ü Teâlâ vusûlünde gerekdir ki merkumu kazâ-i mezkûrun serdârlığı umûrunda kıyâm ve öteden beru ola geldiği vechile zabt ve rabt husûsunda i‘ane ve i‘lâm (?) eyleyesiz ve sen ki serdâr-ı merkumsun kazâ-i mezkûrun sedârlığı sana tefvîz olunmağla gerekdir ki kâide-i kadîm kanûn üzre zabt ve rabt neferât ve def‘ ref‘ haşarâtıyla tanzîm-i bilâd irâha-i hâl-i ibâdın bezl ü iktidâr eyleyesin ve kazâ-i mezkûrda mukîm ve müsâfir yeniçerileri ve cebeci ve topçu ve top arabacısı ve ğılmânî ‘acemi ve kul oğulları bi’l-cümle seni üzerlerinde serdâr ve zâbit bilüb ve sözinden taşra ve re’yinden hariç vaz‘ u hareketde bulunmayub ve daimâ ita‘atda ve inkıyâd üzereler ve sen dahi cümle umûrunu ihtimâm-ı şer‘-i şerîf ve kanûn-ı kadîm ve emr-i münîfe tatbik ve (...) merkumûndan bilâ vârise ma‘ruf fevt olanlarının metrûkatları ma‘rifet-i şer‘le zabt ve sûk-ı sultânîde fûruht ve hâsıl olan nukudunu cânib-i beyti’l-mal

44. Sayfa

43/4’ün devamı 44/1

içün defter müfredâtıyla ocağ-ı ‘amire tarafına getürmeğe mübâderet ve beher hâl sana kazâ ve (...) hazeriyye bâis hizmetde müstahsene-i mebrûre vücûda getürmeğe mecd ü sâî olub müceb-i mektûbla âmil olasız tahrîren gurre-i şehr-i rebi‘ü’l-âhir sene ihda ve ‘ışrin ve mieteyn ve elf

Fî 19 Ra 1221 (6 Haziran 1806)

Yeniçeri ağası mektûbu

44/2 (Bu dava tamâmen çizili olup yer yer okunamamıştır. Ancak 44/3’te ufak değişikliklerle tekrar yazılmıştır.)

Bâis-i terkîm-i defter budur ki işbu bin iki yüz yigirmi bir senesine mahsûben hâlen Anadolu vâlisine ta‘yin kılınan taksit-i evvel tahsîli vakti hulûl itmekden nâşi Viranşehir mahkemesinden tevzi‘ ve taksîm olunub Za‘feranborlu kazâsı sehmine isâbet iden rûz-ı kasımdan rûz-ı hızıra gelince değin müctemi‘a olan mesârifât-ı sancak pusula-i şer‘ on iki bin iki yüz seksen dokuz buçuk bâ-defter-i müfredât Salih Ağa yediyle mesârifâtı Borlu üç yüz on kuruş bu âna gelince değin memleketin menzil bâr-

gîrlerinin mesârifât iki yüz yigirmi beş kuruş bundan sonra alınan bâr-gîr aded beş kuruş beş yüz kuruş mesârif iki yüz elli kuruş Bolu cânibine giden katırların mesârifât yedi yüz altmış beş kuruş bu tevzi' virilecek kapu harcı elli kuruş buyuruldu harcı on kuruş hazînedâr harcı on beş kuruş def'a Salih Ağa'nın bâ-defter-i müfredât mesârif üç yüz kuruş İhsan Ağa'nın mesârif altmış bir kuruş Hancı Darabozanlı oğlu Ali Ağa'nın mesârif elli beş kuruş Sakaralan karyesine i'ane kırk kuruş ve Bostanbükü karyesine Çiftlik-i 'ulvi karyesine i'ane kırk kuruş Murâd oğlu Mustafa 'Ağa'ya ikram yigirmi kuruş ve şehir kethudası Civelek Ağa'ya ücret otuz kuruş Karnıkaba oğlu Ebu Bekir Ağa'ya ikram yigirmi kuruş tahsîl-dâriye beş yüz kuruş (çizili iki satır) ve kuruşta birer (...) harc-ı defter üç yüz altmış beş kuruş harcı 'ilâmât (...) kırk kuruş altmış beş kuruş muhızıriye kırk kuruş (...) min haysü'l-mecmu' on altı bin yüz on buçuk kuruşa bâliğ olub cümle ma'rifet ve ma'rifet-i şer'le tevzi' (?) kazâ-i mezbûrun yüz yetmiş iki hâne bir rubu' üzerine tevzi' ve taksîm olunub beher hâneye doksan üçer kuruş yigirmi bir para isâbet idüb li-ecli't-tahsîl tahsîl-dârı olan saâdetlü Subaşı Salih Ağa yedine virilen defterdir ki bervech-i âti zikr olunur

Fî 21 R sene 1221 (8 Temmuz 1806)

Mahalle-i Babasultân (hâne 4)	Mahalle-i Çavuş (hâne 3)	Mahalle-i Câmî'î Kebir ma'a Zimmîyân (hâne 6)	Mahalle-i Hüseyin Kethuda (hâne 1 buçuk)	Mahalle-i Zimmîyân Kıran (hâne 12 buçuk)	Mahalle-i Hacı Evhad (hâne buçuk)
Mahalle-i Tekye (hâne buçuk rubu' 1)	Mahalle-i Kara Ali (hâne 5)	Mahalle-i Kavak (hâne 1)	Mahalle-i Hacı Durmuş (hâne 1)	Mahalle-i Hacı Halil (hâne 1 buçuk rubu' 1)	Mahalle-i Hacı Beğli (hâne buçuk)
Mahalle-i Çeşme (hâne 1)	Mahalle-i Kal'a (hâne buçuk)	Mahalle-i Müslüman Kıran (hâne buçuk)	Mahalle-i Müslüman Bolat (hâne buçuk)	Mahalle-i Bağlarbaşı (hâne 1 rubu' 1)	Karye-i Tokatlı (hâne 1)
Karye-i Ğayza (hâne 2)	Karye-i Dâna-i 'ulvi (hâne 2)	Karye-i Dâna-i süfli (hâne 3)	Karye-i Susandık (rubu' 1)	Karye-i Ağaçkilise (hâne 4 buçuk)	Karye-i Kozcığaz (hâne buçuk)

Karye-i Kirpe (hâne 4)	Karye-i Çiftlik-i 'ulvi (hâne 2)	Karye-i Ketan (hâne 1)	Karye-i Çiftlik-i süfli (hâne 4)	Karye-i Zimmîyân Yazı (hâne 10)	Karye-i Müslüman Yazı (hâne 9 buçuk)
Karye-i Konarı (hâne 11)	Karye-i Sırçalı (hâne 1)	Karye-i Yâcı (?) (hâne buçuk rubu' 1)	Karye-i Oğlanviran (hâne 1)	Karye-i Sorguncuk (rubu' 1)	Karye-i Çomakviran (rubu' 1)
Karye-i Mâğol (hâne buçuk)	Karye-i Değirmencik (hâne 1)	Karye-i Alınviran (hâne 3)	Karye-i Pelidviran (hâne 2 rubu' 1)	Karye-i Sakaralan (hâne 1)	Karye-i Karapınar (hâne 1 buçuk rubu' 1)
Karye-i Akviran (hâne 2 buçuk)	Karye-i Kadıbükü (hâne 4)	Karye-i Çıraklar (hâne buçuk rubu' 1)	Karye-i Sarıyan (hâne 1 rubu' 1)	Karye-i İlbarıt (hâne 2 rubu' 1)	Karye-i Çerçin (hâne 3)
Karye-i Kozyaka (hâne 2)	Karye-i Bürnük (hâne 5)	Karye-i Kızılcaviran-ı 'ulvi (hâne 3 rubu' 1)	Karye-i Kızılcaviran-ı süfli (hâne 2 rubu' 1)	Karye-i Karıt (hâne 5)	Karye-i Bostanbükü (hâne 2 rubu' 1)
Karye-i Melisa (hâne 3)	Karye-i Kulağuz (hâne 4)	Karye-i Kapullu (hâne 6 buçuk)	Karye-i Başköy (hâne 2 buçuk)	Karye-i Bulak (hâne 10)	

Yüz yetmiş iki hâne bir rubu' üzerine tevzi' olunmuşdur hurrîre hâze'd-defter bima'rifeti'ş-şer'i ve ma'rifeti'l-ahâlî nâmegahû el-fakir ileyhi 'azze şânühü el-Hac Halil el-Mevle'l-hilâfe bi-Medineti Taraklıborlu

Ufiye anhü

44/3 Kütahya vâflilerine tayin olan birinci taksit verginin Za'feranborlu kazâsının payına düşen kısmının ödenmesi

Bâis-i terkîm-i defter oldur ki

İşbu bin iki yüz yigirmi bir senesi muharrem i'tibariyle bâ-fermân-ı âlî Kütahya vâflilerine ta'yin buyurulan taksit-i evvel ve yigirmi senesi rûz-ı kasımından yigirmi bir senesi rûz-ı hızırına gelince değin mesârifât-ı sancak bâ-pusula-i şer'i on iki bin iki yüz seksen dokuz buçuk kuruş katırlar için tezkire getürene virilen kırk kuruş iltizâm için tezkire getürene virilen yigirmi beş kuruş fermân-ı âlî-şân getürene virilen yigirmi kuruş

serdârlık mektûb-ı câizesi yüz yigirmi kuruş buyuruldu getirene virilen altmış kuruş kapu harcı elli beş kuruş bu tevzi'â gelince değin memleket menzil bâr-gîrlerinin mesârifâtı iki yüz elli kuruş bundan ma'ada alınacak bâr-gîr bahâsı beş yüz kuruş tevzi'den sonra mesârif alınacak menzil bâr-gîrlerine iki yüz elli kuruş Bolu cânibine giden katırların mesârifleri yedi yüz altmış kuruş tevzi'de virilecek kapu harcı elli kuruş buyuruldu harcı on kuruş hazînedâr harcı on beş kuruş İhsan Ağa'yla olan mesârifât altmış bir kuruş hancı Darabozanlı oğlu Ali'nin katırlara şa'îr saman vesâir mesârifât elli beş kuruş Sakaralan karyesine i'ane kırk kuruş Bostanbükü karyesine ve Çiftlik-i süfli karyesine i'ane kırk kuruş Ağaçkilise karyesinden Murâd oğlu Mustafa Ağa'ya ikram yigirmi kuruş Salih Ağa yediyle bâ-defter-i müfredât memleket 'umûrîçün mesârifât üç yüz kuruş şehir kethudası Civelek Ağa'ya ücret otuz kuruş Karnıkaba oğlu Ebu Bekir Ağa'ya ikram yigirmi kuruş tahsîl-dâriye beş yüz kuruş harc-ı defter üç yüz altmış beş kuruş harc-ı i'lâmât yüz yetmiş beş kuruş huddâmiyye altmış kuruş kâtibiye otuz kuruş muhzırıyye on kuruş min-haysü'l-mecmû' on altı bin yüz on buçuk kuruşa bâliğ olub cümle ma'rifet ve ma'rifet-i şer'le kazâ-i mezbûrun hâlen mevcûd olan yüz yetmiş iki hâne bir rubu' üzerine tevzi' ve taksîm olunub beher hâneye doksan üçer kuruş yigirmi birer para isâbet idüb li-ecli't-tahsîl tahsîl-dârı olan Saâdetlü Subaşı Salih Ağa yedine virilen mûmzâ defterdir ki bervech-i bâlâ zikr ve beyân olundu

Fî 21 R sene 1221 (8 Temmuz 1806)

44/4 Kıran, Câmii Kebir, Zimmîyân Polat mahallelerindeki zimmîlerin hisselerine düşen vergi gelirlerinin bir defterde yer alması

Hâlen Borlu hâkimi fazîletlü efendi ve subaşımız ba'de't-tahiyeti'l-vâfiye inhâ olunur ki Kıran mahallesi ve Câmî' Kebir mahalle ve Zimmîyân Polat mahallesi keferelerinin üç aded mahalle hissesine isâbet iden salyânelerini üç mahalle bir yerde cem' olub bir yerde salyâne ve bir defter olunmasına tarafımızdan izin virilmiş olmağla merkumların inhâları üzre üç mahalle bir yerde salyâne ve bir defter olunması matlûbumdur

44/5 Üsküdar Selimiye vakfı ile ilgili

Şeri'at şî'âr Viranşehir sancağının muhtevî olduğu kazâlarının kadıları ve nâibleri fazîletlü efendiler zîde fazlühûm ve kıdvetü'l-emâsil ve'l-akrân kazâha-i a'yânları ve ahâlîleri ve iş erleri zîde kadruhûm inhâ olunur ki Üsküdar'da vaki' Selimiye ismiyle müsemmâ evkaf-ı hümâyûn çarıkçılığı mukata'asına merbud olub memâlik-i mahrûsede bulunan tuzlu ve tuzsuz gönlerinden beherinden onar para

İslâmbol şürûtu üzre olunub cem‘ ve tahsîl olunması bâbında sâdır olan emr-i âlî-şân mübâşiri ma‘rifetiyle vürûd itmekden nâşi emr-i âlînin dahi mazmûn-ı şerîfnde ma‘lum olunub ve mûcebince tarafımızdan işbu buyuruldu tahrîr ve ısdâr ve ta‘yin ve irsâl olunmuşdur bi-mennihi teâlâ vusûlünde gerekdir ki siz mevlânâ-yı mûmâileyhim ve a‘yân ve iş erleri kazâ ve kasaba ve kurâlarınızda bulunan tuzlu ve tuzsuz gönlerden beherinden onar para evkaf-ı hümâyûn için alınmak ve yed-i vâhiden cem‘ ve tahsîl ve ahz ve kabz itdirilmek üzre mu‘temed bir adam ‘uhdesine iltizâm iderek tahsîl olunmasına dikkat ve nezâret ve mûceb-i emr-i âlî ‘amel ve hareket ve iltizâm eylediğiniz kimesnelerinin isim ve şöhretleriyle i‘lâm ve inhâya müsara‘at eyleyesiz

Sene 1221 (1806-1807)

(İmza) Seyyid İbrahim Ser-bevvâbîn-i Dergâh-ı Âlî Voyvoda-i Viranşehir

45. Sayfa

45/1 Viranşehir sancağına bağlı kazâ ve köylerin ahâlîlerinden topçu ocağında bulunanların ev ve emlâkı için tekâlif vergisi istenmemesi husûsu

Şeri‘at şi‘ar Viranşehir sancağının muhtevî olduğu kazâların kadıları ve’l-a‘yân

ve kazânın ahâlîleri zîde kadruhûm inhâ olunur ki ba‘zı kazâ ve kurâlarınız ahâlîsinden olub el-yevm dergâh-ı âlî topçu ocağından yoldaş olan zâbitân ve neferâtın hâne ve emlâklarından tekâlif mütâlebesiyle taaddî ve rencîde vuku‘a geldiği tarafımıza ocağı tarafından ifade olmağla bu misillû dahi asâkir-i şahânedan olub tekâlifden vâreste olduğuna mebnî gerek kazâ ve kasaba ve kurâlarınızdan olub ve el-yevm topçu ocağından yoldaş ve hizmeti bulunan zâbitân ve neferâtın hâne ve emlâklarından tekâlif mütâlebesiyle rencîde itdirilmek husûsu için ocağından ve irâd-ı cedîd-i hümâyûn şevket karar efendimiz dahi tarafımıza tahrîr olunmuşdur tarafımızdan mûcebince ‘amel olunmağla için işbu siyâk-ı buyuruldu müceddeden tahrîr ve ısdâr olunmuşdur vusûlünde bervech-i meşrûh ‘amel ve hareket eyleyesiz deyü

Fî 5 R sene 1221 (22 Haziran 1806)

45/2 Dergâh-ı âlî topçuları ocağında Za‘feranborlu kazâsına ve köylerine ait zâbitlerin ve neferlerin isimleri

Za‘feranborlu kazâsı ve kurâsı eyâletlerinden dergâh-ı âlî topçuları ocağında el-yevm istihdam olunan zâbitân ve neferâtın bervech-i müfredât defteridir

Nefs-i Za‘feranborlu’da Gümüş mahallesinde Kıvrak Ahmed oğlu Mehmed nefer 1	Nefs-i Za‘feranborlu’da Akçesu mahallesinde Keçeci oğlu Mehmed nefer 1	Nefs-i Za‘feranborlu’da Akçesu mahallesinde Bekir oğlu Hüseyin nefer 1	Nefs-i Za‘feranborlu’da Kayaaltı mahallesinde Kahveci Mehmed oğlu Ali nefer 1	Karıt karyesinde Keleşoğlu Mehmed nefer 1
Karıt karyesinde Deli Osman oğlu Mustafa nefer 1	Yaylalı karyesinde Molla İsmail oğlu Osman nefer 1	Sırça karyesinde Kuru oğlu Hasan nefer 1	Kulağuzlar karyesinde Hasan Kalfa oğlu Mustafa nefer 1	Kozyaka karyesinde Çoban Osman oğlu İbrahim nefer 1
	Çiğli kayesinde Muhtâr oğlu Veli nefer 1	Nefs-i Za‘feranborlu’da Ünzerli oğlu Mustafa nefer 1	Çerçin karyesinde Kel Hüseyin torunu Mehmed Şakîr nefer 1	

Nefer yekün 13

Temmeti’l-keâm biavnilahi’l-meliki’l-‘allâm nâmegahû el-fakir ileyhi ‘azze şânühü el-Hac Halil el-Mevle’l-hilâfe bi-Taraklıborlu

(Mühür) (...)

45/3 1 Cemâziye’l-evvel 1222’de Taraklıborlu kazâsına kadı tayini

E‘uzübillâhimineşşeytânirracîm

Bismillâhirrahmânirrahîm ve bihi neste‘în

Ve üfevidu emr-i ilallâh

İnnallâhe basîrun bi’l-‘ibâd

Yâ müfettiha’l-ebvâb

İftahlenâ hayra’l-bâb

Yâ Fettah Yâ Rezzâk Yâ Kerîm

Yâ Allah

Rabbi yessir velâ tû'assir ya müyessir Rabbi temmim bi'l-hayr

‘İzzet-me‘ab şeri‘at-nisâb Mevlânâ es-Seyyid Mustafa Necib Efendi kâm-yâb

Bâ‘de’t-tahiyeti’l-vâfiye inhâ olunur ki bi’n-niyâbe mutasarrıf olduğum Taraklıborlu kazâsının umûr-ı şer‘iyyesi işbu sene ihda ve ‘ısrin ve mieteyn ve elf mâh-ı cemâziye’l-ülâsı guresinde mâh-ı mezbûrun gayetine kadar tarafımızdan bi’n-niyâbe cenâbınıza ihâle ve tefvîz olunmuşdur gerekdir ki kazâ-i mezbûr gurre-i şehr-i merkumdan zabt eyleyüb beyne’l-ahâlî icrâ-yı ahkâmü’ş-şer‘iyyede sa’y ü cemil ve vakı‘a olan mevâtâ-yı askeriye muhallefâtını dahi tahrîr ve terkîm ve beyne’l-verese bi’l-ferîzati’ş-şer‘iyye tevzi‘ ve taksîm eyleyüb ‘inde’l-meliki’l-cemil nâil-i ecl-i cezîl olasız Mine’l-Fakir el-Hac Halil el-Mevle’l-hilâfe bi-Medineti Taraklıborlu

45/4 1221 Senesinde Za‘feranborlu kazâsına ait mâl-ı nüzûl ve ‘avârız vergilerinin tahsîli

Kazâ-i Borlu

Kuruş

4360	Mâl-ı nüzûl ve ‘avârız
0812	Ma‘îşet
0020	Harc-ı bâb
4598	(Toplam)

Yalnız dört bin beş yüz doksan sekiz kuruşdur

Gurre-i Ca sene 1221 (1 Ca 1221/17 Temmuz 1806)

Şeri‘at şî‘âr Za‘feranborlu kadısı fazîletlü efendi zîde fazlühû ve kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân a’yân ve iş erleri zîde kadruhûm inhâ olunur ki işbu bin iki yüz yigirmi bir senesine mahsûben bâ-fermân-ı âlî ve sûret-i defter-i hakânî kazâ-yı mezbûr ahâlîlerinin üzerlerine edâsı lâzım gelen mâl-ı nüzûl ve ‘avârız emvâlinin tahsîli vakti hulûl itmekden nâşi gönderilen memhûr pusula mücebince cümle ittifâkıyle beyne’l-ahâlî tevzi‘ ve taksîm eylemeniz bâbında işbu buyuruldu tahrîr ve ısdâr zîde kadruhû tahsîl-dâr ta‘yin ve irsâl olunmuşdur bi-mennihi teâlâ vusûlünde gerekdir ki emvâl-i mezkûru beyne’l-âhali ittifâk üzre tevzi‘ ve taksîm ve yerlü yerinden cem‘ ve tahsîl ve yerlü yerinden kabzına me’mûra edâ ve teslîm olunmasına ihtimâm ve dikkat ve avk-ı te’hîr misillü hâlâtdan mübâadet ve müceb-i buyuruldu ‘amel ve hareket eylesiz

Gurre-i Ca sene 1221 (1 Ca 1221/17 Temmuz 1806)

es-Seyyid İbrahim Ser-bevvâbîn-i Dergâh-ı Âlî Voyvoda-i Viranşehir

46. Sayfa**46/1 1221 Senesinde Taraklıborlu kazâsı vergilerinin tahsîli**

Bâis-i tahrîr-i defter oldur ki

İşbu bin iki yüz yigirmi bir senesine mahsûben bâ-emr-i âlî ve sûret-i defter-i hakânî hâlen Viranşehir voyvodası ‘inâyetlü ağa-yı zî-şân hazretlerinin buyuruldu âlîleri ve ber-mûceb-i pusula memhûr Taraklıborlu kazâsı ahâlîlerinin üzerlerine edâsı lâzım gelen asl-ı mâl-ı nüzûl ve ‘avârız ma‘a ma‘îşet ve harc-ı bâb dört bin beş yüz doksan sekiz kuruş ve kazâ-i mezbûrun mesârifâtından bu def‘a buyuruldu getürene hidmet elli kuruş harc-ı bâb elli kuruş hazîne harcı on altı kuruş buyuruldu harcı kâtibe on kuruş vürûd idecek istfîcâl için otuz beş kuruş Süleyman Ağa‘ya virilen altmış kuruş gün damgasîçün gelen fermân-ı âlî getürene hidmet kırk kuruş topçular için gelen ağaya virilen hidmet yigirmi beş kuruş menzil hayvanlarının mesârifîçün yüz elli kuruş şatırın bâr-gîrîçün Bulak karyesine yigirmi kuruş Tugari (?) köprüsünün vakfîçün kırk kuruş Ketten karyesine i‘ane on beş kuruş Yukarı Çiftlik’e i‘ane yigirmi kuruş Bostanbükü’ne i‘ane yigirmi kuruş Sakaralan i‘ane yigirmi kuruş Abdi Beğ oğluna i‘ane yigirmi beş kuruş Subaşı Ağa’nın mürûr-ı ‘ubura virdiği üç yüz kuruş Bekir Ağa‘ya on kuruş şehir kethudasına yigirmi beş kuruş Yazıköylü Molla Mehmed’in mürûr-ı ‘uburuna kırk kuruş Trabzonlu oğlu hanına gelen Konak yedi buçuk kuruş semercilerin üç aded semer akçesi on üç kuruş tahsîl-dâriye beş yüz kuruş menzil için alınan bâr-gîr yüz kuruş harc-ı defter yüz elli iki kuruş huddâmiyye kırk kuruş kâtibiye on kuruş muhzıra on kuruş min-haysü’l-mecmû‘ altı bin üç yüz yetmiş altı buçuk kuruşa bâliğ olub beher hâneye otuz yedişer buçuk kuruş isâbet idüb li-ecli’t-tahsîl tahsîl-dârı olan Saâdetlü Subaşı Salih Ağa yedine virilen mûmzâ defterdir ki bervech-i bâlâ zikr ve beyân olunur

7 C sene 1221 (22 Ağustos 1806)

Mahalle-i Babasultân (hâne 4)	Mahalle-i Çavuş (hâne 3)	Mahalle-i Câmi‘i Kebir ma‘a Zimmîyân (hâne 6)	Mahalle-i Hüseyin Kethuda (hâne 1 buçuk)	Mahalle-i Zimmîyân Kıran (hâne 12 buçuk)	Mahalle-i Çeşme (hâne 1)
Mahalle-i Hacıbeğli (hâne buçuk)	Mahalle-i Hacı Evhad (hâne buçuk)	Mahalle-i Tekye (hâne buçuk rubu‘ 1)	Mahalle-i Kara Ali (hâne 5)	Mahalle-i Kavak (hâne 1)	Mahalle-i Hacı Durmuş (hâne 1)

Mahalle-i Hacı Halil (hâne 1 buçuk rubu' 1)	Mahalle-i Kal'a (hâne buçuk)	Mahalle-i Polatviran (hâne 3 buçuk)	Mahalle-i Müslüman Kıran (hâne buçuk)	Mahalle-i Müslüman Bolat (hâne buçuk)	Karye-i Bağlarbaşı (hâne 1 rubu' 1)
Karye-i Tokatlı (hâne 1)	Karye-i Ğayza (hâne 2)	Karye-i Dânâ-i 'ulvi (hâne 2)	Karye-i Dânâ-i süfli (hâne 3)	Karye-i Susandık ("hâne 1" çizili) rubu' 1)	Karye-i Ağaçkilise (hâne 4 buçuk)
Karye-i Kozcığaz (hâne buçuk)	Karye-i Kirpe (hâne 4)	Karye-i Çiftlik-i 'ulvi (hâne 2)	Karye-i Keten (hâne 1)	Karye-i Çiftlik-i süfli (hâne 4)	Karye-i Zimmîyân Yazı (hâne 10)
Karye-i Müslüman Yazı (hâne 9 buçuk)	Karye-i Konarı (hâne 11)	Karye-i Yâcı (hâne buçuk rubu' 1)	Karye-i Oğlanviran (hâne 1)	Karye-i Sorguncuk (rubu' 1)	Karye-i Çomakviran (rubu' 1)
Karye-i Mâğol (hâne buçuk)	Karye-i Değirmencik (hâne 1)	Karye-i Sırçalı (hâne 1 buçuk)	Karye-i Alınviran (hâne 3)	Karye-i Pelidviran (hâne 2 rubu' 1)	Karye-i Sakaalan (Sakaralan?) (hâne 1)
Karye-i Karapınar (hâne 1 buçuk rubu' 1)	Karye-i Akviran (hâne 2 buçuk)	Karye-i Kadıbükü (hâne 4)	Karye-i Çıraklar (hâne buçuk rubu' 1)	Karye-i Sarı (hâne 1 rubu' 1)	Karye-i İlbarıt (hâne 2 rubu' 1)
Karye-i Çerçin (hâne 3)	Karye-i Kozyaka (hâne 2)	Karye-i Bürnük (hâne 5)	Karye-i Kızılcaviran- 1 'ulvi (hâne 3 rubu' 1)	Karye-i Kızılcaviran- 1 süfli (hâne 2 rubu' 1)	Karye-i Karıt (hâne 5)
Karye-i Bostanbükü (hâne 2 rubu' 1)	Karye-i Melisa (hâne 2)	Karye-i Kapullu (hâne 6 buçuk)	Karye-i Başköy (hâne 2 buçuk)	Karye-i Kulağuzlar (hâne 4)	Karye-i Bulak (hâne 10)

Harrarahû haze'd-defter bi-ma'rifeti'ş-şer'-i ve'l-ahâlî

es-Seyyid Mustafa Necib el-Mevle'l-hilâfe bi-Medineti Taraklıborlu Nâmegahû

el-Fakir ileyhi 'azze şânühü Ufiye anhu

46/2 Boşanma davası

Borlu kazâsına tâbi‘ Alınvıran karyesi sâkinlerinden Hamza oğlu Mehmed nâm kimesne yine Karye-i mezbûr sâkinlerinden Hacı Hüseyin oğlu Molla Hüseyin nâm kimesnenin kerîmesini merkurum Mehmed, Allah ü ‘Azimü’ş-şân’ın emri üzre alub ba‘dehü tatlik idüb birbirleriyle ‘âmme-i da‘vadan zimmetlerini ibra eylediklerini işbu mahalle şerh virildi eğer iki tarafın birisi da‘va iderse devletlü veliyü’n-ni‘am efendimizin hazînesine bin kuruş nezre rabt olmuşdur

15 C sene 1221 (30 Ağustos 1806)

Şuhüdü’l-hâl

Molla Ahmed	Kara Mehmed oğlu Mehmed	Musa	Kahveci Ahmed
Mehmed Usta oğlu Halil	Hacı Ahmed oğlu Hasan	Hamza oğlu Kara Mehmed	

46/3 Za‘feranborlu’da Gazi Süleymân Paşa Câmii’ne hatîbinden tekâlif-i şâkka vergisi alınmaması husûsu

Kıdvetü’l-kuzât ve’l-hukkâm ma‘adenü’l-fazl-ı ve’l-keâm mevlânâ Za‘feranborlu kadısı zîde fazluhü tevki‘-i refi‘-i hümâyûn vâsıl olıcak ma‘lum ola ki hutabâdan el-Hac Mehmed ibn-i el-Hac Ömer zîde salahuhü südde-i saâdetime ‘arzuhal idüb bu Za‘feranborlu Kal‘ası derûnunda vaki‘ müteveffa Gazi Süleymân Paşa câmi‘i şerîfinin hâlen berât-ı şerîfimle hatîbi olub edâ-yı hizmet idüb bu makûle eimme ve hutabâ muktedâ-yı nâs olmak i‘tibariyle resm-i ra‘iyyet ve bilâ emr-i şerîf tekâlif-i şâkka talebiyle taaddi olunmak icâb itmez iken Kal‘a-i mezbûr zâbiti olanlar hilâf-ı kanûn resm-i ra‘iyyet ve ehl-i örf tâifesi taraflarından dahi sen Gömeç mahallesindensin deyü bilâ emr-i şerîf tekâlif-i şâkka mütâlebesiyle taaddîden hâli olmadığın bildirüb men‘ ve def‘ olunmak bâbında emr-i şerîfim sudûrunu ricâ ve Divân-ı Hümâyûn’umdan kanûnı suâl olduk da eimme ve hutabâ muktedâ-yı nâs oldukları i‘tibariyle resm-i ra‘iyyet ve bilâ emr-i şerîf tekâlif-i şâkkanın cümlesinden muaflar olmağla mezkûr Hacı Mehmed Za‘feranborlu kasabasında vaki‘ müteveffa Süleyman Paşa Câmii’i şerîfinde hâlen berât-ı şerîfimle hâtib olub edâ-yı hizmet ider ise mâdâm ki hitâbet hizmetinde oldukça rüsûm-ı ra‘iyyet ve bilâ emr-i şerîf tekâlif-i şâkka mütâlebesiyle taaddî olunması hilâf-ı kanûndur deyü cevap tahrîr olunmağla kanûn üzre ‘amel ve hareket olunmak bâbında fermân-ı âli-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki hükmi-i şerîfim vusûl bulduk da bu bâbda sâdır olan emrim üzre ‘amel dahi husûs-ı mezbûre tekayyüd-i tâm ve berâtına nazar idüb göresin i‘lâm olunduğu üzre bu zikr olunan câmi‘i şerîfin hâlen

berât-ı şerîfimle hatîbi olub edâ-yı hizmet ider ise mâdâm ki hitâbet hizmetinde oldukça zâbit-i mezkûr hilâf-ı kanûn resm-i ra'iyet ve ehl-i örf tâifesi taraflarından dahi bilâ emr-i şerîf ol vechile tekâlif-i şâkka talebiyle bunu taaddî ve rencîde itdirmeyüb men' ve def' eylesesin min-ba'ad kanûn ve berâtına ve emr-i hümâyûnuma muhâlif kimesneye iş itdirmeyüb husûs-ı mezbûr için bir dahi emr-i

47. Sayfa

46/3'ün devamı 47/1

“emr-i” (tekrar) şerîfim ısdâr ve irsâline muhtaç itmeyesin şöyle bilesin ‘alâmet-i şerîfe i'timad kılasın tahrîren fi'l-evâsıt-ı şehri zi'l-ka'deti's-şerîfe sene seb'a 'aşara ve mieteyn ve elf (Za ortaları 1217/Mart başları 1803)

Kostantiniyye-i Mahrûse

47/2 Ulakderesi kazâsına bağlı Ömerli isimli köyde yağma ve gasp

İftiharü'l-emâcid ve'l-ekârim câmi'ü'l-mehâmid-i ve'l-mekârim el muhtassu bi-mezîdi 'inâyeti'l-meliki'd-dâim dergâh-ı mu'allâm kapucı başlarından Viranşehir Voyvodası el-Hac Ahmed zâde İbrahim dâme mecdühû ve kıdvetü'n-nüvvâbi'l-müteşerri'in Taraklıborlu nâm-ı diğer Za'feranborlu ve Ulakderesi kazâları nâibleri zîde ilmühümâ tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lum ola ki Ulakderesi kazâsına tâ'bi Ömerli nâm karye sâkinlerinden İsmail nâm kimesne südde-i saâdetime 'arzuhal idüb bu kendi hâlinde 'arzıyla mukayyed ve hilâf-ı şer'-i şerîf kimesneye vaz' ve hareketi olmayub üzerine dahi şer'an bir nesne sâbit ve zâhir olmuş değil iken Za'feranborlu kazâsı sâkinlerinden Hacı Hâtib oğlu Emir Mehmed ve Balcı oğlu Mehmed dimekle meşhur kimesneler kendü hâllerinde olmadıklarından birbirleriyle yekdil olarak bin iki yüz on dört senesinde Bürnük karye-i mezbûrda kâin menzilini basub derûnunda mevcûd ve esliha ve bir aded kaput ve bir aded tüfenk ve bir re's bâr-gîr ve bir re's eşyâsını (?) hilâf-ı şer'-i şerîf ve bi-gayr-ı hak yağma ve ğârat ve yine zikr olunan Ömerli karyesi toprağında vaki' beş bin kuruşlukdan müteceviz bâ-hüccet-i şer'iyeye mutasarrıf olduğu ma'lumetü'l-hudûd mülk menzil ve mülk samanlık ve anbar (?) ve diğer menzil ve derûnunda mevcûd emvâl ve eşyâsıyla tapuyu ve temessük-i mutasarrıf ve beher sene zabt ve zira'at ve 'öşr ve resm sâhib-i arza edâ ide geldiği ma'lumetü'l-hudud ve'l-kıt'a tarlalarını dahi Za'feranborlu sükkânından Şabân Beğ oğlu Süleyman ve Kuru oğlu Molla Hasan nâm kimesneler sene-i merkumede kezâlik hilâf-ı şer' ve kanûn fuzûlî ve teğallüben zabt ve bunu dahi helâk itmek kastında olduklarından havfinden nâşi ber-takrîb diyâr-ı âhâra firâr ve ol vechile kadri külli ve hıyf-i 'azîm

eylediklerin ve merkumu ile mahallinde mukavemet ve ihkak-ı hak ‘adimü’l-imbân olduğun bildirüb sen ki voyvoda-i mûmâileyhsin mübâşir ma‘rifetiyle mahallinde şer‘ ve kanûn üzere ru‘yet ve merkumân Hacı Hâtib oğlu Emir Mehmed ve Balcı oğlu Mehmed’in gasb ve ğârat eyledikleri elbise ve esliha ve hayvanat ile mezbûrûn Şabân Beğ oğlu Süleyman ve Kuru oğlu Molla Hasan’ın hilâf-ı şer‘ ve kanûn fuzûlî zabt eyledikleri ol mikdâr kuruşdan mütecaviz mülk menzil ve samanlık ve ambar ve emvâl ve eşyâsıyla arâzî-i merkume kendüye alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve ihkak-ı hak ve ‘arâzî-i merkume dahi kemâkân zabt ve zira‘at itdirilmek ve eğer mahallinde ihkak-ı hak mümkün olmaz ise der-aliyyeme ihzârları i‘lâm olunmak bâbında sana hitâben emr-i şerîfim sudûrunu istid‘a ve husûs-ı mezbûr hîn-i terafü‘da kizb olduğu ‘inde’ş-şer‘ tahakkuk eyledik de ta‘yin olunan mübâşirin ücreti mazlum olan müdde‘a ‘aleyhden talep olunmayub ber-mûceb-i fetvâ-yı şerîf husûmet-i kâzibe iden müdde‘i mütemerridden tahsîl olunmak üzere sen ki voyvoda-i mûmâileyhsin sadrâzam enderûn hademelerinden kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân İbrikdâr yamağı Mehmed zîde kadruhû mübâşeretiyle mahallinde şer‘le ru‘yet ve ihkak-ı hak mümkün olmaz ise der-aliyyeme ihzâr-ı i‘lâm olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfim vusûl buldukda bu bâbda sâdır olan emrim üzere ‘amel dahi siz ki voyvoda ve mevlânâ-yı mûmâileyhimsiz ma‘rifetiniz ve ta‘yin olunan mübâşir mûmâileyh ma‘rifetiyle emlâk ve hukuk da‘vasına ihzâr-ı husemâ’ kılub mukaddemâ bir def‘a şer‘le görilüb fasl olunmayan ahvâllerleriyle ‘arâzî husûsuna dahi tamâm mukayyed olub göresiz inhâ olunduğu üzere merkum İsmail ol yerlere mutasarrıf ve zabt ider iken zira‘at itmeyüb üç sene ‘ale’t-tevâli bilâ mani‘ boz hâli koyub kanûn üzere müstehakkı tapu olduk da merkumân Şabân Beğ oğlu Süleyman ve Kuru oğlu Molla Hasan bozdan sâhib-i ‘arzdan resm-i tapu ile (...) zabt iderler olmayub fi’l-vâki zikr olunan emlâki tasarruf ve ‘arâzî-i merkumeyi dahi beher sene zabt ve zira‘at ve ‘öşr ve resmin sâhib-i arza edâ ider iken merkumân ol emlâk ve emvâl ve eşyâ ve arâzîyi hilâf-ı şer‘ ve kanûn fuzûlî ve teğallüben zabt ve merkumân Hacı Hâtib oğlu Emir Mehmed ve Balcı oğlu Mehmed dahi elbise ve esliha ve hayvanâtı biğayri hakkın gasben ahz ve kadr eyledikleri vâki ise ol bâbda muktezâ-yı şer‘-i kavimle ‘amel idüb dahi bervechi meşrûh merkumân Hâtib oğlu Emir Mehmed ve Balcı oğlu Mehmed’in hilâf-ı şer‘-i şerîf gasb ve ğârat eyledikleri Elbise ve esliha ve hayvanâtıyla merkumân Şâban oğlu Süleyman ve Kuru oğlu Molla Hüseyin’in fuzûlî ve teğallüben zabt eyledikleri emvâl ve eşyâ ve emlâkin ba‘de’s-sübut ve arâzî-i merkumeyi dahi hükm idüb alıvirilüb icrâ-yı şer‘ ve

ihkak-ı hak ve ‘arâzî-i merkumeyi dahi kemâkân zabt ve zira‘at itdiresin şöyle ki mahallinde ihkak-ı hak mümkün olmaz ise merkumların ihzârlarını mübâşir mûmâileyh ile der-âliyyeme i‘lâm ve inhâya mübâderet eyleyüb mazmûn-ı emr-i şerîfimle âmil olasız şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerîfe i‘timad kılasız tahrîren fî evâhir-i şehri rebii’l-âhir ihda ve ‘ışrin ve mieteyn ve elf (R sonları 1221/Temmuz ortaları 1806) Kayıd şud

47/3 Ulakderesi kazâsına bağı Ömerli isimli köyde yağma ve gasp olayının araştırılması

Şeri‘at şî‘âr Ulakderesi ve Za‘feranborlu kadıları efendiler zîde fazluhûma inhâ olunur ki Ulakderesi kazâsına tâ‘bi Ömerli karye sâkinlerinden İsmail nâm kimesnenin Za‘feranborlu kasabası sükkânlarından Hacı Hâtiboğlu Emir Mehmed ve Balcı oğlu Mehmed ve Şabân Beğ oğlu Süleyman Kuru oğlu Molla Hasan nâmun kimesneler ile emr-i âlide beyân olunduğu üzre hukuk ve ezmûdesi (?) olub bu bâbda müdde‘i-i mezbûrun südde-i ‘ulviya takdim eylediği arzuhalinin mefhum üzre mahallinde şer‘le ru‘yet ve ihkak-ı hak olunmak bâbında savb-i hâlisânemize ve taraf-ı fazılânelerine hitâben sâdır olan emr-i âlî mücebince mektûb-ı hazreti sadaret penâhi İbrikdâr Yamağı Mehmed Ağa mübâşeretiyle tarafımıza vürûdunda müceb-i emr-i âlî mahallinde ihkak-ı hak olunmak için işbu buyuruldu tahrîr ve ısdâr (boş) terfik ve ta‘yin olunmuşdur bi-mennihi teâlâ vusûlünde ber-müceb-i emr-i âlî ihkak-ı hak olunmağa dikkat eyleyesiz deyü

Kayıd şud

47/4 Taraklıborlu kazâsına mutasarrıf tayini

E‘uzübillâhimineştânirracîm

Bismillâhirrahmânirrahîm ve bihi neste‘în

Ve üfevvizu emr-i ilallah

İnnalhe besîrun bi’l-‘ibâd

Yâ müfettiha’l-ebvâb

İftahlenâ hayre’l-bâb

Yâ Fettah Yâ Rezzâk Yâ Kerîm Yâ Allah

Rabbi yessir velâ tü‘assir Yâ Müyessir Rabbi temmim bi’l-hayr

‘İzzet-me‘ab şeri‘at-nisâb Mevlânâ es-Seyyid Mustafa Necib Efendi kâm-yâb

Ba‘de’t-tahiyyeti’l-vâfiye inhâ olunur ki işbu sene ihda ve ‘ışrin ve mieteyn ve elf cemâziye’l-âhiresi gurrelerinden zabt itmek üzre bervech-i mansıb mutasarrıf olduğum Taraklıborlu kazâsının ‘umûr-ı niyâbet-i ahkâmü’ş-şer‘iyye tarafımızdan cenâbınıza

ihâle ve tefvîz olunmuştur gerekdir ki kazâ-i mezbûru gurre-i mâh-ı merkumeden bi'n-
niyabe mutasarrif olub beyne'l-ahâlî icrâ-yı ahkâmü'ş-şer'-i âlî ve vakı'a olan mevtâ-yı
askeriye muhallefâtını dahi tahrîr ve terkîm ve beyne'l-verese bi'l-ferîzati'ş-şer'iyeye
tevzi' ve taksîm eyleyüb câdde-i şer'-i kavimden ser-mû inhirâfa cevâz göstermeyesiz
ve's-selâm

el-Fakir el-Hac 'Abdurrahman el-Kadı bî-Kazâ-i Taraklıborlu Kazâ-i
Za'feranborlu

Kazâ-i Zağferanbolu

Kuruş

11050

47/5 Rumeli tarafına gönderilen askerın harcamalarının karşılanması

Kuruş

365 Mâl-ı nezâret

200 Ma'îşet

600 Teftiş

040 Harc-ı bâb

1205 (Toplam)

Yalnız bin iki yüz beş kuruşdur

Kazâ-i Za'feranborlu bin iki yüz beş kuruşdur

İşbu sâl menâl-i (?) iştîmâlde hâlen Bolu voyvodası dergâh-ı âlî
kapucıbaşlarından 'Înâyetlü es-Seyyid İbrahim Ağa Hazretleri ma'iyyetle Rumili
cânibine irsâl-i matlûb-ı cihândârî buyurulan süvâri asâkirin techiz ve mesârifâtı
ittifâk-ı ârâ Viranşehir mahkemesinde tevzi' ve taksîm olundukda bervech-i bâlâ kazâ-i
mezbûrun sehmine yalnız on bin elli kuruş isâbet eylediği kibel-i şer'den pusula olundu

Fî 21 Ca sene 1221 (6 Ağustos 1806)

48. Sayfa

48/1 1220 Senesi Za'feranborlu kazâsına ait vâridat-ı mukataa vergisi içerisinden teftiş ve nezâret emvâl-i mîriyyelerinin zamanında ödenmesi husûsu

Şeri'at şî'âr Za'feranborlu kadısı fazîletlü efendi zîde fazluhu ve kıdvetü'l-
emâsil ve'l-akrân 'ayân ve ihtiyarân ve iş erleri zîde kadruhûm inhâ olunur ki vâridat-ı
mukata'adan işbu bin iki yüz yigirmi senesine mahsûben kazânız ahâlîleri üzerlerine
edâsı lâzım gelen teftiş ve nezâret emvâl-i mîriyyelerin tahsîli vakti ve zamânı mürûr ve

hulûl itmekden nâşi ve bu def'a Âsitâne-yi Aliyye bâ-fermân-ı âlî külliyyetlü süvâri ile 'azimetimüz mesârifinden kazânız hissesine olarak bâ-pusula-i şer'iyeye ve memhûr gönderilen pusulalar müceblerince emvâl-i mezkûru ma'rifet-i şer' ve ta'yin olunan tahsîl-dâr-ı merkum ma'rifeti ve cümle ittifâklarınız ile tevzi' ve taksîm ve yerlü yerinden cem' ve tahsîl olunmak bâbında işbu buyuruldu tahrîr ve ısdâr zîde kadruhû tahsîl-dâr ta'yin ve irsâl olunmuşdur bi-mennihi teâlâ vusûlünde gerekdir ki emvâl-i mezkûru ma'rifet-i şer' ve ta'yin olunan tahsîl-dâr-ı merkum ma'rifetiyle tevzi' ve taksîm eyleyüb yerlü yerinden cem' ve tahsîl ve kabzına me'mûre edâ ve teslîm ve hazîne olmasına kemâl-i dikkat ve ihtimâm ve avk-ı te'hîrden tehâşî ve mücânebet ve ber-müceb-i buyuruldu 'amel ve hareket eyleyesiz deyü

Fî 22 Ca sene 1221 (7 Ağustos 1806)

48/2 1220 Senesinde Za'feranborlu kazâsına ait süvâri askerlerinin techiz ve masraflarının karşılanması husûsu

İşbu bin iki yüz yigirmi senesine mahsûben Za'feranborlu kazâsı ahâlîlerinin üzerlerine edâsı lâzım gelen mâl-ı teftiş ve nezâret hâlen Viranşehir voyvodası Hacı Ahmedzâde ağa-yı âlî-şân hazretlerinin buyuruldu-ı âlîleri ve ber-müceb-i memhûr pusula ma'îşet ve harcı bâb bin iki yüz beş kuruş ve bu def'a hâlen Bolu voyvodası dergâh-ı âlî kapucı başlarından Galatalı es-Seyyid İbrahim Ağa Hazretleri ma'iyyetle Rumili cânibine irsâl-i matlûb-ı cihândârî buyurulan süvâri asâkirin techiz ve mesârifâtları ve Viranşehir mahkemesinden muhrec pusula mücebince on bir bin elli kuruş Eflâni bâr-gîr menzili iki, beş kuruş def'a Hamamlı'ya menzil bir-iki buçuk kuruş asker buyuruldusu getürene on beş kuruş salyâne buyuruldusunu getürene elli beş kuruş Burgazoğlu Mehmed Ağa'ya virilen yigirmi kuruş şehir kethudası yediyle mesârif kırk dört buçuk kuruş Hancı ve bir Pozatlı oğluna masraf on beş kuruş harc-ı bâb elli kuruş hazîne harcı on altı kuruş kâtibiye buyuruldu harcı on kuruş vürûd idecek isticâl otuz beş kuruş Bostanbükü karyesine i'ane yigirmi beş kuruş Yukarı Çiftlik ve Keten karyelerine i'ane kırk kuruş ve Sakaralan karyesine i'ane kırk kuruş subaşı ağa yediyle Konarı köprüsüne virilen yetmiş iki kuruş Abdi Beğ oğluna yigirmi kuruş Murâd oğluna delibaşı masraf yigirmi kuruş şehir kethudasına ücret yigirmi kuruş Bekir Ağa'ya on kuruş menzil bâr-gîrlerine şa'îr bahâsı yüz kuruş tahsîl-dâriye beş yüz kuruş subaşı ağanın mürûr 'ubur iden masraf yüz elli kuruş Yazı karyesine menzil dokuz, on sekiz kuruş Çavuş mahallesine i'ane yigirmi kuruş Bulak karyesine menzil on üç, yigirmi altı kuruş Kıran karyesine menzil on, yigirmi kuruş harc-ı defter üç yüz kırk kuruş harc-ı

i'lâmât yüz elli kuruş huddâmiyye elli kuruş kâtib efendilere otuz kuruş muhziirlara on kuruş min-haysü'l-mecmu' on dört bin yüz seksen dört kuruşa bâli' olub bi'l-cümle ahâlî ma'rifet ve ma'rifet-i şer'le kazâ-i mezbûrun yüz yetmiş iki hâneye tevzi' ve taksîm olundukda beher hânesine seksen iki buçuk kuruş isâbet itmekle li-ecli't-tahsîl tahsîl-dârı yedine virilen defterdir ki zikr olunur

Fî 8 C sene 1221 (23 Ağustos 1806)

Mahalle-i Babasultân (hâne 4)	Mahalle-i Çavuş (hâne 3)	Mahalle-i Câmî'î Kebir ma'a Zimmîyân (hâne 6)	Mahalle-i Hüseyin Kethuda (hâne 1 buçuk)	Mahalle-i Zimmîyân Kıran (hâne 12 buçuk)	Mahalle-i Çeşme (hâne 1)
Mahalle-i Hacıbeğli (hâne buçuk)	Mahalle-i Hacı Evhad (hâne buçuk)	Mahalle-i Tekye (hâne 2 rubu' 1)	Mahalle-i Kavak (hâne 1)	Mahalle-i Kara Ali (hâne 5)	Mahalle-i Hacı Durmuş (hâne 1)
Mahalle-i Hacı Halil (hâne 1 buçuk rubu' 1)	Mahalle-i Kal'a (hâne buçuk)	Mahalle-i Müslüman Kıran (hâne buçuk)	Mahalle-i Zimmîyân Bolat (hâne 3 buçuk)	Mahalle-i Müslüman Bolat (hâne buçuk)	Karye-i Bağlarbaşı (hâne 1 rubu' 1)
Karye-i Tokatlı (hâne 1)	Karye-i Ğayza (hâne 2)	Karye-i Dânâ-i 'ulvi (hâne 2)	Mahalle-i (Karye-i ?) Dânâ-i süfli (hâne 3)	Karye-i Susandık (hâne rubu' 1)	Karye-i Ağaçkilise (hâne 4 buçuk)
Karye-i Kozcığaz (hâne buçuk)	Karye-i Kirpe (hâne 4)	Karye-i Çiftlik-i 'ulvi (hâne 2)	Karye-i Ketten (hâne 1)	Karye-i Çiftlik-i süfli (hâne 4)	Karye-i Zimmîyân Yazı (hâne 10)
Karye-i Müslüman Yazı (hâne 9 buçuk)	Karye-i Konarı (hâne 11)	Karye-i Çerçili (hâne 1 buçuk)	Karye-i Yâcı (hâne rubu' 1)	Karye-i Oğlanviran (hâne 1)	Karye-i Sorguncuk (hâne rubu' 2 (1 ?))
Karye-i Sakaralan (hâne 1)	Karye-i Karabunar (Karapınar ?) (hâne 1 buçuk rubu' 1)	Karye-i Çomak (hâne rubu' 1)	Karye-i Mâğol (hâne buçuk)	Karye-i Değirmencik (hâne 1)	Karye-i Alınviran (hâne 3)

Karye-i Pelidviran (hâne 2 rubu' 1)	"Karye-i" (yok) Sakaralan (hâne 1)	"Karye-i" (yok) Karapınar (hâne 1 buçuk rubu' 1)	Karye-i Akviran (hâne 3 buçuk)	"Karye-i" (yok) Kadıbükü (hâne 4)	"Karye-i" (yok) Çıraklar (hâne buçuk rubu')
Karye-i Sarıyazı (hâne 1 rubu' 1)	"Karye-i" (yok) İlbarıt (hâne 2 rubu' 1)	"Karye-i" (yok) Çerçin (hâne 3)	"Karye-i" (yok) Kozyaka (hâne 3)	Karye-i Bürnük (hâne 5)	"Karye-i" (yok) Kızılcaviran-1 'ulvi (hâne 3 rubu' 1)
"Karye-i" (yok) Kızılcaviran-1 süfli (hâne 2 rubu' 1)	"Karye-i" (yok) Karıt (hâne 5)	"Karye-i" (yok) Bostanbükü (hâne 2 rubu' 1)	"Karye-i" (yok) Melisa (hâne 3)	Karye-i Kapullu (hâne 6 buçuk)	"Karye-i" (yok) Başköy (hâne 2 buçuk)
		"Karye-i" (yok) Kulağuzlar (hâne 2 (3 ?))	Bulak Karyesi (hâne 10)		

49. Sayfa

49/1 Cabbarzâde Mehmed Paşa'nın bekmez akçesi için beyân olunan meblağ

Cabbarzâde Devletlü Mehmed Paşa'nın mürûrunda bekmez akçesiçün ahz-ı meblağ beyân olunur

Yazı karyesinden alınan kuruş 30	Bulak karyesinden alınan kuruş 30	Kıran karyesinden alınan kuruş 30	Aşağı Çiftlik karyesinden alınan kuruş 130	Hamamlı'ya giden ücret kuruş 100
-------------------------------------	--------------------------------------	--------------------------------------	---	-------------------------------------

49/2 1 Receb 1220'de Bostanbükü köyünden verilen serdârlık icazesi

Receb-i şerîfin gurrasinden serdârlık icazesine virilen yüz yigirmi kuruş Bostanbükü karyesinden virilmiştir ve's-selâm

Kuruş

- 35 Mukarrer emri ve buyuruldusu getürene virilen yalnız otuz beş kuruşdur
- 50 İzn-i emir getüren ağa'ya virilen yalnız elli kuruşdur
- 30 Davet buyuruldusu getüren Subaşı Ağa yediyle

49/3 Borlu'dan Kütahya vâfliliğine verilen verginin 2. taksidinin tahsîli

Kazâ-i Za'feranborlu

Kuruş

14310 Mâl-1 taksit-i sâni ve mesârifât-1 sancakdan

00045 Harc-1 bâb

14355 (Toplam)

Kazâ-i Borlu

Kuruş 14310

İşbu bin iki yüz yigirmi senesine mahsûben bâ-fermân-ı âlî Kütahya vâflilerine ta'yin buyurulan taksit-i sâni ve rûz-ı hızırardan sene rûz-ı kasımına gelince müctemi'a olan mesârifât-1 sancak ve Devlet-i Aliyye tarafından mürûr 'ubur iden mübâşiran hizmet ve mesârifâtları ve mesârifât-1 sâire ve Devletlü Mehmed Celâleddin Paşa Hazretleri mesârifâtları bu def'a bi'l-cümle vücûhât-1 sancak ma'rifet ve ittihâdları ve ma'rifet-i şer'le 'alâ vechi'l-'itidal Viranşehir mahkemesinde tevzi' olundukda bervech-i bâlâ kazâ-i mezbûr sehmine yalnız on dört bin üç yüz on kuruş isâbet eylediği savb-i şer'den pusula olundu

Fî 21 S sene 1221 (10 Nisan 1806)

49/4 1220 Senesinde Za'feranborlu'dan Anadolu vâfliliğine verilen verginin 2. taksidi

Şeri'at şî'âr Za'feranborlu kadısı fazîletlü efendi zîde fazluhû ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân kazâ-yı mezbûr a'yânı ve iş erleri zîde kadruhûm inhâ olunur ki işbu bin iki yüz yigirmi bir senesine mahsûb rûz-ı kasım i'tibariyle hâlen Anadolu vâflisine ta'yin buyurulan taksit-i sâni malı (karalı) rûz-ı hızırından sene-i mezbûr rûz-ı kasımına gelince müctemi'a olan mesârifât-1 sancak ve mürûr 'ubur iden hıdamât-1 Devlet-i Aliyye mübâşirâtı hizmetleri ve eyyâm-ı meks mübâşirât mesârifâtı ve Cabbarzâde Devletlü Celâleddin Paşa Hazretlerinin mesârifâtı ve mesârifât-1 sâire bu def'a bi'l-cümle ile vücûhat-1 sancak ve ahâlî ma'rifetleri ve ma'rifet-i şer'le ittifâk-ı ârâ Viranşehir mahkemesinden sancak-ı mezkûrun muhtevî olduğu kazâlarına ta'dil ve tesviye şürûtunca tevzi' ve taksîm olundukda kazâ-yı mezkûrun sehmine isâbet eden malı gönderilen pusula-i şer' mücebince cümle ittifâkıyla ve ma'rifet-i şer'le beyne'l-ahâlî tevzi' ve taksîm ve yerlü yerinden cem' ve tahsîl itdirilmesi bâbında işbu buyuruldu tahrîr ve ısdâr ve irsâl zîde kadruhû tahsîl-dâr ta'yin ve irsâl olunmuşdur bi-mennihi teâlâ vusûlünde gerekdir ki emvâl-i mezkûru ber-müceb-i pusula memhûr

ittifâk-ı ârâ beyne'l-ahâlî tevzi' ve taksîm ve tahsîl-dâr mûmâileyh ma'rifetiyle yerlü yerinden cem' ve tahsîl ve teslîmî hazîne itdirilmesine her birleriniz mezîd-i ihtimâm ve dikkat ve avk-ı te'hîr ile ta'tîl-i mâl-ı mîri olmakdan mübâadet ve müceb-i buyuruldu 'amel ve hareket eylesesin

21 L sene 1221 (1 Ocak 1807)

Kayıd şud

49/5 1221 Senesinde Za'feranborlu'dan Kütahya vâfilîğine verilen verginin 2. taksidi

İşbu bin iki yüz yigirmi bir senesine mahsûben bâ-fermân-ı âlî Kütahya vâfililerine ta'yin buyurulan taksit-i sâni ve rûz-ı hızırdan sene-i mezbûre rûz-ı kasımına gelince müctemi'a olan mesârifât-ı sancak ve Devlet-i Aliyye tarafından mürûr 'ubur iden mübâşirat-ı hizmet ve mesârifât-ı sâire ve Devletlü Mehmed Celâleddin Paşa Hazretleri mesârifâtları bu def'a bi'l-cümle vücûhat-ı sancak ma'rifet ve ittihâdları ve ma'rifet-i şer'le 'alâ vechi'l-'itidal Viranşehir mahkemesinden tevzi' olundukda ber-vechi bâlâ kazâ-i mezbûr Za'feranborlu sehmine yalnız on dört bin üç yüz elli beş kuruş buyuruldu getürene hizmet elli kuruş hazîne harcı on altı kuruş buyuruldu harcı kâtiblere on kuruş vürûd idecek istîcâl otuz beş mukarrer emri buyuruldu getürene hizmet otuz beş kuruş fermân sûreti getürene hizmet elli kuruş serdârlık icâzesine virilen yüz yigirmi kuruş dâvet buyuruldu getürene hizmet otuz kuruş kapu harcı elli kuruş menzil benâgiri mesârifâtı iki yüz altmış dokuz kuruş menzil benâgirine arpa mesârifî iki yüz elli kuruş Ketenköyü'ne i'ane on beş kuruş Yukarı Çiftlik'e i'ane yigirmi kuruş Sakaralan'a i'ane yigirmi beş kuruş Bekir Ağa'ya yigirmi kuruş Yazıköylü (?) Molla Mehmed'e dört menzil bâr-gîri on kuruş Bulak karyesinden giden yedi menzil bâr-gîri on beş kuruş şehir kethudası yediyle konak üç yüz kuruş şehir kethudasına otuz kuruş tahsîl-dâriye altı yüz kuruş harc-ı defter beher kuruş birer paradan dört yüz iki kuruş huddâmiyye elli kuruş kâtiblere yigirmi kuruş muhızrlara on kuruş olub min-haysü'l-mecmu' cem'an yekün on altı bin altı yüz yetmiş yedi kuruşa bâliğ olub bi'l-cümle ahâlî ma'rifet ve ma'rifet-i şer'le kazâ-i mezbûrun yüz yetmiş iki hânesine tevzi' ve taksîm olundukda beher hâneye yalnız doksan yedişer kuruş onar para isâbet itmekle li-ecli't-tahsîl tahsîl-dâr yedine virilen defterdir

26 L sene 1221 (6 Ocak 1807)

50. Sayfa
49/5'in devamı 50/1

Mahalle-i Babasultân (hâne 4)	Mahalle-i Çavuş (hâne 3)	Mahalle-i Câmî'î Kebir (hâne 6)	Mahalle-i Hüseyin Kethuda (hâne 1 buçuk)	Mahalle-i Zimmîyân Kıran (hâne 12 buçuk)	Mahalle-i Çeşme (hâne 1)
Mahalle-i Hacıbeğli (hâne 1 buçuk)	Mahalle-i Hacı Evhad (hâne buçuk)	Mahalle-i Tekye (hâne buçuk)	Mahalle-i Kavak (hâne 1)	Mahalle-i Kara Ali (hâne 5)	Mahalle-i Hacı Durmuş (hâne 1)
Mahalle-i Hacı Halil (hâne 1 buçuk)	Mahalle-i Kal'a (hâne buçuk)	Mahalle-i Müslüman Kıran (hâne buçuk)	Mahalle-i Zimmîyân Bolat (hâne 3 buçuk)	Mahalle-i Müslüman Bolat (hâne buçuk)	Karye-i Bağlarbaşı (hâne 1 buçuk)
Karye-i Tokatlı (hâne 1)	Karye-i Ğayza (hâne 2)	Karye-i Dâna-i 'ulvi (hâne 2)	Karye-i Dâna-i süfli (hâne 3)	Karye-i Susandık (hâne rubu' 1)	Karye-i Ağaçkilise (hâne 4 buçuk)
Karye-i Kozcığaz (hâne buçuk)	Karye-i Kirpe (hâne 4)	Karye-i Çiftlik-i 'ulvi (hâne 2)	Karye-i Ketten (hâne 1)	Karye-i Çiftlik-i süfli (hâne 4)	Karye-i Zimmîyân Yazı (hâne 10)
Karye-i Müslüman Yazı (hâne 9 buçuk)	Karye-i Konarı (hâne 11)	Karye-i Sırçalı (hâne 1 buçuk)	Karye-i Yâcı (hâne buçuk)	Karye-i Oğlanvıran (hâne 1)	Karye-i Sorguncuk (rubu' 1)
Karye-i Sakaralan (hâne 1)	Karye-i Karabunar (Karapınar ?) (hâne 1 buçuk)	Karye-i Çomakvıran (rubu' 1)	Karye-i Mâğol (hâne buçuk)	Karye-i Değirmencik (hâne 1)	Karye-i Alınvıran (hâne 3)
Karye-i Pelidvıran (hâne 2 buçuk)	Karye-i Akvıran (hâne 2 buçuk)	Karye-i Kadıbükü (hâne 4)	Karye-i Çıraklar (hâne buçuk)	Karye-i Sarıyan (hâne 1 buçuk)	Karye-i İlbarıt (hâne 2 buçuk)

Karye-i Çerçin (hâne 3)	Karye-i Kozyaka (hâne 2)	Karye-i Bürnük (hâne 5)	“Karye-i” (yok) Kızılçaviran- ı ‘ulvi (hâne 2 buçuk)	“Karye-i” (yok) Kızılçaviran- ı süfli (hâne 2 buçuk)	Karye-i Karıt (hâne 5)
Karye-i Bostanbükü (hâne 2 buçuk)	Karye-i Melisa (hâne 3)	Karye-i Kapullu (hâne 6 buçuk)	Karye-i Başköy (hâne 2 buçuk)	Karye-i Kulağuzlar (hâne 4)	Karye-i Bulak (hâne 10)

Harrarahü haze’d-defter bi-ma‘rifet-i şer‘ ve’l-ahâlî es-Seyyid Mustafa Necib el-Mevle’l-hilâfe bi-Medineti Taraklıborlu

50/2 Kazâda bulunan yuva hayvanlarına el konularak satılması husûsu
Yâ Fettah

Şerayi‘ şî‘âr Viranşehir sancağı kazâlarının kadıları fazîletlü efendiler zîde fazlühüm ve kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân a‘yânları ve iş erleri zîde kadruhüm inhâ olunur ki kazâlarınızda yuva hayvan bulunur ise işbu rûz-ı kasımdan sonra ber-mu‘tad-ı kadîm tarafımıza ‘aid olmağla öteden beru ola geldiği vech üzre bu misillü yuva hayvanı zuhûrunda sizler zabt idüb kazânız ‘umûruna sarf ve ez-kadîm tarafımıza virile gelen kıymetlerini ta‘yin olan mübâşiri ma‘rifetiyle irsâline ihtimâm ve dikkat eylemeniz için tarafımızdan işbu buyuruldu tahrîr ve ısdâr ve (boş) zîde kadruhü ta‘yin ve irsâl olunmuşdur bi-mennihi teâlâ vusûlünde gerekdir ki öteden beru kazânızdan ber-mutâd-ı kadîm tarafımıza ‘aid olan yuva kıymetlerini virile geldiği vech üzre mübâşir-i merkuma evvel ve teslîm olunmasına her birleriniz mezîd-i ihtimâm ve dikkat ve hâletinden (hilâf-ı hâletinden) tehâşî ve ber-mûceb-i buyuruldu ‘amel ve hareket eyleyesiz

Fî 25 L sene 1221 (5 Ocak 1807)

Kuruş

100

Buyuruldu getüren ağaya hizmet yalnız yüz kuruşdur

50/3 Za‘feranborlu’da serdârın görevden alınması yerine başkasının tayini

Şeri‘at şî‘âr Za‘feranborlu kadısı efendi zîde fazlühü ba‘de’s-selâm inhâ olunur ki taht-ı hükmetinizde serdâr olan ref‘ olunub yerine üslûb-ı sâbık üzre kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân Salih zîde kadruhû serdâr nasb ve ta‘yin olunmağın işbu mektûb tahrîr ve irsâl olunmuşdur İnşâallah ü Teâlâ vusûlünde gerekdir ki merkumu kazâ-i mezkûrun serdârlığı umûrunda kıyâm ve öteden beru ola geldiği vechile zabt ve rabtı husûsunda i‘anet ve ihtimâm eyleyesiz ve sen ki serdâr-ı merkumsun kazâ-yı mezkûrun serdârlığı sana tefvîz olunmağla gerekdir ki kâide-i kadîm ve kanûn üzre zabt ve rabt-ı neferât ve def‘-i ref‘-i haşarâtıyla tanzîm-i bilâd ve irâha-i hâli ibâda bezl ü iktidâr eyleyesin ve kazâ-yı mezkûrda mukîm ve müsâfir yeniçerileri ve cebeci ve topçu ve top arabacısı ve gilmân-ı ‘acemi ve kuloğulları bi’l-cümle seni üzerlerine serdâr ve zâbit bilüb sözünden taşra ve re’yinden hariç vaz‘ ve hareket bulunmayub ve ağaya ita‘at ve inkıyâd üzre olalar ve sen dahi cümle ‘umûrunu şer‘-i şerîf ve kanûn-ı kadîm ve emr-i münîfe tatbik ve tavâif-i merkumdan bilâ vâris ma‘ruf fevt olanlarının metrûkatların ma‘rifet-i şer‘le zabt ve sûk-i sultânîde fûruht ve hâsıl olan nukudunu cânib-i beytü’l-mâl için dikkat-i

51. Sayfa

50/3’ün devamı 51/1

tâmıyla ocağı ‘amire tarafına göndermeğe mübâderet ve beher hâl sükkânı vilâyetin emîn ve rahat-ı hâllerine bâis hizmet-i müstahsene-i mebrûre vücûda getürmeğe mecd ü sâ‘î olub müceb-i mektûbla âmil olasın tahrîren gurre-i şehr-i şevvâlî’l-mükerrem sene ihda ve ‘ışrin ve mieteyn ve elf (1 L 1221/12 Aralık 1806)

Serdârlık icazeti

Kuruş

120

Kayıd şud

51/2 Viranşehir sancağından koyun vergisinin tahsîli husûsu

Hâlen Borlu a‘yânı ‘izzetlü ağa

Ba‘de’t-tahiyye inhâmızdır ki bu def‘a Viranşehir sancağından bâ-emr-i âlî matlûb-ı cihândârî buyurulan ağnam bedelinden ber-müceb-i pusula-i şer‘ kazânız sehmine isâbet iden malı siz elden tedârük ve hâmil-i varakaya teslîmen bu tarafa irsâl eyleyüb ve ba‘dehü siz dahi tevzi‘-i âtiye idhâl ile ahz eylemeniz matlûb-ı hâlisânemdir

21 C sene 1221 (5 Eylül 1806)

Kayıd şud

51/3 Viranşehir hissesine düşen koyun vergisinin tahsîli husûsu

Kazâ-i Borlu

Kuruş

1105

İşbu sâlde Levend Çiftliği ve Üsküdar ocağı ta‘ayyünâtlarîçün bâ-fermân-ı âlî Bolu sancağından matlûb buyurulan bin iki yüz ağnâm ve hidmet-i mübâşiriyesinden Viranşehir uhdesine isâbet iden ağnâmın bedeli bu def‘a bi’l-ittifâk Viranşehir mahkemesinden tevzi‘ olundukda bervechi bâlâ kazâ-i mezbûr sehmine yalnız bin yüz beş kuruş isâbet eylediği savb-i şer‘den pusula olundu

21 C sene 1221 (5 Eylül 1806)

Tezkire ile pusula-i hidmet

Kuruş

60

51/4 Kazdağlıoğlu merhum Mehmed Ağa'nın câmiî şerîfinin çalışanlarının maaşı husûsu

Kazdağlıoğlu merhum Mehmed Ağa'nın câmi'î şerîfinin ehl-i mürtezikasının vazîfesini bervechi âti beyân ider

Fî gurre “Za” (?) sene “35” (1235 ?) (1 Za 1235/10 Ağustos 1820)

Müezzin Efendi akçe aded 12	Gubur oğlu Molla Medmed Salâ için akçe aded 2	İmâm vekiline virilen kuruş 20
Evliya oğlu Ömer devir içün akçe aded 2	Boracı Mestan oğlu Hacı Mustafa kayyum ve ferraş akçe aded 8	Ahmed Efendi devirhan ma‘ahu ta‘rif ma‘ahu kürsi akçe aded 6

Hurrire hâze'd-defter bi-ma‘rifeti şer‘ ve'l-vücûh Hâfız Ahmed en-Nâib bi-Medinet-i Taraklıborlu

Nemegahû el-fakir ileyhi ‘azze şânühü

Ufiye lehümâ

51/5 Subaşı ağanın harcamalarının beyânı

Mâhüve

Defter oldur ki subaşı ağanın mürûr ‘ubur idenlere virdiği beyân

Kuruş

0100	Yuva buyuruldu getüren ağaya virilen yalnız yüz kuruşdur
0120	Serdâr mektûb icazesine virilen
1105	Ağnam bedelinden ber-mûceb-i pusula-i şer‘iyye virilen
0060	Tezkire ile pusula getüren adama hizmet
0030	Bolu kışlası bölükbaşları ihrâc-ı nefarât için
1415	(Toplam)

51/6 Bir zimmînin terekesi

Limen fihi ve’n-nasbu et-ta‘yin el-Hac Mehmed Emîn el-Mevlel-hilâfe

Bi-medineti Kayseriye el-mahrûse nâmegahû el-fakir ileyhi ‘Azze Şânühü Teâlâ ufiye leh medine-i Kayseriye’ye tâbi‘ Kerem nâm karye mütemekkinlerinden olub Za‘feranborlu’da Eflâni kazâsında ticâretle meşkul iken bundan akdem mürd olan bâli veled-i İlya’nın sulbi Sağîr oğulları Nikola ve Yorgi ve Bodos ve sulbiye Sağîre kızı Şâzde’nin vasîleri ve velileri olan hâlik-i mesfûrun babası mesfûr İlya ve veledi Andas ve hâlik-i mesfûrun zevcesi Mariye veledet Aleksa meclis-i şer‘-i şerîf lâzımü’t-teşrifde hâlik-i mesfûrun li-ebeveyn karındaşı râfi‘u hâze’l-kitab Gözme veledi’l-mesfûr İlya mahzarında her biri asâleten ve vesâyeten ikrâr-ı tâm ve takrir-i kelâm idüb mûrisimiz hâlik-i mesfûrun hîn-i helâkinde ‘indinde mevcûd emvâl ve eşyâ ve nukud ve emti‘a ve zimemât vesâir cüz’i ve külli ism-i mal ıtlâk olunur terekeresine vâzi‘u’l-yet olanlardan ahz ve kabz ve taleb ve davaya ve verese-i kibar tarafından sulh ve ibra ve bize irsâl ve îsâle ve bunları mütevakkif umûrun küllisine tarafımızdan işbu Gözme’ği vekil ve nâib-i menâb nasb ve ta‘yin eyledik didiklerinde mesfûr Gözme zimmî dahi vekalet-i mezkûreyi bervechi muharrer kabûl ve merâsimini kemâyen beğî edâya taahhüt ve iltizâm itmekle mâ veka‘a bi’t-taleb ketb olundu fi’l-yevmi’l-hamis min-şehri ramazani’l-mübarek sene ihda ve ‘ışrin ve mieteyn ve elf

(5 Ramazan 1220/27 Kasım 1805)

Şuhudü'l-hâl

İmâm oğlu İsmail	İmâm oğlu İsmail'in eniştesi Mustafa	Çırağı es-Seyyid Ahmed Çelebi
Hisarcıklı Hacı es-Seyyid Mustafa	Bakkal oğlu Mehmed Çelebi	ve gayruhum

52. Sayfa**52/1 Bolu sancağı kazâlarından sefer için asker ve binek tedârîği**

İftiharu'l-emâcid-i ve'l-ekârim câmi'ü'l-mehâmid ve'l-mekârim el-muhtassu bi-mezîdi 'inâyeti'l-meliki'd-dâim dergâh-ı muallâ kapucu başlarından Bolu voyvodası Hacı Ahmed zâde İbrahim dâme mecdühû tevki'-i refi'-i hümâyûnum vâsıl olıcak ma'lum ola ki Devlet-i Aliyyemde dost ve hem-civârı olan ba'zı düvel beynlerinde bu esnâda muharebe tekevvünü takarrubuyla birbirlerinin üzerlerine sevk-i leşker ile civâr-ı hâkanîyeme karib mahallelerde ateş-i muharebe ve cidal ulûvgir olduğu bâhir ve Saltanat-ı Aliyyeme el-hâletü hâzihî bu husûslarda bî-taraf ise der-i devletin bi-vechin hududa karib mahallerde muharebeleri vuku'unda bî-tarafılığı hıfz için merâsim-i cezm ve ihtiyat ve ri'âyet ve muhafaza-i hudud ve sınıra ve istimâlet-i ra'yyet i'tina ve dikkatde beyne'd-düvel kâide-i mer'iyye mülûkdâriden idüğü ve rûşenâ olduğu ecilden bu husûsda iktizâ iden za'yir amâl ve icrâsıyla taraf-ı Devlet-i Aliyyemde mübâşeret olmak üzere iken bu esnâda Rusya Tuna boyunda bir müddettir tehiyye itmesi olduğu asker Hotin ve Bender taraflarına ve Boyluva üzerlerine Boğdan olarak üç kol tertîb ve evvel emirde ve Devlet-i Aliyyemde ve memâlikde mu'amele-i dostane göstererek biz Devlet-i Aliyye'nin emriyle ve ruhsâtıyla mürûr ediyoruz (?) ve bu mâdde Âsitâne'de elçimiz ile müzakere olmaktadır ve ruhsât-ı hâvî fermân dahi gelecektir ve dostluğumuz kat'an halel olmayub buradan Eflâk'a gûzar ve andan iktizâ ider ise Tuna'yı 'ubur ve Almaca cânibine Fransa üzerine gideceğiz diyerek sınır başında olan muhâfız ve me'mûrların su'alllerine cevab olmak üzere ihbâr ve evvel emirde mülk-i me'mûrdan şahâneme olan Boğdan memleketine dühul ibtidâr eyledikleri bu def'a ol havâlîde derbân-ı şevket kararım irsâl ve takdim olunan mefruzâta ve tahrîrâta mefâhimden ma'lum-ı hümâyûnum olub henüz dersâadette mukîm Rusya elçisiyle buna dair müzakere vuku'u ve bir gûne haber zuhûru değil tahrîrât-ı merkume tevârüd itdikçe mukaddem ve muahhar kendüsünden resmen suâl olunduk da bu mâddeden kat'an haber ve âgâhî ve devlette buna müte'allik me'mûriyeti olmadığını beyân ve inhâdan sonra kendü mütala'ası olarak bu sûret Fransa Oden (Odin ?) ol havâlî peşince muafazaya tenbîh mebnî olmak gerektir yollu iş ise dahi el-hâletü hâzihî Fransa

imparatoru Prusya devletini az vakitte ber-geşt ü güzarı olan Berlin şehri meân ekser memâlikini ve mehve olan kıt'asını zabt Leh'in Prusya kıt'asını tecâvüz itmek üzere külliyyetlü asker ile ol tarafda olmak hasebiyle el-yevm Rusyalu muharebe olduğu Fransalu ile kendü memâlikinde meşgul ve Devlet-i Aliyyemde Rusya devleti beyninde derkâr olan ahit ve şürût ve musalaha ber-karar olarak hilâfindan bir gûne hazer yoğ iken gayr-ı vaki' ve mu'alla (...) kelimâtla hudud ve sınırdan asker sevkiyle Memâlik-i Devlet-i Aliyyeme bağıtaten tehatti ve tecâvüz olunması 'ahidnâme şürûtuna mugayir ve düvel-i Rusya'da Eflâk'dan ba'idü'l-mesâfe olan bu sene semtinden ve Almaca Fransalu üzerine 'azimeti vaki' olsa bile arâzî-i Devlet-i Aliyyemden mürûr-ı muktezâyı 'ahde muhâlif idüğü zâhir ve'l-hâsıl ve neticesi şüpheli bir ordu göründüğü bâhir olduğundan taraf-ı Devlet-i Aliyyemden dahi Tuna sevâhili ve ilerü ve girude vaki' kâffe-i kıl'a (kaleler) ve buka' ve bi'l-cümle mugayir ve mesâlikin emr-i muhafaza ve muharebesini esbâbının istihsâli rütbe-i vücûda resîde olduğuna binâen tîz elden İsmail ve Sofya'ya ser-asker orduları tertîbi ve Hotin ve Bender ve Tuna sevâhili vesâir muktezî olan müdafa'asîçün ve münâsib ve civâr olan mahallerden iktizâsına göre askerler ta'yin ve tesyîri ve muktezî'atının tanzîmi ve bahren dahi donanma techiz misillü muktezâ tehaffüza müsara'at ve dikkat olunmuş ve hududda olan me'mûrlara tenbîhât neşriyle Devlet-i Aliyyem memâlikine ecnebî asker dühûlüne kat'an rızâ ve cevâz yokdur deyü evvel emirde dostâne haberler ile Rusya askerinin iadeleri sûretini istihsâl ve esir Rusyalu dinlemeyüb habersiz ve harb sûretine nişîn iderler ise ol zamân müste'inen Billahi Teâlâ mukâbele ve murafa'alarına sa'y ve behe-mahâl (beher hâl) eylemeleri te'kîd kılınmış ise bu mâdde mevâdd-ı sâireye makis olmayub Anadolu tarafından dahi şimdiden asâkir-i külliye tertîbiyle hazır ve müheyya bulunub iktizâ itdiği gibi Rum tarafına imrâr olunmak için Bolu sancağı kazâlarından vesâir zîri idârende olan mahallerden iktizâsına göre şimdiden tûvâna ve bahadır ve cenk ve harbe kâdir külliyyetlü asâkir tertîb ve cümlesini tâmmü'l-esliha olarak hazır ve müheyya bulunub iktizâ itdiği gibi Rum tarafına imrâr olunmak için Bolu sancağı kazâlarından vesâir zîr-i idârende olan mahallerden iktizâsına göre şimdiden tûvâna ve bahadır cen (cenk ?) ve harbe kâdir külliyyetlü asâkir tertîb ve cümlesi tâmmü'l-esliha olarak hazır ve müheyya bulunub bundan sonra sudûr idecek emr-i şerîfim vâsıl olduğu gibi derhâl yola ihrâc ve Rumili cânibine sevk ve irsâle müsara'at eylemek fermânım olmağın mahsûsan işbu emr-i şerîfim isdâr ve bervechi ta'cil sadr-ı a'zam tatarlarından Seyyid Mehmed zîde kadruhû ile irsâl olunmuşdur imdi muhammi Devlet-i Aliyyem ve mesalih-i

saltanat-ı seniyyemde mültezimin olan ikdam ve gayretin lâzimesi üzre zir-i zabt ve idârende olan

53. Sayfa

52/1'in devamı 53/1

mahallelerden şimdiden güzîde ve tûvâna külliyetlü asker tertîb ve tehiyye ve tanzîm idüb bundan sonra sudûr idecek emir mücebince 'amel ve harekete ikdam ve sa'y-i meâl-i kelâm eylemek ehâssı metâlib-i dâverânem idüğü ma'lum gayret-i melzumun olduk da bervechi meşrûh 'amel ve harekete ve senden me'mul ve şimdiden meşhur olan dirâyet ve sadâkat levâzımını ibrâz ve izhâra ve asâkir-i matlûbenin tehiyye ve izhâr olduğunu seri'an derbâr-ı şevket kararına tahrîr ve iş'ara ve bu emr-i dînde hilâf-ı fermân ve münâfi-i me'mul mikdâr zerre kusur ve rehâvet vuku'a gelmemesine sa'y-i bi-şumar ve bezl ü sa'y ü iktidâr eylemek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur ve buyurdum ki (boş) vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzre şerefyâfte sudûr olan fermânım vâcibü'l-ittiba' ve lâzımü'l-ımtisâlimin mazmûn-ı ita'at makrûnuyla âmil olub hilâfından gayetü'l-gaye hazer ve mücânebet eyleyesin şöyle bilesin 'alâmet-i şerîfe i'timat kılasın tahrîren fî evâhir-i şehri ramazani'l-mübarek sene ihda ve mieteyn ve elf (N sonları 1221/Aralık başları 1806)

Kayıd şud

53/2 Bolu sancağına Za'feranborlu ve Yörük kazâlarından sefer için asker ve bineğin hazır edilmesi

Şerayi'-i şî'âr Za'feranborlu ve Yörük kazâlarının kadıları fazîletlü efendiler zîde fazlühûma ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân kazâha-yi mezbûr a'yânları zîde kadruhûm inhâ olunur ki bu günlerde Rusyalu Torla boyunda bir müddetdir tehiyye itmiş olduğu askeri Hotin ve Bender taraflarına ve Moylova üzerinden Boğdan'a olarak üç kol tertîb ve imrâra mübâderet ve evvel emirde Boğdan memleketine dühûle ibtidâr eylediği ecilden ve el-yevm Rusyalu muharib olduğu Fransalu ile kendi memâlikinde meşgul ve Devlet-i Aliyye-i ebediyyü'l-karar ile Rusya Devleti beynlerinde derkâr olan ahd ve şürût ve müsâleha ber-karar olarak hilâfına bir gûne hâlât yoğ iken hudud ve sınırda asker sevkîyle memâlik-i Devlet-i Aliyye'ye bağıteten tehattî ve tecâvüz olunması 'ahd ve şürûta mugayir ve muhâlif olmağla tezelden İsmail'e ve Bender ve Hotin ve Tuna sevâhili ilerü ve girude müdafâ'a semti ve civâr olan mahallerden iktizâsına göre asker ta'yin ve tesyîri ve müteferri'âtın tanzîmi ve bahren donanma techizi ve bi'l-cümle birer mesâlikin emr-i muhafaza ve muharebesi esbâbının ve

Anadolu tarafından dahi şimdiden asâkir-i külliye tertîbi ile hazır ve müheyyâ olması vezîr-i ‘uhde-i hâlisânemizde Bolu sancağı kazâlarından ve mahallerden dahi şimdiden güzîde ve tûvâna ve harb ve darb erbâb-ı külliyyetlü asâkir tertîb tehiyye ve hazır ve müheyyâ olunmasına irâde-i âliyye ta’alluk itmekden nâşi savb-i hâlisânemize hitâben sâdır olan emr-i celîlü’ş-şan tatar hazret-i sadr-ı a’zamiden Seyyid Mehmed Ağa mübâşeretiyile tarafımıza vürûdunda der-‘akab birer kıt’a sûretleri ihrâc ve mücebince tarafımızdan dahi işbu buyuruldu tahrîr ve irsâl ve ısdâr ile irsâl olunmuşdur bi-mennihi teâlâ vusûlünde siz ki mevlânâ ve a’yân mûmâileyhimâsız sûret-i emr-i âlî-şanın mazmûn-ı münîfi ma’lumlarınız oldukda kazâlarınızdan harb ve cenk erbâb-ı asâkirin şimdiden tehiyye ve hazır ve ‘amâde olunması muktezâ-yı diyânetden olmağın müceb-i emr-i âlî ve müceb-i buyuruldu ‘amel ve hareket eyleyesiz

Fî 13 L sene 1221 (24 Aralık 1806)

Kayıd şud

53/3 Bolu ve Viranşehir sancağı kazâlarının iki bin nefer süvârisi ve teçhizatıyla orduya katılması emri

Şeri‘at şi‘âr Borlu kazâsı kadısı fazîletlü efendi zîde fazlühû ve mefâhiru’l-emâsil ve’l-akrân kazâ-yı mezbûr subaşısı ‘İzzetlü Salih Ağa ve iş erleri zîde kadruhûm inhâ olunur ki bundan akdem Bolu sancağında tertîbi matlûb-ı cihândarî buyurulan süvâri askeri şimdiden hazır ve tehiyye olmasîçün taraflarınıza bâ-sûret-i emr-i âlî ve bâ-buyuruldu iş‘ar ve tahrîr olunmuş idi bu esnâda ser-asker ordu-yı hümâyûna vürûd eylemek üzere Bolu ve Viranşehir sancağı kazâlarının iki bin nefer süvâri ve gayet güzîde ve harb ve darb ve cenk erbâbı süvâri askeri ile bi’n-nefs kendümüz hemân ‘acele yola ihrâc olmamızı hâvî bu def‘a devletlü sadr-ı ‘azam efendimizin kethudası çukadârlarından Mustafa Ağa mübâşeretiyile müekked tarafımıza bir kıt’a emr-i âlî vürûd itmekden nâşi bu husûs gayret-i diniyyeden olub sâir mehâmme kıyas olmayarak derhâl matlûb-ı aliyye buyurulan süvâri asker beher kazânın tahammülüne göre tarh ve taksîm olunub ve kazânıza tarh olunan yüz nefer süvâri askeri gayet güzîde ve harb ve darb ve cenk erbâbı ve işe yarayacak süvâriden olmak üzere sen ki mevlânâ ve subaşı mûmâileyhimâsız hemân der-‘akab ol mikdâr süvâriyi kazânızdan tertîb ve bugün yarın dimeyerek hazır ve müheyyâ kılub ve kendün dahi maiyyetimizde mevcûd bulunub ve mahalli me’mûremize bi’l-maiyye râhi olmak için hazır ve müheyya olub ve diğerk haberimiz vürûdunda bir dakîka meks itmeyüb kazânızın süvâri askerini başına alub tarafımıza şitâb eylemek bâbında işbu buyuruldu tahrîr ve ısdâr ve (boş) ile irsâl

olunmuştur bi-mennihi teâlâ vusûlünde gerekdir ki bu vakti sâir vakte kıyas itmeyüb ve kış dimeyüb kazânızdan ol mikdâr güzîde ve tûvâna olmak üzere işe yarayacak yüz nefer süvâriyi hazır ve müheyyâ kılub ve sen dahi hazır ve âmâde olub bi'n-nefs maiyyetimizde mevcûd bulunmak için şitâb ve bu husûsa dikkat idüb ve Ma'azallah ü Teâlâ eğerçi kendiniz beyhude özür ve illet ile ednâ mertebe vakit geçürmek veyâhûd maiyyetimizde vaktiyle bulunmamak lâzım gelür ise sonra nedâmet-i sana derkâr olduğundan başka bu umûr-ı mehâmm-i din Devlet-i Aliyyede tekâsülünüz için 'ukubât-ı şedide ile mu'ateb ve mu'ahaze olacağınızı bilüb âna göre hareket ve hilâfından mübâadet ve müceb-i buyuruldu-ı âmil olasız deyü

Fî 19 L sene 1221 (30 Aralık 1806)

54. Sayfa

54/1 Bolu voyvodasına gönderilen sefer için asker ve bineğin hazır edilmesi buyuruldusu

Mâhüve

İftihârü'l-emâcid-i ve'l-ekârim câmi'u'l-mehâmid-i ve'l-mekârim el-muhtassu bimezîd-i 'inâyeti'(l-meliki')d-dâim dergâh-ı mu'allâm kapucı başlarından Bolu voyvodası Hacı Ahmed zâde İbrahim dâme mecdühû tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lum ola ki Devlet-i Aliyyemle Rusya Devleti beyninde olan bir hâlet yoğ iken (...) dostu ve sûret-i tekevvün olmasına dikkat olmakda iken Rusyalu Torla boyunda bir müddetden beru tehiyye itmiş ve suâl oldukça Devlet-i Aliyye için değildir dimiş olduğu asâkir-i ahd ve şürûta münâfi Hotin ve bender ve Moylova üzerinden üç kol tertîbi ve günden güne ekâzîbi 'ale'l-gafle imrâr ve Hotin ve Bender kal'alarını ve Boğdan memleketini zabt ve istilâ ve bu vechile nakz-ı ahid idüb Ümmet-i Muhammed'e ez-kadîm merkez zamîri olan suikast ve niyyet-i fâsidesini icrâ üzere olduğu güneş gibi zâhir ve hüveyda olduğundan bi'l-cümle 'ulema-yı a'lâm ve ricâl-i Devlet-i Aliyyem ebed kıyâm olub ve ocaklarım zâbitânı ile akd olunan meclis-i şûrâda Moskovlu'nun nakz-ı 'ahdi ve ehl-i İslâm'a olan hıyâneti bâhir olub fî mâbâd emniyet bir vechile câiz olmadığı ve üzerlerine sefer olunmak şer'an farz idüğü ta'yin ile ol bâbda cânib-i Şeyhü'l-İslâm'dan fetvâ-i şerîfe virilüb sâir 'ulema-yı a'lâm dahi te'yîd eylediklerinden ricâl-i devlet ve ocaklu dahi bi'l-ittifâk Rusyalu üzerine sefer olunmak karar virmeleriyle virilen fetvâ-yı şerîfe mücebince ittifâk-ı ârâ ile Moskovlu üzerine sefer-i hümâyûnum tahakkuk idüb "ve cahidü fî sebîlillahi bi-emvâlîküm ve enfüsiküm" ayet-i kerîmesi üzere lâzım-ı farızâ-yı cihâd ve gazâ' ve i'lâ-yı kelimetillahi'l-'ulvi dinen

ve İslâmen ikdam olunmak husûsuna ve kâffe-i erbâb-ı (cenk) müsta‘înen Billah-i Teâlâ gazâ’ ve cihâda azimet eylemelerine irâde-i şahânem ta‘alluk idüb Âsitâne-i Aliyyemde mukîm Rusya elçisi kâide-i devlet üzre vilâyetine def‘ ve tard olunub sefir kabûlleri açıldığı ve kâffe-i ezmânda nakz-ı ahd iden münhezim ve mahzül olduğu vekayi‘-i sâbıkadan nümâyân ve millet-i beyzâ-yı İslâmiyye’nin öteden beru düşman-ı tabî‘isi olan Moskof keferesi bu def‘a bi-gayr-ı hak bağteten nakz-ı ‘ahd ve i‘lân-ı harbetmiş olduğundan İnşâallahü’l-melikü’l-mu‘în makhuriyeti vakti gelmiş idüğü eltâf-ı ilâhiyyeden olan ‘alayimi hayriyyeden zâhir ve ‘ayân olmak mûlabesiyle bu husûs Ümmet-i Muhammed’e lâzım olan herhâlde mu‘în ve nâsır-ı mutlak olan Hazret-i Allah Azimü’ş-şân’ın avn ü imdâdına tevekkül ve Devlet-i Muhammediye ve Şeri‘at-ı Mutahhara’nın sâhibi olan Hazret-i Fahr-i Kâinât ‘Aleyhi ve ‘Alâ Âlihi Eftalü’t-Tahıyyât Efendimiz’in Yaver ve İ‘anet-i Ruhaniyelerine tevessül ve muavin-i din-i mübîn olan ehlüllahın ‘asârî zahriyelerine istinât ve gerekli (?) birliğine ancak Din-i İslâm uğruna ve dünya ve âhiretde selâmet niyetiyle harf (sırf ?) mikdârı itmek olduğu verast fih-i burhan (?) olduğundan mukaddemce me’mûr kılınan ser-asker “ser-asker” (tekrar) ordularına bir taraftan takviyet virilmekte olduğundan ma‘ada ve sefer-i hümâyûn livâ-i sa‘ade’t-i İslâm ihtiva-yı hazret-i risalet penahî sayesiyle bi’l-fiil sadr-ı ‘azam ve serdâr-ı ekrem sefer-i hümâyûn nusret makrûnum ‘azimet itmek üzre ordu-yı hümâyûnum tertîbine tenbîh şuru‘ ve mübâşeret olunub kâffe-i mü’minin-i muvahhidîn üzerlerine gazâ’ ve cihâd farz-ı ‘ayn olmağla sen ki kapucıbaşı mûmâileyhsin mukaddem sâdır olan emr-i şerîfim mücebince tûvâna ve bahadır ve darb ve harb kâdir yiğitlerinden olmak üzre ihrâz-ı mesubât ve gazâ’ ve cihâd-nisâr fakdına (?) ve sa’y ü makderet ve sefer-i hümâyûn zîr-i hükümetinde mahallerden i‘lân ve işa‘at eylemek fermânım olmağın i‘lâmen (boş) kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân Mehmed zîde kadruhû ile irsâl olunmuşdur imdi bundan sonra durub oturacak vakitler olmayub Din-i Mübîn yolunda can ve baş fedâ iderek düşmandan intikam idecek mevsimler idüğü herkese i‘lân ve işa‘at iderek matlûb olan asâkir-i mezkûre-i mukaddem sâdır olan emr-i şerîfim mücebince “mücebince” (tekrar) ‘aceleten tertîb ve bi’n-nefs istishâb ve İsmail ordusuna vusûl-i şitâb matlûb-ı kat‘imi cihândârânem olduğu bu husûsu bu def‘a kâffe-i memâlik-i mahrûsem evâmir-i şerîfem neşriyle i‘lân ve iş‘ar kılındığı ve bu mâdde-i umûr-ı dinden olub teenni ve terâhî kat‘an câiz olmadığı ma‘lum-ı sadâkat makrûnum (?) olduk da bervechi meşrûh ‘amel ve hareket ve senden me’mul ve nazar-ı nişânem (?) olan gayret ve diyânet levâzımını ibrâz ve izhâra hareket ve gayretini dersâdetime

tahrîr ve iş‘ar ikdam ve musara‘at eylemek bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuştur buyurdum ki hükm-i şerîfim vusûl bulduk da bu bâbda vechi meşrûh üzre şerefyâfte sudûr olan vâcibü’l-ittibâ ve lâzîmü’l-ımtisâlimin mazmûn-ı ita‘at makrûnuyla ‘amel ve hareket ve hâlâtdan ve hilâfindan be-gayet tehâşi ve mücânebet eyleyesin ‘alâmet-i şerîfe itimat kılasın

Fî 15 L sene 1221 (26 Aralık 1806)

55. Sayfa

55/1 Taraklıborlu nâhiyesinde Konarı ve Yazı köylerin iltizâm vergisi husûsu

Bâis-i tahrîr-i huruf oldur ki

Bâ-berât-ı şerîf-i âlî-şân ile ve bâ-hatt-ı hümâyûn ve bâ-mukâbele-i nân bervech-i takâüd mutasarrıf olduğum Bolu sancağında vaki‘ Taraklıborlu nâhiyesinde Konarı ve Yazı köy nâm karyeler ve gayrıdan elli üç bin sekiz yüz altmış bir akçe zeâmetimin işbu bin iki yüz yigirmi iki senesi martı ibtidâsından sene-i mezbûr şubatı gayetine gelince iltizâm tâlib ve râgıb olan kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân hâlen Viranşehir mütesellimi olan el-Hac Ahmed zâde es-Seyyid İbrahim Ağa zîde kadruhûya der-‘uhde-i iltizâm olunub ol dahi iltizâmı kabûl ve bedel-i iltizâmı olan mebalîğ tamâmen tarafımıza edâ ve teslîm olunmağla işbu zabt temessükü tahrîr ve yedi mûmâileyhe i‘ta olunmuştur gerekirdi ki zeâmet-i mezkûr öteden beru ne vechile zabt ve rabt oluna geldiyse ağa-yı mûmâileyhe dahi ol minvâl-i meşrûh üzre zabt ve vaki‘ olan a‘şâr-ı şer‘iyye rûsûmât-ı örfiyye ve tapu-yı zemîn ve beytü’l-mal ‘ayid (‘aid) ve hisse min-küllî’l-vücûh şürût-ı serbestiyet üzre bir sene-i kâmil zabt ve rabt idüb tarafımızdan ve taraf-ı âhârdan bir kimesne mani ve müdahil olmayalar

Vasale ileynâ fî 20 L sene 1221 (31 Aralık 1806)

Salih mutasarrıf-ı zeâmet-i meskûr

55/2 Ordu-yu hümâyûn için tedârik edilmesi gereken katırlardan Viranşehir hissesine düşen miktarı parasının tahsîli husûsu

Kazâ-i Borlu

Kuruş

17459

İşbu sene-i mübârekede ordu-yı hümâyûn nusret makrûn için bâ-fermân-ı âlî matlûb buyurulan beş yüz re’s mekkâri katırı ve yüz elli re’s ıstablı ‘amire katırı ki cem‘an altı yüz elli re’s katırdan Bolu mahkemesinden muhrec pusula mantukunca

Viranşehir ‘uhdesi kazâlarına isâbet iden katırın aynını taksîm ve tahsîl-i fukarâ’ya emri asîr olduğuna binâen bedeli ve hizmet-i mübâşiriyesi ve harbende ve eyyâm-ı meks mesârifi ve masrûf-ı sâiresi bu def‘a cümle ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘le Viranşehir mahkemesinde tevzi‘ olundukda bervechi bâlâ kazâ-i mezbûr sehmine isâbet iden yalnız on yedi bin dört yüz elli dokuz kuruş isâbet eylediği savb-i şer‘iden pusula olundu

3 Zi’l-ka‘de sene 1221 (12 Ocak 1807)

55/3 Kal‘a, Müslüman Kıran ve Müslüman Polat mahallelerinin salyâne taahhüt kaydı

Mahalle-i Kal‘a	Mahalle-i Müslüman Kıran	Mahalle-i Müslüman Polat
--------------------	-----------------------------	-----------------------------

Bâlâde mestûr mahallelerin nefer için salyâneye Mahalle-i Kal‘a, Mahalle-i Müslüman Polat salyânesini virmeğe ta‘ahhüd eylemişlerdir işbu mahalle kayd olundu vakt-i hâcetde ibrâz oluna

25 M sene 1222 (4 Nisan 1807)

55/4 Ordu-yu hümâyûn için alınan katırlardan Viranşehir hissesine düşen miktarı parasının tahsîli ve fukaraya itina gösterilmesi husûsu

Şeri‘at şî‘âr Za‘feranborlu kadısı fazîletlü efendi zîde fazlühû ve mefâhiru’l-emâsil ve’l-akrân a‘yân ve iş erleri zîde’t-mekadiruhüm inhâ olunur ki işbu sene-i mübârekede ordu-yı hümâyûn nusret makrûnda istihdam için Bolu sancağından matlûb cihândârî buyurulan beş yüz re’s mekkâri ve yüz elli re’s istablı ‘amire katırıyle cem‘an altı yüz elli re’s katırdan Bolu mahkemesinden mahrec pusula-i nâtık üzere Viranşehir ‘uhdesine isâbet iden katırların eğerçi fukarâ’dan ‘aynı tahsîl olunmakda ‘usret olduğundan bedelleri tahsîl olunmasında fukarâ’ya enfa‘ olmağla bu def‘a Viranşehir mahkemesinde bedelleri ve bisât ve takım ve mâlezimât ve harcırah ve harbende ücretleri ve hizmet-i mübâşiriyesi bi’l-ittifâk beher kazâsına tevzi‘ ve taksîm olunub gönderilen memhûr pusula-i şer‘ mücebince mebâliğ-i mezkûru cümle ittifâk ve ma‘rifet-i şer‘le beyne’l-ahâlî tevzi‘ ve taksîm eylemeniz bâbında işbu buyuruldu tahrîr ve ısdâr (boş) zîde kadruhû tahsîl-dâr ta‘yin ve irsâl olunmuşdur bi-mennihi teâlâ vusûlünde gerekdir ki ber-müceb-i pusula-i şer‘ kazânız hissesine isâbet iden mebâliği cümle ittifâkıyle beyne’l-ahâlî tevzi‘ ve taksîm ve tahsîl-dâr mûmâileyh ma‘rifetiyle yerlü yerinden bir sa‘at akdem cem‘ ve tahsîl ve edâ ve teslîm olunmasına dikkat ve avk ve te’hîr ile ta‘fîl-i umûr-ı mühimme olmakdan be-gayet tehâşî ve mucânebet ve müceb-i buyuruldu ‘amel ve hareket eyleyesin (İmza) İbrahim Hakkı

55/5 Ordu-yu hümâyûn için alınan katırlardan Viranşehir hissesine düşen miktarın tahsîlinin dağılımı husûsu

İşbu bin iki yüz yigirmi senesi ordu-yı hümâyûn nusret makrûn için bâ-emr-i âlî matlûb buyurulan mekkârî istablı ‘amire katırlarından eyyâm-ı meks ve mesârifâtı ve masrûf-ı sâiresi Viranşehir mahkemesinden muhrec bâ-pusula mantukunca Medine-i Taraklıborlu kazâsı sehmine isâbet iden yalnız on yedi bin dört yüz elli dokuz kuruş buyuruldu getüren ağaya virilen altmış beş vürûd idecek istîcâliye otuz beş kuruş harc-ı defter dört yüz kuruş huddâmiyye muhzırıyye kırk kuruş tahsîldâriye beş yüz elli kuruş kapu harcı elli kuruş hazîne harcı on kuruş buyuruldu harcı on kuruş min-haysü’l-mecmu‘ cem‘an yekûn on sekiz bin altı yüz on dokuz kuruşa bâliğ olub bi’l-cümle ahâli ma‘rifeti ve ma‘rifte-i şer‘le kazâ-i mezbûrun yüz yetmiş iki hânesine tevzi‘ ve taksîm olundukda beher hâneye yüz sekiz kuruş onar para isâbet itmekle li-ecli’t-tahsîl tahsîl-dârı olan Saâdetlü Subaşı Salih Ağa yedine virilen mûmzâ defterdir

3 Zi’l-ka‘de sene 1221 (12 Ocak 1807)

Mahalle-i Babasultân (hâne 4)	Mahalle-i Çavuş (hâne 3)	Mahalle-i Câmi‘i Kebir ma‘a Zimmîyân (hâne 6)	Mahalle-i Hüseyin Kethuda (hâne 1 buçuk)	Mahalle-i Zimmîyân Kıran (hâne 12 buçuk)
Mahalle-i Çeşme (hâne 1)	Mahalle-i Hacı Beğli (hâne buçuk)	Mahalle-i Hacı Evhad (hâne buçuk)	Mahalle-i Tekye (hâne buçuk rubu‘ 1)	Mahalle-i Kara Ali (hâne 5)
Mahalle-i Kavak (hâne 1)	Mahalle-i Hacı Durmuş (hâne 1)	Mahalle-i Hacı Halil (hâne 1 buçuk rubu‘ 1)	Mahalle-i Kal‘a (hâne buçuk)	Mahalle-i Zimmîyân Bolat (hâne 3 buçuk)
Mahalle-i Müslüman Kıran (hâne buçuk)	Mahalle-i Müslüman Bolat (hâne buçuk)	Karye-i Bağlarbaşı (hâne 1 rubu‘ 1)	Karye-i Tokatlı (hâne 1)	

56. Sayfa

55/5’in devamı 56/1

Karye-i Ğayza (hâne buçuk)	Karye-i Dâna-i süfli (hâne 3)	Karye-i Susandık (rubu‘ 1)	Karye-i Dâna-i ‘ulvi (hâne 2)	Karye-i Ağaçkilise (hâne 4 buçuk)
Karye-i Kozcığaz (hâne buçuk)	Karye-i Kirpe (hâne 4)	Karye-i Çiftlik-i ‘ulvi (hâne 2)	Karye-i Ketten (hâne 1)	Karye-i Çiftlik-i süfli (hâne 4)

Karye-i Zimmîyân Yazı (hâne 10)	Karye-i Müslüman Yazı (hâne 9 buçuk)	Karye-i Konarı (hâne 11)	Karye-i Bağcı (hâne buçuk rubu' 1)	Karye-i Oğlanvıran (hâne 1)
Karye-i Sorguncuk (rubu' 1)	Karye-i Çomakvıran (rubu' 1)	Karye-i Mâğol (hâne buçuk)	Karye-i Değirmencik (hâne 1)	Karye-i Sırçalı (hâne 1 buçuk)
Karye-i Alınvıran (hâne 3)	Karye-i Pelidvıran (hâne 2 rubu' 1)	Karye-i Sakaralan (hâne 1)	Karye-i Karapınar (hâne 1 buçuk rubu 1)	Karye-i Akvıran (hâne 2 buçuk)
Karye-i Kadıbükü (hâne 4)	Karye-i Çıraklar (hâne buçuk rubu' 1)	Karye-i Sarıyan (hâne 1 rubu' 1)	Karye-i İlbarıt (hâne 2 rubu' 1)	Karye-i Çerçin (hâne 3)
Karye-i Kozyaka (hâne buçuk)	Karye-i Bürnük (hâne 5)	Karye-i Kızılcavıran-ı 'ulvî (hâne 3 rubu 1)	Karye-i Kızılcavıran-ı süfli (hâne buçuk rubu 1)	Karye-i Karıt (hâne 5)
Karye-i Bostanbükü (hâne buçuk rubu' 1)	Karye-i Melisa (hâne 3)	Karye-i Kapullu (hâne 6 buçuk)	Karye-i Başköy (hâne 2 buçuk)	Karye-i Kulağuzlar (hâne 4)
		Karye-i Bulak (hâne 10)		

Harrarahü haze'd-defter bi-ma'rifet-i şer' ve'l-ahâlî nâmegahû el-fakir ileyhi 'azze şânühü es-Seyyid Mustafa Necib el-Mevle'l-hilâfe bi-Medineti Taraklıborlu

56/2 Ordu-yu hümâyûn için alınan katırların masrafları için Viranşehir hissesine düşen miktarın tahsîli husûsu

İftiharü'l-emâcid-i ve'l-ekârim cami'u'l-mehâmid-i ve'l-mekârim el-muhtassu bimezîd-i 'inâyeti'l-meliki'd-dâim dergâh-ı mu'allam kapucı başlarından dâme mecdühû ve mefâhiru'l-kuzât ve'l-hukkâm ma'adenü'l-fazl-ı ve'l-keâm Bolu sancağında vaki' kazâların kadıları ve nâibleri zîde fazluhûma ve kıdvetü'l-emâcid-i ve'l-a'yân bu husûsa mübâşir ta'yin olan Divân-ı Hümâyûnum kalemi ketebesinden şerîf Mustafa ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân a'yân ve zâbitân vesâir iş erleri zîde kadruhûm tevki'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lum ola ki bugünlerde Rusyalunun

hudud-ı İslâmiyye'ye bağteten tehatti ve tecâvüz itmesi ve sulh ve salâha ri'ayet itmemesi takrîbiyle hasbe's-şer'-i enverde virilen fetvâ-yı şerîfe mücebince üzerlerine sefer-i hümâyûnum vuku'u mukarrer olmakdan nâşi mütevekkilen 'alellah dersaâdetimden ihrâcı mütesammim olan ordu-yı hümâyûnumda mevcûd bulunub zahîre nakli hizmetinde ve hidemât-ı sâirede istihdam için mevkufâtından ihrâc vürûd ve emr-i şerîfime merfu'an irsâl olunan memhûr ve mümzâ sûret-i defter nâtik olduğu üzere sen ki voyvoda-i mûmâileyhsin Bolu sancağında vaki' kazâlardan mübâya'ası tertîb olunan yigirmi beş katarı altışar re's olarak her katarına yüz yigirmi beş kuruş ve Âsitane-i saâdetime gelince beher katarına nafaka bahâ olarak dört buçuk kuruşdan îcâb iden üç bin iki yüz otuz yedi buçuk kuruşdan nısfı Hüseyin vürûdunda edâ olunmak şartıyla diğer nısıfları olub hazîne-yi 'amiremnden ifrâz ve mübâşir mûmâileyhe teslîmen irsâl olunan bin altı yüz on sekiz buçuk kuruşa fukarâ'lara tevzi' ve teslîm iderek ve bir re's semersiz ve takımsız olmayub cümlesi tûvâna ve yüke elvirir genç ve 'ile'l ve emrâzdan sâlim olarak mükemmel takım ve harbendeleriyle şimdiden mübâya'a ve mübâşiriyle ma'an nevrûz-ı firûzdan evvelce dersaâdetime irsâl ve ıstablı 'amireme teslîmi husûsuna bezl-i vüs'u makderet eylemek fermânım olmağın hâssaten işbu emr-i âlî-şânım ısdâr ve mübâşir mûmâileyh ile irsâl olunmuşdur imdi vusûlünde bervech-i muharrer Bolu sancağında vaki' kazâlardan ihrâcı matlûb-ı mülükânem olan mezkûr ol mikdâr katar-ı esterânı ma'rifetin ve ma'rifet-i şer'le şimdiden mübâya'a ve mübâşirine terfi'an vakt-i mezkûrdan evvelce der-âliyyeme irsâl ve ıstablı 'amireme teslîme mezîd-i sa'y ü gayret eyleyesin ve siz ki kuzât-ı medine-i Taraklıborlu sâkinlerinden zât-ı ta'rîf-i şer' ile muarref olan Habibzâde el-Hac Mehmed bin İsmail meclis-i şer'i'l-enverde işbu râfî'u'l-kitab Ebû Bekir bin Yusuf muvacehesinde üzerine da'va ve takrir-i kelâm idüb mezbûr Ebû Bekir merhum Süleyman Paşa evkâfî mütevellîsinden yedimde olan tapu tezkeresi Cinci (Cici ?) deresi dimekle ma'ruf nâm arâzî ma'lumu'l-hudud beyne'l-ahâlî ve'l-cîrân yed-i tasarrufumda iken üç beş seneden mütecâviz mezbûr Ebu Bekir fuzûlî zabt ve tasarruf ider keffiyet matlûbumdur didik de ğıbbe's-suâl mezbûr Bekir cevabında merkum el-Hac Mehmed'in olduğu ve yedinde dahi tapu temessükü olduğu değil deyü inkâr idüb müddeasına mutabık beyyine taleb olundukda 'udûl-i ahrar-ı müslimînden Ali bin Ömer ve Mehmed Ağa nâmân kimesneler li-ecli's-şahâde meclis-i şer'a hâzîrân olub istişhad olunduklarında mezbûr Habib zâde el-Hac Mehmed'in tapu temessükü sahîh ve sâlimdir ol zamân vakf-ı mezbûrun mütevellî vekili olandan ahz iderken bizler meclisde me'an olub ma'lumûmuz bizler bu husûsa bu vecih üzere

şahitleriz ve şahadet dahi ideriz deyü her birleri edâ-yı şahadet-i şer‘ eylediklerinde ba‘de’t-ta‘dil ve’t-tezkiye şahadetleri makbul olmağla mücebince merkur el-Hac Mehmed’in yedinde olan vakf-ı mezbûrun mütevellîsinin tapu tezkiresi derûnunda olan arâzî ve bağçe ma‘lumu’l-hudud beyne’l-ahâlî ve’l-cîrân hakkı sarîhdir merkur Ebûbekir derûn-ı temessükde arsa ve bağçe ve tarladan keff-i yedine tenbîh birle mâhüve’l-vaki‘ bi’t-taleb ketb olunub merkur Hacı Mehmed yedine virilmiştir vakt-i hâcetde ibrâz eyleye deyü tahrîren fî evâil-i ramazan-ı şerîf sene ihda ve ‘ışrin ve mieteyn ve elf (N başları 1221/Kasım ortaları 1806)

Şuhud

İsmail Ağa bin el-Hac Mehmed	Seyid Ali Efendi	Ali bin Ömer
Kavurmacı oğlu Mustafa Beşe	Karındaşı Ahmed Beşe	Mehmed Ağa

56/3 Za‘feranbolu’da bulunan Hüseyin Kethuda Camii musakkafat defteri

Vilâyet-i Anadolu’da Medine-yi Za‘feranbolu kasabasında Hüseyin Kethuda câmi’i şerîfin musakkafâtının defteridir ki bervech-i âti zikr olunur fî’l-yevmi’l-hamis min-şehri zi’l-ka‘deti’ş-şerîf sene ihda ve ‘ışrin ve mieteyn ve elf

(5 Za 1221/14 Ocak 1807)

Mantar Ağa’nın kahvehâne 1	Emir Hoca zâdelerde kahvehâne 1 ekmekçi furunu 1 helvacı dükkânı 1	Hidayet zâde el-Hac Mehmed Ağa’nın peynirci dükkânı 6	İbrahim Efendi zâde el-Hac Mustafa Ağa’da dükkân 2
Müfti zâde merhum Mehmed Ağa’da dükkân 1	Emir Hoca zâde Feyyaz İsa Ağa’da dükkân 1	Emir Hoca zâde Osman Ağa’da dükkân 1	Merhum Râgıb Beğ Efendi kahvehâne 1 dükkân 1
Asmaz Osman Ağa’da dükkân 1	Haşim Ağa’da dükkân 1	Reis zâde İsmail Ağa’da dükkân 1	Pir Ahmed zâde dükkân 1
Karakaş oğlunda dükkân 1	Hacıbeğli zâde dükkân 1	Mahsul-i Bîzârında kahvehâne 1	Dağıdilen zâde zimmetinde dükkân 2

Husûs-ı ‘atî’l-beyânı mahallinde istima‘ için cânib-i şeri‘at-i garrâ’dan Mürsel Mevlânâ es-Seyyid Ali Efendi Medine-i Borlu’da Hüseyin Kethuda Câmi‘i şerîfin vakfının mütevellîsi olan es-Seyyid Ahmed Ağa nâm kimesne fetvâ-yı şerîf mücebince câmi‘-i mezbûrun vakf-ı kalil ehl-i mürtezikanın vazîfe-i mu‘ayyenesi kesir olub vakf-ı mezbûrun icâresini ziyâde olmak matlûbumdur didik de Dağıdelen zâde zimmetinde ma‘lum olan dekakini muharrerü’l-esâmî müslimîn huzurlarında ecr-i mislini beş kuruş icâre-i zâid ile bizlerin makbulümüzdür deyü her biri kabûl eyledi didik de vaki‘-i hâli mevlânâ-yı mezbûr mahallinde ketb ve tahrîr ve me‘an mürsel-i ümenâ-i şer‘le meclis-i şer‘a gelüb ‘alâ vuku‘ihi inhâ itmeğın işbu sicill-i mahfûza kayd olundu

6 Zi’l-ka‘de sene 1221 (15 Ocak 1807)

Temme’l-keîâm fî haze’l-makam

Nâmegahû el-fakir ileyhi ‘azze şânühü es-Seyyid Mustafa Necib el-Mevle’l-hilâfe bi-Medineti Za‘feranborlu

Ufiye anhü

(İmza) el-‘Abdü’l-dâ-i Seyyid Mustafa Necib el-Mevle’l-hilâfe bî-Kazâ-i Za‘feranborlu

(Mühür) es-Seyyid Mustafa Necib

57. Sayfa

57/1 Kalyoncu bedeliyesi vergisinin tahsîli husûsu

Kazâ-i Borlu

Kuruş

2099 buçuk

Viranşehir ‘uhdesinden senede bir kere matlûb buyurulan kalyoncu bedeliyesi tahsîl ve kara ve deryada mâhir ma‘âğa ve Alemdâr kırk neferin techizlerine sarfla donanma cânibinde istihdamlar için sâdır olan emr-i aliyye binâen bedeliye ve ağa ve Alemdâr ücretlerin ve hidmet-i mübâşiriyesi ba‘de ihrâci’l-evâmir (?) ve Bartın ve Benderekli bu def‘a cümle ma‘rifeti ve marifet-i şer‘le Viranşehir mahkemesine tevzi‘ olundukda bervech-i bâlâ kazâ-i mezbûr sehmine yalnız iki bin doksan dokuz buçuk kuruş isâbet eylediği savb-i şer‘iden pusula olundu

Fî R sene 1221(Haziran-Temmuz 1806)

57/2 Kalyoncu bedeliyesi vergisinin Viranşehir'e düşen miktarının tahsîli husûsu

Hâlen Za'feranborlu kazâsı nâib-i semâhatlü efendi ve ihtiyarlarına inhâ olunur ki (...) Bolu ve Viranşehir sancağından matlûb-ı aliyye buyurulan kalyoncu bedeliyesinden Viranşehir mahkemesinden muhrec pusula-i şer'î mücebince kazânız sehmine isâbet iden bedeliye-i mezkûru tez elden tedârük ve tarafımıza irsâl ve bağdehü sizler dahi gelecek tevzi'inize idhâl ile ahz eylemeniz çün işbu tezkire tahrîr ile irsâl olunmuşdur vusûlünde gerekdir ki bedeliye-i mezkûru ber-mûcebi pusula-i şer'î tezelden tedârük ve hâmil-i varakaya teslîmen irsâle musa'ade ve müceb-i tezkire 'amel ve hareket eyleyesiz deyü

Fî (gün yok) R sene 1221(Haziran-Temmuz 1806)

Dergâh-ı Âlî Voyvodası İbrahim

57/3 Bolu ve Viranşehir hissesine düşen 500 katırdan 150'sinin fakara için af olunması husûsu

Kazâ-i Borlu

Kuruş

2210

Bolu ve Viranşehir 'uhdelerinden bâ-fermân-ı âlî matlûb buyurulan beş yüz re's mekkârî katırının bu def'a rahmen li'l-fukarâ' yüz ellisi af olunmağla bundan tertîb olunan katır tevzi'inden bâlâda mestûr kazâ-yi merkuma isâbet iden meblağdan bervech-i bâlâ iki bin iki yüz on kuruş fûrû nihâde olunmak için Viranşehir mahkemesinden pusula olundu

Fî 15 Ra sene 1221 (2 Haziran 1806)

57/4 Bolu ve Viranşehir hissesine düşen beş yüz katırdan yüz ellisinin fakara için af olunmasıyla Za'feranborlu'ya düşen miktarın parası husûsu

Hâlen Za'feranborlu kazâsı hâkimiyüş'-şer'î efendi ve a'yânı ba'de's-selâm inhâ olunur ki Bolu ve Viranşehir 'uhdelerinden bâ-emr-i âlî matlûb buyurulan beş yüz re's mekkârî katırının bu def'a rahmen li'l-fukarâ' yüz ellisi afv olunmağla bundan akdemce tertîb olunan katır tevzi'inden kazânız sehmine isâbet iden meblağdan bu def'a gönderilen pusula-i şer'î mücebince iki bin iki yüz on kuruş aşağı varub meblağ mezkûru fukarâ'ya istirdat idüb ve sonra şöyle böyle diyerek aşağı varılan meblağ mezkûru fukarâ'ya giruye virmeyüb nefsinüz için bir bahâne ile ekl-i bel' veyahut giruye virilmemek lâzım gelür ise sonra tashîh olunub mu'ateb ve muaheze

olunacağını muhakkak bilüb âna göre ‘amel ve hareket eylemeniz matlûb-ı kat’-i hâlisânemdir

Fî 15 Ra sene 1221 (2 Haziran 1806)

Seyyid İbrahim (...) Kethuda-yı Bevvabin-i Dergâh-ı Âlî Voyvoda-i Bolu

57/5 Borlu, Yörük ve Eflani kazâları askerlerinin eksiksiz derhâl Bolu kışlasına teslimi husûsu

Hâlen Borlu Yörük ve Eflâni kazâlarının ‘ayânları ve ihtiyarları inhâ olunur ki bu esnâda ‘acale Bolu kışlası neferâtının Üsküdar’a ‘azimetleri husûsuna irâde-i aliyye ta‘alluk itmiş olduğundan beher kazânın tekmîl-i neferâtları Bolu kışlasına cem‘ olunması muktezî olmakdan nâşi imdi ma‘lumlarınız olduk da bâlâda zikr olunduğu minvâl üzre kazâlarınızın neferâtlarını fevt olmuşları ve firâr itmişleri dahi var ise tamâm ve tekmîl olmak üzre bir nefer noksan olmayarak hemen ‘acele tedârük ve tezkiremiz vusûlünde bir dakika meks itmeyerek der-akab Bolu’da mevcûd bulunmalarîçün irsâline ihtimâm ve dikkat eyleyüb bu husûs sâir vakte kıyas itmeyerek ta‘cil ‘ale’t-ta‘cil der-akab zikrolunduğu minvâl üzre bir nefer noksan olmayarak Bolu kışlasında mevcûd bulunmalarîçün irsâllerine dikkat eylemeniz matlûb-ı kat’ hâlisânemizdir

Fî 21 R sene 1221 (8 Temmuz 1806)

Seyyid İbrahim (...) Kethuda-yı Bevvabin-i Dergâh-ı Âli Voyvoda-i Bolu

Kazâ-i Borlu nefer 101	Kazâ-i Eflâni nefer 56	Kazâ-i Yörük nefer 13
---------------------------	---------------------------	--------------------------

57/6 Dört yüz askerın Çakraz’a gönderilmesi husûsu

Benim ‘İzzetlü Subaşı İsmail Ağa ba‘de’s-selâm inhâ olunur ki güzîde piyade asâkirden dört yüz piyade asâkir Çakraz’da hazînedâra irsâl eylemeniz husûsu mahsûs tarafımızdan işbu tezkire tahrîr ve irsâl olunmuşdur bi-mennihi teâlâ vusûlünde ma‘lum oldukda dört yüz piyade asker hazînedâra bir sa‘at akdem irsâli husûsuna dikkat ve gayret eylemeniz matlûbumuzdur 2 M sene 1222 (12 Mart 1807)

es-Seyyid Halil Ser-bevvâbîn-i Dergâh-ı Âlî Voyvoda-i Bolu

58. Sayfa**58/1 23 Zilkade 1221'de vefât eden askerlerin yerlerine derhâl asker tayini husûsu**

Bin iki yüz yigirmi bir senesi mâh-ı zi'l-ka'deti's-şerîfin yigirmi üçüncü günü asker-i şahânenin fevt olanların yerine müceddeden nefer tahrîr olunduğu işbu mahalle şerh virildi

<p>(Tablonun bu bölümünde bulunan yazının üzeri tamâmen çizili)</p> <p>Mahalle-i Kal'a, Mahalle-i Müslüman Kıran, Mahalle-i Müslüman Bolat (boş) ve kefilleri âmmisi Hüseyin</p> <p>Nefer-i şu'benin kazâsından Sülük karyesinden Hamid oğlu Ali</p> <p>nefer 1</p>	<p>Mahalle-i Kıran Müslüman, Mahalle-i Kal'a, Mahalle-i Müslüman Bolat</p> <p>Nefer-i Dalkıran oğlu Osman mezbûr Ali Beşe yerine Osman gitmiştir</p> <p>nefer 1</p>
---	---

58/2 Yapılacak Moskof seferi için askerlerin Davud Paşa Kışlası'na gönderilmesi ve bu sırada askerinin iaşesinin tam olarak karşılanması husûsu

Sûret-i emr-i âlî

Akzâ kuzâtî'l-müslimîn evlâ vülâti'l-muvahhidîn ma'adenü'l-fazlı ve'l-yakin râfî'u a'lâmü's-şeri'ati ve'd-din vârisü'l-'ulumi'l-enbiya-i ve'l-mürselîn el-muhtassu bi-mezîd-i 'inâyeti'l-meliki'l-mü'în mevlânâ İzmir kadısı zîde fazâilühü ve mefâhiru'l-kuzât ve'l-hukkâm ma'deni'l-fazâi'l-i ve'l-keâm Anadolu'nun sol kolu yemîn ve yesâriyle nihâyetine varınca vâki' kazâların kuzât ve nüvvâb zîde fazlühümâ ve mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân kethuda erleri ve 'ayân-ı vilâyet ve cümle iş erleri zîde kadruhûm tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lum ola ki cümleye ma'lum olduğu üzere 'adüvvi din-i mübîn ve mühin-i şeri'at-i seyyidi'l-mürselîn olan Moskof keferesinin münâfi-i şürût-ı hudud-ı hâkanîyem asâkir İmrar ve Hotin ve Bender kal'alalarına memleket-i Boğdan'ı zabt ve istila birle nakz-ı ahde iktidâr eylediğine binâen cânib-i şeri'at-i garrâ'dan virilen fetvâ-yı şerîfe mücebince ittifâk-ı ârâ ile berran ve bahren Moskof keferesi üzerine sefer-i hümâyûnum tahakkuk idüb livâ-yı saâdet ihtiva-yı hazret-i penâhi sayesiyle sadr-ı 'azam ve serdâr-ı ekremim sefer-i hümâyûnuma 'azimet itmek üzere ordu-yı hümâyûnum tertibatıyla şuru' ve mübâşeret olunub ber-muktezâ-yı vakt-i hâli esfâr-ı sâbika misillû nevrüz ve mart dinlemeyüb hemân bir ân akdem istima' ve mütevekkilen alallahi'l-mu'în 'ada-i din üzerine 'umûmen varılmak ferâiz-i âlîyeden olduğu vâreste-i kayd-ı i'lân ve bi-mennihi Sübhan Teâlâ kavi (?) takrîb itmekde olan bu nevrüz-ı firûzdan evvel ordu-yı hümâyûnum

Davud Paşa sahrasında nasb-ı hıyâm nusret-i irtiyam idecek emr-i muhakkak ve mukarrer idiği bedîhî ve nümâyân ve sipah ve ‘ulufciyan (?) yemîn ve guraba yemîn ocakların neferâtı Devlet-i Aliyye-i edediyyi’l-kararın eben ân ceddin asâkir-i gayret şi‘arlarından olub Uğur-ı Din ve Devlet-i Aliyyemde can ve gönülden ibrâz ve hüsn-i hidmet ve sadakat dâmen-i dermiyân ve gayret idecekleri vâzih ve ‘iyan olmağla sizki mevlânâ vesâir mûmâileyhimsiz vusûl-i emr-i şerîfimde kazâ ve kurânızda bulunan ma‘ru’z-zikr ocakların neferâtına levâzım-ı seferiyyelerin tanzîm itdürüb derhâl yerlü yerinden ihrâc ve dikkat ma‘iyyet-i merkumede ordu-yı hümâyûn nusret makrûnuma irsâl ve esbâbları husûsuna bi’l-ittifâk ikdam ve müsara‘at eylemeniz fermânım olmağın tenbîhen ve ikdâmen ve te’kîden ve ihtimâmen mahsûsan işbu emr-i şerîfim ısdâr ve sipâhi ocağı çavuşlarından kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân çavuş zîde kadruhû ile irsâl olunmuşdur imdi bu vakti evkat-ı sâireye ve bu husûsu husûsât-ı uhraya ve bir vechile makîs olmayub gayetü’l-gaye ikdam ve müsara‘at olınacak umûr-ı mefrûza-i diniyyeden olmağla (...) kazâ ve kurânızda bulunan ocakhâ-i merkumenin neferâtına iktizâ iden levâzım-ı seferiyyeleri tanzîm itdürüb derhâl yerlü yerinden ihrâc ve çavuş mûmâileyh ma‘iyyetiyle dikkat ve ma‘iyyet-i merkumede ordu-yı hümâyûn nusret makrûnuma sevk ve tisyârlarına bi’l-ibtihâl ikdam ve müsara‘at ve bu emr-i mühimmi dinde zinhâr ve zinhâr terâhi ve betâet ile neferât-ı merkume seri‘an yerlü yerinden hareket ve esnâ-yı rahda meks ve ikâmet ile vakt-i muayyene-i merkumede ordu-yı hümâyûnuma vürûd ve isbât-ı vücûd eylemek ve içlerinden kendülerini ihtifa ile memleketlerinde ferd-i vâhid kalmak lâzım gelürse yalnız dirlikleri ref‘iyle iktifa olunmayub beher hâl cezâ-yı sezâlarının icrâsı muhakkak ve mukarrer olduğu husûsların gerektiği gibi ifâde ve tenbîh ve te’kîde mübâderet ve hilâf-ı fermân ve münafi-i tenbîhât-ı şahânem kusur ve rehâvet ve iğmâz ve betâet misillû vaz‘ ve tecvîzden ve gayet tevakki ve mübâadet eyleyesiz deyü dergâh-ı muallâm kapucı başlarından sipâhiler ağası olan iftihâru’l-emâcid ve’l-ekârim Yeğen İbrahim dâme mecdühû tarafından mühürlü mektûb virilmekle vech-i meşrûh üzre ‘amel ve hareket olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki hükmi-i şerîfim vusûl bulduk da bu bâbda vech-i meşrûh üzre şerefyâfte-i sudûr olan fermân-ı celîlü’l-kadrim ve kapucıbaşı mûmâileyh tarafından virilen mektûb mücebince ‘amel ve hareket ve hilâfından be-gayet tehâşî ve mücânebet eyleyesiz şöyle bilesiz ‘alâmet-i şerîfime i‘timad kılâsız tahrîren fî evâhiri şehr-i şevvâlî’l-mükerrem sene ve ihda ve ‘ışrin ve mieteyn ve elf (L sonları 1221/Ocak başları 1807)

58/3 Asker için hemen iki bin kuruşun gönderilmesi

Benim ‘izzet mendim Kara İsmail ba‘de’s-selâm inhâ olunur ki

Tezkiremiz vusûlünde tezelden hemân elden tedârük idüb iki bin kuruş subaşıya teslîm idüb ba‘dehû iki bin kuruşu maktu‘ tevzi‘ine idhâl idüb ihmâl itmeyesin zira subaşı yolcıdır sen ânın yerine kalacaksın ihmâl itmeyüb iki bin kuruş elden tedârük idüb subaşıya teslîm eyleyesin tevzi‘im idhâl olmuşdur

Fî 10 Z sene 1221 (19 Ocak 1807)

Halil Kethuda-yı Voyvoda-i Bolu

58/4 Bolu ortası askerlerinin tamamının gönderilmesi gerektiği fakat Ulak, Kızılbel, Borlu ve Yörük kazâları askerlerinin henüz ulaşmadığı, acilen ulaştırılması husûsu

Hâlen Şehabeddin Aktaş Ulak Kızılbel Borlu ve Yörük kazâlarının a‘yânları inhâ olunur ki Bolu ortası neferâtından kazâlarınızda olan neferâtın tekmîlen irsâli husûsîçün bundan akdemce taraflarınıza müekked tahrîr olunmuşdu bu âna kadar kazânız neferâtı Bolu’da kışlalarında mevcûd bulunmak lâzım eden iken henüz kazâlarınızdan bu âna kadar neferât-ı mezkûru mahalline irsâl itmemişsiz bu def‘a dahi neferât-ı mezkûru ‘acele Üsküdar ocağında mevcûd bulunmalarîçün irâd-ı cedîd defterdârı devletlü efendimiz tarafından tarafımıza müekked emirnâmeleri vürûd idüb ve orta-i mezkûr neferâtının Üsküdar ‘acele irsâli matlûb-ı aliyye olmakdan nâşi kazânızın neferâtını bu âna değin ortasına göndermemenizden ne dimekdir ‘Alîmallâh ü Teâlâ bu husûsda iğmâz ve tekâsülünüz için katl olacağınızı muhakkak bilüb hemân tezkeremiz vusûlünde bir dakika meks itdirmeyüb kazânızın neferâtını ahşam ve sabah dimeyerek bu sa‘at neferât-ı mezkûru kazânızdan ihrâc ve ‘acele Bolu’da ortasına ulaştırmağa ne vechile olur ise olsun ihrâc ve irsâline beher hâl dikkat eylemeniz matlûb-ı kat‘iyyi hâlisanemdir

Fî 27 R sene 1221 (14 Temmuz 1806)

Seyyid İbrahim (...) Kethuda Ser-bevvâbîn-i Dergâh-ı Âlî Voyvoda-i Bolu

58/5 Borlu, Yörük ve Kızılbel kazâları askerlerinin başında bayramın ikinci günü orduya katılmak için hareket edilmesi husûsu

Hâlen Borlu Yörük ve Kızılbel kazâlarının a‘yânları ba‘de’s-selâm inhâ

olunur ki

Bundan akdem kazâlarınızdan matlûb ve müretteb olan süvâri askerinizi tûvâna ve tâmmü’l-esliha olmak üzere başınıza cem‘ idüb bayrağınız altında ‘ıyd-i şerffin ikinci günü tarafımızda mevcûd bulunub üçüncü günü bu taraftan bizim dahi ‘azimetimiz sahîh olmağla askerlerinizi başınıza alub bayramın ikinci günü bu tarafta mevcûd bulunmalarınız için tarafımızdan tezkîre tahrîr ve irsâl olunmuşdur bi-mennihi teâlâ vusûlünde ber-minvâl-i muharrer bu tarafta bulunmağa her birleriniz gayret idüb ve Ma‘azallah ü Teâlâ eğerçi giru “kalan olur” (çizili) kalanınız zuhûr idecek olur ise sonra cevâba kâdir olmayub mu‘ateb ve muahaza olacaklarınızı muhakkak bilüb âna göre hareket ve ber-mûceb-i tezkire ‘amel ve hareket eylemeniz matlûb-ı kat‘iyyi hâlisânemizdir Fî 7 Z sene 1221 (15 Şubat 1807)

Seyyid İbrahim Ser-bevvâbîn-i Dergâh-ı Âlî Voyvoda-i Bolu

58/6 Askerin çavuş hizmetleri parasının elden verilmesi husûsu

Kazâ-i Borlu

Kuruş

135

Hâlen Borlu Yörük Eflâni nâibleri efendiler ve a‘yânları ‘izzetmendlerim ağa-yı muhteremûn huzurlarına ba‘de’t-tahiyyeti’l-vâfiye inhâ olunur ki işbu mâh-ı muharremi’l-haramın guresinden ve ocağı ‘amire tarafından bu def‘a kazâlarınızın serdârlık mektûbu tarafımdan lede’l-vürûd taraflarınıza irsâl olunmuşdur bi-mennihi teâlâ vusûlünde bâlâda mesdur câize ve çavuş hizmetlerini virile geldiği minvâl üzere sizler elden tedârük ve pâk akçe olmak üzere hâmil-i varakaya teslîmen tarafımıza irsâl müsara‘at eylemeniz matlûb-ı hâlisâne

Fî 7 Z sene 1221 (15 Şubat 1807)

58/7 Za‘feranborlu’da serdârın görevden alınması ve yerine başkasının tayini

Şeri‘at şî‘âr Za‘feranborlu kadısı efendi zîde fazlühü ba‘de’s-selâm inhâ olunur ki taht-ı hükümetinizde serdâr olan ref‘ olunub yerine üslûb-ı sâbık üzre kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân (boş) zîde kadruhû serdâr nasb “olunub” (çizili) ve ta‘yin olunmağın işbu mektûb tahrîr ve irsâl olunmuşdur İnşâallah ü Teâlâ vusûlünde gerekdir ki merkumu kazâ-i mezkûrun serdârlığı sana tefvîz olunmağla gerekdir ki kâide-i kıyâm ve kanûn üzre zabt ve rabt neferât ve def‘-i ref‘-i haşarâtıyla tanzîm-i bilâd ve irâha-i hâl-i ‘ibâda bezl ü iktidâr eylesin ve kazâ-i mezkûrda mukîm ve müsâfir yeniçerileri ve cebeci ve topçu ve top arabacısı ve gılmân-ı ‘acemi ve kuloğulları bi’l-cümlesini üzerlerine serdâr ve zâbit bilüb sözlerinden taşra ve re’yinden hariç vaz‘ ve hareket bulunmayub daimâ ita‘at ve inkiyâd üzre olalar ve sen dahi cümle umûrunu ahkâm-ı şer‘-i şerîf ve kanûn-ı kadîm ve emr-i münîfe tatbik ve tâvâif-i merkumdan bilâ vâris ma‘ruf fevt olanlarının metrûkatlarının ma‘rifet-i şer‘le zabt ve sûk-i sultânîde fûruht ve hâsıl olan nukudunu cânib-i beytül-mâl için defter müfredâtıyla ocağı ‘amire tarafına göndermeğe mübâderet ve beher hâl sana vilâyetin emn ü rahat ve âsâyiş-i hâllerine bâis hizmet-i müstahsene-i mebrûre vücûde (getürmeğe) mecd ü sâ‘-i olub müceb-i mektûb âmil olasız tahrîren gurre-i şehri muharremi’l-haram sene isneyn ve ‘ışrin ve mieteyn ve elf (1 M 1222/11 Mart 1807)

59. Sayfa

59/1 Bolu voyvodası kapucıbaşı Hacı Ahmed Ağa zâde İbrahim Ağa’nın iki bin nefer süvâri tertip edip Davud Paşa Kışlası’nda hazır olması husûsu

Anadolu’nun sağ ve orta ve sol kollarının nihâyetlerine varınca kazâ ve kurâda bulunan sipâhi ve ‘ulufeciyân-ı yemîn ve gureba-i yemîn ve ocakların neferâtı ordu-yı hümâyûn Davud Paşa sahrasında isbât-ı vücûd eylemek üzre emr-i şerîf olduğu kayıd şûd ve Bolu voyvodası kapucıbaşı Hacı Ahmed Ağa zâde İbrahim Ağa iki bin nefer süvâri tertîb ve bi’n-nefs hareket ve ‘ıyd-i udhiyye günlerinde Davud Paşa sahrasında ordu-yı hümâyûnda isbât-ı vücûd eylemek üzre emr-i şerîf virildiği kayıd şûd

59/2 Karadeniz sahilinde görevli askerin ihtiyacı olan emtianın tedârîği

Kazâ-i Borlu

50	Şa‘îr kile
50	Dakik kile
Kıyye	
3000	Bulgur
100	Revgan
200	Pirinç

Hâlen Borlu’da subaşı vekili olan ‘izzetlü ağa vesâir ihtiyâran ve iş erleri ağalar huzurlarına ba‘de’t-tahiyeti’l-vâfiye inhâ-i muhlisânemizdir ki bâ-emr-i veliyyü’n-ni‘âmi bu tarafda Karadeniz savahilinin hıfz-ı hirâseti için ma‘iyyetimizde olan asâkire muktezî olan zehâyirden bervech-i bâlâ kazâ-i mezbûrdan matlûb olunan ol mikdâr şa‘îr ve dakîk ve revgan ve bulguru tezelden cem‘ ve tedârik ve seri‘an tarafımıza irsâl eyleyüb bir dakika musamaha olunmayarak ol mikdâr zehâyiri ‘aceleten tarafımıza irsâl eylemeleriniz emr-i veliyyü’n-ni‘âmidir benim birâderim İsmail Ağa ve kazâ-i mezbûrdan külliyyetlü piyâde nefer tedârük idüb ‘aceleten tarafımıza irsâl eylemeniz dahi emr-i veliyyü’n-ni‘âmidir içlerinden birini başbuğ nasb idüb eli ve ayağı tutarlardan külliyyetlü piyâde nefer ‘aceleten tedârük ve tarafımıza irsâle müsara‘at eyleyesiz ve Yörük kazâsından ihrâc olduğu kadar asker tedârük idüb ‘acele irsâl olunmasına ihtimâm eyleyesiz ve bâlâda matlûb olunan zehairin geçdiği seyirden parası veliyyü’n-ni‘âm efendimiz tarafından virileceğini cümleye ifham idüb gerek zâhirenin ve gerek askerin ‘aceleten irsâl olunmasına ihtimâm eyleyesiz

Fî 3 M sene 1222 (13 Mart 1807)

59/3 Irza geçme ve hırsızlık davası

Şeri‘at şî‘âr Borlu kadısı fazîletlü efendi zîde fazluhû ve kıdvetü’l-emâsil ve’l-akrân a‘yân ve iş erleri zîde kadruhûm inhâ olunur ki kazâ-i mezbûre sâkinlerinden Kıran karyesinden tâife-i re‘ayâdan Belac oğlu İstefenoz nâm zimmî kendi hâlinde ‘ırzıyla mukayyed iken yine karye-i mezbûre sâkinlerinden Kalafat oğlu Ecilefter ve Deliyâni oğlu Yânî nâmun kefereler kendi hâllerinde olmayub müdde-i mezbûr zimmî nâm keferenin kızkarındaşı Nurlu (Nevrili ?) ile pek yek cihet olub kefer-i mezbûrun yedinden intikal birkaç kıyye altını serika idüb ve birkaç def‘a sâbıkası zuhûr ve mu‘ayyen olub merkum kefereye günâ gün kadri külli eylediklerini tarafımıza tezallüm-i hâl ve mübâşir istid‘a itmekle mahallinde şer‘le terâfû‘ ve ihkak-ı hak olunmak

bâbında işbu buyuruldu tahrîr ve ısdâr ve zîde kadruhû (...) mübâşir ta'yin ve irsâl olunmuşdur bi-mennihi teâlâ vusûlünde gerekdir ki ma'rifet-i şer'le ve ta'yin olan mübâşir ma'rifetiyle ihzâr-ı husemâ' kılınub ba'de's-sübut 'ala vuku'u i'lâmını tarafımıza irsâle mübâderet ve hilâfından mübâadet ve müceb-i buyuruldu 'amel ve hareket eyleyesiz

7 M sene 1222 (17 Mart 1807)

Halil be-Makam-ı Voyvoda-i Viranşehir

59/4 Kıran karyesi zimmîlerinden alınan ispenç vergisinin tahsîli (Husûsun üzeri tamamıyla çizili)

'İzzetlü meveddetlü mekremetlü oğlum Subaşı İsmail Ağa Hazretleri Kıran karyesi keferelerinin hazîne-i veliyyü'n-niâmiye öteden beru 'aide olan ispenci vakt-i hulûl itmekle bin kuruş ispenc iki yüz elli kuruş hizmet ve on kuruş kâtibe cem'an bin iki yüz altmış kuruş tahsîl idüb birkaç gün zarfında bu tarafa irsâl eyleyesin bin kuruş ispenc huddâmiyye kâtibiye iki yüz altmış kuruş cem'an bin iki yüz altmış kuruş 'aceleten tahsîl ve bu tarafa veliyyü'n-niâmi hazînesine irsâl ve teslîm eylemeniz matlûbumdur

11 M sene 1222 (21 Mart 1807)

Halil be-makam-ı voyvoda-i Viranşehir

59/5 Kıran mahallelerinde mütemekkin ahâlînin mukataa gelirlerinden İспенç vergisinin tahsîli

Şeri'at şi'âr Borlu kadısı fazîletlü efendi zîde fazluhû inhâ olunur ki

Vâridat-ı mukata'adan olub işbu iki yüz yigirmi iki senesine mahsûb mart i'tibariyle kazâ-yı mezbûre tâ'bi Kıran mahallât-ı mütemekkinleri re'ayâlarından üzerlerine edâsı lâzım gelen mâl-ı rüsûm ispencilerin tahsîli vakt-i hulûl ve tahsîli mühim ve muktezî olmak nâşi tahsîli bâbında işbu buyuruldu tahrîr ve ısdâr (boş) ta'yin ve irsâl olunmuşdur bi-mennihi teâlâ vusûlünde gerekdir ki mâl-ı mezkûru öteden beru ve sinin-i sâbıkada ola geldiği vechile tahsîl-dârı mûmâileyh ma'rifeti yerlü yerinden tamâmen ahz ve kabz ittidirilmesine mezîd-i dikkat ve ihtimâm eyleyüb ve rüsûm-ı kadîmin hilâf-ı vaz' ve hareket ile mâl-ı mukata'aya noksan ve hâlel gelmekden be-gayet mübâadet ve müceb-i buyuruldu 'amel ve hareket eyleyesin deyü

Seyyid Halil Ser-bevvâbîn-i Dergâh-ı Âlî Vekili Voyvoda-i Borlu

59/6 1222 Senesi mâl-ı maktu‘ ve ikrâmiyenin kasaba hissesine düşen kısmının tahsîli

Kazâ-i Borlu

Kuruş

784	Mâl-ı maktu‘
221	Ma‘îşet
2025	İkramiye
45	Harc-ı bâb
3075	(Toplam)

Kazâ-i Borlu

Kuruş

3457	Pusula-i şer‘
------	---------------

Şeri‘at şî‘âr Za‘feranborlu kadısı fazîletlü efendi zîde fazlühû ve mefâhiru‘l-emâsil a‘yân ve iş erleri zîde kadruhûm inhâ olunur ki vâridat-ı cesîme-i mukata‘adan olub işbu bin iki yüz yigirmi iki senesi mart i‘tibariyle tahsîli lâzım gelen mâl-ı maktu‘ ve ikrâmiyenin tahsîli vakti hulûl itmiş olub ber-mûceb-i pusulamız ve devletlü ağa efendimiz mesârif-i seferiyyesinden dahi ber-mûceb-i pusula-i şer‘iyye kazânız sehmine isâbet iden mâl ile mâl-ı mezkûru ber-kadem-i akdem cümle ittifâkıyle ve ma‘rifet-i şer‘le tevzi‘ ve taksîm eylemeniz bâbında işbu buyuruldu tahrîr ve ısdâr tahsîl-dâr ta‘yin ve irsâl olunmuşdur bi-mennihi teâlâ vusûlünde ber-mûceb-i pusulamız ve ber-mûceb-i pusula-i şer‘ mesârifât-ı seferiyyeden hissensize isâbet iden mâl ile me‘an bir sa‘at mukaddem cümle ittifâkıyle ve ma‘rifet-i şer‘le tevzi‘ ve taksîm ve tahsîl-dârı mûmâileyh ma‘rifetiyle yerlü yerinde cem‘ ve tahsîl olunması husûsuna her biriniz kemâl-i mertebeye dikkat ve ber-mûceb-i buyuruldu ‘amel ve hareket eylesin

7 M sene 1222 (17 Mart 1807)

Seyyid Halil Ser-bevvâbîn-i Dergâh-ı Âlî Vekili Voyvoda-i Bolu

59/7 1222 Senesi mâl-ı maktu‘ ve ikrâmiyenin kasaba hissesine düşen kısmının tahsîli ve dağıtım

Bâis-i terkîm-i defter oldur ki işbu bin iki yüz yigirmi iki senesine mahsûben mart i‘tibariyle hâlen Viranşehir voyvodası olan ‘inâyetlü ağa-yı âlî-şân hazretlerine ta‘yin ve tahsîl kılınan bâ-buyuruldu emr-i üslûb ve mûmzâ defter mûcebince Medine-i Taraklıborlu kazâsı ahâlîlerinin üzerlerine edâsı lâzım gelen mâl-ı maktu‘ yedi yüz seksen dört kuruş ber-mu‘tad-ı kadîm ma‘îşet iki yüz yigirmi bir kuruş ve ber-mu‘tad-ı

kadîm ikrâmiye iki bin yigirmi beş kuruş ve harc-ı bâb kırk beş kuruş olub “cem‘an üç bin yetmiş beş kuruş” (çizili) buyuruldu getürene hidmet elli beş kuruş ve hazîne harcı on altı kuruş buyuruldu harcı kâtiblere on kuruş vürûd idecek istîcâl emrine otuz beş kuruş bâ-emr-i hazret-i veliyyü’n-ni‘âmi Subaşı Salih Ağa’ya elden virilen iki bin kuruş Subaşı Salih Ağa’ya memleketin ikrâmı katır bahâ iki yüz doksan kuruş elden alunub virilen ağnam bedeliyesi ve hidmet bin iki yüz altmış beş kuruş elden alunub virilen kalyoncu bedeliyesi iki bin doksan dokuz buçuk kuruş ve hidmet yigirmi beş kuruş yuva buyuruldusuna virilen hidmet yüz kuruş serdârlık icazesi virilen yüz yigirmi kuruş Bolu kışlasına giden bölükbaşına virilen otuz kuruş fermân sûreti getürene hidmet otuz beş kuruş asker buyuruldusu getürene otuz beş kuruş sâdir olan emr-i âlî sûretine hidmet kırk kuruş meks için gelen emr-i şerîfe virilen hidmet yigirmi kuruş ikrâm için gelen tezkîre getürene hidmet virilen otuz beş kuruş asâkir-i şahânenin ‘acele Bolu kışlasına cem‘ için gelen hidmet yigirmi kuruş ve fermân sûreti getürene hidmet yigirmi kuruş subaşı ağaya asker için bayrak getürene hidmet elli kuruş def‘a asâkir-i şahânenin ihrâcı için gelen hidmet yigirmi kuruş def‘a asâkirin ihrâcı gelene hidmet yigirmi beş kuruş bâ-emr-i veliyyü’n-ni‘âmi serdâr mektûbu icâzesine ve çavuş hidmet yüz otuz beş kuruş fermân sûreti getüren silâh-şôr ağanın uşaklarına virilen yigirmi kuruş Karabudak oğlu Kara Mehmed’e hidmet otuz kuruş hazînedâr ağanın uşağına hidmet on beş kuruş Hamamlı’dan kethudanın uşağına hidmet on kuruş neferin başbuğuna akçe ve çizme ve kaput ve kuşak (?) yüz yetmiş kuruş def‘a Karabudak oğlu Kara Mehmed’e hidmet otuz kuruş devletlü veliyyü’n-ni‘âm efendimiz hazretlerinin sefer-i hümâyûn mesârifleri bâ-pusula-i şer‘ üç bin dört yüz elli yedi kuruş

60. Sayfa

59/9’un devamı 60/1

Kastamonu’dan gelen üç kalyoncu bayrağın ve Amasra’ya gelen keferelerinin han mesârifleri otuz üç buçuk kuruş hazînedâr ağaya giden cebhâne (?) ve yağ ve pirinç kirâsı kırk kuruş rûz-ı hızır tevzi’ine kadar menzil beygirlerinin mesârifleri yüz on kuruş Yazı karyesinden alınan on dört menzil beygirleri yigirmi sekiz kuruş Bulak karyesinden alınan yigirmi dört menzil kırk sekiz kuruş Karıt karyesinden alınan on beş menzil bâr-gîri otuz kuruş Kıran karyesinden otuz menzil altmış kuruş Bekir Ağa’ya ikrâm on kuruş Sakaralan karyesine i‘ane on beş kuruş Keten karyesine i‘ane on kuruş Çiftlik-i ‘ulvi karyesine i‘ane yigirmi kuruş Bostanbükü karyesine i‘ane on beş kuruş menzil beygilerinin ramazan guresinden beru mesârif iki yüz altmış beş buçuk kuruş

Kastamonu'nun üç kalyoncu mesârifi altmış kuruş şehir kethudasına yigirmi beş kuruş tahsîl-dâriye beş yüz kuruş harc-ı defter beher kuruş başına birer paradan üç yüz altmış bir kuruş subaşı ağanın mürûr 'uburuna yüz seksen kuruş huddâmiye kâtibe muhziirlara yetmiş kuruş olub min-haysü'l-mecmu yalnız on beş bin altmış sekiz buçuk kuruşa bâliğ olub cümle ma'rifeti ve ma'rifet-i şer'le kazâ-i mezbûrun yüz yetmiş iki hânesine tevzi' ve taksîm olundukda beher hâneye "seksen sekiz buçuk kuruş" (çizili) seksen yedişer kuruş beşer para isâbet itmekle li-ecli't-tahsîl tahsîl-dârî olan saâdetlü Subaşı İsmail Ağa yedine virilen mûmzâ defterdir

15 M sene 1222 (25 Mart 1807)

Mahalle-i Babasultân (hâne 4)	Mahalle-i Çavuş (hâne 3)	Mahalle-i Câmî'i Kebir ma'a Zimmîyân (hâne 6)	Mahalle-i Hüseyin Kethuda (hâne 1 buçuk)	Mahalle-i Zimmîyân Kıran (hâne 12 buçuk)	Mahalle-i Çeşme (hâne 1)
Mahalle-i Hacı Beğli (hâne buçuk)	Mahalle-i Hacı Evhad (hâne buçuk)	Mahalle-i Tekye (hâne buçuk)	Mahalle-i Kara Ali (hâne 5)	Mahalle-i Kavak (hâne 1)	Mahalle-i Hacı Durmuş (hâne 1)
Mahalle-i Hacı Halil (hâne 1 buçuk)	Mahalle-i Kal'a (hâne buçuk)	Mahalle-i Zimmîyân Bolat (hâne 3 buçuk)	Mahalle-i Müslüman Kıran (hâne buçuk)	Mahalle-i Müslüman Bolat (hâne buçuk)	Karye-i Bağlarbaşı (hâne 1 buçuk)
Karye-i Tokatlı (hâne 1)	Karye-i Ğayza (hâne 2)	Karye-i Dâna-i 'ulvi (hâne buçuk)	Karye-i Dâna-i süfli (hâne 3)	Karye-i Susandık (rubu' 1)	Karye-i Ağaçkilise (hâne 4 buçuk)
"Karye-i" (yok) Kozcığaz (hâne buçuk)	Karye-i Kirpe (hâne 4)	Karye-i Çiftlik-i 'ulvi (hâne 2 (buçuk ?))	Karye-i Keten (hâne 1)	Karye-i Çiftlik-i süfli (hâne 4)	Karye-i Zimmîyân Yazı (hâne 10)
Karye-i Müslüman Yazı (hâne 9 buçuk)	Karye-i Konarı (hâne 11)	Karye-i Yâcı (hâne buçuk)	Karye-i Oğlanviran (hâne 1)	Karye-i Sorguncuk (rubu' 1)	Karye-i Çomakviran (rubu' 1)
Karye-i Mâğol (hâne buçuk)	Karye-i Değirmencik (hâne 1)	Karye-i Sırçalı (hâne 1 buçuk)	Karye-i Alınviran (hâne 3)	Karye-i Pelidviran (hâne 2 buçuk)	Karye-i Sakaralan (hâne 1)

“Karye-i” (yok) Karapınar (hâne 1 buçuk)	Karye-i Akviran (hâne 2 buçuk)	Karye-i Kadıbükü (hâne 4)	Karye-i Çıracılar (hâne buçuk)	Karye-i Sarıyan (hâne 1 buçuk)	Karye-i İlbarıt (hâne 2 buçuk)
Karye-i Çerçin (hâne 3)	Karye-i Kozyaka (hâne 2)	Karye-i Bürnük (hâne 5)	Karye-i Kızılcaviran- 1 ‘ulvi (hâne 3 buçuk)	Karye-i Kızılcaviran- 1 süfli (hâne 2 buçuk)	Karye-i Karıt (hâne 5)
Karye-i Bostanbükü (hâne 2 buçuk)	Karye-i Melisa (hâne 3)	Karye-i Kapullu (hâne 6 buçuk)	Karye-i Başköy (hâne 2 buçuk)	Karye-i Kulağuzlar (hâne 4)	Karye-i Bulak (hâne 10)

Nâmegahû el-fakir ‘azze şânühü

Harrarahû haze’ d-defter bimağrifeti’ l ahâlî es-Seyyid Mustafa Necib el-Mevle’ l-
Hilâfe bi-Medine-i Taraklıborlu

60/2 Bolu ve Viranşehir voyvodası İbrahim’in Rumeli’nde meydana gelen ihtilâlê karşı görevlendirilmesi

İftiharû’ l-emâcid-i ve’ l-ekârim camiu’ l-mehâmîd-i ve’ l-mekârim el-muhtassu bî-
mezîdi ‘inâyeti’ l-meliki(’ d-dâim) dergâh-ı mu‘allam kapucı başlarından hâlen Bolu ve
(Viran) Şehir voyvoda İbrahim dâme mecdühû ve mefâhiru’ l-kuzât ve’ l-keâm
ma‘adenü’ l-fezâil-i ve’ l-keâm Bolu ve Viranşehir sancaklarından hâvî olduğu kazâların
kuzât ve nüvvâb zîde fazluhûm ve mefâhiru’ l-emâsil ve’ l-akrân a‘yân ve vücûh-ı vilâyet
ve iş erleri zîde kadruhûm tevki‘-i refi‘-i hümâyûn vâsıl olıcak ma‘lum ola ki sen ki
voyvoda-i mûmâileyhsin sen hizmet-i (?) Devlet-i Aliyye sadakatkârlarından olduğuna
binâen bundan akdem Rumili cânibinde tahaddüs iden ihtilâlin men‘ zımında bâ-
fermân-ı âlî ve Rumili tarafına ta‘yin kılınıb sen dahi muktezâ-yı ve sadâkatın üzre
hakkında derkâr olan iltifât-ı teveccühât-ı şahânemi ibrâz-ı hizmet ve sadâkat idüb bu
def‘a ihtilâl ve mezkûre olmak sebebiyle me‘zûnen Bolu câniblerinin i‘ade olunması
kemâ fi’s-sâbık Bolu ve (Viran) Şehir voyvodalıklarının hüsn-i sûretle zabt ve rabt ve
irâdesine mühimm-i Devlet-i Aliyye’nin matlûb-ı ru‘yet ihtimâm ve dikkat ve hilâf-ı
emr ve rızâ ve hareket cesâret idenler olur ise men‘ ve tesviyesine fukarâ’yı herhâlde ve
bâ-husûs mukaddemen tanzîm ve tertîb olunan ortasının şûrut-ı nizâm ve kâ‘ide icrâsına
ve noksan olan nukudun şûrût-ı nizâmı üzre tedârük ve tahrîr ve tekmîline hüsn-i nizâm

ve rabtiyesine (?) vesâir zâbitân ile bi'l-ittifâk akdem hakkında derkâr olan teveccühât-ı şahânemîn müceb-i esbâbının istihsâline sarf-ı külli kudret eylemek fermânım olmağın tenbîhen mahsûsan işbu emr-i şerîfim 'ısdâr (...) i'ta olunmuşdur imdi dâr-ı aliyyede hareket ve Bolu Viranşehir sancaklarına zabt ve rabtı memleket mühimmi Devlet-i Aliyye'min (...) ru'yet ve ihtimâm ve suâl olur ise men' ve terbiye ve tahrîrlerini (?) fukarâ'-yı Bolu ortasının şürût-ı nizâm ve kanûn kâidemizi icrâsına olan neferâtın tedârük ve tahrîri ve tekmîline ve'l-hâsıl 'ale'l-avam hüsn-i nizâm ve rabtı tesviye vesâir zâbitân bi'l-ittifâk akdem tâm eylemek 'amel ve hareket ve sen dahi mûmâileyh a'yân vesâir mûmâileyhimsiz mazmûn-ı umûr-ı lâzım iktizâ ve irâde eyleyesin iktizâ iden muavene-i fukarâ'-yı ra'iyetin mezîd-i sa'y ü gayret fermân-ı âlî-şânım sâdır olmuşdur buyurdum ki hükm-i şerîfim vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzre mazmûnuyla 'amel ve hareket ve ihtiraz eyleyesin şöyle bilesin 'alâmet-i şerîfe i'timad kılasın tahrîren fî evâil-i receb sene ihda ve 'ısrin ve mie ve elf

(B başları "1121" (?) Eylül ortaları 1709)

Kostantiniyye

61. Sayfa

61/1 Bolu kazâsının harcırah-ı seferiye masrafında hissesine düşen miktar

Kazâ-i Borlu

Kuruş

3457

Fermânım mücebince buyuruldu sâdır olunmuşdur

İşbu sene-i mübâreke hâlen Bolu voyvodası kethuda-yı ser-bevvâbîn-i dergâh-ı âlî 'utufetlü İbrahim Ağa Hazretleri bu esnâda sefer-i hümâyûn 'azimetlerinde olan harcırah seferiye mesârifinden bervech-i bâlâ kazâ-i mezbûrun sehmine yalnız üç bin dört yüz elli yedi kuruş isâbet eylediği Viranşehir mahkemesinden pusula olundu

29 Z sene 1221 (9 Mart 1807)

61/2 On beş bin altmış sekiz kuruşun kazâda bulunan 172 haneye taksîm edildiğine dair

Min-haysü'l-mecmu' on beş bin altmış sekiz kuruşa bâliğ olub cümle ma'rifetiyle ve ma'rifet-i şer'le kazâ-i mezbûrun yüz yetmiş iki hânesine tevzi' ve taksîm olundukda beher hâneye seksen yedi buçuk kuruş beşer para isâbet itmeğın li-ecli't-tahsîl tahsîl-dârı olan saâdetlü Subaşı İsmail Ağa'ya virilen mûmzâ defterdir

17 M sene 1222 (27 Mart 1807)

Harrarahû hâze'd-defter bi-ma'rifeti'l-ahâlî Seyyid Mustafa Necib el-Mevle'l-hilâfe bi-Medineti Taraklıborlu

61/3 İngilizlerle ticâretin yasak olduğuna dair

Düstûr-ı mükerremün müşîr-i mufahhamun nizâmü'l-'alem müdebbirü umûri'l-cumhûr bi'l-fikri's-sâkıb mümehhidü muhâmmi'l-enâm ve mefâhiru'l-kuzât ve'l-hukkâm mefâhiru'l-emâsil ve'l-akrân mütesellimin voyvodagân ve a'yân ve vücûh-ı memleket zîde kadruhûm tevki'-i refi'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lum ola ki Moskovlu'nun müttefikî olan İngiliz'den evvelce nakz-ı ahd vuku'a gelmişdi Bahr-ı Sefid boğazından birtakım İngiliz'in donanma-yı menhûsu zuhûr ve me'mûr Moskov üzerine müteheyyi hareket olan ordu-yı hümâyûn nusret makrûnum müste'inen Billâhi Teâlâ bugünlerde Dâvud Paşa sahrasına darb-ı hıyâm-ı irtisam (?) itmek üzre ikdam ve musara'at olunmakda olduğu misillû ve bundan sonra diyâr-ı İslâmiyye'de İngiliz'e ticâreti memnu' olmağla İngiliz çukası ve bardan (?) ve mine kâri kutu ve sa'at ve emti'a vesâir İngiliz meta'ı olarak hiç fert dâd-ı şitân itmeyüb ihlâl-i destgah ticâretine dikkat-i hafî ve celî hilâfına hareket ider olur ise bi't-tahkik sâire ibret kılınacağına mebnî âna göre 'amel ve hareket ve dâhil-i hükümetinizde olan mahallerde kâin İngilizlüler ve emvâl ve eşyâlarının bâ-ma'rifet-i şer' defter olunarak li-ecli'l-hıfz me'men mahallere vaz' ve hıfz ve defterinin takdimi husûsuna mübâderet ve müretteb her kim ve her ne ise zinhâr gevşetmeyüb 'acâleten mukaddem fermânım olduğu vechile icrâ-yı me'mûriyet olmasına işbu emr-i şerîfim ısdâr ve sadr-ı 'azam tatarlarından el-Hac Emîn ile irsâl olunmuşdur imdi keyfiyet ma'lumunuz oldukda bervech-i meşrûh 'amel ve hareket ve mazmûn-ı emr-i şerîfimi cümleye ilân ve işa'at ve icrâsına ihtimâm ve müsara'at ve hilâfindan hazer ve mücânebet eylemeniz bâbında fermân-ı âlî-şânım sâdir olmuşdur buyurdum ki vusûl buldukda bu bâbda vech-i meşrûh üzre şerefyâfte sudûr olan fermân-ı vâcibü'l-ittibâ ve lâzımü'l-imtisâlimin mazmûn-ı ita'at makrûnuyla 'amel ve hareket ve hilâfindan hazer eylesin

Evâili M sene 1222 (M başları 1222/Mart ortaları 1807)

61/4 Viranşehir'e voyvoda tayini

Kıdvetü'l-kuzât ve'l-hukkâm ma'adenü'l-fazlı ve'l-keîâm (boş) mevlânâ Viranşehir kadısı zîde fazluhû tevki'-i refî'-i hümâyûn vâsıl olıcak ma'lum ola ki mukata'at-ı mîriyeden voyvodalık Bolu ve Viranşehir mukata'ası irâd-ı cedit zabt olunmuş olmağla el-hâletü hâzihi gayrı ez voyvodalık Bolu ve Viranşehir voyvodalığı mukata'asını iki yüz yigirmi bir senesi martı makfur (?) olmak hasebiyle iki yüz yigirmi iki senesinin martı ibtidâsından ve merbut olan Viranşehir 'avârızı ve bedel-i nüzülünü dahi yigirmi iki senesi muharrem guresinden bir sene-i kâmile zabt ve rabt ve ahâlî ve re'ayâsını kâffe-i mezâlim ve taaddîyaddan hıfz ve himâye eylemek ve öteden beru ve cümle ma'rifetle senede iki def'a tertîb olunan tevzi' defterine sahîh-i mesârif vilâyetden ziyâde bir akçe ve bir habbe idhâl olunmamak ve tevzi' defterlerin evvel emirde İrad-ı Cedîd tarafından irsâl olunub hazîne-i merkum tarafından ru'yet ve taksîm olunmadıkça fukarâ'ya tevzi' ve tahsîl olunmamak fermân-ı aliyyemle vâride tekâlîf dahi cümle ma'rifetle görilüb voyvoda ve âhârı için bir akçe zam (...) olunmamak şartıyla Viranşehir voyvodalığına tâlib ve râğib olan dergâh-ı mu'allam kapucı başlarından hâlen Viranşehir voyvodası iftihârü'l-emâcid ve'l-ekârim Seyyid İbrahim dâme mecdühû mukata'a-i mezbûr 'avârız-ı mezkûre ile ma'an yalnız altmış dört bin kuruş bedel-i iltizâm ile 'uhde ve iltizâm olunub mûmâileyh iltizâm ve kabûl-i birle iltizâmı olan meblağı mezkûru vakt ve zamânıyla edâ itmek üzere İrad-ı Cedîd-i Hümâyûnum Hazînesine memhûr temessükü virmeğın zıkr olunan Viranşehir voyvodalığını ve 'avârız ve bedel-i sene-i merkumeye mahsûben bâlâda muharrem şartıyla kemâl-i dikkat iderek zabt-ı mahsulât kanûn-ı kadîm ola geldiği ahz eyleyüb taraf-ı âhârdan müdâhale olunmamak üzere emr-i şerîfim i'tasıyla olan İrad-ı Cedîd-i Hümâyûnum defterdâr ve'l-ekârim es-Seyyid Feyzullah dâme mecdühû memhûr temessük virmeğın imdi mücebince 'amel olunmak bâbında fermân-ı âlî-şânım sudûr itmişdir buyurdum ki hükm-i şerîfim vardıkda sâdır olan emrim üzere 'amel idüb dahi kadı mûmâileyhsin yedine i'ta olunan işbu âlî-şânım mücebince Viranşehir voyvodalığına ve 'avârızâ mahsûben kemâl-i dikkat iderek zabt-ı vaki' olan mahsulât kanûn-ı kadîm üzere ahz idüb müdâhale itdirmeyesin şöyle bilesin 'alâmet-i şerîfe i'timad kılâsın tahrîren el-yevm fi'l-yevmi's-sâlisi ve'l-'ısrın şehri cemâziye'l-evvel sene ihda ve 'ısrın ve mieteyn ve elf

(23 Ca 1221/8 Ağustos 1806)

Sene 1221 Kostantiniyye

62. Sayfa**62/1 Subaşı Salih Ağa eliyle yapılan masrafların beyânı**

Saâdetlü Subaşı Salih Ağa yediyle taksit tevzi'inden sonra olan mesârifini beyân

ider

Fî 28 N sene 1220 (20 Aralık 1805)

Kuruş

- 120 Serdâr mektûbu câizesi fî gurre L sene 1220 (1 L 1220/23 Aralık 1805)
- 020 Ocakdan gelen askeri muhalledâtına Selim Çavuş Ağa'ya virilen hizmet
- 010 Asker matlûbu için tezkire getüren hazînedâr ağanın adamına virilen
- 015 Def'a asker matlûb için Kolukısa Tüfenkçiye virilen
"Bâ fermân-ı âlî-şân (...)" (çizili)
- 165 (Toplam)
- 025 Def'a zıkr olunan asker için tezkire getüren Çunkarlı Acem (?) ağaya
virilen
- 190 (Toplam)
- 020 Rumili'ye giden asker için tezkire getüren Şahin oğluna virilen
- 210 (Toplam)
- Kuruş
- 150 Bin iki yüz yigirmi bir senesine mahsûb Üsküdar ocağına merbut Nizâm-
ı Cedîd askerinin Bükbaşı ve Alemdârına öteden beru virile gelen hizmet
- 030 Ve devletlü ağa efendimiz tarafından gelen bâ-buyuruldu mübâşir
Mustafa Ağa'ya virilen hizmet-i mübâşiriyye
- 100 Nizâm-ı Cedîd için vilâyetden virilen
- 280 (Toplam)

Sabun kıyye 15	Aselmumu kıyye 10	Revgan mumu kıyye 20	Şeker kıyye 5	Biber kıyye 1
Karanfil dirhem 200	Darçın dirhem 200	Kahve kıyye 30 (?)	Komar (?) peynir 60	Zeytinyağı kıyye 20
Bir hâssa yük 1	Isbanak yük 1	Za'feran dirhem 50	Üzüm kıyye 10	İncir kıyye 10

62/2 Rumeli'ye gitmek için yola çıkan Müftü el-Hac Abdurrahman Paşa'ya verilmesi talep olunanların derhâl hazır edilmesi husûsu

‘İzzetlü meveddetlü oğlum Subaşı İsmail Ağa Hazretleri

Bâ-emr-i âlî me'mûren Rumili cânibine matlûb buyurulan Müfti el-Hac Abdurrahman Paşa Efendimizin birkaç gün zarfında bu tarafa teşrifleri muhakkak olub kazânızdan matlûb olan şeyleri bervech-i bâlâ tedârük ve ‘aceleten bu tarafa irsâl eyleyüb ‘acele irsâl eyleyesin zira paşa-yı müşâru'n-ileyhin bu tarafa teşrifleri yakın olmağla bâlâda zikr olunan şeyleri ‘aceleten irsâl eyleyesin kaldı ki Yörük kazâsından tarafınıza irsâl olunan defter mûcebince matlûb olan zehairi dahi adam ta'yin idüb bu tarafa irsâl eyleyesin

7 M sene 1222 (17 Mart 1807)

Halil Kaim-makam Voyvoda-i Viranşehir

62/3 Abdurrahman Paşa için verilen eşyâlar

Vilâyet-i mesârifi beyân olunur Devletü Abdurrahman Paşa Efendimiz için ve virilen eşyâ beyân olunur

Sabun kıyye 10 kıymet kuruş 25	Şeker kıyye 3 kıymet kuruş 24	Biber kıyye 1 kıymet kuruş 6	Karanfil dirhem 100 kıymet kuruş 10	Darçın dirhem 100 kıymet kuruş 10
Za'feran dirhem 25 kıymet kuruş 3	Kahve kıyye 10 kıymet kuruş 120	İncir kıyye 10 kıymet kuruş 6	Üzüm kıyye 10 kıymet kuruş 6	Zeytinyağı kıyye 20 kıymet kuruş 40
		Yağ mum kıyye 25 kıymet 25		

Cem'an yekûn

kuruş

270

278

548 (Toplam)

020 Şem'i asel

568 (Toplam)

Barıt kıyye 56 kıymet kuruş 168	Kuruşun kıyye 63 kıymet kuruş 110
--	--

62/4 Tereke vergisi olarak yapılan tahsîlâtın beyânı

Merhum Hüseyin Efendi'nin terekisi için kadıasker efendimiz etba'ı Mehmed Ağa'ya virilen resmî kıymet için bin kuruşdur alacağından tahsîl olunan mahaller beyân şûd

Fî 25 R sene 1220 (23 Temmuz 1805)

Kuruş

200	Konarı'dan Muhsin oğlu Ahmed Ağa'dan alınan
059	Konarılı Hatîb Efendi'den alınan
100	Konarılı Haşır oğlu kadıdan
100	Konarılı Haşır oğlu Hacı Hasan'dan
350	Buyuruldu için Hacı Mustafa'dan
050	Dânâ köyünden Çil Ahmed oğlu Ali'den
160	Kastamonu'ya fûruht olunan eşyâların bahâları
1019	(Toplam)

62/5 Subaşı Süleyman Ağa'nın masraflarının beyânı

Subaşı Süleyman Ağa'nın mesârif beyân şûd

Fî 25 Ca sene 1220 (21 Ağustos 1805)

Kuruş

20	Firâri askerinin ahzine tezkire getürene Bin iki yüz yigirmi senesi cemâziye'l-evvel yigirmi sekizinci günü teftiş nezâreti tevzi' olduktan sonra subaşı Süleyman Ağa tekrar umûr-ı vilâyete sarf eylediği mebâliğ beyân şûd
	Kuruş
50	Tayyar Paşa üzerinde olan asâkirin firâr idenleri te'dîb için tezkire getüren
25	Tekrar Vezîrköprüsü'ne asker matlubuna tezkire getürene virilen
35	İpek resm-i tersimî için fermân getürene Haseki Hasan Ağa'ya hizmet
15	Yanına olan Kısmet ağaya (ağanın ?) on
30	Tekrar asker için tezkire getüren Halil Alemdâr'a
155	(Toplam)

035 Tekrar teftiş malına vürûd iden istîcâliye mukaddem vaz‘ olunduğundan
ma‘ada

62/6 Şehir kethudasının satın aldığı beygirlerin parası

Vilâyet bâr-gîrlerinden şehir kethudası yediyle fûruht olunan bâr-gîrlerin kıymeti
beyân olunur

Fî 25 Ca sene 1220 (21 Ağustos 1805)

Kuruş

75	Bâr-gîr Pehlivân oğluna
70	Bâr-gîri Kafdan Kıran’a fûruht
50	Def‘a bâr-gîri mazluma fûruht
195	(Toplam)
195	Şehir kethudasından suâl oluna
040	Def‘a fûruht nalebent Hüseyin’e fûruht
060	Def‘a fûruht Dilâver oğlu Emîn Efendi’ye
295	(Toplam)

62/7 Salih Ağa eliyle verilen pusula

Salih Ağa yediyle virilen

Fî gurre M sene 1220 (1 M 1220/1 Nisan 1805)

Kuruş

120	Serdâr mektûb-ı câizesi
025	Nizâm-ı Cedîd bölükbaşısına ve odabaşısına
025	Ma‘an ağa hazretleri tarafından gelen tüfenkçiye
015	Davet buyuruldusu getürene
085	Yave buyuruldusu için
290	(Toplam)

62/8 Mülk alım satımı

Medine-i Ovayü muzâfa‘atından Tıraş Misil (?) nâm karye sâkinlerinden
Muhzıroğulları Ali ve İsmail nâman kimesneler meclis-i şer‘-i şerîf-i enverde karye-i
mezbûre sâkinlerinden bâisü’l-kitab Muhzıroğlu es-Seyyid İsmail nâm kimesne taht-ı
tasarrufunda olan mülk ev ambar ve mühimmât-ı hâne ve gayr-ı hâne ve bağ ve bağçe
ve mülk arâzî ve bostan âsiyab eşcâr-ı müsmire ve cibâl olan cüz’i ve küllî hisse-i
şâyi‘alarını Ağaçkilise nâm karye sâkinlerinden Ömer Beğ oğlu Mehmed nâm

kimesneye bey‘-i takrîr bey‘-i sahîh ile bey‘ idüb ol dahi bey‘ sahîh-i kabûle mahkemeye gelüb hüccet takrîr idüb edâ-i hüccet ol ki mâhüve’l-vaki‘ bi’t-taleb ketb ve imlâ olunduğu bu mahalle kayd olunduktan sonra mezbûr Ömer Beğ oğlu Mehmed Ağa dahi sahîh ile bey‘-i şira‘ eylediğini mülk ve ambar ve mühimmat-ı hâne (...) ve bağ ve bağçe ve mülk arâzî ve bostan asiyyâb eşcâr-ı müsmire ve cibâl olan cüz’i ve küllî hisse-i şayi‘asının ğallesinden hâsıl olanları Kazâ-i Ovayüzü’nde Tıraş Misil karyesinde olan orta odasının masarîfine ve mürûr ubur idenlerin ta‘am-ı ve ta‘amiyye vesâir levâzımına sarf olunmak için vakf-ı sahîh ile vakf idüb oğlumu vakf-ı mezbûrun üzerine mütevellî nasb ve ta‘yin eylemiştir ben vefât eylediğimde hayat-ı ruhum için ta‘am itdürel vakfımı ibtâl itdirmeyeler gaflet idüb bakmazlar ise mesned nişîn olanlar nezâret itdirmesîçün işbu mahalle şerh virildi

Fî 15 Za “1282” (?) (1 Nisan 1866)

63. Sayfa

63/1 Subaşı Salih Ağa eliyle yapılan masraflar

“Bin iki yüz on” (?) (1795-1796) senesi tevzi‘ine martdan sonra subaşı Salih

Ağa yediyle olan mesârifât-ı kazâ beyân şude

Kuruş

35 Mâl-ı maktu‘un isticâliye vürûd iden buyuruldu getüren hizmet

63/2 Salih Ağa’nın yaptığı masrafların beyânı

Bâ-emr-i âli

Salih Ağa’nın ‘avârız tevzi‘inden sana mesârif eylediği mebâliğ

Sene 1220 (1805-1806)

Kuruş

290 Tayyar Paşa tarafına giden asâkirin ağa efendimizin emriyle baş nasb olunan Kara İsmail

120 Serdâr mektûbu câizesi

025 Asker için meclisde yeni virilen

030 Asker ile Hamamlı’ya giden mazluma kahve

020 Tayyar Paşa’nın firaşlarîçün meclis-i Hacı Hüseyin’e

485 (Toplam)

63/3 Tayyar Paşa üzerine gönderilen askerlere verilen meblağ

Def'a-yı sâniye Tayyar Paşa üzerine giden asâkire şehirden başbuğa kader oğlana ve kazâdan giden başbuğ odabaşıya virilen mebâliğ beyân olunur

Fî 18 C sene 1220 (13 Eylül 1805)

Kuruş

055	Başbuğ kader oğlana
060	Mezbûr İmbiksizoğlu'ndan alınan bâr-gîr
100	Kazâdan başbuğ odabaşıya virilen
215	(Toplam)
110	Hâne maddesîçün Hanbeli zâdeye virilen (...)

63/4 Babahna alınan karar beyânı

Babahna alınan karar beyânı

Kuruş

55	Yazı karyesinden
50	Bulak karyesinden
50	Çiftlik karyesinden
155	(Toplam)
036 buçuk	Refd-i Yazı karyesinden bâ-yâfte
060	Refd-i Bulak'dan bâ-yâfte
050	Ağaçkilise'den bâ-yâfte
201 buçuk	(Toplam)

63/5 Pusula

Döngiz zâde el-Hac Ömer Ağa'dan elli kuruş umûr-ı vilâyet için ahz idüb yedine pusula virilmiştir

Fî 3 Ca sene 1220 (30 Temmuz 1805)

Kuruş 50

63/6 Pusula

Gökçe zâde el-Hac Abdullah Ağa'dan umûr-ı vilâyet için elli kuruş ahz olunub yedine pusula virilmiştir

Fî 3 Ca sene 1220 (30 Temmuz 1805)

Kuruş 50

63/7 Pusula

Yazı karyesi kethudası yedinden umûr-ı vilâyet için yüz otuz beş kuruş ahz olunub yedine pusula virilmiştir

Fî 3 Ca 1220 (30 Temmuz 1805)

Kuruş 135

63/8 Pusula

İbrahim zâde el-Hac Ramazan Gazî elli kuruş ahz olunub yedine pusula virilmiştir

Fî 3 Ca sene 1220 (30 Temmuz 1805)

Kuruş 50

63/9 Pusula

Emir Hoca zâde Mustafa Ağa'dan elli kuruş ahz olunub yedine pusula virilmiştir

Fî 6 Ca sene 1220 (2 Ağustos 1805)

Kuruş 50

63/10 Pusula

Kara Hasan oğlu el-Hac Osman Ağa'dan elli kuruş ahz olunub yedine pusula virilmiştir

Fî Ca sene 1220 (Temmuz sonu-Ağustos 1805)

Kuruş 50

63/11 Pusula

Dağdelen zâde Mehmed Ağa'dan elli kuruş ahz olunub yedine pusula virilmiştir

Fî 4 Ca sene 1220 (31 Temmuz 1805)

Kuruş 50

63/12 Pusula

Kızanman Asmaz zâde Seyyid Mehmed Ağa'dan elli kuruş ahz olunub yedine pusula virilmiştir

Fî 5 Ca sene 1220 (1 Ağustos 1805)

Kuruş 50

63/13 Mahallelerden iltizâmla alınan beygir masrafları

Cümle ma‘rifeti ve ma‘rifet-i şer‘le mahallelerden iltizâmla bâr-gîr yem saman ve nal ve mesârif beyânı

Fî 15 M sene 1220 (15 Nisan 1805)

Bedh olduğu tarih fi 20 M sene 1220 (20 Nisan 1805)

Para

420 Şa‘îr param 6

560 Def‘a şa‘îr 8

980 Def‘a şa‘îr 16

240 Defa‘ şa‘îr 04

2200 (Toplam)

Para

60

60

60

180 (Toplam)

Saman yük

1

2

2

Para

37 Nal için virilen

16 Kaşağı

16 Bir nal ve kayış

12 Nala virilen

36 Nal ve mih

117 (Toplam)

160 Menzil bâr-gîri bulunmamağla Tüfenkçi Halil Usta iki bâr-gîr kirâsı

012 Bir ayak nal

012 Tuz kıyye

051 Kîse-i kolan ve yular

132 Nal ayak 11/12

016 Kayış

220 Er taburu yüklerine kiraya virilen
720 (Toplam)

Para

2200 Şa'îr yekün
0180 Saman yekün
0720 Nal-mih yekün
0600 Sürücüler nâmına
3700 (Toplam)

Hidmetçilere virilen kuruş 15

Mâh-ı saferü'l-hayrın menzil bâr-gîrlerine masraf-ı mâhiyesi

Masraf para

440 Şa'îr
220 Yarım 4
140 4 yarım 2
488 Şa'îr
1288 (Toplam)

Saman para

65
30
48
45
187 (Toplam)

050

028

051

080

085

014

495

Saman yükü 3

1

3

2

2

1

1

5

5

1

Nal para

048	Na'lebend
160	Sehme virilen
020	Şeb bâr-gîr âhûru
020	Yumurta
020	Bomba
020	(...) hamır etmek
014	Nal ayak 7
015	Nal ayak 3
005	Kayar
392	(Toplam)
036	Nal ayak 3
090	Sürücüye virilen
048	Nal ayak 4
008	Kayar 2
060	Nal yak 5
020	Mar ayak 4
065	Sürücülere nân-ı aziz
719	(Toplam)
Para 1288	
1288	Şa'îr yekün
0495	Saman yekün
0719	Nal mih yekün
1110	Sürücülerin mâhiyesi
3612	(Toplam)
Bi-hesab-ı kuruş 90	

64. Sayfa**64/1 Salih Ağa eliyle yapılan masraflar**

Salih Ağa yediyle rûz-ı kasım tevzi'inden sonra olan mesârifât

Kuruş

120	Serdârlık mektûbu câizesi şevvâl guresinden
060	Fermân sûreti getüren
050	İbka için gelen adama hizmet
020	Uzun Ahmed'e konakçı tezkîresi getürdükde hizmet
080	Yave buyuruldusu için virilen
120	Def'a muharrem guresinden serdârlık mektûbu câizesi
450	(Toplam)
050	Mart maktu'u pusulası harcı

Tevzi'a mahsûb olmuştur

64/2 1220 Senesi Muharrem'in başında Kara İsmail eliyle vilâyete sarf olunan paranın beyânı

İşbu bin iki yüz yigirmi senesi muharremü'l-haram guresinden umûr-ı vilâyete

Kara İsmail yediyle sarf olunan mebâliğ beyân şud

Ağa hazretlerine Ereğli cânibine üç defa cebhâne getürdükde mesârif ve virilen şa'ır kile 1 Kuruş

014	Ve def'a cebhâne bâr-gîrlerin mesârifi cem'an
150	Ve Nizâm-ı Cedîd asker ihrâcına gelen bölükbaşı ve Alemdârına ve vâli-yi Memleket hazretleri tarafından me'mûru enderûn ağasına
040	İsti'cal buyuruldusu getürene
900	Bâ-emr-i âlî ve bâ-buyuruldu kalyoncu bedeliyesîçün virilen
020	Asker buyuruldusu getürene
1124	(Toplam)
0035	Rûz-ı hızır tevzi' buyuruldusu getürene hizmet

64/3 Molla Kara Mustafa Ağa'nın masraf pusulası

Molla Kara Mustafa Ağa'nın masraf

Kuruş

17 buçuk	Hocaoğlan'a giden mübâşire bâr-gîr 7
15	Hamamlı'ya avdetinde bâr-gîr 6
05	Sehil'den gelüb Arac'a giden postaya 2

64/4 Subaşı Salih Ağa'ya verilen tahsîlâtın beyânı

Ahâlî-yi kazâdan tahsîl olub Subaşı Salih Ağa'ya teslim eylediğini işbu mahalle şerh virildi

Kuruş

0200	İpçi Hacı Mustafa Ağa'dan bâ-yâfte tahsîl olunan
0150	Kara Hasan oğlu Hacı Osman Ağa'dan alınan
0100	İpçi el-Hac Osman Ağa'dan alınan
0300	Ganî oğlu Hacı Mehmed Ağa'dan alınan
0150	Semerci el-Hac Abdurrahman Ağa'dan alınan
0900	(Toplam)
0150	Bastırmacı el-Hac Ahmed Ağa'dan alınan
0500	Yazı karyesinden alınan
0500	Bulak karyesinden alınan
0600	Hacı Ömer Ağa'dan alınan
0250	Dönyan Mustafa Ağa'dan alınan
2900	(Toplam)
0200	Gökçe zâde Mehmed Ağa'dan alınan
0200	Hacı Balta oğlu Ağa'dan alınan
0200	Sarı Beğ oğlundan alınan
0200	Ali Efendi'den alınan
3700	(Toplam)

64/5 Abdurrahman Paşa'ya 10 vükiyye kahve tedârîği

Bâ-emr-i âlî Rumili cânibine ta'yin olan Devletlü 'Abdurrahman Paşa Hazretlerinin ta'ayyünâtı için emr-i veliyü'n-ni'âmi matlûb buyurulan kahve huzur-ı şer' de cümle ma'rifetiyle ve ma'rifet-i şer' ile on vükiyye kahve tedârük olunub cümle ma'rifetiyle taksit-i evvel tevzi'ine idhâl olunur deyü cümlesi huzur-ı şer' de taahhüt eylediklerini işbu mahalle kayd ve taksit-i evvel tevzi'ine idhâl oluna

7 M sene 1222 (17 Mart 1807)

64/6 Vilâyet masraflarının beyânı

Bu def'a vilâyet mesârifîçün virilen beyân

Kuruş

30	Kara Budak oğlu Kara Mehmed'e virilen
15	Hazînedâr Ağa'nın uşağına
10	Hamamlı'dan Halil Çavuş'un uşağına
"4	Bendrekli'den nefer için gelen tatar" (çizili)
100	Neferin Başboğan'a virilen
070	Kahve kıyye 1 buçuk, çizme çift 1, duhan kıyye 2, kaput yekün 1
265	(Toplam)
40	İhrac
225	(Çıkan)
30	(boş)
255	(Toplam)

64/7 1219 Senesinin Zilkâde'si başında şehir kethudasının masrafı

Zi'l-ka'deti's-şerîfe guresinden şehir kethudasının masraf beyân şûde

Fî R sene 1219 (Temmuz-Ağustos 1804)

Kuruş

1 Hacılarobası'na tatar ile giden sürücüye

Mahsûb olmuştur

Konak mesârifâtı mart tevzi'inden sonra olan beyân şûde

M sene 1220 (Nisan 1805)

Süvâri

21	Nizâm askeri ihrâcına gelen bölükbaşı ve Alemdâr ve vâli-yi memleket Uzun Ağası süvâri 3 iki gece Küçük Hacı Ali'nin köşkünde dört gece Hâşim Ağa'da konak
09	Eflâni tahsîl-dârı Kara Hasan Ağa dokuz süvâri Hacı Beğli oğlu Hacı Mehmed'e konak virilmiştir
08	Delice Mehmed Ağa Ömer Beşe oğlu ile sekiz süvâri Antepli oğlu Mehmed Ağa'ya konak virilmiştir
08	Def'a Eflâni tahsîl-dârı Kara Hasan avdetle Hacı Veli oğlu Hacı Hasan'a konak
07	Delice Mehmed Ağa Sehil'den gelürken İpçi Hacı Mustafa'ya konak

- 04 Mahmud Ağa Karabudak oğlu Hacı Ahmed'de konak
- 04 Ağaçırağı Hacı İvaz oğlu Sa'id'e konak
- 02 Başçavuş (...) Hacı İvaz oğlu Hacı Ahmed'e konak
- 03 Sudür oğlunun atlasu İpçi Hacı Mustafa'ya
- 66 Cümle ittifâkıyle terk olunmuştur
- Kuruş
- 1165 Ağnam bedeline virilen beyân olunur Subaşı Salih Ağa yediyle sarf
olmuştur
- 2099 buçuk Kalyoncu bedeli için tez elden beyân ider
- 0025 Hidmet virilen
- 0100 Yuva buyuruldusuna virilen
- 3389 buçuk (Toplam)
- 0120 Serdârlık icazesine virilen
- 0030 Bolu kışlasına giden asker ağalarına
- 0035 Fermân sûreti getüren ağaya hidmet
- 0035 Asker buyuruldusu getüren ağaya hidmet
- 0040 Sâdır olan fermân-ı âlî-şân sûretine
- 3649 buçuk (Toplam)
- 0020 Meksîçün gelen emr virilen
- 0035 İkrâm için gelen tezkîre virilen
- 3704 buçuk "Asker-i şahâne" (çizili)
- Kuruş
- 10 Beraşoğlu kefereden şa'îr kile 1
- 10 Kalıboğlu kefereden şa'îr kile 1
- 20 (Toplam)
- Kuruş
- 020 Asker-i şahânenin 'acele Bolu kışlasında mevcûd olması için gelen
ağaya hidmet Altıncı oğlu el-Hac Mehmed Ağa'dan alınmıştır
- 025 Bayrak için alınan hidmet Dümenli Hacı İsmail oğlu Mehmed
- 020 Fermân sûreti getüren ağaya hidmet Hacı Yahya oğlu "İsmail" (çizili)
Hüseyn Ağa
- 025 Tuced oğlu el-Hac Ali alınan bayrak hidmetine virilmiştir

- 020 Def'a asker-i şahânenin ihrâcı için gelen ağaya hizmet Gubur oğlu Bakkal Hasan Ağa'dan ahz olundu
- 020 Def'a asker-i şahâne için Topal Ömer oğlu Molla Osman'dan alınan menzil beygiri için şa'îre virilmiştir
- 025 Def'a askerin ihrâcı için gelen ağaya Ünzile oğlu Ahmed usta
- 155 (Toplam)
- 050 Bakkal başı Ali Ağa'dan ahz olunan serdâr mektûbu icazesine virilmiştir
- 050 Tıraş oğlu Hüseyin Beşe ahz olunan serdâr mektûbu icazesine virilmiştir
- 035 Duhancı Gök Ali Beşe ahz olunan serdâr mektûbu icazesine virilmiştir
- 020 Silâh-şôr Ağa'ya hizmet Na'lebent Hasan Ağa'dan ahz olunmuştur
- 025 Menzil beygirlerine şa'îr için Bostanbükü karyesinden ahz olunmuştur
- 25 Menzil beygirine şa'îr için Kızılcaviran karyesinden Memiş Ağa ahz olundu
- 360 (Toplam)

65. Sayfa

64/7'nin devamı 65/1

Kuruş

- “040 Değirmenci oğlu Alemdâr Ulus kazâsına fermân sûreti getüren kethudaya virilmiştir” (çizili)
- “0020 Bayram için hüccet getürene virilen Değirmenci Alemdâr yediyle” (çizili)
- “006 buçuk Eflaniye giden menzile ve Ali Ağa'ya Değirmenci Alemdâr yediyle” (çizili)
- “008 buçuk Ulus'a giden tatar ağasına menzile virilen” (çizili)
- 075 (Toplam)
- 0015 Katib Ali Efendi'nin üç gecelik beya askeri adet10
- 008 Def'a yine Ali Efendi'nin İnli Hamamlı bölükbaşı adet 4
- 098 (Toplam)
- “005 Mustafa Efendi'nin vakfindan (?) şehir kethudası yediyle Ulus'a giden onbaşıya virilen beygiri adet 4” (çizili)
- “004 Şehir kethudası Bulak'dan gelen menzil bâr-gîr Hamamlı'ya adet 3” (çizili)
- 008 Şehir kethudası yediyle Yazı karyesinden re's beygir Hamamlı adet 4

008 Viranşehir voyvoda ağasının tatarının mürûrları için geçen adet 3
123 (Toplam)

65/2 Menzil beygirleri için yapılan sarf

Teftiş nezâreti tevzi'inde menzil bâr-gîrleri mesârifi için yüz yetmiş dokuz kuruş vaz' olunub ba'dehü üç rubu' hâne noksan geldikde kırk beş buçuk kuruş firu (fırar ?) nihâde olduk da bâki yüz otuz dört kuruşun yüz kuruşu şehir kethudası yediyle Salih Ağa'ya geçüb otuz dört kuruş şehir kethudası yedinde kalmışdır vaktiyle hesabı ru'yet oluna Gurre R sene 1220 (1 R 1220/29 Haziran 1805)

65/3 Bu sicil defterinin es-Seyyid Mustafa Necib zamanında tamamlandığının beyânı

Elhamdülillahi vahde kad intehed hâzihi's-sicillâti'l-mahfûz fî zemeni'l-hakir el-fakir el-mu'terif bi'l-aczi ve't-taksir es-Seyyid Mustafa Necib el-mevle'l-hilâfe bimedineti Za'feranborlu

Ufiye anhü

(Mühür) es-Seyyid Mustafa Necib

Cem'an yekün

Kuruş

1660 buçuk

0075

1735 buçuk

0023

1758 buçuk

0005

65/4 Kasaplık yapma izni

Çerçinli Habib oğlu Mehmed sâbık kasabbaşının çırağı olub kasaplık itmeğe izin virilmişdir vezâyifi (...) çobanlık mukaddemâ olub işbu mahalle kayıd şud

**65/5 Hanbelizâde Süleyman Ağa eliyle kazâ için verilen masraflar
(Husûsun üzeri tamamıyla çizili)**

Bâis-i tastîr-i huruf oldur ki Hanbelizâde Süleyman Ağa yediyle kazâ umûru için virilen mesârifât beyân olunur

Kuruş

70	Yuva teftişine virilen
15	Çukadâr Ağa'ya virilen mübâşiriyye
01	Subaşı adamının Eflâni kazâsına getürdiği bâr-gîr Kırklar karyesinden Abdullah'dır
25	Molla Ahmed oğlunun vilâyet üzerinde olan mesârifî
3 buçuk konak 2	Şehir kethudası Hacı Ahmed oğlunun bölükbaşısı Hacı İvaz oğluna
3 buçuk	Şehir kethudası yediyle tahsîl-dâr Ali Ağa Kara Budak oğlu Hacı Ahmed iki gice konak 1
116	(Toplam)
005	Şehir kethudası yediyle hazîne Kulağuz Zimmîyân Yazı
001 buçuk	Katır mübâya'asından gelen Ali Ağa Alemdâr Hüseyin Ağa'da Konak gice Bartın hazîneye getüren ile 4
13 buçuk	Eflâni tahsîl-dâr Değirmenci oğlu Alemdâra Konak 10
05	Bulak ağasından Değirmenci oğlu Alemdârda Konak Hacı Bekir oğlundan 4
146	(Toplam)
004	Pelidviran Yazı karyesinden Müslim tatarına Viranşehir'e gönderilen beygir 3
005	İsrafil oğlu Halil Ağa'ya Konak re's beygir 5
155 buçuk	(Toplam)
0007	Tatara Yazı Kulağuz Zimmîyân Kıranköy
0002	Voyvodalık emri getüren Kara Mehmed'in konağı şehir kethudası yediyle
0164 buçuk	(Toplam)
0004	Şehir kethudası yediyle Fatlı oğluna virilen şa'ır yarım 6
1462	Memleket (hareket ?) mesârifî katır mîrisîçün ahz olunan
1630	(Toplam)

- 015 Bulak karyesinden Salih Ağa'nın Hamamlı'ya varıp gelmesi re's beygir 3
- 0006 Tatarın şehir kethudası yediyle Hamamlı'ya kadar re's beygir Bulak 3
- 0003 Şehir kethudası yediyle Göde Şabân oğlundan alınan yem saman 5
- 1654 buçuk (Toplam)
- 0008 Çiftlik-i süfli nâm karyede Kel Osman'ın Yörük köyüne kalyoncunun hayvanlarına virilmiştir (...) re's beygir aded 4
- 0015 Eflâni askeriye Hancı Kör Şâban oğlu re's beygir 15
- 0003 Bağdatlı baş ağasına Göde Şabân oğlundan alınan yarım şehir kethudası yediyle
- 166 buçuk (Toplam)
- Hacı Ahmed oğlu tarafından

SONUÇ

Anadolu'da en eski çağlardan itibaren Türklerin izini görmek mümkündür. Nitekim Türkistan'dan yabancıları olmadığı Anadolu topraklarına yurt tutmak kastıyla gelen Müslüman Türklerle Bizans karşılaşmıştır. Anadolu'nun kapılarını 26 Ağustos 1071'de Malazgirt Meydan Muharebesi'nde açan Selçuklular, 17 Eylül 1176'da Miryokefalon zaferiyle bu diyârın tapusuna sahip olmuşlar ve bu toprakların Türkleşmesi ve Müslümanlaşmasını sağlamışlardır.

Sekiz asırdan beri İslâm beldesi olan Safranbolu, 1196 yılında Türklerin eline geçmiş ve bu tarihten itibaren önemli bir konuma sahip olmuştur. Değişik Türk topluluklarının hâkimiyetinde kalan Safranbolu, 1394 senesinde Osmanlı'ya tabi olarak Fetret devrine ulaşmış, 1416'dan sonra da bu tabiyet devam etmiştir.

Osmanlı Devleti'nde en küçük husûsun bile kaydı tutulmuştur. Nitekim şer'iyeye sicilleri (sicillât-ı şer'iyeye, kadı defterleri, mahkeme defterleri, zabt-ı vakâyî sicilleri veya sicillât defteri) denilen kayıtlarda buna şahit olmaktadır. Osmanlı Devleti'nin hâkimiyeti altındaki yerlerde olduğu gibi Safranbolu'nun da şer'iyeye sicilleri tutulmuştur.

Defterde yer alan kayıtlar muhtelif mevzuları kapsar ve 233 adet davadan müteşekkildir. Bunlardan kısaca bahsetmekte fayda vardır. 2 adet fermân sûreti, 7 adet buyuruldu sûreti ve 1 adet tezkire sûreti, 4 adet ekmek narhı ve 1 adet et narhı, 1 adet kasaplık yapma izni, 1 adet ev satışı, 1 adet arsa ve dükkân satışı, 1 adet mülk alım-satımı, 1 adet miras taksimi, 1 adet miras davası, 1 adet bir zimmînin terekesi, 2 adet boşanma davası, 1 adet darp davası, 1 adet safran hırsızlığı, 1 adet koğuculuk davası, 1 adet nâmus ve katl davası, 1 adet gasp ve katl olayı, 1 adet nâmus ve hırsızlık davası, 1 adet yağma ve gasp olayı ve bunların araştırılması, 3 adet haksız kazanç ve zenginlik davası, 2 adet tarla ihlâli, 3 adet eşkıya takibi ve âsîlerin dağıtılması; 27 adet kazâlarda yapılan masrafların dökümü, 52 adet vergilerin tahsili, 1 adet haksız vergi alımına ihtar, 1 adet pamuk ticareti vergisi, 1 adet kazalardan ipeğin toplanması, 4 adet gayr-i müslim halktan alınan alkol vergisi, 1 adet mahallelerdeki zimmîlerin paylarına düşen vergilerin bir defterde toplanması, 3 adet koyun vergisinin tahsili, 7 adet satın alınan beygirlerin parası ve beygirlere yapılan harcamalar, 57 adet kazâdan tedârik edilecek verginin kazâda bulunan hanelere taksimi, 1 adet tereke vergisinin tahsilâtı, 2 adet Mısır'da basılan paranın tedavülden kaldırılması, 5 adet vakıf gelirleri ve vakıf harcamaları, 1 adet Üsküdar Selimiye vakfî hakkında, 1 adet Mehmed İzzet Paşa vakfının hali kalan

dükkânları, 1 adet İngilizlerle yapılan ticaretin yasaklanması; 1 adet Taraklıborlu kadısına askerî işlerin ihâlesine memur edilmesi, 3 adet asker firârı, 2 adet donanma için kereste ve nefer tedarîği, 7 adet kazâdaki askerlerin kayıtları ve kazâdan toplanan askerlerin gönderilmesi, 13 adet kazâlarda bulunan askerlerin ihtiyaçlarının giderilmesi, 1 adet kazâlara ait zâbitlerin ve neferlerin isimlerinin kayıtları, 1 adet vefat eden askerlerin yerlerine yenilerin gönderilmesi, 1 adet asâkir-i şahane defteri, 1 adet seferden dönen askerinin ikametine özen gösterilmesi; 2 adet kadı tayini ve 1 adet kadı vekilliği tayini, 1 adet voyvodanın görevine devam etmesi ve bir adet voyvoda tayini, 9 adet serdar azli ve tayini, 3 adet mutasarrıf azli ve tayini, 1 adet muhızır azli ve tayini, 1 adet eski kadı'nın yeni kadıya bahsettiği hususlar, 2 adet Rumeli'ye gidecek olan müftünün ihtiyaçlarının karşılanması, 1 adet kazânın amirlerine yakacak odun tahsisi, 1 adet kazânın idaresine memur olan görevlilere yapılan harcamalar, 1 adet cami çalışanlarının maaşları, 1 adet camiye imam-hatib tayini, gayr-i müslimlerin emniyetlerine özen gösterilmesi, 1 adet İzzet Mehmed Paşa'nın müsakkafat defteri, 1 adet Hüseyin Kethuda Camii'nin müsakkafat defteri, 1 adet mescide hizmet ücreti, 1 adet kilise tamirine izin verilmesi, 2 adet iki kilisenin tamiri için gönderilen buyuruldu, 2 adet iki kilisenin tamir kaydı ve boyutları, 1 adet kilise tamiri için verilen izne karşı çıkanların uyarılması, 1 adet beyit, 1 adet şiir ve 1 adet bu sicil defterinin es-Seyyid Mustafa Necib zamanında tamamlandığının beyânı gibi hususlardır.

Umarız, tezimizin konusunu ihtiva eden 2113 Nolu Safranbolu Şer'iyeye Sicili Transkripsiyonu, Safranbolu'muza ve yerel tarih araştırmacılarına faydalı olur.

BİBLİYOGRAFYA

- ACAR, Mustafa, *Tarihi Safranbolu Çeşmeleri*, Safranbolu Hizmet Birliği Kültür Yayınları, Ankara 2008.
- AĞALDAĞ, Sabahattin, *Orta Asya Türk Tarihinin Kaynakları*, Star Yay., Konya 1997.
- AKGÜNDÜZ, Ahmed, *Şer'iyeye Sicilleri*, Türk Dünyası Araştırmaları Vakfı Yay., İstanbul 1998.
- ATÇEKEN, Zeki-BEDİRHAN, Yaşar, *Malazgirt'ten Vatana Anadolu Seçuklu Devleti Tarihi*, Eğitim Kitabevi, Konya 2004.
- BACQUÉ, Jean-GRAMMONT, Louis, “Kuruluşunun 700. Yıldönümü Münasebetiyle Osmanlı Devleti'nin Tarihi'ne Yaklaşım Üzerine Birkaç Düşünce”, çev: Orhan Diriöz-Abdullah Öztürk, Uluslararası Kuruluşunun 700. Yıl Dönümünde Bütün Yönleriyle Osmanlı Devleti Kongresi 7-9 Nisan 1999, Selçuk Üniv. Basımevi, Konya 2000.
- BAYKARA, Tuncer, *Türkiye Selçuklularının Sosyal ve Ekonomik Tarihi*, IQ Yay., İstanbul 2004.
- BÜLBÜL, Zekeriya, *Osmanlı Müesseseleri ve Medeniyeti Tarihi*, Nobel Yay., Ankara 2009.
- ÇÖPOĞLU, Binnaz, *H.1099 (M.1687-1688) 836 Nolu Bolu Şer'iyeye Sicilinin Transkripsiyonu ve Değerlendirilmesi*, (Abant İzzet Baysal Üniv. Sosyal Bilimler Enstitüsü Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Bolu 2008.
- DEVELLİOĞLU, Ferit, *Osmanlıca-Türkçe Ansiklopedik Lûgat*, Aydın Kitabevi Yay., Ankara 2012.
- EMECEN, Feridun, “Safranbolu”, TDV İA, C.35, İstanbul 2008.
- ERSOY, Hüseyin Lütfi, *1530 Yılı Kanûni Dönemi Tahrîr Kayıtlarında Karabük Yöresi (Coğrafi Alanın) İdari-Sosyal Yapısı ve Vakfiyeleri*, Kuruluşundan Bugüne Karabük ve Demir-Çelik Sempozyumu 2-3 Nisan 2010, Karabük 2010.
- GÜLERSOY, Çevik, *Safranbolu*, TTOK Yay., İstanbul 1997.
- GÜNDÜZ, Tufan, “Konar Göçer”, TDV İA, C.26, TDV. Yay., Ankara 2002.
- İPÇİOĞLU, Mehmet, *Konya Şer'iyeye Sicillerine Göre Osmanlı Ailesi*, Nobel Yay., Ankara 2001.
- İSKENDER, Pelin, *Bir Yerel Tarih Araştırması: 17. Yüzyıl Şer'iyeye Siciline Göre Kastamonu*, Kastamonu Eğitim Dergisi, C.13/no:2, Kastamonu 2005.
- KAFALI, Mustafa, “Anadolu'nun Fethi ve Türkleşmesi”, Türkler, Yeni Türkiye Yayınları, C.6, Ankara 2002.

- KAFESOĞLU, İbrahim, *Türk Milli Kültürü*, Ötüken Yay., İstanbul 2004,
....., *Türkler ve Medeniyet*, Hamle Yay., İstanbul 1995.
- KARA, Seyfullah, *Selçukluların Dini Serüveni*, Şema Yay., İstanbul 2006.
- KARABÜK İL YILLIĞI, “*Safranbolu*”, TŞOF Plaka Matbaa, Karabük 1999.
- KARACAKAYA, Recep, “*XIX. Yüzyılın Ortalarında Arşiv Belgelerinde Karabük*”,
Kuruluşundan Bugüne Karabük ve Demir-Çelik Sempozyumu 2-3 Nisan 2010, Karabük
2010.
- KARAUĞUZ, Güngör, *Âdem'in Çocukları*, Çizgi Yay., Konya 2013.
....., *Devrek ve Çevresi Tarihi*, Çizgi Yay., Konya 2011.
- KÖSTÜKLÜ, Nuri, *1820-1836 Yıllarında Hamid Sancağı ve Türkiye (182 Numaralı
Isparta Şer'iyeye Siciline Göre)*, Selçuk Üniv. Eğitim Fak. Yay., Konya 1993.
- KOÇ, Yalçın, *Anadolu Mayası Türk Kimliği Üzerine Bir İnceleme*, Cedit Neşriyat,
Ankara 2007.
- KRAMER, Samuel Noah, *Tarih Sumer'de Başlar*, çev. Muazzez İlmiye Çığ, TTK Yay.,
Ankara 1990.
- ÖZAKPINAR, Yılmaz, *İslâm Medeniyeti ve Türk Kültürü*, Ötüken Yay., İstanbul 2005.
- ÖZKUL, İsa, “*Osmanlı Arşivlerinin Osmanlı Coğrafyası ve Dünya Tarih Araştırmaları
Bakımından Önemi*”, Uluslararası Kuruluşunun 700. Yıl Dönümünde Bütün Yönleriyle
Osmanlı Devleti Kongresi 7-9 Nisan 1999, Selçuk Üniv. Basımevi, Konya 2000.
- ŞAHİN, Erdinç, *1684-1686 Yılları Arasında Bolu'da Ekonomik ve Sosyal Hayat (835
Numaralı Bolu Şer'iyeye Siciline Göre)*, (Selçuk Üniv. Sosyal Bilimler Enstitüsü
Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Konya 2008.
- ŞEKER, Mehmet, *Türkistan'dan Anadolu'ya İnsan ve Toplum Hayatı*, Ötüken Yay.,
İstanbul 2007.
- TABAKOĞLU, Ahmet, *Türk İktisat Tarihi*, Dergâh Yay., İstanbul 2005.
- TAŞ, Kenan Ziya, *16. Yüzyılda Safranbolu İdari Yapısı ve Vakıfları*.
- TOSUN, Mebrûre-YALVAÇ, Kadriye, *Sumer Babil Assur Kanûnları ve Ammi-Şaduqa
Fermânı*, TTK Yay., Ankara 1975.
- TUNA, Osman Nedim, *Sumer ve Türk Dillerinin Tarihi İlgisi ile Türk Dili'nin Yaşı
Meselesi*, TDK Yay., Ankara 1997.
- TUNÇÖZGÜR, Ünsal, *Dünü ve Bugünü ile Safranbolu*, Işıl Yay., Karabük 2002.
- TURAN, Osman, *Selçuklular Tarihi ve Türk-İslâm Medeniyeti*, Ötüken Yay., İstanbul
2003.

-, *Türk Cihân Hâkimiyeti Mefkûresi*, Ötüken Yay., İstanbul 2005,
- UÇAR, Abdullah, *Milletimizde Peygamber Sevgisi*, Adım Matbaası, Konya 2009.
- ULUKAVAK, Kızıltan, *Safranbolu*, Bizim Büro Basımevi, Ankara 2007.
- YAZICI, Nuri, *Milli Tarih Şuuru ve Büyük Türk Devleti*, Ocak Yay., Ankara 1984.
- YILMAZ, Ömer Faruk, *Belgelerle Osmanlı Devleti*, C.II, Osmanlı Yay., İstanbul 2000.
- YURTIŞIĞI, Işıl, *979 Numaralı Bolu Şer‘iyye Sicilinin XIX. Yüzyıl Bolu Tarihine Katkıları (H. 1295-1296/M. 1878-1879)*, (Abant İzzet Baysal Üniv. Sosyal Bilimler Enstitüsü Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Bolu 2009.

ÖZGEÇMİŞ

09.07.1984 Zonguldak'ın aycuma ilçesinde doğdu. İlk ve orta öğrenimini aycuma ilçesine bağlı Saltukova İlköğretim Okulu'nda, liseyi Bartın Anadolu Öğretmen Lisesi'nde okudu. 2005 yılında girdiği Selçuk Üniversitesi Ahmet Keleşoğlu Eğitim Fakültesi Tarih Eğitim Ana Bilim Dalı'ndan 2010'da mezun oldu. 2010 yılında Karabük Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Tarih Bölümü'nde lisansüstü eğitime başladı.